

STORTINGET

Dokument 15:13

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 1801-1950
23.03–16.04 2021**

Innhold

1801. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. flyktningleiren Al-Tash i Irak, besvart av justis- og beredskapsminister.....	11
1802. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. hurtigbsettingsprosjekt, besvart av barne- og familieminister.....	12
1803. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. fritidsreiser, såkalte unødvendige reiser, besvart av justis- og beredskapsminister	13
1804. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Flytoget, besvart av samferdselsminister.....	14
1805. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. koronakrisen og problemer for forskningen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	16
1806. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. hvilke skjulte mineraler Norge potensielt kan sitte på, besvart av næringsminister.....	17
1807. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. nedbetalingsplanen for dei nye ubåtane, besvart av forsvarsminister	18
1808. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utlysning av nye kontraktar for tverrfagleg spesialisert rusbehandling i opptaksområdet til Helse Midt-Norge RHF, besvart av helse- og omsorgsminister.....	18
1809. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tilgang til penicillin og annen smalspektret antibiotika for barn, besvart av helse- og omsorgsminister.....	20
1810. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. den stadig forverra situasjonen for menneskerettar i Bahrain, besvart av utenriksminister.....	21
1811. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. lakseoppdrett, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	21
1812. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. kommuneloven, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	23
1813. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. personer som har uføretrygd som oppholder seg på avdelinger er forskjellsbehandlet mellom somatiske avdelinger og psykiske avdelinger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	23
1814. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. hotellkarantene og hjemmekarantene, besvart av justis- og beredskapsminister	24
1815. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. kompensasjonsordningene for hotell- og restaurantbransjen, besvart av næringsminister.....	25
1816. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. nynorskelev, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	26
1817. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. forskrift om fordeling av saker i domstolene, besvart av justis- og beredskapsminister	27
1818. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. sammenslåingen av tingrettene i Nord-Troms og på Senja, besvart av justis- og beredskapsminister	27
1819. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. utbetalinger til kommunene for bruk til bedrifter som faller utenfor de ordinære koronarelaterte støtteordningene, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	28
1820. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. kompensasjonsgrunnlag for selvstendig næringsdrivende underleverandører i kultursektoren, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	29
1821. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. reguleringsplanarbeidet, besvart av næringsminister.....	29
1822. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. COVAX, besvart av utviklingsminister	31
1823. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. nedleggelse av Elsfjord skole, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	32
1824. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. støtte Den internasjonale straffedomstolen, besvart av utenriksminister	33
1825. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. Røst lufthavn, besvart av justis- og beredskapsminister	34
1826. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. svømme- og livredningsundervisningen både i basseng og utendørs inn mot skoleåret 2021/22, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	35
1827. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. sjangeravgrensningen på statsbudsjettets post for Musikk og scenekunst, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	36
1828. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. avtaler om pasientreiser i Helse Bergen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	37

1829. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. utenriksministerens påstander om at Israel bryter folkeretten, besvart av utenriksminister	38
1830. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. kreftsyk kvinne som betaler behandling selv, besvart av helse- og omsorgsminister	39
1831. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Hordfast, besvart av samferdselsminister	40
1832. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. NIPT i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	41
1833. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. Ungdomsrådet i Haugesund, besvart av helse- og omsorgsminister.....	41
1834. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. forskriften for barn i institusjon, besvart av helse- og omsorgsminister.....	43
1835. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. reisevirksomhet til utlandet, spesielt i forbindelse med påsken, besvart av justis- og beredskapsminister.....	43
1836. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. forhandlingene mellom leverandør og kjede i dagligvarebransjen, besvart av næringsminister	44
1837. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. prøveprosjekt for kollektivfelt på rv. 4 Trondheimsveien mellom Kalbakken og Grorud senter, besvart av samferdselsminister	46
1838. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. kompensasjonsordning for kollektivselskapene, besvart av samferdselsminister	46
1839. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. non-invasiv prenatal test (NIPT), besvart av helse- og omsorgsminister.....	47
1840. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. kondemneringsordningen for resirkulering av offshorefartøyer ved norske verft, besvart av næringsminister	48
1841. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. retningslinjer for bruk av helsesykepleiere under pandemien, besvart av helse- og omsorgsminister	49
1842. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. saken om at norske myndigheter i ti år kan ha nektet ektefeller gjenforening i Norge på feil grunnlag, besvart av justis- og beredskapsminister.....	50
1843. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. at den kommunale kompensasjonsordning tilføres flere midler, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister.....	50
1844. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. midler som bevilges til bekjempelse av barnefattigdom, besvart av barne- og familieminister	52
1845. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. kostnader dersom redningshelikopterbasen i Tromsø driftes av 330-skadronen, besvart av justis- og beredskapsminister	54
1846. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. redningshelikopterbase i Tromsø, besvart av justis- og beredskapsminister.....	54
1847. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. barnevernet, besvart av barne- og familieminister.....	55
1848. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Statkraft, besvart av næringsminister	56
1849. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. kompensasjonsordningen, besvart av næringsminister	57
1850. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. koronasertifikat, besvart av helse- og omsorgsminister.....	58
1851. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. handlingsplan for kvinnelige gründere, besvart av næringsminister.....	58
1852. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. politiansatte i Gudbrandsdalen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	60
1853. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. dokumenter innhentet i forbindelse med politietterforskningen av statsminister Erna Solberg, besvart av statsminister.....	61
1854. Fra vararepresentant Per Espen Stoknes, vedr. uigurer og andre minoritetsgrupper i Xinjiang-regionen, besvart av utenriksminister	62
1855. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. innkjøper av transporttjenester, besvart av helse- og omsorgsminister.....	62
1856. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Petroleumstilsynet, besvart av arbeids- og sosialminister.....	63
1857. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. TRIPS-kommisjonen , besvart av utenriksminister.....	64
1858. Fra vararepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. forslaget om Preikestolen som nasjonalpark, besvart av klima- og miljøminister.....	65

1859. Fra vararepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. Hå mottakssenter, besvart av justis- og beredskapsminister	66
1860. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. fiskerinæringen, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	67
1861. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. reguleringsplanen for K5 Bane og veg Arna-Stanghelle, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	69
1862. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. trafikkutfordringer på vegnettet på Tysnes, besvart av samferdselsminister.....	70
1863. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. innleie av sivile helikopter til erstatning for manglende militær maritim helikopterkapasitet, besvart av forsvarsminister.....	70
1864. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. tivoli som kultur, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	71
1865. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. andel kvalifiserte lærere i grunnskolen på kommunenivå for skoleåret 2018-2019, skoleåret 2019-2020 og 2020-2021, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	71
1866. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. familieinnvandringsaker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	72
1867. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. eldreråd i kommunene, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	73
1868. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. mobbeombud, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	74
1869. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. tiltak for å gi de ansatte i Osloskolen en tryggere arbeidshverdag, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	74
1870. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. helsekø, besvart av helse- og omsorgsminister	75
1871. Fra vararepresentant Per Espen Stoknes, vedr. humanitær bistand i revidert nasjonalbudsjett, besvart av utenriksminister	76
1872. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. tilbud med øyelege i Nord-Østerdalen, besvart av helse- og omsorgsminister	77
1873. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. at ishockey-norge er i en svært vanskelig situasjon, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	78
1874. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. taxireformen, besvart av samferdselsminister.....	79
1875. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. førerkortinnehavere, besvart av samferdselsminister.....	80
1876. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. Skattedirektoratet, besvart av finansminister.....	81
1877. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. bilberging, besvart av samferdselsminister.....	82
1878. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. scenekunstaktører, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	83
1879. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. kjøreseddel i distriktene, besvart av samferdselsminister	83
1880. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. samlokaliseringprosjektet ved Campus Ås, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	84
1881. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. hurtigtester ved Kvinneklinikken på Haukeland, besvart av helse- og omsorgsminister.....	85
1882. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. taxfree-ordningen, besvart av samferdselsminister.....	86
1883. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. belastninger for grensependlere i grensekontrollen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	87
1884. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. lavterskeltilbud, besvart av helse- og omsorgsminister.....	88
1885. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. vindkraftkonsesjoner, besvart av olje- og energiminister	88
1886. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. Arkitekturopprøret Norge, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	89
1887. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. selvforsyningsgraden, besvart av landbruks- og matminister	91
1888. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. Norsk Filminstitutt, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	92
1889. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. responstid, besvart av justis- og beredskapsminister.....	92

1890. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. regnskap over kostnader som kommunene har hatt som følge av pandemien, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	93
1891. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. nominell og reel utvikling i ASDs budsjett for å få folk i jobb fra 2013 til i dag, besvart av arbeids- og sosialminister	94
1892. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. lensmannskontorene i Nittedal, Nes og Lørenskog, besvart av justis- og beredskapsminister	96
1893. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. sikkerhetsoppdateringer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	97
1894. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. nærpolitireforma, besvart av justis- og beredskapsminister.....	98
1895. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. saksbehandlingstid, besvart av barne- og familieminister	99
1896. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. butikktysterier, besvart av justis- og beredskapsminister	100
1897. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. kostnadsøkning på driftskontraktene på riksvei de siste årene, besvart av samferdselsminister	101
1898. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. tilskuddsordninger tilgjengelige for organisasjoner som driver med kompetansebasert frivillighet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	101
1899. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. det tidligere industriområdet på Hasseltangen i Grimstad kommune, besvart av klima- og miljøminister	102
1900. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. kompensasjonsordning for idretten, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	103
1901. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. innbetalt formueskatt, antall formueskatteyttere og gjennomsnittlig innbetalt formueskatt pr. skatteyter, besvart av finansminister	104
1902. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. råvareangelen innanfor kjøttproduksjon i Norge, besvart av landbruks- og matminister	107
1903. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. smittsomme sykdommer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	108
1904. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. BUP, besvart av helse- og omsorgsminister.....	110
1905. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. opprusting av jernbanestrekningen Drammen – Gulskogen stasjon, besvart av samferdselsminister	111
1906. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. brukerorganisasjoner, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	113
1907. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. opplæringstilbudet for døve og hørselshemmede elever, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	114
1908. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. Follobanen, besvart av samferdselsminister.....	116
1909. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. stimuleringsordningen, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	117
1910. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. ordninger for arrangører av idrettsarrangement, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	119
1911. Fra vararepresentant Kari Anne Bøkestad Andreassen, vedr. læreplanreformen Fagfornyelsen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	120
1912. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. kampvogner fra svenske BAE Hägglunds, besvart av forsvarsminister	121
1913. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. opptak til høyere utdanning på særskilt grunnlag, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	122
1914. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. sentrumsnære arbeidsplasser i bysentrum, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	123
1915. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. den polske rettsstat, besvart av utenriksminister.....	124
1916. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. gi festivalene trygghet og forutsigbarhet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	126
1917. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. reduksjon av klimagassutslipp gjennom bruk av lavkarbon materialer, besvart av samferdselsminister	127
1918. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. pasienter som har gjennomgått minimalt invasiv hjertekirurgi, besvart av helse- og omsorgsminister.....	129
1919. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. egentransport, besvart av helse- og omsorgsminister	130

1920. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. beredskapen i en av våre kommuner, besvart av justis- og beredskapsminister.....	131
1921. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. Violet Road, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	132
1922. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. sjølforsyninga av norske jordbærplanter og bærproduksjon, besvart av landbruks- og matminister.....	133
1923. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. mer praksis for studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	134
1924. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. bruk av havet som er i strid med Norges verneforpliktelser, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	136
1925. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. brutto tapsgrenser, besvart av landbruks- og matminister....	137
1926. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. begrepet vi bruker for mennesker med nedsatt funksjonsevne, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	137
1927. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. klimapartnerskap, besvart av klima- og miljøminister.....	139
1928. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. innreiserestriksjoner, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	140
1929. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. retningslinjer om hva som er «særlige grunner» for innreise, besvart av justis- og beredskapsminister.....	141
1930. Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. endringar i brukthandelslova eller brukthandelsforskrifta, besvart av næringsminister.....	142
1931. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. lett el-scooter, besvart av finansminister.....	142
1932. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kapasitet til å etterforske pandemirelaterte saker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	143
1933. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Utviklingshemmede og retten til bolig, besvart av helse- og omsorgsminister.....	144
1934. Fra vararepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. flytting når asylmottak legges ned, besvart av justis- og beredskapsminister.....	145
1935. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. nærpolitireformen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	146
1936. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. oljeskatten, besvart av finansminister.....	147
1937. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. royalbehandlet trekledning, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	148
1938. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. avklaring fra EFTA om at yrkeskvalifikasjonsdirektivet ikke skal begrense bevegelsesfriheten i EU, besvart av helse- og omsorgsminister.....	149
1939. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. klimamål, besvart av klima- og miljøminister.....	150
1940. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. at campus på Romerike reduseres til en filial av OsloMet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	151
1941. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. innreiserestriksjonene som er innført pga. koronasituasjonen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	152
1942. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. lønnsomheten i å frakte tømmer og flis på bane, besvart av samferdselsminister.....	153
1943. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. å revidere nasjonal faglige retningslinje for palliasjon for barn og unge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	154
1944. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. å sikre det psykiske helsetilbudet for synshemmede på Gaustad sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	155
1945. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. endringer i bilansvarsloven, besvart av justis- og beredskapsminister.....	156
1946. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Grimstad kommunes ønske om å gjøre Hasseltangen industriområde om til et natur og friluftsområde, besvart av klima- og miljøminister.....	156
1947. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. oversyn over investeringar, oppkjøp og andre transaksjonar frå ikkje-allierte land, besvart av justis- og beredskapsminister.....	157
1948. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. uheldig utvikling mellom Russland og Ukraina, besvart av forsvarsminister.....	158
1949. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. mobbeombud, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	159

1950. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. typegodkjenning, besvart av finansminister.....160

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1801 - 1950) for sesjonen 2020-2021**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1932
Andersen, Karin (SV)	1801, 1802, 1842, 1844, 1906, 1907, 1941
Andreassen, Kari Anne Bøkestad (Sp)	1911
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1843, 1883
Bjørnstad, Sivert (FrP)	1840
Borch, Sandra (Sp)	1811, 1920, 1921
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	1832
Christensen, Jette F. (A)	1915
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	1814, 1835
Fasteraune, Bengt (Sp)	1852, 1897
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1924
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1892, 1895, 1940
Grande, Arild (A)	1891
Greni, Heidi (Sp)	1880, 1935
Grung, Ruth (A)	1927
Gulati, Himanshu (FrP)	1820
Haltbrekken, Lars (SV)	1815, 1856, 1939, 1946
Hansen, Svein Roald (A)	1931
Henriksen, Kari (A)	1841, 1847
Henriksen, Martin (A)	1845, 1846
Hjemdal, Silje (FrP)	1826, 1828, 1830, 1870, 1898, 1933
Hoksrud, Bård (FrP)	1804, 1875, 1918, 1938, 1950
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	1860, 1863
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1837, 1838, 1936
Kjerkol, Ingvild (A)	1850
Kjos, Kari Kjønås (FrP)	1943
Klinge, Jenny (Sp)	1817, 1818, 1889, 1894
Knutsen, Eigil (A)	1876
Lauvås, Stein Erik (A)	1925
Leirtrø, Kirsti (A)	1874, 1877
Liadal, Hege Haukeland (A)	1833, 1834, 1873, 1926
Limi, Hans Andreas (FrP)	1849
Listhaug, Sylvi (FrP)	1929
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1901, 1905
Mehl, Emilie Enger (Sp)	1886, 1887
Mossleth, Siv (Sp)	1825, 1855, 1879, 1896
Moxnes, Bjørnar (R)	1824, 1848, 1857, 1949
Myhrvold, Ole André (Sp)	1890, 1914, 1942
Myrli, Sverre (A)	1945
Myrseth, Cecilie (A)	1851, 1853
Mørland, Tellef Inge (A)	1803, 1884, 1893, 1899, 1904
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1807, 1810, 1822, 1947, 1948
Njåstad, Helge André (FrP)	1831, 1861, 1862, 1910

Nordlund, Willfred (Sp)	1819, 1821
Nævra, Arne (SV)	1885, 1917
Sakariassen, Eirik Faret (SV)	1858, 1859, 1934
Sandberg, Nina (A)	1805
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1827, 1888
Steffensen, Roy (FrP)	1868, 1869, 1923
Stoknes, Per Espen (MDG)	1854, 1871
Stordalen, Morten (FrP)	1944
Storehaug, Tore (KrF)	1930
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1816, 1865, 1867, 1902, 1922
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1806, 1919
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	1823, 1913, 1928
Toppe, Kjersti (Sp)	1808, 1809, 1881, 1882
Trettebergstuen, Anette (A)	1900, 1909
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1829, 1912
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1872, 1937
Vågslid, Lene (A)	1916
Wiborg, Erlend (FrP)	1812
Wilkinson, Nicholas (SV)	1813, 1839, 1866, 1903, 1908
Øvstegård, Freddy André (SV)	1864, 1878
Aasland, Terje (A)	1836

STORTINGET

Dokument 15:13

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1801

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 9. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I Norge befinner det seg enkelte statsløse uten rettigheter og uten muligheter for retur, blant dem personer som ble født i flyktningleiren Al-Tash i Irak av iranske kurdiske foreldre som flyktet fra det nye regimet i Iran i 1979-1982. Pga. foreldrenes manglende registrering av barnas fødsel og at de nå ikke fyller vilkårene for å registrere seg som iranske borgere, er de, ifølge NOAS, etter en nåtidsvurdering statsløse.

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at denne gruppa kan få avklart sin oppholdsstatus?

BEGRUNNELSE:

Det vises til NOAS sin rapport om statsløshet (https://www.noas.no/wp-content/uploads/2020/11/NOAS_Stat-sl%C3%B8se-i-norsk-rettspraksis_WEB.pdf) og til NOAS sitt domstolsprosjekt som har forsøkt å prøve noen av disse sakene for retten. I en av sakene, LB-2020-11150 ble det lagt til grunn at vedkommende har rett til opphold etter utlendingsloven § 38, jf. utlendingsforskriften § 8-7 pga. praktiske returhindringer. Lagmannsretten mente at UNE hadde lagt til grunn en for høy terskel ved vurderingen av denne bestemmelsen. Oppdatert landinformasjon og rettspraksis tyder på at flere i samme situasjon burde få sin sak vurdert på ny for å sikre at de som reelt ureturnerbare (statsløse) får tilgang på de rettigheter de har krav på i samsvar med statsløskonvensjonen.

Svar:

Innledningsvis minner jeg om styringsforholdene på utlendingsfeltet. Som kjent er det Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør saker og klager etter utlendingsloven. Verken jeg eller mitt departement har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg har tillit til at UDI og UNE foretar en grundig og rettsikker behandling av hver enkelt sak, og at personer som har behov for beskyttelse, får asyl i Norge.

Som et utgangspunkt er det slik at det at noen hevder å være statsløs ikke i seg selv gir rett til opphold i Norge. En slik rett kan etter mitt syn heller ikke utledes av internasjonale forpliktelser, som FN-konvensjonen om statsløses stilling fra 1954. Hvorvidt en statsløs person har rett til oppholdstillatelse i Norge må dermed vurderes etter utlendingsregelverket og de internasjonale forpliktelsene vi er bundet av på dette feltet.

I denne sammenheng kan det være relevant å se hen til vilkårene for beskyttelse i Norge, og hvilke krenkelser vedkommende ev. vil bli utsatt for ved retur til sitt opprinnelsesland. Det er i all hovedsak kun alvorlige brudd på grunnleggende menneskerettigheter som gir rett til beskyttelse i Norge. I noen saker er søkerens identitet og nasjonale tilhørighet imidlertid av avgjørende betydning, f.eks. der den generelle sikkerhetssituasjonen i seg selv er til hinder for retur. Utlendingsforvaltningen har hele tiden fokus på å gjøre så gode identitets- og troverdighetsvurderinger som mulig i saker om beskyttelse, særlig der

dette har betydning for utfallet av saken. Tvil skal komme søkeren til gode.

Som representanten nevner, kan en asylsøker som har fått endelig avslag på søknad om asyl likevel få oppholdstillatelse i Norge etter utlendingsforskriften § 8-7

dersom det foreligger praktiske hindringer for retur som utlendingen selv ikke rår over. Vilkår for en slik tillatelse er bl.a. at det ikke er tvil om søkerens identitet, og at søkeren har bidratt til å muliggjøre retur.

SPØRSMÅL NR. 1802

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 13. april 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

I regjeringens hurtigbosettingsprosjekt av enslige mindreårige asylsøkere, som Aberia AS etter en anbudskonkurranse skal drifte, er det lagt opp til at omsorgstilbudet ikke skal være juridisk forankret i barnevernsloven, men at «omsorgen ikke skal være kvalitativt dårligere enn tilsvarende plassering i fosterhjem».

Hvordan vil regjeringen sikre kvaliteten på omsorgstilbudet som gis, hvilke kvalitetskrav stilles til omsorgen, hvordan forankres bosettingen juridisk og hvem skal føre tilsyn med at kravene blir fulgt?

BEGRUNNELSE:

Det står i utlysningsteksten for anbudet at:

«Omsorgen for barna skal imidlertid ikke på noen måte være kvalitativt dårligere enn tilsvarende ved plassering i fosterhjem. Omsorgshjemmene vil derfor motta godtgjørelse på lik linje med fosterhjem, men uten juridisk sett å være forankret i barnevernsloven.»

Og på hjemmesiden til Aberia står det følgende:

«Omsorgshjemmene skal i prosjektperioden følges opp av Aberia Familiehjem og underlegges samme kvalitetskrav som stilles til fosterhjem selv om de ikke skal godkjennes etter barnevernsloven og det ikke skal fattes barnevernsvedtak om plassering i familiene. Dette følger den nederlandske modellen der frikobling fra barneverntjenesten er et mål i seg selv. Barna som velges ut til prosjektet skal ha en normal eller upåfallende fungering i ukene før de velges ut som kandidater til prosjektet. Barna skal også selv, i tillegg til representanten, ha gitt samtykke til å bli bosatt på denne måten.»

Det er viktig at det er et klart juridisk rammeverk for å sikre barnas rettigheter, samt at tilsyn skal ha tydelige krav å vurdere avvik opp mot. Også hensynet til forutberegnelighet, gjennomsiktighet i lovverket er avgjøren-

de for at den enkelte skal vite hvilke rettigheter de har og hva de kan gjøre hvis de mener de blir brutt.

Redd Barna har vært kritisk til at hurtigbosettingspiloten ikke juridisk forankres i barnevernsloven. De mener det er den beste løsningen for barna, og i tråd med barnas rett på likeverdig omsorg etter FNs barnekonvensjon.

Svar:

Kvaliteten på omsorgshjemmene skal tilsvare kvaliteten til fosterhjem. Ved utlysning av prosjektet ble det vektlagt at organisasjonene som søkte, måtte dokumentere relevant erfaring fra arbeid med rekruttering, opplæring og oppfølging av fosterhjem. For å sikre kvaliteten på omsorgstilbudet, blir det utarbeidet en plasseringsavtale som skal undertegnes av Aberia, vertskommunen, representanten/vergen og omsorgsfamilien. Avtalen vil ramme inn plasseringen på en måte som tilsvare avtaler om plassering i fosterhjem. Det er til nå fire kommuner som har sagt seg villige til å være vertskommuner for prosjektet. Disse kommunene har lang erfaring med å bosette enslige mindreårige flyktninger, og vil alle bidra aktivt til at omsorgshjemmene som velges på sikt kan bli et ordinært, kommunalt botilbud.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan bosettingen forankres juridisk, blir dette på samme måte som all annen bosetting av flyktninger. Grunnlaget for bosetting er det årlige anmodningsbrevet fra IMDi til landets bosettingskommuner. Bosetting av flyktninger i landets kommuner er ikke lovregulert, men alt relevant lovverk gjelder fullt ut for alle som bosettes, slik at alle er sikret det samme tjenestetilbudet som andre innbyggere. På det tidspunkt det foreligger et vedtak på asylsøknaden som gir grunnlag for ordinær bosetting, vil kommunene bli informert om dette, slik at de kan søke om integreringstilskudd og tilhørende tilskudd for disse barna allere-

de inneværende år. Utgiftene knyttet til plasseringen av barna i omsorgshjem, vil likevel bli dekket av prosjektet gjennom hele 2021. Kommunene som er med i prosjektet er også innforstått med at ansvaret for de enslige mindreårige som blir bosatt gjennom prosjektet, automatisk blir overført til kommunen per 1. januar 2022.

I gjennomføringen av prosjektet legges det opp til at omsorgshjemmene vil få tett oppfølging fra Aberia, slik at eventuelle problemer som måtte oppstå blir fanget opp tidlig og håndtert. Dersom det skulle oppstå en situasjon som tilsier at det er nødvendig å koble inn barnevernstjenesten, vil dette bli gjort. Kommunene som er med i prosjektet, er innforstått med dette. Det legges til grunn at forhold som vanligvis blir kjent gjennom tilsyn, vil bli fanget opp gjennom den tette oppfølgingen Aberia vil ha med omsorgshjemmene, eventuelt også av barnets representant eller verge. I tillegg er kommunene opptatt av å følge prosjektet nøye for å fange opp eventuelle irregulariteter. Det legges vekt på at barna i prosjektet skal gis mulighet til jevnlig enesamtaler med en representant fra Aberia, slik at barnet får god mulighet til å bli hørt.

Kravene som stilles til omsorgsfamiliene, skal være like strenge som de krav som stilles til fosterfamilier. De som får ansvar skal underlegges en særskilt opplæring og de skal fremlegge politiattest. Det understrekes at hjemmelen for politiattest for omsorgshjemmene er likesilt med hjemmelen til politiattest for fosterhjem etter barnevernloven § 6-10 tredje ledd. Det også er hjemmel for å kreve politiattest for andre som bor i hjemmet. Ansvaret for representanten og vergen forblir hos Statsforvalteren. Bakteppet for prosjektet, slik det er formulert i Granavolden-plattformen, er en nederlandsk modell der en organisasjon har hovedansvaret for innkvartering, sosialt arbeid, verge mm. Ungdommene som skal bosettes gjennom prosjektet har ofte behov for støtte og hjelp til å håndtere traumer, men utfordringene deres er gjerne annerledes enn det tradisjonelle barnevernsbarn opplever. Prosjektet er derfor frikoblet fra barnevernet, og forankret i flyktningfaglig kompetanse, slik som i Nederland.

Prosjektet vil bli følgevaluert av NTNU Samfunnsforskning.

SPØRSMÅL NR. 1803

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvor stor andel av de innreisende til Norge er fritidsreiser, såkalte unødvendige reiser?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen advarer norske borgere mot unødvendige fritidsreiser utenlands, for å unngå ny importsmitte, spesielt fra muterte virus. Dagsrevyen melder onsdag om at mange trosser anbefalingen og at det forventes 20 000 reiser i påsken, inkludert unødvendige reiser. FHI har koblet data fra innreiseregistreringssystemet med meldesystemet for infeksjonssykdommer, og melder om bekymringsfulle tall for importsmitte – særlig siden dem som testes er asymptomatiske personer uten kjent eksponering. Av dem som reiser inn fra Europa, så tester én prosent positivt for korona innen 10 dager. Av dem som kom fra Asia er det 4 prosent som er positive, og fra Afrika er det 3 prosent som avlegger positiv test.

Svar:

Det digitale innreiseregistreringssystemet (IRRS) ble satt i produksjon 2. januar 2021. Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) er behandlingsansvarlig for IRRS. På ettermiddagen 26. mars 2021 ble det driftsatt en endring i IRRS som gjør at innreisende som har bostedsland Norge, også skal registrere formål med reisen og om en eventuell fritidsreise var nødvendig eller ikke. Det betyr at det ikke eksisterer en oversikt over andelen fritidsreiser før denne endringen ble driftsatt. Tall innhentet fra DSB 07. april 2021 (fotnote) viser at det fra 27. mars til og med 10. april er registrert 12.221 reiser, der 33 % av reisene er registrert som fritidsreiser, hvorav 21 % av fritidsreisene igjen registreres som unødvendige reiser.

Fotnote;

Tallene er hentet ut fra IRRS 07. april 2021 kl. 09:27 av DSB. Noen innreiser er registrert frem i tid, og det kan komme manuelle etterregistreringer av reiser som påvirker tallene.

SPØRSMÅL NR. 1804**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 13. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden svare konkret på spørsmålet jeg stilte 17.03.21 om hvordan statsråden vil sørge for at Flytoget omfattes av ordningen med offentlig kjøp som kompensasjon for tapte billettinntekter, på lik linje med øvrige togselskaper, inkludert svare på hvorfor Flytoget er den eneste operatøren som har et tak på sin avtale?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har ikke gitt et tilfredsstillende svar på spørsmålet jeg stilte 17.03.21: Hvordan vil statsråden sørge for at Flytoget blir omfattet av den samme ordningen med offentlig kjøp som de øvrige togselskapene har fått? Anmodningsvedtaket kan ikke forstås på annen måte enn at Flytoget skal omfattes av samme ordningen, hvor kompensasjonen beregnes på samme måte, som for de andre togselskapene. Anmodningsvedtaket legger ingen føringer på at ordningen skal endres, slik at det blir gitt full kompensasjon for tapte billettinntekter. Det er en avsporing når statsråden svarer på hvor mye mer en ordning med full kompensasjon for alle togoperatørene vil koste, når ingen har bedt om en slik endring i ordningen.

Statsråden skriver i sitt svar at «Det er min forståelse at vedtaket skal håndteres i tråd med tidligere praksis, og innenfor gitte budsjettammer.» Tidligere praksis må bety ordningen med offentlig kjøp i 2020, og da ble ikke Flytoget forskjellsbehandlet slik det er lagt opp til i 2021. Anmodningsvedtaket er dermed ikke håndtert i tråd med tidligere praksis.

Hvis Stortinget skal få mulighet til å vurdere om Stortingets intensjon med anmodningsvedtaket er fulgt opp, må statsråden sørge for at Stortinget får tilgang til de vurderingene som er gjort og som ligger til grunn for Jernbanedirektoratets forslag om å gi Flytoget en helt annen avtale for 2021 enn Go Ahead, SJ og Vy har fått. Jernbanedirektoratet har satt et lavt tak på den månedlige støtten til Flytoget, mens de andre togselskapene får dekket tilnærmet hele tapet fra manglende billettinntekter. Flytoget har informert meg om at kostnader for å kjøre én avgang per time (som er det tilleggsavtalen krever) er over kr 44 millioner per måned. Dette er fire ganger høyere enn det taket Jernbanedirektoratet har satt (kr 11 millioner). Stortinget bør også få en oversikt over alle togoperatørenes inntektsbortfall og hva de har fått og vil få i støtte i 2020-2021.

Svar:

Stortingsrepresentanten omtaler ordningen med tilleggsavtaler som "kompensasjon for tapte billettinntekter". Det er viktig å påpeke at ordningen ikke er en støtteordning for bortfall av billettinntekter, men et kjøp av nærmere definerte offentlige tjenester. Iht. Supplerende tildelingsbrev nr. 2 for 2020, skal Jernbanedirektoratet definere omfanget av de offentlige tjenestene ut fra de sterkt reduserte reisebehovene som følge av Covid-19-pandemien.

Jernbanedirektoratet har tilbudt Flytoget og de andre togselskapene en tilleggsavtale for perioden januar til april 2021. I 2021 må alle togoperatørene dekke en egenandel av differansen mellom billettinntekter og kostnader. Som stortingsrepresentanten påpeker, er det i tilbud om tilleggsavtale til Flytoget satt et tak på 11 mill. kroner per måned. Dette gjelder ikke de andre togoperatørene som Jernbanedirektoratet har inngått en tilleggsavtale med. Flytoget har ikke bekreftet at de vil inngå denne tilleggsavtalen. Behovet for en eventuell forlenning av tilleggsavtalene for månedene mai og juni skal avklares i løpet av april.

Taket på 11 mill. kroner per måned for Flytoget er fastsatt på grunnlag av en totalvurdering av forventet reisebehov og øvrig togtilbud på strekningen Flytoget betjener. Reisebehovet til og fra Oslo Lufthavn har siden høsten 2020 vært sterkt redusert, og det er Jernbanedirektoratets vurdering at dette vil vedvare frem til at tilstrekkelig vaksinedekning vil åpne for mer innenlands og utenlands reising. Jernbanedirektoratets vurdering er videre at det i denne situasjonen er det offentliges behov for Flytogets avganger primært begrenset til tidspunkter som andre, ordinære tog ikke betjener Oslo Lufthavn, samt å ha muligheten til raskt å trappe opp kapasiteten når reisestriksjonene oppmykes og etterspørselen tar seg opp. Vederlagsbehovet for å kjøpe flere avganger i ytterkantene av flyplassens åpningstid fra en annen leverandør enn Flytoget er anslått å være i samme størrelsesorden som maksimalbegrensningen i tilbudt tilleggsavtale til Flytoget.

Vygruppens avganger, som også betjener Oslo Lufthavn, kan ikke reduseres utover dagens nivå, uten at dette fører til at arbeidsreisende og skoleelever i Vestfold og Telemark, Buskerudbyen og Innlandet mister et grunnleggende togtilbud. Flytoget har ikke nødvendige tillatelser til å ta med reisende som ikke skal til eller fra Oslo Lufthavn, og heller ikke nødvendige tillatelser til å drifte togtilbud utenfor strekningen Drammen – Oslo Lufthavn

på kort varsel. Staten må kompensere Vy for tapte billettinntekter dersom Flytoget får anledning til å plukke opp passasjerer som ikke skal reise til og fra Oslo lufthavn.

Videre har Flytoget ordinært en avtale som skiller seg betydelig fra de som Jernbanedirektoratet har inngått med andre togoperatører. I de andre avtalene har togoperatørene budsjettert med at overskudd fra lønnsomme linjer skal subsidiere driften av ulønnsomme linjer. I Trafikkpakke 3 Vest er det sågar budsjettert med at staten skal motta en betydelig del av antatt overskudd. I direktetildelte trafikkavtaler med Vygruppen og Vy Gjøvikbanen er det etablert ex-postmekanismer for å sikre at togoperatørene ikke får et overskudd utover det som er typisk for markedet. I konsesjonsavtalen med Flytoget er det ordinært verken vederlag til eller fra selskapet for driften, eller en ex-post mekanisme. Dette gjør at Flytoget kan

sitte igjen med en større fortjeneste enn andre togoperatører i ordinære år. Dette bidrar til å balansere at Flytoget bærer en betydelig større risiko i sin avtale, da driften ikke støttes av staten gjennom vederlag.

Basert på dette er Jernbanedirektoratets vurdering at taket på 11 mill. kroner per måned i tilleggssavtalen med Flytoget er på riktig nivå ift tilbudt tjeneste og bidrar til å redusere risikoen for at selskapet overkompenseres. Flytogets samlede kostnader ved å kjøre én avgang i timen på 44 mill. kroner er i stor grad knyttet til faste kostnader som er uavhengige av antall avganger.

I 2020 viser foreløpige tall at Jernbanedirektoratets tilleggssavtaler har medført økt vederlag på 1,11 mrd. kroner. Dette er fordelt på selskapene slik:

	Ordinært vederlag 12. mars – 31. des. (mill. kroner)	Tilleggsvederlag 12. mars – 31. des. (mill. kroner)	Sum vederlag 12. mars til 31. des. (mill. kroner)	Antall reisende april – des. (1000)	Kroner per reisende april – des.
Vygruppen	2 254,1	532,0	2 786,5	19 529	131
Go-Ahead Norge	258,5	162,0	420,6	2 492	154
SJ Norge	109,5	191,3	300,7	1 040	316
Flytoget		225,7	225,7	988	218
Sum	2 622,0	1 111,1	3 733,1	24 050	155*

*vektet gjennomsnitt av kroner per reisende for alle togselskaper

Jernbanedirektoratet har ikke passasjertall for perioden 12. mars til 31. mars særskilt. Det kan derfor ikke utarbeides sammenlignbare tall for kroner per reisende for denne perioden.

I 2021 har Jernbanedirektoratet inngåtte tilleggssavtaler og tilbud om tilleggssavtale til Flytoget foreløpig medført økt vederlag på om lag 630 mill. kroner til og med april. Dette er fordelt på selskapene slik:

	Ordinært vederlag	Tilleggsvederlag	Sum vederlag (mill. kroner)
Vygruppen	797,3	248,5	1 045,8
Go-Ahead Norge	101,6	85,0	186,0
SJ Norge	97,9	176,0	273,8
Vy Tog	11,1	124,2	145,3
Flytoget		66,0	66,0
Sum	1079,8	633,6	1 713,3

SPØRSMÅL NR. 1805**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Nina Sandberg****Besvart 12. april 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Strengt norske innreiseregler på grunn av koronapandemien skaper nok en gang problemer for forskningen. Flere universitet melder om alvorlige konsekvenser.

Vil statsråden snarest ta initiativ til unntak for forskere, for å opprettholde planlagt forskningsaktivitet?

BEGRUNNELSE:

Forskning blir veien ut av koronakrisen, og internasjonalt forskningssamarbeid er også nøkkelen til å løse andre større og grenseoverskridende samfunnsutfordringer. Khrono bringer 26. mars en rekke eksempler fra universitet og høyskoler i Norge, som rammes av det nye forbudet mot innreise for utenlandske arbeidstakere. Det er gjort noen unntak, men ikke for forskere.

Høsten 2020 oppstod tilsvarende problemer i forbindelse med framleggelse av en midlertidig koronarelatert lov. I forarbeidene til lovendringen understreket regjeringen at den fortløpende skulle vurdere lempninger i regelverket, og da de ikke-intenderte effektene ble avdekket, rettet departementet raskt opp, og etablerte et unntak for forskere.

Vi vet ikke hvor lenge koronasituasjonen vil vare, men vi vet at koronakrisen har dokumentert negativ innvirkning på norsk forskning. Innreiseforbudet svekker både utdanning og forskning og innebærer en betydelig utfordring både for enkeltforskerne og deres familier, og for lærestedene.

Det er statsrådets ansvar å arbeide for rammer som sikrer at internasjonalt forskningssamarbeid holdes mest mulig i gang. Jeg håper derfor statsråden løser denne uheldige saken snarest. Med gode forholdsregler og karantenebestemmelser bør det være mulig å opprettholde internasjonalt samarbeid i academia, av hensyn til både forskning, undervisning, og enkeltmennesker.

Svar:

Jeg forstår veldig godt at innreiseforbudet både for den enkelte forsker som skal jobbe her i landet, institusjonene som berøres samt for forskningsprosjektene er et problem. I dagens situasjon med stengte grenser er det foreløpig kun åpnet for personer i kritiske samfunnsfunksjoner, og utenlandske forskere er ikke vurdert som det per i dag. Dette er ikke noe vi gjør for å være vanskelige, men for å begrense risikoen for importsmitte.

Regjeringen vurderer kontinuerlig om det er mulig å gjøre endringer eller unntak i innreiseforbudet. Dersom det blir en gradvis gjenåpning, vil vi vurdere om forskere skal inkluderes blant de prioriterte gruppene det åpnes for først.

Etter at innreiserestriksjonene ble innført i mars 2020, ble det etter hvert gjort unntak for flere grupper, deriblant forskere som var ansatt ved en norsk institusjon og gjesteforskere som hadde kortere opphold på inntil tre måneder. Utenlandske forskere fra land utenfor EØS som kom til Norge med egne midler ble fra 20. november 2020 gitt unntak fra innreiserestriksjonene. Dette viser at vi vurderer internasjonalt forskningssamarbeid som viktig for Norge og at forskere som kommer til Norge har stor betydning for forskningsmiljøene.

Videre har pandemien understreket hvor viktig internasjonalt forskningssamarbeid er for å finne gode løsninger på store, globale utfordringer. Samtidig vet vi at det er utfordrende for mange å opprettholde et godt samarbeid slik situasjonen er nå. Dette er dessverre en utfordring som gjelder langt flere land enn Norge. Vi håper at vi snart kan åpne opp igjen slik at gode internasjonale forskere kan komme hit og gi viktige bidrag til forskningen. Når vi kan gjøre det vil blant annet avhenge av hvor god kontroll vi har på smitten her i landet og hvor stor andel som har fått vaksinen.

SPØRSMÅL NR. 1806**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 9. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å øke satsningen for å undersøke hvilke skjulte mineraler Norge potensielt kan sitte på, og som i fremtiden kan gjøre oss mindre avhengig av andre land og bidra til å sikre og skape nye norske arbeidsplasser?

BEGRUNNELSE:

Norske batterifabrikker må ut av landet for å finne råstoff til sin produksjonen.

I en artikkel i NRK ønsker Norsk Bergindustri at man har en større satsning på undersøkelser og kartlegging av hvilke mineraler som skjuler seg på og under overflaten i Norge, for i større grad å være selvforsynt. Jeg deler synet til Norsk Bergindustri og mener det haster veldig.

Ikke bare for batterifabrikker, men egentlig for all industri og alt rundt det grønne skiftet

Venstresiden og Regjeringen maser til det kjedsommelige om det «grønne skiftet», men viser liten vilje til å kartlegge, utvinne og utnytte egne ressurser.

EU har laget en liste over det de kaller 30 kritiske råstoff. Mesteparten av dette utvinnes utenfor Europa. En del av dette må i dag importeres fra land som Chile og Kina som ikke har de samme etiske og miljøstandardene vi har i eget land, og ikke minst lønns og arbeidsvilkår. Chile står for eksempel for nær halvparten av alt litiumet som utvinnes. Kongo utvinnes på sin side godt over halvparten av all kobolt.

Mineralnæringen er en skjult perle som har stort potensiale for å både bevare og skape norske arbeidsplasser. Spesielt i en tid som vi er i nå, mener Fremskrittspartiet at vi må finne løsninger for å skape vekst etter krisen. Der kan mineralnæringen spille en stor og viktig rolle. Men for at den skal gjøre det, må det vises vilje til å utnytte de ressursene vi kan sitte på.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at tilgangen på mineraliske råstoffer er en viktig forutsetning for å lykkes med det grønne skiftet og for utviklingen av nye grønne industrier. Mange miljøteknologier forutsetter bruk av metaller, for eksempel elektriske biler og vindturbiner. Dette er produkter som blir stadig mer etterspurt. Det er sentralt at vi har en kompetent mineralnæring som utvinnes mineraler til å dekke deler av det behovet vi selv og verden har.

Samtidig besitter enkelte land særegne mineralreserver, og vi kan vanskelig utvinne alle mineralene som trengs på egen hånd. Vi må også være bevisst på mineralnæringens avtrykk på natur, slik at vi sikrer en miljømessig og sosialt bærekraftig utvinning av mineraler i Norge.

Regjeringen har styrket arbeidet på mineralområdet på flere fronter, og sentralt i regjeringens prioriteringer ligger økt geologisk kartlegging. Norges geologiske undersøkelse (NGU) er landets sentrale institusjon for kunnskap om berggrunn, mineralressurser, løsmasser og grunnvann, og kartlegger og karakteriserer ressursgrunnlaget og ressurspotensialet på fastlandet. I tillegg til dette bruker NGU mye ressurser på å tilrettelegge og formidle data til industri og forvaltning. Det norske ressurspotensialet promoteres nasjonalt og internasjonalt opp mot investorer, lete- og gruveselskaper gjennom messer og arrangementer bl.a. i samarbeid med Innovasjon Norge. Som et ledd i regjeringens arbeid med å legge til rette ny aktivitet og vekst i mineralnæringen ble NGU styrket med 10 mill. kroner i 2019 til økt geologisk kartlegging, og den økte bevilgningen er videreført i 2020 og 2021.

I tillegg til å satse på økt kartlegging, arbeider regjeringen for at næringslivet skal ha gode rammevilkår til å gjøre mineralforekomster om til arbeidsplasser og økt verdiskaping. For å sikre at lovverket legger til rette for lønnsom, fremtidsrettet, og bærekraftig mineralvirksomhet har vi gjennomført en evaluering av mineralloven. Denne ble levert i 2018, og følges opp gjennom en lovproposisjon som ble fremmet for Stortinget 26. mars 2021 og gjennom et NOU-utvalg som leverer sin innstilling 1. desember 2021. Vi arbeider videre for å redusere saksbehandlingstiden, og har styrket Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) systematisk over flere år, senest i budsjettet for 2019 med 6,8 mill. kroner til totalt 56,4 mill. kroner.

Mineralnæringen er en viktig næring for Norge, og regjeringen vil fortsette å satse på økt aktivitet og verdiskaping fra norske mineralressurser. Det er opp til kommersielle aktører å ta initiativ til utvinningsprosjekter og bygge videre på arbeidet som NGU og andre statlige aktører gjør, men gjennom gode samlede rammevilkår, sterk vekt på kartlegging av ressurser og mer hensiktsmessige reguleringer legger regjeringen til rette for bærekraftig vekst i næringen.

SPØRSMÅL NR. 1807**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 9. april 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan forsvarsministeren leggje fram nedbetalingsplanen for dei nye ubåtane som etter planen skal fasast inn frå 2026, kor det vert spesifisert både total nedbetalingstid samt storleiken på dei årlege avdraga?

GRUNNGJEVING:

Forsvarsministeren opplyste den 23.03.21 at forhandlingane med det tyske verftet ThyssenKrupp Marine Systems om bygging av fire nye ubåtar er slutført, men førebels ikkje signert. Då Stortinget godkjente kjøpet i 2017, var kostnadsramma på 41,4 milliarder kroner. Den har auka til 45 milliardar per dags dato, opplyste Forsvarsdepartementet til NTB. Kostnadsramma omfattar både ubåtane, våpenanskaffing, gjennomføringskostnadar og usikkerheitsavsetjing.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 6. april 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om jeg kan legge frem nedbetalingsplanen for de nye ubåtene som etter planen skal fases inn fra 2026, hvor det

blir spesifisert både total nedbetalingstid samt størrelsen på de årlige avdragene.

Forhandlingene mellom kjøperne Forsvarsmateriell (FMA) og den tyske anskaffelsesorganisasjonen BAAIN-Bw på den ene siden, og verftet tkMS på den andre siden ble ferdigstilt like før påske. Videre prosess frem mot kontraktsignering innebærer behandling av Tysklands del av ubåtanskaffelsen i Bundestag i sommer.

Som Stortinget ble informert om gjennom Prop. 1 S (2020-2021) er den totale pris og valutajusterte kostnadsrammen for prosjekt 6346 Nye ubåter 45 136 mill. kroner. Likeledes ble det informert om at leveranseplanen ville bli fastsatt gjennom kontraktsforhandlingene, og at første ubåt forventes levert mot slutten av 2020-tallet.

Leveranseplanen for de fire norske og to tyske ubåtene strekker seg fra 2029 til midten av 2030-tallet, og utbetalingene vil pågå fra kontrakten blir signert, til siste ubåt er levert.

Våre tyske partnere må nå få nødvendig tid til sin formelle behandling av den tyske delen av ubåtanskaffelsen før vi kan dele ytterligere informasjon som ikke er gradert eller kommersielt fortrolig.

For øvrig vil vi som normalt informere Stortinget om framdriften i prosjektet gjennom Prop. 1S til høsten.

SPØRSMÅL NR. 1808**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 15. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil helseministeren sikre at ei utlysning av nye kontraktar for tverrfagleg spesialisert rusbehandling i opptaksområdet til Helse Midt-Norge RHF blir reservert for ideelle aktørar?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet er det dei to siste åra slått fast at ideelle aktørar sin del av spesialisthelsetenesta skal doblast. Dette er òg presisert i oppdragsbrev til dei regionale helseføretaka (RHF).

Regjeringa forskriftsfesta i februar 2020 ein heimel for å reservere tingingar av helse- og sosialtenester for ideelle aktørar. Spørsmålsstillar er ikkje kjent med at regionale eller lokale helseføretak har nytta denne heimelen ved

noko høve. Velferdstenestutvalet peika i si utgreiing på at opne anbodskonkurransar i realiteten er konkurransevridande til ulempe for dei ideelle.

RHF-ane står for styring av dei ideelle verksemdene som driv tverrfagleg spesialisert rusbehandling (TSB). Dei inngår og forvaltar mellom anna kontraktar. Helse Nord RHF har nyleg tinga og inngått nye avtalar. Dei gjennomførte ein open konkurranse, som var utforma slik at det var svært vanskeleg for nye, ideelle aktørar å delta. Helse Nord RHF argumenterte med at det ikkje var mange nok ideelle aktørar til at det var mogleg å ha ein reservert konkurranse, jamvel om det var interesse frå aktørar som er etablerte andre stader i landet.

Samhandlinga mellom regionale helseføretak, lokale helseføretak og ideelle aktørar på TSB-området har dei siste åra vore prega av at mange ideelle aktørar har opplevd at helseføretaka ikkje tek omsyn til dei særskilte omstenda deira. Regjeringa har difor presisert at helseføretaka ikkje skal byggje opp konkurrerende tilbod i eigen regi. Ein har òg streva med å løyse andre problem, som uheldige finansielle insentiv som fylgje av Magnusen-modellen. Visse ideelle aktørar har opplevd at deira tilbod ikkje er rekna med når helseføretaka vurderer om «den gyldne regel» er oppfylt, slik at den definerte veksten ikkje skjer hjå ideelle aktørar.

Det er venta at Helse Midt-Norge RHF om kort tid vil anskaffe nye TSB-avtalar. I Midt-Norge er det fleire ideelle aktørar som har godt etablerte og fagleg svært gode tilbod. Det er viktig å styrke samhandlinga mellom helseføretaka og dei aktørane som skal driva, slik at tilbodet til inbyggjarane blir best mogleg.

Svar:

Det fremgår tydelig av protokoll fra foretaksmøtene i de regionale helseforetakene i januar 2020 at regjeringen er opptatt av å styrke ideelle virksomheters rolle som leverandører av helse- og omsorgstjenester. Det vises her også til omtale i Prop.1 S (2019–2020) hvor følgende fremgår:

“Ideelle aktører er et viktig supplement til det offentlige, og kan bidra til både tjenesteinnovasjon og produktinnovasjon. Samlet utgjør de ideelles andel av totale kostnader om lag 5 pst. Regjeringen har satt seg som mål å doble de ideelles andel av den samlede helse- og omsorgssektoren til 10 pst. målt i kostnader.”

På bakgrunn av dette ble de regionale helseforetakene bedt om, innenfor rammene av regelverket for offentlige anskaffelser, å øke ideelles andel av spesialisthelsetjenester over tid, og gjøre rede for utviklingen årlig.

I forskrift om offentlige anskaffelser fremgår det at oppdragsgivere kan reservere retten til å delta i konkurranser om helse- og sosialtjenester til ideelle organisasjoner, dersom reservasjonen bidrar til å oppnå sosiale mål, fellesskapets beste og budsjettmessig effektivitet. Forskriftsbestemmelsen er begrunnet i et ønske om å bevare ideelle

organisasjoners kvaliteter og karakter. Det er imidlertid de aktuelle oppdragsgivere som må vurdere om reservasjonsadgangen kan og bør benyttes der de konkrete vilkårene er oppfylt, i den enkelte anskaffelse.

Som representanten Toppe viser til, vil Helse Midt-Norge RHF gjennomføre en anskaffelse av tverrfaglig spesialisert rusbehandling i 2021. Som et ledd i planleggingen av anskaffelsen, har Helse Midt-Norge RHF allerede gjennomført en vurdering av om reservasjonsadgang kan benyttes. Konklusjonen deres peker i retning av at det kan være mulig å reservere denne anskaffelsen til ideelle leverandører. Dette forutsetter imidlertid at vilkårene i forskriftsbestemmelsen vil kunne oppfylles i den konkrete anskaffelsen. Helse Midt-Norge RHF foretar nå en nærmere vurdering av nettopp dette spørsmålet.

I henhold til forskrift om offentlige anskaffelser skal ikke opplysninger om anskaffelser gjøres kjent før den er kunngjort. Det gis derfor ikke ytterligere opplysninger nå om hvorvidt den aktuelle anskaffelsen vil reserveres for ideelle leverandører.

SPØRSMÅL NR. 1809**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 15. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at barn har tilgang til penicillin og annen smalspektret antibiotika?

BEGRUNNELSE:

Antibiotikaresistente mikrober er definert som én av de største helsetruslene verden står overfor. Ett av virkemidlene for å bekjempe denne trusselen er å bruke smalspektret antibiotika fremfor bredspektret.

Ifølge Nasjonalt kompetansenettverk for legemidler til barn er det den senere tid kommet signaler om at vanlig penicillin i barneformuleringer vil forsvinne fra det norske markedet. Det skisseres at man vil sitte igjen med tabletter på 660 mg, som er beregnet på voksne og barn ned til tolv år. Dette kan få svært uheldige konsekvenser, siden det hos barn under tolv år kan føre til en dreining til bruk av mer bredspektret antibiotika, som igjen vil føre til økt resistens.

Spørsmålsstilleren er blitt opplyst om at en viktig årsak til at barneformuleringer av penicillin forsvinner fra markedet, er at produsentene ikke anser det lønnsomt å produsere slike legemidler. Spørsmålsstilleren mener tilgangen til smalspektret antibiotika til barn er for viktig for å overlates til markedet alene. Statsråden bes derfor svare på hva han vil foreta seg for å sikre dette.

Svar:

Antibiotikaresistens er et raskt voksende problem i verden og utgjør en alvorlig trussel mot vår globale helse. Kampen mot resistente mikrober er en global utfordring, og internasjonalt samarbeid er en forutsetning for å redusere resistens og antall dødsfall knyttet til antibiotikaresistens. Regjeringens strategi for å redusere antibiotikaforbruket har vært en suksess, og Norge har klart å holde et lavt nivå på forekomsten av resistente mikrober.

For å ivareta tilgangen til eldre antibiotika anbefalte Helsedirektoratet i februar 2020 å se nærmere på muligheten for å produsere smalspektret antibiotika. Regjeringen har gitt direktoratet i oppdrag å gjennomføre en mulighetsstudie for antibiotikaproduksjon innen utgangen av 2021. Studien skal blant annet kartlegge nasjonale og internasjonale markedsforhold og vurdere hvordan produksjon av antibiotika kan etableres, finansieres og organiseres for å styrke legemiddelberedskapen. Det skal videre vurderes vilkår for bærekraftig produksjon, samt

muligheter for samarbeid med andre nordiske og europeiske land og med relevante internasjonale organisasjoner.

Tilgang til eldre antibiotika sikres også gjennom adgang til skjønnsmessige vurderinger i maksimalpris- og trinnprisreguleringen, jf. legemiddelforskriftens kap. 12. Trinnprissystemet ble innført i 2005 for å redusere Folketrygdens og pasientenes legemiddelkostnader. I trinnprissystemet reduseres prisen på et legemiddel med faste kuttsetter etter at legemidlet har mistet patentbeskyttelse, fått konkurranse fra likeverdige legemidler og kommet på Statens legemiddelverks liste over byttbare legemidler. Legemiddelforskriftens kap. 12 legger opp til at Legemiddelverket kan fastsette en skjønnsmessig beregnet trinnpris dersom beregning av trinnpris etter bestemmelsene i forskriften gir en urimelig lav pris. Bestemmelsen åpner for at trinnpris kan justeres for å hindre at leverandører trekker seg ut av markedet eller avregistrerer et legemiddel. Denne gjeldende praksis i saksbehandlingen til Legemiddelverket åpner opp for lavere trinnpriskutt der legemiddelfirmaet kan begrunne at trinnprisen slår urimelig ut, og på en slik måte at forsyningen av legemidlet kan bli truet. Denne sikkerhetsventilen er viktig for å unngå utilsiktede virkninger og kostnader ved at priser presses for lavt til at leverandørene ønsker å levere. I 2020 ble det gjennomført en områdegjennomgang av legemidler som Folketrygden finansierer. I områdegjennomgangens sluttrapport konkluderes det med at Legemiddelverkets bruk av skjønnsmessige trinnpriskutt fungerer etter hensikten.

Norge, Danmark og Island har også etablert et innkjøps-samarbeid om forsyningskritiske legemidler. Formålet med felles anskaffelse er å ivareta tilgangen ved å kjøpe inn legemidler til et større samlet marked, noe som gir økt forutsigbarhet for leverandørene. Ved anskaffelsen gjennomført i 2020 ble avtaler inngått for alle legemidler. Flere antibiotikalegemidler var inkludert i anskaffelsen og vil også være med i den planlagte anskaffelsen i 2021.

SPØRSMÅL NR. 1810**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 13. april 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Kva gjer den norske regjeringa for å påverke den stadig forverra situasjonen for menneskerettar i Bahrain og er det i dag eit fellesskandinavisk initiativ for å hjelpe dei fengsla skandinaviske aktivistane?

GRUNNGJEVING:

Situasjonen i Bahrain har sitt ei negativ utvikling sidan 2011. Ein har vore vitne til ei stor svekking av menneskerettar. Opposisjonsparti er suspendert, media er ikkje lengre uavhengig, innbyggjarar vert fengsla for å delta i fredlege protestar og dødsstraff vert stadig meir utbredt. Bahrain er eit rikt land og har mykje olje så levestandaren er høgare enn i mange andre land i regionen. Samstundes ser ein utstrakt bruk av statleg diskriminering av ulike grupper. Landet har eit godt forhold til mange vestlege land og særskilt USA og Storbritannia.

To skandinaviske aktivistar, ein svensk-bahrainsk og ein dansk-bahrainsk sit i dag fengsla i Bahrain for å ha deltatt på fredlege protestar i 2011. Mohammad Habib Al-Muqdad og Abdulhadi Al-Khawaja har vorte utsatt for omfattande tortur i fengsel. Dei sit fortsatt fengsla for å ha nytta ytringsfridommen sin.

Svar:

Vi er opptekne av situasjonen for menneskerettar i Bahrain, og har hatt eit særlig fokus på situasjonen for forsvararar av menneskerettar. Mange aktivistar er fengsla i Bahrain. Dette er urovekkjande. Situasjonen for dei fengsla er dessutan vanskeleg og truleg ytterlegare forverra som følgje av covid-19. Dette er dessverre situasjonen i fleire land i regionen.

Vern av forsvararar av menneskerettar er høgt prioritert av regjeringa. Vi har konsekvent oppfordra styresmaktene i Bahrain om å etterleva sine internasjonale pliktar og lauslate samvitsfangar. Vi har teke opp vår bekymring for situasjonen i Bahrain i innlegg i FNs Menneskerettsråd ei rekkje gonger dei siste åra. I den førre periodevise landhøyringa (UPR) av Bahrain i 2017 tok Noreg opp med Bahrain blant anna kva dei gjer for å beskytte forsvararar av menneskerettar. Neste UPR-høyring for Bahrain skal vere i 2022.

Vi er kjende med at ein dansk og ein svensk statsborger er blant dei fengsla i Bahrain. Dei nordiske landa har tett kontakt om fremjing av menneskerettar internasjonalt, og Noreg held fram arbeidet saman med andre land for å bidra til at fengsla forsvararar av menneskerettar i Bahrain, og andre stadar, blir sette fri.

SPØRSMÅL NR. 1811**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 13. april 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å gjenåpne for mottak av søknader slik at prosjektene som har kommet tilstrekkelig langt likevel kan få vurdert sine prosjekter slik at ressurser som er lagt ned ikke er forgjeves?

BEGRUNNELSE:

Nærings- og fiskeridepartementet har innført stans i muligheten til å søke om særtillatelser i lakseoppdrett. Dette er tillatelser som er midlertidige og kommer med begrensninger, vilkår og samfunnsoppdrag.

Departementet behandlet samtlige særtillatelser under ett (med unntak av slaktermerd) og stanset alle nyttildelinger. Dette fikk en svært negativ følge for de aktørene

som har jobbet over tid med søknader til sine prosjekter. FoU-prosjektene som skal bidra med forskning og utvikling av ny kunnskap til næringen er av svært stor betydning. Det er kompetansekrevede prosjekter som krever forskningsfaglig høyde. Som følge av den midlertidige stansen ikke har vært på høring kom den svært overraskende på næringen. Flere prosjekter har jobbet sammen med vitenskapelige miljøer over lang tid med sikte på å sende inn søknader innen utgangen av mars måned. Det er lagt ned store ressurser sammen med forskningssituasjoner for å utarbeide søknader for å fremskaffe ny og viktig kunnskap.

Det må skilles mellom prosjekter som var kommet så langt at de kvalitativt var klar for innsending innen kort tid når den overraskende stansen ble varslet og prosjekter som på samme tidspunkt var på idéstadiet. En midlertidig stans som ikke er varslet slår vesentlig mer urimelig ut for de prosjektene som har jobbet med søknadene over lang tid og som var klar for innsending rundt den midlertidige stansen kontra de prosjektere som var i oppstartsfasen.

Svar:

I tillegg til alminnelige kommersielle matfisktillatelse finnes det en rekke ulike typer tillatelse til laks, ørret og regnbueørret til særlige formål (såkalte "særtillatelse").

Tillatelse til akvakultur av matfisk til forskning ("forskningstillatelse") skal bidra til å utvikle kunnskap som kommer akvakulturnæringen til gode, blant annet om driftsformer, teknologi, biologi, ernæring, fiskehelse og fiskevelferd.

Det er en streng praksis ved tildeling, og søker har ikke rettskrav på å få tildelt forskningstillatelse. At det er behov for mer forskning/kunnskap, er heller ikke alene tilstrekkelig for tildeling, og dette gjelder også dersom et omsøkt prosjekt virker faglig solid. Det er med andre ord ingen garanti for at søknader om forskningstillatelse blir innvilget.

Det har vært bred politisk enighet om at veksten i norsk havbruksnæring i hovedsak bør skje gjennom trafikkløssystemet, som ivaretar næringens miljømessige bærekraft og legger til rette for forutsigbar vekst, jf. Stortingets behandling av Meld. St. 16 (2014-2015). Høsten 2020 kjøpte næringsaktørene nye laksetillatelse for nesten 6 mrd. kroner på auksjon. Gjennomsnittsprisen var på ca. 170 millioner kroner per tillatelse på 780 tonn.

Kommersielle akvakulturtillatelse er et knapphetsgode, mens særtiltatsene er vederlagsfrie ved tildeling, og ikke antallsbegrenset. I dag er det tildelt totalt 284 særtiltatsene, herunder 104 forskningstillatelse. Samlet har særtiltatsene en matfiskkapasitet på 192 719 tonn MTB, og dette utgjør i overkant av 20 prosent av næringens totale MTB. Likevel inngår ikke særtiltatsene i trafikkløssystemet, dvs. at man for eksempel ikke får nedtrekk i røde

områder og tildeling skjer uavhengig av miljøstatus for området der tillatelse skal drives.

Regjeringen utarbeider nå en havbruksstrategi som vi tar sikte på å legge frem før sommeren. I arbeidet med strategien vil vi blant annet se på hvordan ordningene med særtiltatsene inngår i et helhetlig og bærekraftig tillatelsessystem. Vi har derfor besluttet å innføre en midlertidig stans i behandlingen av særtiltatsene, og stansen er ment å i første omgang gjelde frem til havbruksstrategien legges frem.

Det ligger allerede svært mange søknader til behandling, og det kommer stadig inn nye søknader, noe som sannsynligvis også vil føre til klagebehandling i direktoratet og departementet. Saksbehandlingstiden for særtiltatsene er for tiden svært lang, og klagesaksbehandling er en høyt prioritert oppgave i departementet. Ved å sette en stans i mottak av nye søknader nå, unngår vi å opparbeide et enda større etterslep av "gamle" søknader dersom vi i arbeidet med havbruksstrategien skulle konkludere med at det bør gjøres endringer i ordningen med særtiltatsene. Dersom det ikke hadde blitt fastsatt en umiddelbar stans nå, ville det ha kunnet medføre at det tok enda lengre tid før eventuelle endringer og forbedringer fikk effekt. Jeg mener derfor at en midlertidig stans i tildeling av særtiltatsene var et viktig og riktig grep.

Videre vil jeg understreke viktigheten av at denne stansen gjelder for alle aktører. Jeg forstår at dette er skuffende for folk som har jobbet med søknaden sin. At man skulle gjenåpne muligheten for enkeltaktører til å søke, mener jeg likevel blir feil. Her må det være likt for alle. Jeg kan heller ikke se hvordan man skulle ha trukket en rettferdig og forutsigbar grense for "prosjekter som har kommet tilstrekkelig langt" opp mot prosjekter som "ikke har kommet tilstrekkelig langt". I dag er det ingen spesifikke innholdskrav til søknader om forskningstillatelse. Jeg mener at det ville være urimelig og ikke minst uforholdsmessig ressurskrevende å gjennomføre en slik foreslått gjenåpning nå.

Avslutningsvis vil jeg minne om at det er åpnet for at de som har særtiltatsene som utløper, fortsatt kan søke om forlengelse av disse, uavhengig av beslutningen om stans i mottak av nye søknader.

SPØRSMÅL NR. 1812**Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 12. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre at Statsforvalteren kontrollerer om loven er fulgt i en kommune når det påpekes brudd på kommuneloven?

BEGRUNNELSE:

Hvaler kommune har satt sammen sitt formannskap på en måte som ser ut til å være i strid med kommuneloven. Dette påpekes av et mindretall, men mindretallet er mindre enn kommunelovens krav til lovlighetskontroll. Loven må uansett følges og mindretallet har varslet Statsforvalteren. Norsk lov må følges uavhengig om det er 1, 2, 3 eller 5 personer som varsler Statsforvalteren om mulig ulovlig sammensatt formannskap.

Svar:

Jeg vil innledningsvis presisere at kommunene har et selvstendig ansvar for å følge regelverket de er underlagt, herunder kommuneloven.

Lovlighetskontroll med kommunale og fylkeskommunale vedtak reguleres av kommuneloven, som gir et mindretall i kommunestyret mulighet til å kreve lov-

lighetskontroll av kommunale vedtak. Vilkårene for å kunne kreve lovlighetskontroll er at kravet fremsettes av tre eller flere medlemmer av kommunestyret, og at det fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet.

Loven gir også departementet adgang til på eget tiltak å kontrollere om et vedtak er lovlig. Dette kan kun gjøres dersom «særlige grunner» tilsier det, hvilket innebærer at det er en forholdsvis høy terskel for å ta opp vedtak til lovlighetskontroll av eget tiltak. Bestemmelsen er ment som en sikkerhetsventil.

Departementets myndighet til å føre lovlighetskontroll med kommunale vedtak er i all hovedsak delegert til statsforvalterne. Statsforvalternes vedtak i slike saker er endelige, og det er ikke klagerett på statsforvalternes lovlighetskontrollvedtak, eller på avgjørelser om å ikke lovlighetskontrollere et kommunalt vedtak.

Departementet er kjent med at Statsforvalteren i Oslo og Viken nå har til behandling flere henvendelser om sammensetningen av formannskapet i Hvaler kommune. Det vil være opp til Statsforvalteren å vurdere om det er grunn til å foreta lovlighetskontroll i den aktuelle saken, og hvilke forhold en eventuell lovlighetskontroll skal omfatte.

SPØRSMÅL NR. 1813**Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 14. april 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Jeg viser Dokument nr. 15:1079 (2018-2019) om personer som har uføretrygd som oppholder seg på avdelinger er forskjellsbehandlet mellom somatiske avdelinger og psykiske avdelinger. Statsråden skrev: "I lys av dette ser jeg at det er behov for å vurdere på nytt om dagens regler er hensiktsmessige, og vil komme tilbake til Stortinget på eget måte."

Hvilke tiltak og arbeid har statsråden gjort med denne saken fra februar 2019 til nå?

Svar:

Daværende arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie besvarte i februar 2019 skriftlig spørsmål om reglene for reduksjon av uføretrygd ved langvarig opphold på institusjon.

Mange folketrygdytelse har regler om reduksjon ved langvarige opphold på institusjon. Disse er i dag noe ulike avhengig av hvilken ytelse man har og av hva slags institusjon man har opphold i. Jeg mener at endringer med sikte på likebehandling bør vurderes, og at et slikt arbeid bør skje samlet og ikke separat for den enkelte ytelse. Departementet har startet vurderingen av om folket-

rygdloven bør endres, blant annet gjennom innhenting av informasjon. Jeg viser til at stortingsrepresentantene Wilkinson, Faret Sakariassen og Andersen har fremmet representantforslag om samme problemstilling (Dokument 8:274 S (2020–2021)). Jeg vil gi komme tilbake til saken ved behandling av Dokument 8-forslaget.

SPØRSMÅL NR. 1814

Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvor mange reiser de siste 6 måneder, fordelt etter landbakgrunn på de reisende og deres reisedestinasjon, har henholdsvis blitt pålagt hotellkarantene og hjemmekarantene?

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har det fremkommet at mange innvandrere reiser på ferie til land med høy smitte og lite restriksjoner og at det er ekstremt høy smitte blant de som kommer tilbake. Dersom man reiser på vanlig ferie til et slikt land og unngår store forsamlinger, må man på karantenehotell når man kommer tilbake. Dersom man for eksempel er i en begravelse i utlandet med flere hundre deltakere og svært lavt fokus på smittevern, er dette ansett å være en nødvendig reise og man slipper hotellkarantene.

Vi er et år inn i pandemien og da jeg begynte å stille spørsmål om situasjonen rundt slike reiser, var det åpentbart at dette ikke hadde hatt tilstrekkelig fokus hos regjeringen. Undertegnede håper regjeringen er interessert i å skaffe informasjon om hvilken type reiser som bidrar til økt smitte og hva som skal til for å stanse importsmitte.

Svar:

Det digitale innreiseregistreringssystemet (IRRS) ble satt i produksjon 2. januar 2021. Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) er behandlingsansvarlig for IRRS. I perioden fra 21. desember 2020 foregikk registrering av innreise manuelt. Disse manuelt registrerte innreisene er etterregistrert i IRRS. Det finnes altså ikke komplette tall for de siste 6 måneder i IRRS.

Landbakgrunn er ikke en betegnelse som brukes i IRRS. Det ble implementert en endring i IRRS 26. mars 2021 som gjør at informasjon om bostedsland registreres ved registrering av reiser i IRRS. Reiser registrert etter dette tidspunkt har derfor opplysninger om bostedsland for den reisende. Bostedsland registreres på "persondata" i systemet og kan ikke brukes som sorteringsnøkkel opp mot øvrige anonymiserte reisedata i IRRS. Det vil være mulig å sortere på avreiseland, men dette vil ikke gi noe informasjon om den innreisendes landbakgrunn eller nasjonalitet.

15. mars 2021 ble det implementert en endring i IRRS som gjør at data om karantenealternativer / unntak, basert på Covid 19 forskriften registreres for den enkelte reise. Tall innhentet fra DSB for å besvare representantens spørsmål viser at det etter 15. mars er registrert over 100 000 innreiser. Av disse har 6.6 % registrert at de skal avvike karantene på karantenehotell, mens snau 26 % i bolig eller annet egnet oppholdssted. DSB publiserer fortløpende tall fra IRRS på sine hjemmesider, herunder statistikk over de som har helt eller delvis unntak for karantene fordelt på unntakene i regelverket.

IRRS er et tillitsbasert system. Informasjonen i IRRS er basert på opplysninger den innreisende selv har registrert om egen reise og personalia. Kvitteringen som den innreisende mottar fra IRRS viser blant annet karantenevalg som er registrert av den innreisende. Politiet skal kontrollere og vurdere denne informasjonen på grensen. Dersom politiet har overprøvd den innreisendes registrering blir ikke dette synlig i IRRS med mindre den innreisende endrer opplysningene. Der er ingen plikt for den innreisende å endre opplysninger etter ankomst til Norge.

SPØRSMÅL NR. 1815**Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 8. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Øyna kulturlandskapshotell i Inderøy kommune ble bygget ut til hotell i 2020, med åpning rett etter påske 2020. De kan derfor ikke søke på ordninger der de må sammenligne med 2019-tall.

Hva vil ministeren gjøre for små og mellomstore bedrifter som faller mellom kompensasjonsordningene og hva gjøres for å stimulere nye aktører i hotell- og restaurantbransjen?

Svar:

Siden 12. mars i fjor har regjeringen fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smitteverntiltakene. Gjennom fjoråret ble det vedtatt midlertidige krisetiltak på til sammen 131 mrd. kroner, og utgiftsveksten på statsbudsjettet har aldri vært høyere i moderne tid enn fra 2019 til 2020. Mange av tiltakene er vedtatt forlenget inn i 2021 gjennom Stortingets behandling av Prop 79 S (2020-2021), jf. Innst. 233 S (2020-2021).

Kompensasjonsordningen gir bedrifter tilskudd når pandemien og smitteverntiltak begrenser mulighetene for å drive næringsaktivitet. Under ordningen får bedriftene støtte til faste uunngåelige kostnader. På denne måten kommer flere bedrifter seg gjennom pandemien og arbeidsplasser trykkes.

Statsstøtteregelverk og en automatisk løsning som kompensasjonsordningen, skaper noen begrensninger som gjør at noen faller utenfor. For å kompensere dette har vi betalt ut betydelige midler til kommunene som de kan betale videre ut til det lokale næringslivet. Dette gir kommunene mulighet til å kompensere virksomheter som av ulike årsaker faller utenfor de andre ordningene, eller som er særskilt hardt rammet av smitteverntiltak. Dette er midler som kommunene raskt kan fordele og den siste tildelingen er styrt mot kommuner med sys-selsatte innenfor overnattings- og serveringsbransjen. Kommunene kjenner sitt næringsliv best og vet hvor skoen trykker. Slik utfyller kommunale tildelinger den nasjonale kompensasjonsordningen som gir lite rom for skjønnsmessige vurderinger.

Gjennom Innovasjon Norge styrket vi i 2020 tilbudet til gründere og unge vekstbedrifter med 2,6 mrd. kroner, fordelt på ordningene innovasjonstilskudd og etablerertilskudd. I tillegg ble rammen for innovasjonslån økt til 3 mrd. kroner, og det ble bevilget 300 mill. kroner

ekstra til rentestøttefond slik at bedrifter rammet av krisen kunne tilbys betalingslettelser. Innovasjon Norge forvaltet dessuten en egen ordning på 50 mill. kroner til å støtte private innovasjonsmiljøer.

I statsbudsjettet for 2021 har Innovasjon Norge fått gode rammer for ordninger som landsdekkende innovasjonslån og ordninger for støtte til grønn omstilling. Gjennom Stortingets vedtak av 23. februar 2021 om endringer i statsbudsjettet for 2021 ble det blant annet bevilget ytterligere 600 mill. kroner til innovasjonstilskudd, slik at små og mellomstore vekstselskaper fortsatt kan få støtte til gjennomføring av utviklingsprosjekter gjennom pandemiperioden.

Etter hvert som befolkningen vaksineres og samfunnet kan åpnes opp, blir det stadig viktigere å få folk tilbake i jobb. Omfattende permitteringsordninger har avlastet næringslivet for store kostnader. Det gjelder ikke minst for tjenestenæringene. Den nye lønnsstøtteordningen trede i kraft 15. mars 2021. Ordningen er primært rettet inn mot dem som har vært hardt rammet over lang tid. Formålet er å få permitterte raskere tilbake i jobb. I tillegg vil denne ordningen gjøre det lettere å hente tilbake folk som kan arbeide med å forberede bedriftene på den dagen aktiviteten tar seg opp igjen.

En rekke ordninger er kommet på plass for å hjelpe levedyktige bedrifter gjennom denne krevende perioden for norsk økonomi. En ordning vil ikke redde alle, men summen av ulike ordninger er avgjørende for å hjelpe næringslivet gjennom pandemien.

Regjeringen vil fortsette å følge nøye med på konsekvensene for samfunnet, næringslivet og innbyggerne av tiltakene som er iverksatt. Situasjonen endrer seg raskt, og regjeringen må tilpasse smitteverntiltak og støtte til den skiftende smitteutviklingen i samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 1816**Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 13. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Senterpartiet er uroa for at det vert vanskelegare å vere nynorskelev når ikkje sentrale programvare, som til dømes tekstbehandlingsprogram, er tilgjengelege på nynorsk.

Kva vurderingar gjer statsråden rundt å gjere endringar i opplæringslova, og forskriftene til denne, for å sikre at nynorskelevane får like godt digitalt undervisningstilbod som bokmåselevane?

GRUNNGJEVING:

Viser til oppslag hjå NRK den 2. februar der 108 ordførarar krev at Google tek ansvar og tilbyd betre nynorsk rettskrivingsprogram og nynorskutgåver av dei viktigaste læringsverktøya. Google svarer at dei skal sjå på språkpakkar, men at det ikkje er aktuelt med omsetjing av tilbodet i G Suite for utdanning, dette inkluderer tekstbehandlingsprogram og regneark. Det svekkjer høve til å vere trygg på – og god i – eige språk. Det er i dag ikkje heimel i opplæringslova til å krevje at skuleeigar har digital programvare tilgjengeleg på hovudmålet til elevane.

Opplæringslova er under revidering. Stortinget vedtok nyleg ny språklov. Språktilhøve til elevane må henge i hop, og ser fram til å høyre kva statsråden tenkjer om nynorskbrukarane sine rettar i samband med ny opplæringslov.

Svar:

Dagens opplæringslov med forskrifter stiller krav til at ein berre kan nytte lærebøker og andre læremiddel som er tilgjengeleg på bokmål og nynorsk til same tid og same pris. Dette er ei viktig språkpolitisk føresegn. I Granavolden-plattformen har regjeringa derfor sagt at vi vil «sikre retten til læremiddel på begge målformer». Samstundes veit vi at det er utfordringar i dag for elevar som nyttar nynorsk som hovudmål, særleg når det gjeld tilgang til digitale ressursar og programvare på nynorsk.

I NOU 2019: 23 Ny opplæringslov har opplæringslovutvalet gjort framlegg om å vidareføre kravet til parallelle utgåver av læremiddel på bokmål og nynorsk. Fleire av dei som har svart på høyringa av forslaget frå utvalet, er opptekne av at elevar med nynorsk som hovudmål møter for lite nynorsk i opplæringa og at digitaliseringa har påverka dette negativt. Det heng mellom anna saman med at lærarar bruker fleire ulike ressursar no enn

tidlegare, og at fleire av desse er utvikla i utlandet. Nokon peiker på at programvare eller andre verktøy, som til dømes kontorstøtteverktøy og retteprogram, ikkje støtter nynorsk eller har for dårleg kvalitet på nynorsken.

Det er ikkje vanskeleg å vere samd i intensjonen bak eit forslag om at kravet om parallelle utgåver på bokmål og nynorsk også må gjelde digitale verktøy som kontorstøtteprogram, operativsystem og liknande som vert nytta i skolen. Samtidig kan eit slikt absolutt krav til kontorstøtteprogram i skolen vere utfordrande i praksis. Utvalet peiker mellom anna på at eit slikt krav kunne føre med seg en del praktiske utfordringar der kommunen eller fylkeskommunen ønskjer å bruke mest mogleg like kontorstøtteprogram i hele verksemda.

Framlegget frå utvalet og alle innspela som har kome inn i høyringa, blir nå vurdert i departementet. Eit forslag til ny opplæringslov skal så på ny høyring, før regjeringa legg fram forslag til den nye lova for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1817**Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I forskrift om fordeling av saker i domstolene som trer i kraft i april står følgende: «Saker i tingrettene og jordskifterettene skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme».

Hva legger statsråden i begrepet «hvor sakene geografisk hører hjemme», og er det opp til domstolleder, de involverte i saken, politiet og/eller advokater å definere hvor en sak hører hjemme?

Svar:

Hva som ligger i «rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme» er nærmere beskrevet i Prop. 11 L (2020-2021) Endringer i domstolloven (domstolstruktur) punkt 6.3.4. Det fremgår her at hovedregelen om behandling av saker der de geografisk hører hjemme innebærer «at sakene i utgangspunktet

skal behandles på det rettsstedet der de ville ha blitt behandlet dersom man beholdt dagens struktur, med utgangspunkt i hvilken rettskrets den enkelte kommune tilhører i dag». Det presiseres samme sted at i tilfellene hvor enkeltkommuner skifter rettskrets «bør det tas utgangspunkt i blant annet hvilket rettssted som ligger geografisk nærmest for den aktuelle kommunen», og at ved «den konkrete vurderingen av hvilket rettssted det er naturlig og hensiktsmessig å behandle en sak ved, bør domstolen i alminnelighet se hen til blant annet partenes og de øvrige aktørenes bosted og arbeidssted, partenes og aktørenes synspunkter, geografiske og kommunikasjonsmessige forhold og kapasiteten og fasilitetene ved rettsstedene».

Som i dag vil det være opp til domstolleder å fordele sakene internt i den enkelte tingrett og jordskifterett etter de alminnelige reglene i domstolloven § 19, med tilhørende forskrifter.

SPØRSMÅL NR. 1818**Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil alle saker fra kommunene Senja, Bardu, Målselv, Sørreisa og Dyrøy behandles på rettssted Finnsnes etter samenslåingen av tingrettene i Nord-Troms og på Senja?

BEGRUNNELSE:

Ovennevnte kommuner er Senja tingretts rettskrets inntil regjeringen slår denne domstolen mot dens vilje sammen med Nord-Troms tingrett. Senja mister dermed sin selvstendige rettskrets. Hvorvidt regjeringen mener at den tidligere rettskretsen fortsatt skal gjelde eller om det er opp til domstolleder å mene eller tenke hvor en sak hører hjemme fremkommer ikke av forskriftsteksten.

Svar:

Det følger av forskrift 19. mars 2021 nr. 762 om fordelingen av sakene i domstolene § 2 første ledd at «[s]aker i tingrettene og jordskifterettene skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme». Av bestemmelsens annet ledd følger det at «[n]år det er hensiktsmessig, kan saker behandles på andre rettssteder i rettskretsen».

Hovedregelen i første ledd innebærer at sakene fra kommunene Senja, Bardu, Målselv, Sørreisa og Dyrøy i utgangspunktet skal behandles ved rettsstedet i Finnsnes. Dersom det er «hensiktsmessig», for eksempel fordi partene i en konkret sak selv ønsker det av hensyn til egen

reisevei, kan saken i stedet behandles ved rettsstedet i Tromsø.

Tilsvarende vil sakene fra de øvrige kommunene i Nord-Troms og Senja rettskrets i utgangspunktet bli behandlet ved rettsstedet i Tromsø, men dersom partene

ønsker det, for eksempel av hensyn til den høye saksbehandlingsskapasiteten ved rettsstedet i Finnsnes, vil det kunne være hensiktsmessig at enkelte saker fra for eksempel Tromsø kommune behandles på rettsstedet i Finnsnes.

SPØRSMÅL NR. 1819

Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 14. april 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Det er i flere omganger blitt lovet utbetalinger til kommunene for bruk til bedrifter som faller utenfor de ordinære koronarelaterte støtteordningene. Senest i forbindelse med nedstengingen som trådte i kraft denne uken ble det lovet nye 500 millioner.

Kan det bes om en oversikt over fordelingen av midlene hittil per kommune, inkludert allerede utbetalte og de foreløpig varslede utbetalingene?

Svar:

Vedlagt følger oversikt over fordelingen av midlene hittil per kommune. I oversikten inngår følgende midler:

- 250 millioner kroner til kommuner med høy arbeidsløshet kap. 571 post 60 (utbetalt 19.12.2020)
- 1 milliard kroner til den lokale kompensasjonsordningen kap. 553 post 68 (utbetalt 1.03.2021) – fordelt dels etter folketall og dels etter arbeidsløshet
- 750 millioner kroner til den lokale kompensasjonsordningen kap. 553 post 68 (fordeles 13.april – primært etter sysselsetting i overnatting og servering samt en mindre andel etter sysselsetting i varehandel i Viken).
- I tillegg bevilget Stortinget 600 millioner kroner (jf. Prop. 127 S (2019-2020) i stimuleringsmidler til kommunale næringsfond 19. juni 2020. Tidspunkt for utbetaling og fordelingsmodell varierer, da det var fylkeskommunen som fikk i oppdrag å fordele midlene videre til kommunene.

Smittesituasjonen er uoversiktlig, og den endres raskt. Det medfører også løpende endringer i de smitteverntiltakene som berører næringslivet, herunder hvordan disse tiltakene er fordelt geografisk. Derfor må vi balansere

mellom hensynet til treffsikker fordeling og en enklest mulig fordelingsmodell.

Regjeringen vil legge frem for Stortinget et forslag om en tilleggsbevilgning på 500 millioner kroner i revidert nasjonalbudsjett. Fordelingen av disse midlene vil avhenge av hvordan pandemien utvikler seg, og av konsekvensene av smitteverntiltak for næringslivet.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202021-1819-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1820**Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 7. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Har statsråden vurdert å legge til grunn gjennomsnittet av tidligere års arrangementsinntekter (eventuelt grunnlaget for 2020) som kompensasjonsgrunnlag for selvstendig næringsdrivende underleverandører i kultursektoren for ordningen for 2021, som følge av at mange av de arrangementene de vanligvis ville blitt booket inn for ikke er blitt planlagt arrangert i 2021 som følge av de myndighetsvedtatte restriksjonene?

BEGRUNNELSE:

Kompensasjonsordningen for arrangører og underleverandører i kultursektoren, som forvaltes av kulturrådet, har vært avgjørende for mange aktører i kulturlivet som lider sterkt som følge av avlyste arrangementer.

Mange slike aktører har fått kompensasjon som følge av avlyste arrangementer i 2020, noe som har vært viktig for dem.

Departementet har nylig sendt på høring vilkårene for slik kompensasjon for 2021. Utfordringen for mange i kulturlivet, spesielt underleverandører som også i stor grad består av selvstendig næringsdrivende, er at de som følge av den store usikkerheten rundt pandemiltakene ikke er blitt booket inn for arrangementer for de første månedene i 2021. Dermed har de heller ikke avlyste arrangementer å vise til, ettersom arrangementene som de

vanligvis blir booket til (og som de var booket for i 2020) rett og slett ikke er blitt arrangert som følge av usikkerheten rundt pandemiltakene. De selvstendig næringsdrivende underleverandørene kan da heller ikke bli kompensert for avlyste arrangementer (og følgelig svikt i inntekt som de vanligvis ville hatt) ettersom de ikke har planlagte arrangementer å vise til i inneværende år, i motsetning til det som var tilfellet for 2020.

Svar:

Utkast til forskrift om midlertidig kompensasjonsordning for avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangement i perioden 1. januar til 30. juni 2021 som følge av covid-19-utbruddet er sendt på høring. Høringsfristen er satt til fredag 9. april.

Den foreslåtte kompensasjonsordningen er innrettet i tråd med de rammene Stortinget har vedtatt. Det er lagt opp til at underleverandører kan få kompensert en del av omsetningstapet som følge av at arrangementer avlyses/nedskaleres, jf. Prop. 79 S (2020-2021), jf. Innst. 233 S (2020-2021).

Jeg kan ikke gå inn på vurderingen av konkrete bestemmelser i forskriften på nåværende tidspunkt. Utkast til forskrift er ikke ferdigbehandlet og det vil kunne komme endringer i forskriften både som følge av høringen og som følge av innspill fra ESA.

SPØRSMÅL NR. 1821**Innlevert 28. mars 2021 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 13. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hvilke konkrete initiativ har regjeringen gjort for å samordne reguleringsplanarbeidet og innsigelsler fra statlig hold i forbindelse med etableringen?

BEGRUNNELSE:

Den opprinnelige søknaden til regjeringen for etablering av Andøya Spaceport var på nærmere 1,3 mrd. kroner.

Denne summen har blitt betydelig redusert kraftig samtidig som regjeringen har stilt store krav til lønnsomhet.

Herunder må Andøy kommune som har mistet nesten 400 innbyggere siden stortingsvedtaket om nedleggelse av Andøya flystasjon stå som utbygger av industriområdet som spaceporten skal drives fra. Til sammenligning har regjeringen i Sverige gjort bevilgninger av en helt annen størrelsesorden for å bygge en konkurrerende fasilitet i Kiruna. Det blir fra regjeringen henvist til EU og EØS regler som ikke ser ut til å gjelde i Sverige.

Nå har Andøya Space søkt om dispensasjon fra reguleringsplanen siden rammen fra regjeringen ikke holder. Dette setter en kommune der det fra regjeringen skulle settes inn ekstraordinær innsats for å kompensere for tapet av innbyggere og inntekter under ekstraordinært press ift. å følge vedtatte reguleringsplaner og skrape sammen midler til å bygge ut et industriområde og utskyttingsfasilitet som det burde vært statlig finansiert.

Svar:

Utbyggingen av Andøya Spaceport reguleres gjennom en kommunal reguleringsplan. Dette er et forhold mellom Andøya Space og Andøy kommune, der hverken regjeringen eller Nærings- og fiskeridepartementet har noen rolle å spille. Regjeringen har følgelig ikke tatt noen initiativ for å samordne reguleringsplanarbeidet og innsigelser fra statlig hold, og det ville heller ikke være naturlig at vi skulle gjøre dette.

Statens krav for å bidra med egenkapital og tilskudd til Andøya Space Port er vedtatt av Stortinget, og fremgår av Prop. 127 S (2019-2020):

1. Egenkapitalen skal forventes å gi staten en finansiell avkastning som tilsvarer det en rasjonell markedsinvestor ville ha akseptert.

2. Løsningen skal være i samsvar med EØS-avtalens statsstøtteregler.

3. ASC skal legge frem en plan som sørger for at andre næringers interesser ivaretas på en forsvarlig måte, herunder avbøtende tiltak for ulempe som forårsakes for andre næringer. I arbeidet med planen skal ASC konsultere med relevante næringsaktører, herunder Norges Fiskarlag.

Forventet avkastning som tilsvarer det en rasjonell markedsinvestor ville ha akseptert er en forutsetning for at tilførselen av egenkapital skal være i samsvar med EØS-avtalens statsstøtteregler.

Stortingets tilsagn i Prop. 127 S (2019-2020) er basert på forretningscase presentert i søknad fra Andøya Space, som NFD mottok 1. april 2020. Det er i dette forretningscasen lagt til grunn at Andøy kommune skal legge til rette for, og stå som eier av, et industriområde tilknyttet Andøya Spaceport. Industriområdet vil huse virksomhet knyttet til Andøya Spaceport og dennes kunder og leverandører, men vil også være åpent for etablering fra andre næringsaktører. Virksomhet knyttet til Andøya Spaceport som ventes etablert i det kommunale industriområdet

omfatter blant annet kontorer, integrasjonsbygg og verksteder. Selve oppskytningsbasen (oppskytningsramper, infrastruktur for drivstoff mv.) er ikke en del av det kommunale industriområdet, men skal finansieres og eies av Andøya Space. Kommunen vil etter det NFD er kjent med bidra med 15 mill. kroner i egenkapital til etableringen av det kommunale industriområdet; øvrig finansieringsbehov vil dekkes gjennom banklån. Andøya Spaceport og andre virksomheter i industriområdet vil betale markedsmessig leie til kommunen. Ordningen skiller seg ikke fra tilsvarende kommunal tilrettelegging av industriområder som gjøres andre steder i landet. Statsstøtterettslig er det likegyldig om det er kommunen eller staten som bidrar med finansiering. Det er altså ikke slik at det er statsstøtterettslige krav som ligger til grunn for at det er Andøy kommune og ikke staten som legger til rette for industriområdet.

Søknad om dispensasjon fra reguleringsplanen er ikke knyttet til Stortingets ramme for finansiering eller andre krav satt av staten, og har heller ikke noe med det kommunale industriområdet å gjøre. Kommunens opprinnelige reguleringsplan for Andøya Spaceport tok utgangspunkt i at det skulle bygges én oppskytningsrampe. Nærmere prosjektering og videreutvikling av forretningsmodellen har gjort det ønskelig å i stedet bygge to oppskytningsramper. Det er endringer i reguleringsplanen som følger av dette Andøya Space har søkt om, og som nå behandles av Andøy kommune.

Sverige er underlagt det samme statsstøtteregelverket som Norge. Forretningsmodellen som ligger til grunn for etableringen i Kiruna skiller seg en del fra Andøya Spaceport, og omfatter etter det NFD er kjent med blant annet en større andel forsknings- og utviklingsaktiviteter. De to satsingene er dermed ikke direkte sammenliknbare, heller ikke statsstøtterettslig. Svenske myndigheter har etter det som er offentlig kjent så langt bevilget 170 mill. SEK til etableringen av satellittoppskytningsbasen i Kiruna. Stortinget har til sammenlikning gitt et betinget tilsagn om inntil 282,6 mill. kroner i egenkapital og 83 mill. kroner i tilskudd til Andøya Spaceport. Etter min oppfatning er det derfor ikke grunnlag for å si at Sveriges bevilgning til oppskytningsbasen i Kiruna er av en helt annen størrelsesorden enn Norges bevilgning til Andøya Spaceport.

SPØRSMÅL NR. 1822**Innlevert 29. mars 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 14. april 2021 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein****Spørsmål:**

Kan statsråden slå fast at pengene som Norge brukte til å betale for opsjonen på opptil 1,9 millioner vaksinedoser falt inn under regelverket for ODA-midler på bevilgningstidspunktet?

BEGRUNNELSE:

COVAX ble etablert for et år siden som en mekanisme for anskaffelse og rettferdig distribusjon av COVID19-vaksiner. Avisa Development Today skriver i en artikkel mandag 22. mars at mekanismen var ment for innkjøp av vaksiner til både rike og fattige land, og at det ble opprettet to separate vinduer: Et såkalt AMC-vindu for fattigere land, finansiert av bistand, og et "egenfinansiert" vindu for anskaffelse av vaksiner til andre land for eget bruk.

Development Today skriver videre at Norge støttet begge vinduene. Mer enn 1 milliard kroner ble kanalisert til AMC-vinduet for fattige land, og omtrent 60 millioner kroner ble betalt til selvfinansieringsvinduet. Sistnevnte beløp kunne ikke rapporteres som offisiell bistand (ODA), ifølge Development Today. Dette beløpet var en forskuddsbetaling som sikret muligheten til å kjøpe opptil 1,9 millioner vaksinedoser som kunne brukes til å vaksinere den norske befolkningen.

Statsråden har gjentatte ganger argumentert med at opsjonen Norge hadde på å kjøpe vaksiner, som kostet vel 60 millioner kroner, er betalt gjennom bistandsbudsjettet.

Svar:

Pengene som Norge brukte til å betale for opsjonen på opptil 1,9 millioner vaksinedoser ble bevilget over bistandsbudsjettet og faller inn under regelverket for offisiell utviklingsbistand (ODA) etter hvert som forskuddsbetalingen på 60,7 mill. kroner blir overført til bistandsvinduet COVAX-AMC.

Siden Norge deltar i EUs innkjøpsmekanisme, ble det allerede på bevilgningstidspunktet vurdert som lite sannsynlig at Norge ville benytte disse opsjonene. Bevilgningen ble derfor gjort over bistandsbudsjettet. Til nå er om lag en tredel av forskuddsbetalingen overført til COVAX-AMC for kjøp av vaksiner for bruk i utviklingsland.

OECD har slått fast at tilskudd til kjøp av vaksiner for bruk i utviklingsland gjennom COVAX-AMC, kvalifiserer som offisiell utviklingsbistand. Norad, som er ansvarlig

for rapportering til OECD av norsk bistandsstatistikk, har i den foreløpige 2020-rapporteringen kategorisert hele forskuddsbetalingen på 60,7 mill. kroner som offisiell utviklingsbistand.

Det betraktes som svært sannsynlig at opsjonen i sin helhet skal overføres til COVAX-AMC, og derfor er denne løsningen vurdert som mest praktisk og riktig. Dersom det likevel skulle vise seg at forskuddsbetalingen ikke blir overført fullt ut til COVAX-AMC, vil bistands-andelen av beløpet bli justert i hovedrapporteringen til OECD i juni.

Vår støtte er et nødvendig tiltak for å bedre situasjonen i land som knapt har mottatt vaksiner, og for å demme opp for at det oppstår nye mutanter av koronaviruset. I en undersøkelse blant 70 av verdens fremste smitteverneksperter, advares det mot at vedvarende lav vaksinedekning i mange land øker faren for nye, vaksineresistente mutasjoner. Slike mutanter vil med stor sannsynlighet også komme til Norge. Det er ingen garanti for at de tilgjengelige vaksinene, som grunnet internasjonalt samarbeid er utviklet på rekordtid, vil hjelpe mot disse.

SPØRSMÅL NR. 1823**Innlevert 29. mars 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 9. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

24/3-21 vedtok flertallet i Vefsn kommunestyre å legge ned Elsfjord skole, med virkning fra 1/8-21. Dette basert på en vurdering kommunestyret vedtok 16/12-20. På bakgrunn av tidligere søknad har Elsfjord Montessoriskole kontaktet Udir. for å høre om raskere saksbehandling av ny søknad, fra 2021. Udir. skriver i e-post 26/3-21 at Udir. kan i særlige tilfeller fastsette andre frister, men at nedleggelse av skole i utgangspunktet ikke er å anse som et særlig punkt. Hvis skolenedleggelse, med knappe 4 måneders frist, ikke er en «særlig grunn» kan man lure på hva som er det.

Hva vil statsråden foreta seg i saken slik at Elsfjord Montessoriskole kan få starte opp fra høsten 2021?

BEGRUNNELSE:

Elsfjord er en selvstendig bygd, 42 km fra Mosjøen sentrum i Vefsn kommune. Skolen/oppvekstsenteret er hjertet i bygda, mye aktivitet skjer der, og har vært truet av nedleggelse i mange år. Elsfjord Montessoriskole SA er etablert og søkte 1. februar 2017 om opprettelse av friskole. Søknaden ble avslått av utdanningsdirektoratet 4/1-2018, med eneste begrunnelse; negative konsekvenser for vertskommunen, som da sa de skulle opprettholde den kommunale skolen.

Avslaget baseres på skjønnsmessig vurdering, men det skrives samtidig at søknaden tilfredsstillende friskolelovens minstekrav, både når det gjelder vedtekter, inntaksreglement, ordensreglement og budsjett.

Ny søknad ble sendt i år, etter at nedleggelse ble tema, igjen, i desember 2020. Søknadsfristene er satt av departementet og skolen kan søke om endrede frister, jf. svar fra Udir.

Det er søkt om å etablere skole for trinnene 1-7, med 25 elever. I dag er det 16 elever, om 2 år er dette økt til 22. Barnehagen har 5 barn, der var det 8, før nedlegging ble tema igjen.

Det er foreslått at elevene skal flyttes til Granmoen skole, 23 km unna. Mange av elevene bor utenfor dette området og vil få enda lengre skolevei. Og, veiene i området er ikke noe å skryte av.

Mange av de som bor i området jobber i nabokommunen, og det er kortere til den kommunale skolen der, enn til Granmoen. Dette kan føre til at mange velger å flytte fra kommunen, med de negative konsekvenser dette vil gi.

Nedleggelsen begrunnes i økonomi, men det ser ikke ut som om tap av innbyggere er med i regnskapet.

Det ble, i sakens anledning, også fremmet forslag om å utsette nedleggelsen til 2022, slik at Montessoriskolen kunne etableres. Dette ble også nedstemt.

Nå risikerer elevene å måtte gå ett år på en annen skole, for så å kunne tilbakeføres året etter. Dette er ingen ønsket situasjon, hverken for foreldre, elever og lærere.

Svar:

Elsfjord skole søkte 31. januar 2021 om godkjenning av grunnskole med inntil 25 elever på grunnlag av montessoripedagogikk. Skolen søkte innen fristen 1. februar 2021, og søknaden skal da som hovedregel behandles for eventuell oppstart høsten 2022. Dette følger av § 12-1 i forskrift til friskoleloven. Samme bestemmelse gir Utdanningsdirektoratet hjemmel til å fastsette andre frister i særlige tilfeller.

I e-post til søker av 26. mars 2021 opplyser direktoratet at det i særlige tilfeller kan fastsettes andre frister, men at skolen i så fall må søke om dette. Samtidig uttaler direktoratet på generelt grunnlag at nedleggelse av en skole ikke er å anse som et særlig tilfelle.

Jeg vil vise til at Elsfjord skole har anledning til å søke direktoratet om at det fastsettes en egen søknadsfrist, slik at søknaden behandles for eventuell oppstart høsten 2021. Dersom direktoratet avslår søknaden, er departementet klageinstans. Da departementet skal behandle en eventuell klage, kan jeg ikke uttale meg nærmere om saken på det nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1824**Innlevert 29. mars 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 13. april 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Vil regjeringen støtte Den internasjonale straffedomstolen slik at etterforskningen av angivelige krigsforbrytelser på Vestbredden, i Øst-Jerusalem og på Gaza-stripen blir gjennomført og respektert i tråd med sin beslutning, og har utenriksministeren protestert overfor Israel på den tilbaketrukne reisetillatelsen til den palestinske utenriksministeren?

BEGRUNNELSE:

Den internasjonale straffedomstolen (ICC) kunngjorde den 3. mars i år at domstolen har besluttet å etterforske angivelige krigsforbrytelser begått på Vestbredden, Øst-Jerusalem og Gazastripen.

Rødt mener det er viktig at Norge støtter Den internasjonale straffedomstolen juridisk og uavhengig. Det er derfor viktig at beslutningen til Den internasjonale domstolen om å etterforske påståtte krigsforbrytelser i okkuperte palestinske områder, blir respektert og gjennomført. Slik støtte vil være i tråd med regjeringens utenrikspolitikk som i sin politiske plattform uttaler at den vil støtte Den internasjonale straffedomstolen og arbeide for at flere nasjoner godtar domstolens juridisk. Regjeringen har også uttrykt at Norge vil forbli en konsekvent partner i kampen mot straffrihet. Som medlem av FNs sikkerhetsråd har regjeringen vektlagt at posisjonen skal brukes til å fremme en løsning i Midtøsten som er basert på folkeretten, relevante sikkerhetsrådsvedtak og internasjonalt avtalt parametere.

Det internasjonale samfunnet har så langt unnlatt å straffeforfølge Israels overgrep og maktmisbruk som okkupasjonsmakt. Avgjørelsen i ICC er slik sett en milepel i arbeidet for å holde israelske myndigheter strafferettslig ansvarlig for langvarige og grove forbrytelser som er begått på Vestbredden, Øst-Jerusalem og på Gazastripen. ICC vil etterforske krigsforbrytelser begått etter 13. juni 2014 på Vestbredden, inkludert Øst-Jerusalem, og på Gazastripen.

Det er ventet at ICC vil bli utsatt for stort press som både kan hindre og stoppe den videre prosessen, ikke minst fra den israelske statsministeren, Benjamin Netanyahu, som kaller ICC for et politisk tribunal og uttaler at avgjørelsen er «ren antisemittisme». Israelske kilder hevder at den palestinske utenriksministeren, Riyad al-Malki, etter møte med ICCs sjefanklager den 20. mars i år, ble fratatt reisetillatelsen som gir han fri bevegelse over

grensene over Israel og Jordan. De palestinske myndighetene ser på denne hendelsen som en gjengjeldelsesaksjon og en trussel etter ICCs avgjørelse.

Svar:

Det følger av Granavolden-plattformen at regjeringen støtter Den internasjonale straffedomstolen (ICC) og arbeider for at flere nasjoner godtar domstolens juridisk.

Vi har notert oss hovedanklagers bekreftelse om at det iverksettes etterforskning i situasjonen i Palestina.

For Norge er det svært viktig at vi ivaretar de grunnleggende prinsippene ICC bygger på, slik som domstolens og påtalemyndighetens uavhengighet. I tråd med fast og langsiktig norsk utenrikspolitikk arbeider regjeringen for en sterk, effektiv og uavhengig domstol. Regjeringen uttaler seg derfor på generelt grunnlag ikke om domstolens avgjørelser og hovedanklagers beslutninger, f.eks. om iverksettelse av en etterforskning.

På generelt grunnlag oppfordrer vi alle stater og aktører til å respektere domstolens og påtalemyndighetens uavhengighet, og til å jobbe sammen i kampen mot straffrihet for de mest alvorlig internasjonale forbrytelsene. Som en av ICCs sentrale støttespillere vil vi også fortsette å forsvare domstolen når den gjøres til gjenstand for press, trusler og tiltak.

Det er ikke naturlig for oss å kommentere på status for den palestinske utenriksministerens reisetillatelser.

SPØRSMÅL NR. 1825**Innlevert 30. mars 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Fra 1. januar 2021 er det ikke lengre drivstoff-fylling tilgjengelig på Røst lufthavn. Anlegget ble borte på kort varsel, med store beredskapsmessige konsekvenser for folk og næringsvirksomhet i havområdene rundt Røst. Ved søk og redning vil Sea King operere 1 time mindre i området. Ved evakuering fra Aasta-Hansteen må det brukes minimum en time ekstra for hver runde.

Er det i tråd med regjeringas politikk å svekke sikkerhet og beredskap i nord, og om så ikke er tilfelle, hvordan kan svekkelsen likevel skje på regjeringas vakt?

BEGRUNNELSE:

Mangel på mulighet for etterfylling av drivstoff på Røst vil kunne føre til betydelige forsinkelser, redusert rekkevidde og redusert tid i søk og redningsaksjoner i dette området. Manglende tilgang på drivstoff på Røst kan få alvorlige konsekvenser både for fiskerinæringen i dette havområdet og for offshore installasjoner som opererer på Aasta-Hansteen feltet ved en eventuell søk og redningsaksjon.

Dette får selvfølgelig store beredskapsmessige konsekvenser for Røstsamfunnet, og for næringsvirksomheten i havområdene rundt. Situasjonen er svært bekymringsfull fordi tilgang på drivstoff er essensielt for å sikre en trygg SAR og Luftambulanseberedskap for hele befolkningen i hele landet hele året. Dette dreier seg om hele Luftambulanse- og SAR kjeden sin evne til å sikre befolkningen i alle uveisomme steder i landet trygg luftambulanse og redningsberedskap, og ikke minst å strekke rekkevidden ut i havet til alle som har sitt arbeid der.

Operative og beredskapsmessige konsekvenser av stenging fuel Røst:

- Minimum en times mindre aksjonstid i alle søk sørvest til nordvest for Bodø (2 x 54 NM, må til Bodø for refuelling).

- Minimum 30 min (54 NM) mindre rekkevidde på alle MEDEVAC fartøy i samme sektor, som igjen betyr minimum 3 timers utsettelse for henting av pasienter (den tid fartøyet bruker på å gå 54 NM).

- Redusert kapasitet til å bistå Aasta Hansten-plattformen (ca. 170 NM vest av Bodø) ved ulykker/evakuering. Å fly til Bodø for å refuelle vil utgjøre minimum 1 time ekstra ved hver ekstra evakueringsrunde.

- Alle MRO (Mass Rescue Operation) fra cruisebåter i havområdene nær Røst vil potensielt forsinkes med 1 time for hver evakueringsrunde.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Siv Mossleth til statsministeren som hun har bedt meg svare på. Regjeringen styrker beredskapen i nord. Dette kommer til uttrykk blant annet i Meld. St. 5 (2020–2021) Samfunnssikkerhet i en usikker verden, og i Meld. St. 9 (2020–2021) Mennesker, muligheter og norske interesser i nord. Regjeringen har økt tilskuddet til Rednings-selskapet slik at ny redningsskøyte er på plass i Vardø. Kommunikasjons-infrastrukturen i nordlige havområder er styrket etter at høyfrekvent radiodekning ble etablert i januar 2021. Det er igangsatt et prosjekt for å tilby bredbånd for både sivile og militære brukere i Arktis fra 2023. For å være enda bedre forberedt til å håndtere nødhendelser har man i Bodø samlokalisert alle tre nødetater: operasjonssentralen til politiet, 110-sentralen til brann- og redningsvesenet og AMK-sentralen. I Finnmark politidistrikt har man gjort det samme. Ved nødmeldingssentralen i Kirkenes er det i tillegg gjort klart lokaler for Forsvaret for hendelser som krever samarbeid med politiet. Regjeringen har foretatt en betydelig styrking av redningshelikopterkapasiteten gjennom anskaffelsen av 16 nye SAR Queen helikoptre som skal erstatte de gamle Sea King-helikoptrene. De nye helikoptrene har langt bedre rekkevidde, større fart og bedre evne til å operere i dårlig vær enn dagens redningshelikoptre. Helikoptrene vil gi større trygghet for folk på sjøen, langs kysten og i avsidesliggende områder hvor det er langt mellom folk og hvor været kan gjøre det vanskelig å komme frem. Dette er særlig viktig i Nord-Norge, hvor avstandene er større, ressursene mer spredt og klimaet tøffere.

For å styrke redningshelikopterberedskapen i Nord-Norge ytterligere har Justis- og beredskapsdepartementet lagt fram forslag om etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselmannens helikoptertjeneste, jf. Prop. 85 S (2020–2021) Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselmannens helikoptertjeneste. Det tas sikte på oppstart i løpet av 2022.

Eierskapet og driften av drivstoffanleggene på Avinors lufthavner har fram til nå blitt ivaretatt av private aktører. Leveringen av drivstoff har derfor vært et forhold mellom

flyselskapene og drivstoffleverandørene. Nedleggingen av drivstoffanlegget på Røst viser at private drivstoffleverandører i framtida ikke nødvendigvis vil opprettholde ulønnsomme drivstoffanlegg som samfunnet vurderer at det er viktig å opprettholde av beredskapshensyn.

Justis- og beredskapsdepartementet jobber sammen med Samferdselsdepartementet med sikte på å finne en løsning på Røst. Det er også etablert direkte dialog mellom Hovedredningsentralen og leverandør av drivstoff, og det er i den forbindelse fremlagt skisse til en mulig løsning.

SPØRSMÅL NR. 1826

Innlevert 31. mars 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 13. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å styrke svømme- og livredningsundervisningen både i basseng og utendørs inn mot skoleåret 2021/22?

BEGRUNNELSE:

På grunn av nedstengte skoler og svømmebassenger i første del av pandemien har en hel årgang med 4. klassinger gått glipp av viktig svømmeundervisning. Skoler melder om at svømmeundervisning nedprioriteres, og alt for få skoler gjennomfører undervisning utendørs på grunn av manglende ressurser og kompetanse.

I den nye læreplanen for kroppsøving skal barna ha svømmeundervisning i 2., 4., 7. og 10. trinn. Flere av kompetansemålene er knyttet til trygg ferdsel og opplæring i selvberging og livredning utendørs.

Svar:

Regjeringen har gjennom flere år satset på svømming i skolen. Fra skoleåret 2017-18 ble det obligatorisk for alle skoler å gjennomføre ferdighetsprøven i svømming. Formålet er å styrke svømmeopplæringen slik at elevene blir svømmedyktige innen 4. trinn. Prøvene består av syv ulike øvelser som gjennomføres på ulike tidspunkter i opplæringen fra 1. til 4. årstrinn. Det er derfor ikke meningen at øvelsene skal gjennomføres som en avsluttende prøve på slutten av 4. årstrinn, men brukes som del av et pedagogisk opplegg i opplæringen for å bidra til læring.

Den nye læreplanen i kroppsøving som trådte i kraft høsten 2020, stiller tydelige og ambisiøse krav til svømmeopplæringen som elevene skal få. I tillegg til at elevene skal bli svømmedyktige etter 4. trinn, er det kompetan-

semål om selvberging og livberging i, på og ved vann i naturen etter 7. trinn og 10. trinn.

Vi har opprettet nettressursen svømmedyktig.no som gir råd, veiledning og konkrete forslag til hvordan svømme-, selvberging- og livredningsopplæringen kan gjennomføres. Det er imidlertid skoleeier som har ansvar for at skolene har den kompetansen og de ressursene de trenger for å gjennomføre undervisningen i tråd med kompetansemålene. Regjeringen har også to tilskuddsordninger for svømming. Tilskuddsordningen for nyankomne elever er på 10 mill. per år fordelt til statsforvalterne som utbetaler til skoleeiere og frivillige organisasjoner etter søknader. Hovedmålgruppen er minoritetsspråklige barn, unge og voksne som omfattes av grunnskoleopplæringen, men også andre elever som ikke kan svømme eller har hatt mulighet til å delta i svømmeundervisningen, kan omfattes av ordningen. Tilskuddsordningen for svømming i barnehagene forvaltes også av statsforvalterne, og både kommuner, barnehager og frivillige organisasjoner kan søke om midler. I 2021 er det bevilget 72 mill. kroner til ordningen. Målet er at barnehagebarn i alderen 4-6 år skal bli trygge i vann, slik at de får et godt grunnlag for å lære å svømme.

Skole-Norge har vært, og står fortsatt i, en ekstremt krevende situasjon og vi vet at kommunene og skolene har måtte gjøre ulike vurderinger for å få skolehverdagen til å gå opp. Skolene har plikt til å gi opplæring, men har ulike forutsetninger for å få gjennomført opplæring som normalt. Både stengte skolelokaler og justeringer av opplæringssituasjonen på grunn av smittevern hensyn innebærer at det tidvis har vært svært utfordrende å overholde de normale kravene til opplæring under covid-19-pandemien. For skoleåret 2019-20 ble det åpnet for at det på visse vilkår kunne gjøres unntak fra ordinær fag- og timefordeling og i enkelte tilfeller også gjøres avvik

fra kompetansemål. Før påske sendte vi på høring et forslag om en tilsvarende bestemmelse også for inneværende skoleår. Forslaget fikk bred støtte og vil nå bli fastsatt.

Den midlertidige bestemmelsen åpner kun opp for unntak og avvik som er begrunnet i tiltak hjemlet i smittevernloven. Kompetansemålene i fagene gjelder i utgangspunktet fullt ut. Bestemmelsen åpner bare for å fravike kompetansemål i det enkelte fag dersom det på grunn av smittevernskrav ikke har vært tilgang på nødvendig utstyr og lokaler, og det ikke er mulig å gi opplæringen senere eller på en annen måte. Det åpnes ikke for å fravike kompetansemål dersom skolene kan ha andre opplæringsaktiviteter som kan bidra til måloppnåelse. Den vil i tillegg kun åpne for at skoleeiere kan gi færre timer med opplæring enn det som er fastsatt i fag- og timefordelingen, dersom skoleeier kan godtgjøre at dette er nødvendig og forsvarlig. Det skal legges stor vekt på elevenes beste i vurderingen av hvilke tilpasninger som kan gjøres i fag- og

timefordelingen, inkludert deres mulighet til å få utbytte av opplæringen og oppnå kompetansemål, og hva som vil være en forsvarlig arbeidsbelastning for elevene.

Vi ser at svømmeopplæring kan ha vært vanskelig å organisere av smittevern hensyn dette skoleåret, og i slike tilfeller vil opplæringen kunne falle inn under denne unntaksbestemmelsen. Samtidig har svømmehallene i stor grad vært åpne for nettopp skoleelever, og hvis de har vært stengt, er det ikke mulig å gjøre unntak fra kompetansemål dersom det er mulig å ta igjen svømmeopplæringen på et senere tidspunkt. Svømming er en viktig ferdighet og det er ingen anledning til å nedprioritere denne delen av kroppsovingsfaget med mindre det har vært strengt nødvendig.

Regjeringen har hele veien også vært tydelig på at kommunesektoren skal få dekket alle nødvendige merkostnader og mindreinntekter som følge av håndteringen av pandemien.

SPØRSMÅL NR. 1827

Innlevert 31. mars 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 13. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hva ligger til grunn for sjangeravgrensningen på statsbudsjettets post for Musikk og scenekunst, som etter omorganiseringen av kulturbudsjettet kun inkluderer musikkinstusjoner, scener og ensembler innen vestlig klassisk musikk, ikke Riksscenen som er den nasjonale scenen for folkemusikk, joik og folkedans, og vil regjeringen vurdere å flytte Riksscenen som tilbake til kapittel 323?

BEGRUNNELSE:

Etter omorganiseringen av kulturbudsjettet inkluderer statsbudsjettets Kap. 323 Post 70, Musikk og scenekunst, nå kun musikkinstusjoner, scener og ensembler innen vestlig klassisk musikk. her finner man ikke Riksscenen.

Riksscenen er vår statsfinansiert nasjonal scene for folkemusikk, joik og folkedans. I tråd med målene for musikk- og scenekunstmrådet i kulturbudsjettet er deres mandat å drive produksjon og formidling av musikk- og scenekunstuttrykk av høy kvalitet, og å sikre tradisjonsforvaltning og kunstnerisk utvikling i et nasjonalt perspektiv.

Regjeringens argumentasjon bak å samle diverse tilskuddsmottakere under Kulturrådets budsjettpost 75, har vært å "se lignende tiltak i sammenheng".

Men det er vanskelig å forstå hvordan en nasjonal scene for folkemusikk skal ha mer til felles med bl.a. Designtreff BeyondRisør, Kunst på Arbeidsplassen, Torpedo kunstbokhandel eller Litteraturhuset i Skien, enn det de har med andre nasjonale scener for musikk og scenekunst.

Innplasseringen virker tilfeldig, og dessuten betenkelig i et mangfoldsperspektiv.

Riksteateret, med sitt unike mangfoldet av samisk folkemusikk og danse- og slåttetradisjoner, burde vel heller høre til under betegnelsen musikk og scenekunst og sidestilles med andre nasjonale scener for musikk og senekunst i statsbudsjettet? Ikke minst med tanke på den kunstneriske aktualiteten og sprengkraften i internasjonale, samiske og norske tradisjonsuttrykk som nå absolutt preger kulturlivet, og hvor regjeringens kommende strategi for folkemusikk og folkedansfeltet på trappene og feltets status opp mot andre sjangre vil bli vurdert.

Svar:

I forbindelsen med behandlingen av statsbudsjettet for 2021 ble det vedtatt å overføre en rekke driftstilskudd til kulturinstitusjoner og -organisasjoner som tidligere ble budsjettet under ulike fagkapitler på 78-poster med benevnelsen Ymse faste tiltak, til nye budsjettposter under kap. 320 Norsk kulturråd, jf. Innst. 14 S (2020–2021) og Prop. 1 S (2020–2021).

Endringene er blant annet gjort for å få en tydeligere formålsinnretning på budsjettpostene. I tillegg foreslås forvaltningen av slike driftstilskudd overført fra Kulturdepartementet til relevante underliggende etater, især til Norsk kulturråd. Stortinget skal fremdeles fastsette størrelsesnivået på slike tilskudd.

Dette betyr at alle tilskuddsformål fra post 78 Ymse faste tiltak på kap. 323 Musikk og scenekunst ble vedtatt overført til nye poster under kap. 320 Norsk kulturråd og post 78 ble avviklet. Samtidig ble post 71 (region-/landsdelsinstitusjoner) og post 73 (region-/distriktsopera) på kap. 323 også vedtatt avviklet. Her er alle tilskuddsformålene flyttet til post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner.

Tiltakene fra tidligere post 78 er blitt samlet på de tre nye postene 74, 75 og 76 på kap. 320 sammen med tiltak som over tid har mottatt tilskudd fra driftstøtteordningene under Norsk kulturfond. Formålet med å samle disse tilskuddsformålene under samme budsjettposter er å legge til rette for større grad av likebehandling av tilskudds-

mottakere ved å se lignende tiltak i sammenheng på tvers av fagfelt. I tillegg er dette en del av en opprydning som har som formål i større grad å rendyrke Kulturfondet til prosjekter og tiltak som vurderes på kunst- og kulturfaglig grunnlag, og ikke binde fondets midler opp i faste ordninger eller mottakere.

Riksscenen – scene for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans er overført til post 75, som omfatter tilskudd til drift og utvikling til kunst- og kulturtiltak som litteraturhus, kunstscener, kunsthaller, ensembler og kompanier m.m. på kulturområdet. Det ligger ingen form for sjangeravgrensning i dette. Plasseringen er heller ikke tilfeldig eller betenkelig i et mangfoldsperspektiv, som begrunnelsen for spørsmålet gir uttrykk for. Mange av tiltakene på posten er kunstscener som kan vise til en tilsvarende nasjonal virksomhet og betydning som Riksscenen på sine felter. Jeg flytter derfor ikke tilskuddet til Riksscenen til kap. 323, post 70. Det at tilskudd til ulike aktører i musikk- og scenekunstoffeltet gis over ulike poster i statsbudsjettet innebærer verken endring i tilskuddsmottakernes kulturpolitiske betydning, deres selvstendige faglighet eller noen form for splittelse i den infrastrukturen disse representerer i kunst- og kulturlivet. At det administrative forvaltningsansvaret er overført fra Kulturdepartementet til Norsk kulturråd endrer heller ikke dette. Kulturrådet og departementet vil samarbeide om en helhetlig og systematisk oversikt over musikk- og scenekunstoffeltet.

SPØRSMÅL NR. 1828

Innlevert 31. mars 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 12. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at pasienter som har behov for å få dekket reise til og/eller fra sykehus og behandling, får dette uavhengig av hvilken kommune de bor i?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har blitt gjort kjent med at det nå er inngått avtaler om pasientreiser i Helse Bergen. Innbyggerne i en rekke kommuner i Vestland fylke har i flere måneder vært uten en slik avtale. Dette har medført at

pasientene selv har måtte legge ut for pasientreiser, for så å søke refusjon i etterkant.

Det er likevel slik at f.eks. på Osterøy utenfor Bergen vil en nå ikke få et døgntilbud med de nye avtalene. Dette er et dårligere tilbud enn hva man har gitt tidligere. Det vil ikke være tilbud om taxi etter kl. 18:00 om ettermiddagen.

Det er ikke alle som har mulighet til å benytte seg av kollektivtransport eller som har tilgang til bil. Dette fører dessverre til at pasienter, spesielt med dårlig økonomi, som må oppsøke lege etter kl. 18:00 ikke får de samme rettighetene som innbyggere i andre kommuner.

Hvilket postnummer man har bør ikke være avgjørende for hvilket helsetilbud man får.

<https://www.bygdanytt.no/nyheiter/i/nAm9MJ/ingen-doeigteneste-for-pasientreiser-paa-osteroy>

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har henvendt seg til Helse Vest RHF for å få en orientering om status i blant annet den konkrete saken det refereres til i spørsmålet.

Helse Vest RHF understreker i sin tilbakemelding at det er viktig å sikre et likeverdig tilbud til pasienter med transportbehov. Dette har også vært en sentral målsetting og forutsetning for anskaffelsene Helse Bergen HF har gjennomført de siste månedene på pasientreiseområdet.

I vel fire måneder, fra oktober 2020 til månedsskiftet februar/mars 2021, var Helse Bergen HF uten avtaler for transport av pasienter med rekvisisjon i 12 distriktskommuner. Nå er det inngått avtaler for 8 av disse kommunene. Det betyr at pasientene som skal reise med rekvisisjon igjen får transporten dekket direkte av helseforetaket. Da slipper de å legge ut for reisen selv, for så å søke dekning av utgifter i etterkant. Hovedregelen for pasientreiser generelt er imidlertid at pasienter legger ut for turen og søker om refusjon i etterkant. Dette er reiser som ikke er omfattet av avtalene for reiser med rekvisisjon.

Når det gjelder avtaler for reiser med rekvisisjon for området Osterøy, så er avtalen om pasientreisekjøring ennå ikke signert og inngått. Tildelingen som er gjort er

påklaget til KOFA (Klagenemnd for offentlig anskaffelse) og skal nå behandles der. Inntil videre endrer ikke Helse Bergen HF den praksisen som gjelder for Osterøy. Det er fortsatt enighet med Osterøy Taxi AS om å kjøre oppdrag for de mest sårbare pasientene på bestilling fra Helse Bergen HF. Behandlere og pasienter vil være informert i disse særlige tilfellene. I tillegg kan sykehjem på Osterøy rekvirere reiser som tidligere. Faktureringsavtale og kredittkjøring kan også avtales.

I noen få kommuner har Helse Bergen HF en ordning der avtalene ikke gjelder kjøring mellom kl. 18.00 og kl. 06.00. Bakgrunnen for dette er den lave aktiviteten i dette tidsrommet. Det var også et uttrykt ønske fra flere av transportørene i forbindelse med konkurransen å ha et alternativ med redusert kjøring på kveld og natt. Grunnen til dette er at kostnaden ved å ha beredskap for noen få turer i dette tidsrommet er høy. I alle kommuner uten legevakt (i alt 11 områder), kunne tilbyder selv velge om de ville legge inn tilbud for kjøring i tidsrommet mellom kl. 0600-1800 alle ukedager, eller ha døgndrift 365 dager i året. I tillegg til å imøtekomme forslaget fra transportørene har Helse Bergen HF sett det som viktig å stimulere til konkurranse i markedet, slik at man sikrer effektiv transport for majoriteten av pasienter som reiser til og fra behandling.

Helse Vest RHF minner i sin orientering om at pasientreiser dreier seg om ikke-akutt pasienttransport. Akutt pasienttransport håndteres som vanlig av AMK med sin utvidete medisinske kompetanse og korte responstid.

SPØRSMÅL NR. 1829

Innlevert 31. mars 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 13. april 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hva er det juridiske grunnlaget for utenriksministerens påstander om at Israel bryter folkeretten?

BEGRUNNELSE:

Utenriksministeren har ved flere anledninger uttalt at Israel bryter folkeretten. For eksempel sier hun i en uttalelse om Israels beslutning om å utvide bosetningen Givat Hamatos på Vestbredden 20. januar i år at Norge «anser bosetningene som brudd på internasjonal rett». Et annet eksempel er et svar på skriftlig spørsmål fra Bjørnar Moxnes

datert 26.11.2018 der hun sier at «de israelske bosetningene på okkupert område er folkerettsstridige.»

Svar:

FNs sikkerhetsråd har i en rekke resolusjoner, og senest i resolusjon 2334 (2016), slått fast at etableringen av israelske bosetninger på palestinsk territorium okkupert av Israel siden 1967, inkludert Øst-Jerusalem, er rettslig ugyldig og utgjør et åpenbart brudd på folkeretten.

Det folkerettslige grunnlaget for dette er reglene i internasjonal humanitærrett som omhandler okkupasjons-

situasjoner, herunder IV. Genèvekonvensjon av 1949 om beskyttelse av sivile personer i krigstid, som i artikkel 49 paragraf 6 sier at en okkupasjonsmakt ikke skal deportere eller overføre deler av sin egen befolkning til okkupert område.

Den internasjonale domstol i Haag (ICJ) slår fast det samme i sin rådgivende uttalelse om lovligheten av den israelske separasjonsbarrieren i 2004. ICJ gjør det her klart at artikkel 49 paragraf 6 i IV. Genèvekonvensjon ikke bare omfatter deportasjoner og tvungne overføringer av

befolkningsgrupper slik man så i andre verdenskrig, men også alle tiltak tatt av en okkupasjonsmakt for å organisere eller oppmuntre til forflytning av egen befolkning over i et okkupert område. ICJ slår så fast at Israel har gjennomført en politikk som innebærer etablering av bosettinger i okkupert palestinsk territorium, i strid med artikkel 49 paragraf 6. Domstolen konkluderer dermed med at de israelske bosettingene i de okkuperte palestinske områdene (inkludert Øst-Jerusalem) er etablert i strid med folkeretten.

SPØRSMÅL NR. 1830

Innlevert 2. april 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 12. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å unngå at vi får et todelt helsesystem, der nye og bedre behandlingsmetoder og medisiner, kun er tilgjengelig for de med mye penger, har familie og venner som hjelper de eller som klarer å samle inn nok til å finansiere behandlingen selv?

BEGRUNNELSE:

TV 2 kunne i påsken fortelle om en kreftsyk mor som har gjennomgått flere runder med mislykkede cellegiftkurer. Rådet fra overlegen ved Haukeland som har behandlet henne, er at hun får en CART-T-behandling. Dette er en behandling som sterkt anbefales av Norsk lymfomgruppe.

I Sverige og flere andre land tilbys innbyggerne med samme blodkretstypen denne behandlingen. I Norge er den for dyr for at staten vil betale. Trebarnsmoren har samlet inn 2 millioner kroner i en innsamlingsaksjon, i håp om å kunne betale for behandlingen selv.

Svar:

Det er et offentlig ansvar å sikre gode helse- og omsorgstjenester til hele befolkningen. For å realisere målet om pasientens helsetjeneste, har regjeringen vært opptatt av å redusere ventetidene, å øke valgfriheten, og å forbedre tilbudene gjennom nye og bedre måter å jobbe på. Vi har blant annet

- innført fritt behandlingsvalg-ordningen i spesialisthelsetjenesten, som gir mer valgfrihet til pasientene, reduserte ventetider – og den bidrar til å stimulere effektiv-

iteten i offentlige sykehus. Vi gir pasientene rett til å velge behandling hos godkjente private aktører, mens regningen tas av det offentlige. For pasientene er det viktigere å få den hjelpen de trenger og at den er offentlig finansiert, enn hvem som leverer den.

- innført pakkeforløp for kreft, hjerneslag og for psykisk helsevern og rus. Pakkeforløpene beskriver planlagt pasientforløp, med fastsatt innhold og tidsfrister for de enkelte elementene i forløpet.

- styrket sykehusøkonomien betydelig siden vi kom i regjering. Regjeringen har etter åtte budsjetter lagt til rette for en vekst i pasientbehandlingen på over 18 prosent. Det er om lag 8 prosentpoeng høyere budsjettert vekst enn etter åtte budsjett med den rødgrønne regjeringen.

Det er en grunnleggende utfordring for helsetjenesten at mulighetene og ønskene overstiger ressursene. Systemet for nye metoder er etablert for å sikre pasienter likeverdig og sikker tilgang på nye metoder – uavhengig av bosted og økonomi. Systemet fatter beslutninger om hvilke metoder som skal brukes i spesialisthelsetjenesten. Beslutningene er basert på prinsippene for prioritering som Stortinget har vedtatt – hvor kriteriene nytte, ressursbruk og alvorlighet skal vurderes samlet. For eksempel, vil ikke behandlinger med betydelig usikkerhet knyttet til langtidseffekten og hvor prisen er for høy i forhold til den dokumenterte effekten, bli innført i spesialisthelsetjenesten. Dette bidrar til at de begrensede ressursene helsevesenet forvalter, fordeles på den mest effektive og rettfærdige måten, slik at pasienter får sikker, effektiv og likeverdig behandling.

Når en behandlingsmetode er godkjent for en indikasjon i Nye metoder, får alle landets pasienter som har medisinsk behov for behandlingen, tilgang til den. Det er medisinske metodevurderinger fra Statens legemiddelverk (eller Folkehelseinstituttet) og framforhandlet pris fra Sykehusinnkjøp HF, som inngår i det endelige beslutningsgrunnlaget for om et nytt legemiddel besluttes innført i spesialisthelsetjenesten. Sykehusinnkjøp HF forhandler med leverandørene om prisen staten skal betale for legemidler på vegne av sykehus – spesielt for nye, dyre legemidler som ikke inngår i anbud. Økt

kunnskap om metodene etter en tids bruk eller redusert pris fra produsenten kan føre til revurdering.

Avslutningsvis vil jeg si at jeg deler representantens engasjement for å sikre et likeverdig og trygt behandlingstilbud for våre kreftpasienter. Jeg mener at den beste måten å oppnå dette på er å ivareta og forbedre de gode beslutningskanalene for prioriteringer som vi har bygd gjennom årene i Norge. I tråd med Stortingets føringer gjennomføres det nå en uavhengig evaluering av systemet for Nye metoder for å videreutvikle og forbedre det nasjonale systemet.

SPØRSMÅL NR. 1831

Innlevert 4. april 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 13. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Er det et mål for statsråden at Stortinget handsamar proposisjon for Hordfast i denne stortingsperioden?

GRUNNGJEVING:

Eg viser til Dokument nr. 15:673 (2020-2021) der eg spurte når proposisjonen for Hordfast vart fremma for Stortinget. I svaret seier statsråden at dette kjem han tilbake til i NTP framlegget.

I NTP er prosjektet omtalt og prioritert med oppstart i første del.

Kommunedelplan for strekningen Ådland–Svegatjørn ble vedtatt i 2019. Slik eg forstår bakgrunnen for tidleg innvolvering opnar den for at stortinget kan gje fullmakt å forplikte staten etter kommuneplan og ikkje vanleg etter reguleringsplan. Det opnar for at det vil vera mogleg å gjera naudsynte vedtak for å forplikte staten til prosjektet i denne stortingsperioden.

Svar:

Som representant Njåstad viser til, er E39 Hordfast omtalt og prioritert i fyrste seksårsperiode av NTP 2022-2033.

Eg har framleis til vurdering, når det vil vere formålstenleg og mogeleg å kunne leggje fram ein proposisjon til Stortinget med forslag om eit utbyggings- og finansieringssopplegg for prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1832**Innlevert 6. april 2021 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 14. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke private klinikker får nå lov å tilby NIPT i Norge?

BEGRUNNELSE:

I henhold til budsjettenigheten mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene skulle NIPT bli tillatt å tilby i Norge fra 1.april.

I interpellasjonsdebatten i Stortinget 4.februar 2021 presiserte jeg at Helseministeren må sikre at Helsedirektoratet går i dialog med de private aktørene i forkant av 1.april, sånn at det blir mer en rask formalitet å få godkjent søknadene deres etter 1. april. Helseministeren bekreftet at:

«Godkjenningen skal være på plass til 1. april. Det betyr at en veldig raskt etter det vil kunne få svar på søknaden, og søknaden er allerede under behandling.»

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har ved vedtak 18. mars i år endret vilkårene for å bruke Non-invasive prenatal testing (NIPT) for påvisning av trisomi 13, 18, og 21, jf. bioteknologiloven § 4-2. Metoden kan etter dette tilbys alle gravide.

Virksomheter som ønsker å tilby NIPT må i tillegg ha godkjenning etter bioteknologiloven § 7-1. Slik godkjenning gis av Helsedirektoratet. Helsedirektoratet har på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet utarbeidet godkjenningsordning for private virksomheter som ønsker å tilby NIPT. For å sikre et faglig forsvarlig tilbud stilles blant annet krav om ultralydkompetanse og at virksomheten har tilknyttet medisinsk-genetisk kompetanse. Virksomhetene vil i første omgang få en tidsbegrenset godkjenning. Permanente godkjenninger vil gis etter en evaluering av godkjenningsordningen, blant annet ved gjennomgang av virksomhetenes innrapporteringer etter bioteknologiloven.

SPØRSMÅL NR. 1833**Innlevert 6. april 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 13. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til at ungdommer blir mer hørt, involvert og deltar i evaluering av de ulike behandlingsformer?

BEGRUNNELSE:

Etter møte med Ungdomsrådet i Haugesund ble jeg gjort oppmerksom på at ungdoms medvirkning for planlegging av helsetilbud for ungdom psykiske helse er helt fraværende og er et ønske av ungdommene. I 2019 tok 148 unge livet sitt, det er rundt en hver tredje dag. Ungdomsrådet mener dette tallet kunne vært redusert om systemet var mer optimalt, og om ungdommens stemme kommer

tydeligere frem. Det snakkes ofte om en nullvisjon, men Ungdomsrådet registrerer for få tiltak som skal bidra til dette, og føler ikke at man satser nok på området.

Mange av de Ungdomsrådet har snakket med sier at de i liten grad har fått medvirke til egen behandling og behandlingsforløp. Dette er ønsket endret, slik at ungdommen får mer medvirkning, og det vil også bidra til å skape større tillit til de ulike behandlingsformer i spesielt spesialisthelsetjenesten.

Svar:

Representanten spør om jeg vil ta initiativ til at ungdommer blir mer hørt, involvert og deltar i evaluering av ulike

behandlingsformer. Dette er noe jeg har vært opptatt av lenge, og som ligger til grunn for regjeringens mål om å utvikle pasientenes helsetjeneste. Barn og unges medvirkning er viktig for utvikling av tilbud og tiltak til barn og unge med psykiske plager og lidelser. Det gjelder både på individnivå, og på systemnivå.

Alle barn har rett til å få tilstrekkelig informasjon, bli hørt og si sin mening i saker som angår dem. Det følger blant annet av barneloven, barnekonvensjonen og pasient- og brukerrettighetsloven. Pakkeforløpene er ett eksempel på hvordan jeg har lagt til rette for at ungdom skal bli mer involvert i sin egen behandling. Et sentralt mål i pakkeforløp for barn og unge er å bidra til økt brukermedvirkning og brukertilfredshet. Dette innebærer at de skal bli hørt, involvert og at de skal delta i evalueringen av ulike behandlingsformer slik representanten spør om.

Pakkeforløpene inneholder helt konkrete anbefalinger om medvirkning gjennom hele forløpet. For eksempel skal ungdommer skal bli hørt og involvert i pakkeforløpet allerede fra henvisning, der det er presisert at denne bør inneholde det som er viktig for den enkelte og at man også kan be om å få en kopi av henvisningen. Når behandlingen starter skal pasienten sammen med behandler og eventuelt pårørende, avklare hva som er pasientens behov, mål og ønsker for utredning og behandling. Behandler skal gi informasjon om de aktuelle behandlingsformene, og kan gi gode råd om behandlingen. For noen tilstander er det også utviklet egne samvalgsverktøy. Pasienten skal få tilbud om en forløpskoordinator som skal sikre et sammenhengende forløp uten unødig ventetid. Forløpskoordinator skal være tilgjengelig på telefon, og kan svare på spørsmål og informere om hva som skal skje underveis i forløpet. Behandlingen skal evalueres jevnlig, om pasienten opplever behandlingen og hjelpen som nyttig eller om det må gjøres endringer i planene.

Helsedirektoratet har gitt ut en brosjyre som viser konkret hvordan barn og unges ønsker og behov skal ligge til grunn gjennom hele forløpet, fra henvisning Pakkeforløp for psykisk helse og rus - pasientinformasjon.pdf (helsedirektoratet.no)

På Helsenorge er det laget informasjon tilpasset barn og unge om pakkeforløp: Pakkeforløp for barn og unge 12-18 år - helsenorge.no

Opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse (2019–2024), som regjeringen la frem i 2019, har et eget mål om at barn og unge skal høres, være med på å sette mål i samarbeid med tjenestene og ha innflytelse på tjenesteutviklingen. Planen har tiltak om å legge til rette for at samvalgs- og medvirkningsverktøy i større grad utvikles og tas i bruk i ulike sektorer. Oppfølging av selve tiltaket er ikke ennå påbegynt. Det må imidlertid ses i sammenheng med andre påbegynte tiltak i planen, slik som utarbeidelse av en tverrsektoriell veileder for psykisk helsearbeid for barn og unge. Jeg vil også trekke frem et nasjonalt prosjekt ledet av Helse Nord RHV ved Samvalgssenteret

i Tromsø. Dette er et fellesprosjekt mellom de regionale helseforetakene om å utvikle samvalgsverktøy, tilby opplæring og spre kunnskap om samvalg, blant annet via helsenorge.no.

For barn og unge med behov for sammensatte tjenester, kan individuell plan være et viktig verktøy. Tjenestemottakerens mål, ressurser og helhetlige behov for tjenester skal danne grunnlag for valg og prioritering av tiltak i planen. Erfaringer med individuell plan viser at tjenestene oppleves som mer målrettede og kan bidra til å styrke barn og unges medvirkning. Samtidig ser vi at det er forskjeller i hvordan individuell plan brukes av de ulike velferdstjenestene, og at planen ikke alltid fungerer etter intensjonen. Tjenestene er usikre på når de skal opprette individuell plan, hvem som skal ha ansvaret for planen og hvordan de skal gjennomføre arbeidet. Regjeringen har foreslått å harmonisere reglene om plikt til å tilby individuell plan i helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven, psykisk helsevernloven, sosialtjenesteloven, NAV-loven og barnevernloven. Gjennom Likeverdsreformen har vi også sagt at vi vil vurdere om individuell plan fungerer etter formålet.

Pasienter og brukere har også rett til å medvirke på systemnivå. Det følger blant annet av helseforetaksloven. Regjeringen ønsker mer enhetlig praksis ved oppnevning av brukerutvalg og brukermedvirkning i styrene. Det er derfor stilt krav om etablering av felles retningslinjer for brukermedvirkning for regionale helseforetak og helseforetak. Det er ønskelig at retningslinjene også har bestemmelser om at alle helseforetak skal etablere ungdomsråd. Etablering av ungdomsråd i alle helseforetak var et tiltak i den forrige nasjonale helse- og sykehusplanen (2016–2019). Det er også stilt krav i kommuneloven om at alle kommuner og fylkeskommuner skal opprette et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom. Regjeringen legger videre til rette for barn og unges medvirkning på systemnivå gjennom støtte til barne- og ungdomsorganisasjoner og til bruker- og pårørendeorganisasjoner på psykisk helse- og rusfeltet.

SPØRSMÅL NR. 1834**Innlevert 6. april 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 15. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at forskriften for barn i institusjon ikke blir fulgt ved innleggelse på sykehus?

BEGRUNNELSE:

Etter møte med Løvemammaene er det løftet en del utfordringer mtp. alvorlig syke barn. Løvemammaene har som organisasjon personlige erfaringer og fått mange tilbakemeldinger på manglende oppfølging av barns rettigheter som er forskriftsfestet ikke blir fulgt opp ved de ulike helseforetakene. Dette har blitt enda mer synlig og merkbart etter Covid 19 gjorde sitt inntog i Norge mars 2020 og organisasjonen kan ikke se/fått noen tilbakemeldinger på at det er gjort noe arbeid/ekstra innsats for å ivareta barns rettigheter som er forskriftsfestet under denne pandemien.

Løvemammaene opplever at ingen helseforetak ivaretar barna sine forskriftsmessige rettigheter på en slik måte, formskriften er ment for. Under Covid 19 er det enda viktigere at alle helseforetakene oppfylder forskriften, slik at barna får ivaretatt sine rettigheter på sykehuset.

Det som gjør løvemammaene undrende, er at det står i forskriften at denne skal utleveres til alle som blir innlagt, slik at de kjenner til sine rettigheter § 16. Løvemammaene er ikke kjent med at noen Helseforetak oppfyller dette punktet. Hvordan skal da foreldrene vite rettighetene til barna, hvis ikke spesialisthelsetjenesten som har en opplysningsplikt, informere og oppfylder forskriften.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 1700 til Stortingsrepresentant Sylvi Listhaug datert 6. april.

Det er de enkelte helseforetak som har ansvaret for å følge opp forskriften om barns opphold på helseinstitusjon. Jeg har derfor bedt om en redegjørelse fra de regionale helseforetakene om hvordan forskriften følges opp.

Helse Midt-Norge angir at foreldre får skriftlig informasjon ved innkalling, eventuelt gitt i hånda i forbindelse med akuttinnleggelse. Helse Nord angir at forskriften gjøres kjent for foreldre og barn gjennom sykehusets nettside, oppslag og informasjonsmaterieell. Helse Sør-Øst angir at skriftlig informasjon vedrørende rettigheter er tilgjengelig på flere måter på sykehusene, i tillegg til at det gis muntlig informasjon i form av samtaler mellom eksempelvis sosionom ved sykehuset og barnas foresatte. Helse Vest angir at informasjon om bl.a. rettigheter er samlet på pasientrommene, men på grunn av pandemien er permer og liknende noen steder fjernet.

Min vurdering er at helseforetakene har stor oppmerksomhet om forskriften og oppfølgingen av denne. Hovedinntrykket er at barn, unge og deres familier får et godt tilbud under sykehusoppholdet. Informasjon om forskriften er mange steder god, men kan variere noe. Jeg vil ta dette opp i min dialog med de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 1835**Innlevert 6. april 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan justisministeren legge frem innreisetallene på flyreiser for hele påskeuken basert på reisens destinasjon, varighet og formål, samt de reisendes oppholdsstatus og

landbakgrunn (kategorisert etter personer født i Norge av norsk mor, personer født i Norge av utenlands mor og personer født i utlandet av utenlandsk mor)?

BEGRUNNELSE:

Det har i det siste vært mye fokus på reisevirksomhet til utlandet, spesielt i forbindelse med påsken. Importsmitten ser ut til å være det vanskeligste å få kontroll på og kan være en sterk pådriver til høy smitte blant innvandrere. I tidligere rapporter har FHI pekt på at noen innvandrergrupper reiser mer enn andre og at dette kan være med på å forklare den høye smitten blant innvandrere, men det har tidligere vært svært dårlig kontroll på hvem som reiser og hvor de reiser. Nå har det omsider kommet på plass et innreiseregister som kan bidra til litt mer kontroll og informasjon. Jeg vil samtidig vise til at regjeringen har gitt gode svar på flere av mine tidligere spørsmål knyttet til smitte, men vil anmode om at besvarelser som inneholder store mengder data, leveres i et filformat som er egnet for databehandling slik man gjør til pressen når det bes om innsyn.

Svar:

I desember 2020 besluttet regjeringen at det skulle innføres et digitalt system for innreiseregistering. Innreiseregisteringssystemet (IRRS) ble innført 2. januar 2021. Personer som ankommer Norge fra et område som medfører karanteneplikt er pliktig til å registrere seg i IRRS før innreise til Norge. Registret er hjemlet i covid-19 forskriften §5b med formålet å sikre etterlevelse av karanteneplikten, styrke smittevern og smittesporing, samt innsamling av data til statistikk og analyseformål. Hvilke data som kan registreres i IRRS fremgår av §5b, og flere av de opplysningene representanten ber om at benyttes som sorteringsnøkkel for å ta ut anonymisert reisestatistikk er ikke tilgjengelig i systemet. Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) er behandlingsansvarlig for IRRS.

For å besvare representantens spørsmål har vi innhentet tall fra DSB på de variablene som registreres i

systemet og ligger nærmest representantens spørsmål. DSB har gjort datauttrekket fra IRRS 6. april kl. 18.00. Uttrekket inneholder kun innreiser med fly, med registrert innreisetidspunkt fra og med 27. mars til og med 9. april (inkluderer noen reiser registrert fram i tid). Uttrekket inneholder 12 838 flyreiser. IRRS inneholder ikke data om varighet på reisen, de reisendes oppholdsstatus eller landbakgrunn. Det registreres ikke utreiser i IRRS, og dermed ikke destinasjon for reisen. Den reisende registrerer imidlertid avreiseland. I vedlagte Excel-oversikt inneholder to arkfaner med data som er registrert i IRRS om avreiseland og formål for reisen for perioden. I tillegg er det to arkfaner om

- reisen var en fritidsreise eller ikke, fordelt på avreiseland
- fritidsreisen var nødvendig eller ikke, fordelt på avreiseland.

Kvitteringen som den innreisende mottar fra IRRS viser blant annet om fritidsreisen var nødvendig eller unødvendig. Politiet skal kontrollere og vurdere denne informasjonen på grensen. Dersom politiet har overprøvd den innreisendes registrering av om reisen var nødvendig og dermed sendt den innreisende på karantenehotell, blir ikke dette synlig i innreiseregisteret med mindre den innreisende endrer opplysningene. Der er ingen plikt for den innreisende å endre opplysninger etter ankomst til Norge.

Siden representanten anmoder om at besvarelser som inneholder store mengder data, leveres i et filformat som er egnet for databehandling, er datauttrekket vedlagt i Excel-format. Jeg vil for ordens skyld også opplyse om at DSB foretar regelmessige datauttrekk fra IRRS som publiseres på DSBs nettsider i Excel-format.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202021-1835-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1836

Innlevert 6. april 2021 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 13. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Stortingsmelding 27 «Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane» ble vedtatt i Stortinget 4.2.2021. Ett viktig

vedtak var kravet om at Regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget om hvordan man i større grad kan tilrettelegge for at rabattene som oppnås i forhandlingene mellom

leverandør og kjede i større grad skal komme forbrukerne til gode.

Kan statsråden redegjøre for status i saken og hvordan regjeringen legger opp prosessen fremover?

BEGRUNNELSE:

Meld. St. 27 (2019-2020), Innst. 185 S (2020-2021) Daglegvare og konkurranse - kampen om kundane ble vedtatt tidlig februar. I behandlingen av meldingen ble det vedtatt en rekke tiltak som skal styrke konkurransen i dagligvaremarkedet fremover. Stortingets sørget for å stramme inn og forbedre regjeringens forslag, og sørget for flertall for en rekke viktige vedtak og saker som skal behandles videre. Ett av vedtakene som har vært viktig for oss i Arbeiderpartiet er at konkurransen i markedet skal komme forbrukerne til gode. Vi er derfor glade for at flertallet i Stortinget stilte seg bak kravet om at Regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med forslag om hvordan man bedre kan legge til rette for at rabattene som fremforhandles mellom kjedene og leverandørene i større grad skal følge varen ut til forbrukerne. Denne saken er viktig for å sikre effektiv konkurranse, samt bidra til en mer balanse i maktforholdene i dagligvaremarkedet. Det er viktig at vedtaket prioriteres av regjeringen og at man raskest mulig legger frem hvordan vedtaket kan følges. Vi mener dette vil være viktig både med tanke på forutsigbarhet for aktørene i bransjen, samt de kommende forhandlingene til høsten.

Svar:

Representanten Aasland viser til at det har vært viktig at konkurransen i markedet skal komme forbrukerne til gode. Dette er jeg enig med representanten i. En viktig forutsetning for regjeringens arbeid med Meld. St. 27 (2019-2020) Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane (dagligvaremeldingen) var derfor å finne fram til tiltak som kan bidra til å styrke konkurransen i dagligvarebransjen, til fordel for forbrukerne. Tiltak som svekker konkurransen i verdikjeden for mat, vil som regel medføre at forbrukerne kommer dårligere ut. Derfor er det forbrukerne og hvordan tiltakene påvirker dem, som har vært målestokken i vurderingen av hvilke tiltak som bør iverksettes.

Dagligvaremeldingen inneholder derfor en rekke tiltak som har som formål å bidra til bedre konkurranse i dagligvarebransjen. Konkurransetilsynet har fått tilført øremerkede midler for blant annet å styrke håndhevingen av konkurranseloven, økt markedsovervåkning og å vurdere flere tiltak som kan bidra til mer konkurranse i verdikjeden for dagligvarer. Dagligvaresatsingen gjøres permanent. Kontrollen av innkjøpspriser skal styrkes. I meldingen foreslo regjeringen også tiltak som skal bidra til at det blir lettere for nye aktører å etablere seg, blant an-

net tiltak for å lette tilgangen til attraktive butikklokaler, tilgang til grossisttjenester mv.

Ved behandlingen av dagligvaremeldingen 2. februar 2021 fattet Stortinget vedtak om ytterligere tiltak. Regjeringen har nå en omfattende liste av tiltak som skal følges opp.

I oppfølgingen av vedtak 574, som representanten viser til, vil formålet fortsatt være å styrke konkurransen til fordel for forbrukerne. Utformingen av vedtaket er viktig. Det vil være uheldig om det innføres tiltak som forstyrrer forhandlingene mellom aktørene og fastsettelsen av priser som fører til mindre effektive kontrakter mellom aktørene eller utilsiktede tilpasninger fra aktørenes side. Jeg vil derfor sørge for at ulike alternative tiltak utredes grundig.

I oppfølgingen av vedtaket er det naturlig å se hen til erfaringer Dagligvaretilsynet gjør seg i sitt arbeid med håndhevingen av Lov om god handelsskikk, veiledning og informasjonsarbeid overfor aktørene i dagligvaremarkedet. Disse erfaringene kan gi et bedre bilde av hvor skoen trykker, og jeg mener det er naturlig at Dagligvaretilsynet får en rolle i oppfølgingen av dette vedtaket. Økt kunnskapsgrunnlag og relevant erfaring vil bidra til at tiltaket blir mer treffsikkert. Derfor er det viktig at Dagligvaretilsynet gis tid til å samle relevant erfaring.

Konkurransetilsynet har startet arbeidet med å finne årsaker til forskjeller i innkjøpspriser gjennom årlige kartlegginger og krav om begrunnelse dersom leverandører opererer med store forskjeller. Konkurransetilsynets kartlegginger kan være relevante for oppfølgingen av vedtak 574, og jeg mener derfor at det er naturlig å se hen til resultatene av disse kartleggingene i arbeidet med vedtaket.

Hvordan vedtaket vil følges opp, vil på denne bakgrunn blant annet avhenge av resultatene fra Konkurransetilsynets kartlegginger og hvilke erfaringer Dagligvaretilsynet gjør seg i sitt arbeid med håndheving av Lov om god handelsskikk. Jeg vil komme med forslag til oppfølgingen av vedtak 574 når informasjonsgrunnlaget er styrket. Det er derfor for tidlig å si noe konkret om når regjeringen vil komme tilbake til Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1837**Innlevert 6. april 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 13. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke Statens vegvesen gjennomført et prøveprosjekt for kollektivfelt på rv. 4 Trondheimsveien mellom Kalbakken og Grorud senter?

BEGRUNNELSE:

I Oslopakke 3 slås det fast at det:

“For rv. 4 mellom Kalbakken og Grorud senter skal igangsettes et prøveprosjekt for kollektivtrafikk. Det skal utredes om det ene kjørefeltet i hver retning kan skiltes om til kollektivfelt for å få bedre fremkommelighet for bussene. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Statens vegvesen, Ruter og Bymiljøetaten, med Statens vegvesen som prosjekteier.

Det tas sikte på gjennomføring i 2019.”

Dette er ikke gjennomført og har strandet hos Statens vegvesen. Hva er bakgrunnen for det.

Svar:

Rv. 4 Trondheimsveien er en av hovedinnsfartsårene mot Oslo og en viktig samlevei for boligområdene langs Groruddalens nordside. Fremkommeligheten for bussene

er i dag relativt god på strekningen, men det oppstår fremkommelighetsutfordringer til og gjennom enkelte kryss.

Jeg er kjent med at Statens vegvesen etter ønske fra Oslopakke 3-samarbeidet i 2019 gjennomførte et samarbeidsprosjekt med Ruter og Bymiljøetaten i Oslo kommune for å vurdere grunnlaget for et prøveprosjekt for kollektivtrafikk mellom Kalbakken og Grorud. En forutsetning for å omgjøre et kjørefelt i hver retning til kollektivfelt var at det skulle gi gevinster for kollektivtrafikken mht. reisetid og regularitet.

Det ble i den sammenheng gjennomført analyser og trafikkmodellberegninger. Forholdet til trafiksikkerhet og overføring av trafikk til kommunale veier ble også vurdert. Analysene viste at omgjøring av ett felt i hver retning til kollektivfelt strekningen ikke vil føre til store forbedringer i reisetiden for buss. Bussen vil fremdeles ha forsinkelser ved kryssene, særlig kryssene ved Kalbakken og Grorud og spesielt for bybusslinjer som har holdeplasser på rampene i kryssene. Analysene viste videre at dersom kollektivfeltet også skulle benyttes av elbiler, vil reisetiden trolig bli uendret. På bakgrunn av at målet om gevinster for kollektivtrafikken ikke så ut til å kunne innfris, anbefalte ikke Statens vegvesen å gå videre med prosjektet. Det ble gitt en orientering om dette på administrativt nivå til partene i Oslopakke 3 høsten 2019. Konklusjonene av analysene vil bli videre drøftet med partene i Oslopakke 3.

SPØRSMÅL NR. 1838**Innlevert 6. april 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 12. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil regjeringen etablere en kompensasjonsordning for kollektivselskapene for å bidra til å unngå rutekutt og redusert reisetilbud?

BEGRUNNELSE:

Mange kollektivselskaper har tapt store summer gjennom pandemien som følge av reduserte billettinntekter. Nå varsler Ruter kutt i rutetilbudet i august, akkurat i det samfunnet er i ferd med å åpnes opp igjen. Det er behov for å sikre kollektivselskapene nødvendig kompensasjon

for tapte inntekter og en finansiell forutsigbarhet slik at rutetilbudet ikke svekkes.

Svar:

Jeg tolker begrunnelsen for spørsmålet slik at det dreier seg om de fylkeskommunale kollektivselskapene. Samferdselsdepartementet har som kjent på sitt budsjett en tilskuddsordning der operatører av kommersielle buss- og båtruter kan søke om midler fra dersom de oppfyller gitte minstekrav.

I begrunnelsen for spørsmålet skriver representanten at "Mange kollektivselskaper har tapt store summer gjennom pandemien som følge av reduserte billettinntekter." Det er riktig at billettinntektene har sviktet, men det er ikke riktig at kollektivselskapene har tapt store summer gjennom pandemien. I 2020 beløper det samlede tapet i den fylkeskommunale kollektivtransporten seg til nær 3,9 mrd. kr, og dette har fylkeskommunene tilnærmet i sin helhet fått dekket av staten gjennom skjønnstil-

skudd over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett. Det er med andre ord staten som har båret dette tapet, ikke kollektivselskapene. Som en konsekvens av regjeringens politikk på dette området, har det heller ikke vært nevneverdige rutekutt i fylkeskommunal kollektivtransport i pandemiperioden.

Regjeringen har vært tydelig på at kommunesektoren vil bli kompensert for nødvendige merutgifter og mindreinntekter i forbindelse med koronapandemien. Regjeringen har fortsatt denne linjen i 2021, og Kommunal- og moderniseringsdepartementet utbetalte 1,2 mrd. kr til fylkeskommunal kollektivtransport 4. mars i år.

Med andre ord har regjeringen allerede en praksis for å støtte fylkeskommunene og deres kollektivselskaper gjennom pandemiperioden. Når det gjelder perioden etter at smitteverntiltakene er opphevet, har Samferdselsdepartementet allerede hatt dialog med fylkeskommuner om dette. Jeg vil fortsette å følge situasjonen tett og vurdere behovet for å foreslå ytterligere bevilgninger.

SPØRSMÅL NR. 1839

Innlevert 6. april 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 15. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

SV, sammen med Ap og FrP, fikk flertall for å innføre non-invasiv prenatal test (NIPT). NIPT blir tillatt i Norge fra 1. juli, i loven, men NIPT har ikke blitt tilgjengelig for norske kvinner.

Når vil private institusjoner få lov å tilby denne tjenesten?

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har ved vedtak 18. mars i år endret vilkårene for å bruke Non-invasive prenatal testing (NIPT) for påvisning av trisomi 13, 18, og 21, jf. bioteknologiloven § 4-2. Metoden kan etter dette tilbys alle gravide.

Virksomheter som ønsker å tilby NIPT må i tillegg ha godkjenning etter bioteknologiloven § 7-1. Slik godkjenning gis av Helsedirektoratet. Helsedirektoratet har på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet utarbeidet godkjenningsordning for private virksomheter

som ønsker å tilby NIPT. Godkjenningsordningen ble etablert 1. april i år. For å sikre et faglig forsvarlig tilbud stilles blant annet krav om ultralydkompetanse og at virksomheten har tilknyttet medisinsk-genetisk kompetanse. Virksomhetene vil i første omgang få en tidsbegrenset godkjenning. Permanente godkjenninger vil gis etter en evaluering av godkjenningsordningen, blant annet ved gjennomgang av virksomhetenes innrapporteringer etter bioteknologiloven.

SPØRSMÅL NR. 1840**Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 14. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Når vil kondemneringsordningen for resirkulering av offshorefartøyer ved norske verft være klar, og hvilke forberedelser kan rederiene gjøre allerede i dag, uten at det hindrer dem i å få tilskudd når ordningen er på plass?

BEGRUNNELSE:

Næringen har understreket at det var svært viktig at det i budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringsspartiene ble enighet om å utvide ordningen for kondemnering av skip i nærskipfart, til også å gjelde offshoreskip. Denne ordningen skal sikre at utrangerte offshorefartøyer kondemneres ved norske verft. Næringen har foreslått at ordningen innrettes ved et kondemneringstilskudd tilsvarende 1000 norske kroner per tonn lettskipsvekt for skip med norsk eierskap siste 12 måneder. En utredning fra advokatfirmaet Schjødt viser også at en slik ordning er innenfor handlingsrommet i EØS-avtalens statsstøtteregulering, og kan hjemles i det alminnelige gruppeunntaket for støtte til beskyttelse av miljøet.

Det ligger i dag ca. 100 offshoreskip i opplag i norske farvann. Flere av disse er aktuelle for resirkulering ved norske verft dersom rederiet mottar tilskudd fra kondemneringsordningen. Uten tilskudd kan det isteden være aktuelt å resirkulere skipene ved utenlandske verft, f.eks. i Tyrkia. Det haster derfor med å få på plass kondemneringsordningen, og det er avgjørende med tydelige signaler om når ordningen vil være på plass.

Enkelte rederier har også stilt spørsmål om det allerede nå er mulig å inngå bindende avtaler med norske verft om resirkulering, der det i avtalen legges inn en betingelse om at rederiet skal få tilskudd fra kondemneringsordningen. Det er derfor viktig at det så raskt som mulig gis signaler om hvilke forberedelser rederiene kan gjøre allerede i dag, herunder hvilke avtaler de kan inngå, uten at det hindrer dem i å få tilskudd når ordningen er på plass. Dette vil også være viktig for verftsindustrien, som da kan begynne planleggingen av resirkuleringen av fartøyene.

Svar:

Jeg viser til Stortingets beslutning ved behandling av statsbudsjettet for 2021 om å utvide kondemneringsordningen for skip i nærskipfart til også å omfatte offshoreskip. Det ble bevilget 146,5 mill. kroner under kap 2421, post 79 i Innovasjon Norge for 2021, og forutsatt at 150

mill. kroner forbeholdes offshorefartøyer. Bevilgningen til kondemneringsordningen for skip i nærskipfart ble i høstens endringsproposisjon videreført.

Jeg legger til grunn at tilskudd fra kondemneringsordningen for offshoreskip skal gi lovlig statsstøtte og at ordningen skal meldes til ESA under det alminnelige gruppeunntaket (GBER). Dette innebærer at tilskuddet skal være utløsende for at aktiviteten kan gjennomføres og dermed ha en incentiveeffekt. For å sikre at den offentlige støtten har incentiveeffekt, er det et krav om at støttemottager må ha sendt skriftlig søknad om støtten før aktiviteten settes i gang.

Jeg arbeider nå med den konkrete innretningen i kondemneringsordningen for offshoreskip, og har ambisjon om å ha ordningen klar for lansering før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1841**Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 13. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Regjeringen laget nasjonale retningslinjer for bruk av helsesykepleiere under pandemien. Den kommunale praksisen for bruk av dem kan ha vært ulik.

Hva har BF-ministeren gjort for at forskriften er fulgt opp, og hvilke avbøtende tiltak er satt i verk på hvilket tidspunkt for at de mest sårbare barna har hatt tilgang til kloke og kompetente voksne fra BFD sin side?

Svar:

Helsesykepleiere har, som spørsmålsstiller sikkert er kjent med, helsestasjons- og skolehelsetjenesten som sin primære arbeidsplass. Spørsmålet dreier seg således i hovedsak om helsetjenester og jeg vil derfor svare representanten.

Strengt smittevernstiltak har ført til ekstra belastninger for barn og unge. I en hverdag med pandemi, er det svært viktig at det finnes tjenester for barn og unge som de kjenner og som det går an å henvende seg til. Jeg har under hele pandemien vært tydelig på at tjenester til sårbare grupper, i særdeleshet til barn og unge, skal holdes åpne og være fysisk tilgjengelige så langt det er smittevernfaglig forsvarlig. Dette gjelder særlig helsestasjons- og skolehelsetjenesten, som er det viktigste lavterskeltilbudet for barn og unge.

Helsedirektoratet har også fått i oppdrag å sikre at hensynet til sårbare grupper ivaretas og har oppdatert anbefalinger til helse- og omsorgstjenesten for å sikre ivaretagelse av de mest sårbare gruppene. Dette ble tydeliggjort allerede i mars 2020 i koronaveilederen som er utarbeidet for helse- og omsorgstjenestene.

Helsesykepleiere har blitt omdisponert til annet arbeid under pandemien, særlig gjelder dette til TISK. For å begrense dette så langt det lar seg gjøre, har både Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet gitt sterke føringer om at det skal foretas risikovurderinger før personell omdisponeres, og at regjeringen har klare forventninger om at tjenester til sårbare barn og unge i størst mulig grad skal ha normal drift. Disponering av helsesykepleiere er ikke særskilt regulert i forskrift.

For å understreke dette budskapet sendte jeg sammen med kommunal- og moderniseringsministeren i fjor høst brev til alle ordførere hvor det understrekes at helsesykepleiere som hovedregel ikke må brukes i arbeidet med smittesporing, og at tjenester til barn og unge

skal holdes åpne og være fysisk tilgjengelig så langt det er smittevernfaglig forsvarlig.

Budskapet ble gjentatt i mars i år da jeg sammen med kunnskapsministeren sendte brev til statsforvalterne som blant annet omhandlet god ivaretagelse av barn og unge under pandemien. I brevet ble det minnet om at tjenester til barn og unge skal holdes åpne og være fysisk tilgjengelig så langt det er smittevernfaglig forsvarlig. Vi minnet også om føringen om risikovurdering for omdisponering av personell. I brevet ble det på nytt understreket at for å skjerme tjenester til barn og unge, skal helsesykepleiere og annet personell ved helsestasjons- og skolehelsetjenesten som hovedregel ikke brukes i arbeidet med testing og smittesporing. Vi ga også en sterk anbefaling til kommunene om å ha særlig oppmerksomhet på sårbare barn og familier med særskilte behov, ved å vurdere økt bruk av oppsøkende virksomhet overfor disse.

Vi følger tjenestetilbudet til barn og unge under pandemien nøye. Etter beslutning i regjeringen ble det i fjor vår nedsatt en koordineringsgruppe som under pandemien følger med på dette. Gruppen er ledet av Barne- og familiedirektoratet med medlemmer fra Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Utdanningsdirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Politidirektoratet og Sekretariatet for konfliktrådene.

Jeg har også satt ned en ekstern, hurtigarbeidende ekspertgruppe som skal se på konsekvenser av pandemien for livskvalitet, psykisk helse og rusmiddelbruk i befolkningen. Gruppen skal vurdere konsekvenser av pandemien for tjenestetilbudet i helse- og omsorgstjenestene til befolkningen i dagens situasjon, fremme konkrete forslag på hvor innsatsen bør styrkes, og om det er nye tiltak som ikke er iverksatt som bør vurderes. Barn og unge er inkludert i dette arbeidet. Gruppen skal ta utgangspunkt i foreliggende forskning på konsekvenser pandemien har hatt, samt erfaringer fra tjenestene, pårørende, brukere og pasienter. Arbeidet skal resultere i en rapport som skal overleveres til Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet innen 30. april.

Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for å både skjerme barn og unge for smitteverntiltak og avbøte konsekvensene av innførte tiltak. Vi arbeider kontinuerlig for at barn og unge skal ha det så bra som mulig under pandemien. En rekke økonomiske bevilgninger er gitt, blant annet til å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten og til tjenester for å ivareta personer med psykiske

helseutfordringer i kommunen og spesialisthelsetjenest-

en. Regjeringen har også styrket en rekke hjelpetelefoner og chattjenester for barn og unge.

SPØRSMÅL NR. 1842

Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Viser til Dokument nr. 15:2010 (2019-2020) der justisministeren sier det er for tidlig å konkludere på oppfølging i saken om at norske myndigheter i ti år kan ha nektet ektefeller gjenforening i Norge på feil grunnlag. De 891 sakene det gjelder må bli undersøkt slik at de som potensielt har fått avslag på feil grunnlag får prøvd saken sin på nytt.

Hva har justisministeren gjort for å følge opp saken nå?

Svar:

Utlendingsnemnda (UNE) foretok, som kjent, en vurdering av egen praksis i saker som gjelder omgåelsesekteskap, høsten 2020. Departementet mottok UNEs rapport 14. desember 2020. I rapporten konkluderer UNE med at gjennomgangen av vedtak og rettskilder til rapporten ikke gir

grunn til å mistenke at UNE i sin alminnelige praksis har anvendt uriktig lovtolkning når opphold er nektet i disse sakene, eller at vedtakene har sviktet i selve utfallet. Jeg har tillit til UNEs vurderinger. På denne bakgrunn ser jeg ikke grunn til å gjennomgå alle saker som er avgjort i den aktuelle perioden. Dersom UNE mottar omgjøringsanmodninger i enkeltsaker om omgåelsesekteskap, vil nemnda på vanlig måte vurdere om anmodningen gir grunnlag for ny behandling. Jeg mener dette ivaretar hensynet til de berørte partene i tilstrekkelig grad.

For øvrig kan jeg opplyse om at departementet for tiden arbeider med å vurdere om det er grunn til noen særskilt regulering av spørsmålet om fremtidig innreiseforbud i saker hvor en utlending får avslag på søknad om oppholdstillatelse fordi det dreier seg om et omgåelsesekteskap.

SPØRSMÅL NR. 1843

Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 14. april 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Vil regjeringen ta initiativ til at den kommunale kompensasjonsordning tilføres flere midler som gjøres tilgjengelig for kommuner i samme situasjon som Sarpsborg?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med prop. 79 S (2020-2021) ble det bevilget midler til kommunal kompensasjonsordning for å kompensere lokale virksomheter som er særlig hardt rammet av koronapandemien.

Flertallet skriver følgende i merknader i innstilling 233 S (2020-2021):

«Flertallet viser til at det i proposisjonen foreslås en andre runde på 500 mill. kroner. Flertallet mener at beløpet i denne andre runden bør være 750 mill. kroner, som kan benyttes i den grad situasjonen med omfattende smitteverntiltak og lokale nedstengninger tilsier det. Flertallet mener at fordelingen må ta hensyn til formålet med ordningen og utviklingen i smittesituasjonen. Det gjør at det både er mulig å trekke på erfaringer fra den første fordelingen samt se behovet for nye utbetalinger i lys av både den økonomiske situasjonen og av smitteverntiltakene som er gjennomført siden den første fordelingen.»

I pressemelding utsendt av regjeringen 30. mars kan vi lese at regjeringen rett over påske vil tildele ytterligere 750 millioner kroner til virksomheter i kommuner, som er særlig hardt rammet av smitteverntiltak.

Videre skriver regjeringen følgende:

«Bevilgningen som kommer over påske vil bli delt i to: 675 millioner kroner vil bli fordelt etter hvor mange årsværk de har i overnattings- og serveringsbransjen. I tillegg holder vi av 75 millioner kroner til kommuner som til vanlig har stor påsketurisme og der reiselivet rammes ekstra hardt for andre år på rad.»

Med disse kriteriene vil flere kommuner som er hardt rammet av strenge smitteverntiltak ikke få tilgang til nødvendige midler. Eksempelvis har Sarpsborg Kommune lenge hatt et høyt smittetrykk med tilhørende strenge tiltak som har rammet næringslivet. Men med ovennevnte kriterier vil Sarpsborg komme urimelig dårlig ut i fordelingen av midler.

Svar:

Næringslivet i Sarpsborg kommune, og i de fleste kommunene i landet, er hardt rammet av pandemien. Regjeringen har siden starten av pandemien fulgt situasjonen for næringslivet i hele landet kontinuerlig, og har lansert en rekke tiltak for å sikre næringslivet. Den nasjonale kompensasjonsordningen for bedrifter med stort omsetningsfall er en av de mest sentrale tiltakene, og gir betydelig støtte til bedrifter som er hardt rammet av pandemien. Regjeringen følger nå opp stortingsvedtak [ifm. behandling av Proposisjon 79 S (2020–2021)], som ber oss om å se nærmere på mulighetene for å inkludere flere utgifter i ordningen (knyttet bl.a. til tilsyn, regnskapsføring og tapte varelagre), samt redusere inntektstap for destinasjonsselskaper.

Situasjonen er fortsatt ganske uoversiktlig, og endres raskt. Vi må derfor balansere mellom treffsikker fordeling og en enklest mulig fordelingsmodell og kriterier i den lokale kompensasjonsordningen. Det er spesielt serverings- og overnattingsbransjen som er rammet. Dette er det tatt høyde for i denne runden med fordeling av midler, i tillegg til steder med mye vinterturisme. Dette er steder som har mistet mye av sitt inntektsgrunnlag i vinter. Vi vil fortsette med å vurdere situasjonen for næringslivet i alle kommuner nøye, slik at vi også treffer behovene best mulig i fordelingen av de resterende 500 millioner kro-

nene som regjeringen har varslet i revidert nasjonalbudsjett for 2021.

Regjeringen har i flere omganger fordelt midler til kommunene, etter vurdering av aktuell smittesituasjon og næringslivets behov, for å avhjelpe pandemiutfordringer i lokalt næringsliv:

- 250 millioner kroner til kommuner med høy arbeidsledighet kap. 571 post 60 (utbetalt 19.12.2020)
- 1 milliard kroner til den lokale kompensasjonsordningen kap. 553 post 68 (utbetalt 01.03.2021) – fordelt dels etter folketall og dels etter arbeidsledighet
- 750 millioner kroner til den lokale kompensasjonsordningen kap. 553 post 68 (utbetales 13.04.2021 – primært etter sysselsetting i overnatting og servering samt en mindre andel etter sysselsetting i varehandel i Viken).
- 600 millioner kroner (jf. Prop. 127 S (2019-2020) i stimuleringsmidler til kommunale næringsfond 19. juni 2020. Tidspunkt for utbetaling og fordelingsmodell varierer, da det var fylkeskommunen som fikk i oppdrag å fordele midlene videre til kommunene.

Sarpsborg kommune har til sammen mottatt om lag 26 millioner kroner gjennom disse tre fordelingsrundene i den lokale kompensasjonsordningen, samt 2 millioner kroner i kommunale næringsfond. Dette kommer i tillegg til om lag 34 millioner kroner til bedrifter (omfatter også hovedkontorfunksjon med mulig lokalisering i andre kommuner) fra den generelle kompensasjonsordningen (mars- august 2020, Skatteetaten) og september. 2020 - februar 2021, Brønnøysundregistrene).

SPØRSMÅL NR. 1844**Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 14. april 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Det er viktig at midler som bevilges til bekjempelse av barnefattigdom over ulike departement, evalueres ut fra om det har bidratt til sosiale forbedringer både for den enkelte og for samfunnet.

Er det gjort sosialfaglige evalueringer av de ulike bevilgningene som er gitt til ulike aktører for å bekjempe barnefattigdom og hvis ikke, hvorfor?

Svar:

Barnefattigdom er en utfordring med store menneskelige og samfunnsmessige kostnader. I Norge bidrar offentlige tjenester som gratis skole, utdanning og rimelige helsetjenester til at de negative konsekvensene av fattigdom og lavinntekt er mindre sammenlignet med andre land. I tillegg gir folketrygdens stønadsordninger inntekt ved sykdom, arbeidsledighet, uførhet, tap av forsørger og høy alder.

I Norge henger utfordringene med barnefattigdom ofte sammen med at lav inntekt, og lav levestandard avgrenser barn og unges mulighet til å delta i samfunnet på en fullverdig måte. Barn som vokser opp i familier med lav inntekt har dårligere boforhold, færre venner og deltar i mindre grad i fritidsaktiviteter sammenlignet med andre barn. Forskning viser også at denne gruppen har dårligere fysisk og psykisk helse, svakere skoleprestasjoner og har økt risiko for å ikke fullføre videregående opplæring. Dette er faktorer som igjen øker risikoen for at barn og unge havner utenfor arbeids- og samfunnsliv som voksne.

I Norge er det vanlig å måle barnefattigdom indirekte gjennom inntekt. Barn av foreldre med innvandrerbakgrunn og barn av enslige forsørgere er grupper som er overrepresentert blant barn som vokser opp i vedvarende lavinntektsfamilier. Det er også først og fremst husholdninger med svak tilknytning til arbeidsmarkedet og som derfor i stor grad er avhengige av overføringer, som er utsett for lavinntekt. I mange tilfeller er disse tre gruppene overlappende.

Regjeringens innsats og bevilgninger for å bekjempe barnefattigdom er rettet mot å utjevne sosiale forskjeller ved å sikre barn og unge i økonomisk vanskeligstilte familier gode levekår, en anstendig levestandard og muligheter til å delta på viktige arenaer i oppveksten. I oktober 2020 la regjeringen fram en samarbeidsstrategi som skal fremme deltakelse og styrke mulighetene til barn i lavinntektsfamilier. Strategien har en varighet på tre år, og

tar for seg tiltak som gir barna like muligheter som sine jevnaldrende til å gjennomføre utdanningsløp, ha gode og trygge boforhold, delta i organiserte fritidsaktiviteter og få bedre tilgang til helsetjenester.

Å få flere i arbeid er det viktigste vi kan gjøre for å bekjempe fattigdom blant barn og barnefamilier, og for å utjevne sosial og økonomisk ulikhet. Lønnsinntekt gir grunnlag for velferd, både for den enkelte og for samfunnet. For foreldre gir deltakelse i arbeidslivet økonomisk selvstendighet, tilhørighet og sosialt nettverk. Inntekt gjennom arbeid gir også økte muligheter for foreldre til å investere i barna og gi dem gode og trygge oppvekstvilkår.

Kvalifiseringsprogrammet fra 2010 og innføring av aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere under 30 år i 2017 er tiltak som har som formål å styrke mulighetene til å komme i arbeid og bli selvforsørget. Fra 1. januar 2021 er det innført norskopplæringsplikt og vurderingsplikt ved vedtak om økonomisk sosialhjelp for personer under 30 år.

En ekstern evaluering i 2013/2014 viste at deltakelse i kvalifiseringsprogram fører til en vesentlig økt sannsynlighet for å ha noe lønnet arbeid tre år etter inntreden i programmet. Ifølge en rapportering fra Arbeids- og velferdsdirektoratet gikk 51 prosent av de som gjennomførte eller planmessig avsluttet kvalifiseringsprogram i 2019 til arbeid (heltid, deltid, med eller uten lønnstilskudd) ved programslutt. Institutt for samfunnsforskning og Frischsenteret har evaluert innføring av plikten for kommunene til å stille vilkår om aktivitet til sosialhjelpsmottakere under 30 år. Resultatene som helhet tyder ikke på noen systematiske virkninger av lovendringen i form av økt deltakelse i utdanning eller arbeid. Forskerne mener resultatene ikke gir grunnlag for å konkludere om innføringen av aktivitetsplikt er vellykket eller ikke, men peker på at plikten likevel kan være et nyttig hjelpemiddel i det sosialfaglige arbeidet.

Den forsterkede ungdomsinnsatsen som ble iverksatt i 2017 skal bidra til at unge som har behov for bistand fra NAV raskt får hjelp til å komme i utdanning eller arbeid. En Fafo-rapport, basert på survey-data, viser at om lag 90 prosent av de unge fikk et tilbud innen åtte uker i 2018. Rapporten viser økt kvalitet i oppfølgingen av unge, og at unge prioriteres i oppfølgingen ved NAV-kontoret og ved tildeling av arbeidsmarkedstiltak.

I 2018 tok regjeringen initiativ til en inkluderingsdugnad for å bidra til at flere med nedsatt funksjonsevne

og/eller hull i CV-en skal komme i jobb. Inkluderingsdugnaden følges opp og intensiveres i 2021. Vi følger også opp strategien Integrering gjennom kunnskap, og gjennomfører blant annet en større integreringsreform. Formålet er å reformere og styrke virkemidlene som skal kvalifisere nyankomne flyktninger og innvandrere til arbeidsmarkedet.

Regjeringen har videre prioritert å øke barnetrygden og engangsstønad for småbarnsfamiliene. Barnetrygden er økt med litt over 1 000 kroner i året for alle og fra 1. september i år vil barnetrygden for barn opp til 6 år ha økt med ytterligere 7 200 kroner i året. I en rapport av SSB trekkes barnetrygden fram som den enkeltstønad som har størst betydning for å redusere forekomsten av lavinntekt blant barnefamilier jf. Epland og Kirkeberg, SSB rapport 2016/11. Engangsstønad har økt med om lag 55 000 kroner siden 2013. En undersøkelse fra Arbeids- og velferdsetaten viser at i minst 7 av 10 tilfeller hvor mor mottok engangsstønad, lever familien under eller rundt lavinntektsgrensen, jf. Arbeid og velferd 2015. Dette er økninger som bidrar til å gjøre en vanskelig hverdag enklere og det økonomiske handlingsrommet større for mange barnefamilier med lav inntekt.

I tillegg er regjeringen opptatt av målrettede tiltak som bidrar til at barn fra lavinntektsfamilier får delta i barnehage og SFO. Derfor er det innført nasjonale moderasjonsordninger for foreldrebetaling i barnehage og SFO. Regjeringen har også prioritert å utvide ordningen med gratis kjernetid i barnehage for lavinntektsfamilier. Forskning viser at deltakelse i gode barnehager ser ut til å være særlig positivt for barn i lavinntektsfamilier, mens SFO er en viktig arena for å utjevne sosiale forskjeller, jf. stortingsmeldingene Meld. St. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring – Bedre innhold i barnehagen og Meld. St. 6 (2019-2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO. Institutt for samfunnsforskning evaluering av moderasjonsordningene for barnehage fra 2019 viser at ordningene bidrar til at flere barn får gå i barnehage, og at flere lavinntektsfamilier får en styrket økonomisk situasjon, jf. Rapport – Institutt for samfunnsforskning 2018:4. Barnehage og SFO har også en viktig rolle i å tilrettelegge for at begge foreldre kan være i arbeid. Dette er tiltak har stor betydning for barnefamilier med svak økonomi.

Videre har regjering prioritert økte bevilgninger til tiltak for å inkludere flere barn og unge i ferie- og fritidsaktiviteter, og særlig barn i familier med lav inntekt. Dette er tiltak som kompenserer for de negative konsekvensene av å vokse opp i en familie med dårlig råd, samtidig som de har som mål å bidra til å forebygge sosial utenforskap på både kort og lang sikt. Et viktig tiltak for å nå dette målet er satsingen på fritidskortet, hvor regjeringen siden 2019 har utredet og prøvd ut fritidskortordninger i en rekke kommuner. Prøveprosjektet følges opp og skal gi kunnskap og erfaringer om hvordan en nasjonal fritidsko-

rtordning kan innføres på en effektiv og treksikker måte. I tillegg er Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge nærmere firedoblet siden 2014, og er i dag på 370 mill. kroner. Fafos evaluering av ordningen i 2018 viser at ordningen bidrar til at flere barn og unge får mulighet til å delta på ferie- og fritidsaktiviteter. Det anslås at mer enn 50 000 barn i lavinntektsfamilier får delta som en direkte følge av ordningen.

Regjeringen bevilger også midler til en rekke andre relevante tiltak som også bidrar til å motvirke fattigdom og ulikhet, bl.a. gjennom den boligsosiale politikken, helsepolitikken og utdanningspolitikken. Det bevilges også midler til forebyggende tiltak som skal sikre alle barn og unge en trygg og god oppvekst. Dette er tiltak som gjerne har et bredere formål enn å motvirke barnefattigdom, men som likevel i stor grad er relevante for målgruppen. Her kan jeg nevne foreldrestøttende tiltak, satsing på familievern og det forebyggende programmet Familie for første gang.

Alle bevilgningene på barnefattigdomsområdet er rettet mot å bidra til sosiale forbedringer, både for barna, foreldrene og for samfunnet. Dette er tiltak som vi vet virker utjevne og som bidrar til å motvirke økte økonomiske og sosiale forskjeller. Politikken på feltet er bred og treffer ulike sider av fattigdomsproblematikken. Ulike tiltak har egne evalueringer. De evalueringene som omtales ovenfor viser at tiltakene i stor grad bidrar til å styrke mulighetene for disse barna til å delta på viktige oppvekstarenaer som barnehage, skole og fritidsaktiviteter. Dette kan også bidra til å forebygge at målgruppen faller utenfor arbeids- og samfunnsnivå som voksne.

SPØRSMÅL NR. 1845**Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva vil anslagsvis kostnadene være dersom redningshelikopterbasen i Tromsø skal driftes av 330-skadronen, både for regulær drift og nødvendige investeringer i hangar og andre utbedringer?

Svar:

Stortinget har besluttet at redningshelikopterkontrakten knyttet til SAR Queen også skal omfatte en opsjon på ytterligere inntil seks redningshelikoptre av samme type, jf. Prop. 146 S (2010-2011) Anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. i perioden 2013-2020 og Innst. 82 S (2011-2012). Dersom opsjonen utløses i forbindelse med en eventuell beslutning om at den nye redningshelikopterbasen i Tromsø skal driftes av 330-skvadronen, må det anslagsvis anskaffes ytterligere to helikoptre utover de 16 som allerede er kjøpt inn. Det vil også være behov for reservedelslager og nødvendig utstyr. I utgangspunktet bør en slik vurdering gjøres når det foreligger god erfaring med driften av SAR Queen. Det vil være uheldig å gå til innkjøp av flere nye redningshelikoptre dersom vi kan utnytte de som allerede er anskaffet til også å drifte Tromsøbasen. Videre må en ny redningshelikopterbase med standard basefasiliteter bygges i tillegg til at Luftforsvarets bemanning må økes som følge av at de skal være operatør på en ekstra base, det vil si til sammen syv baser. De samlede investeringsutgiftene knyttet til ovennevnte

vil være på over 1 mrd. kroner. Det vil være behov for å kvalitetssikre beløpet dersom dette blir aktuelt.

Utgiftene til redningshelikoptertjenesten fordeles etter en fastlagt fordelingsnøkkel. Justis- og beredskapsdepartementet dekker i underkant av 90 pst. av de budsjetterte utgiftene til operativ og teknisk drift samt den delen av budsjettet som omfatter anskaffelsen av SAR Queen, mens Forsvaret dekker resterende drift. Det er avsatt om lag 822 mill. kroner til redningshelikoptertjenesten i 2021 under Forsvarsdepartementets kap. 1791 Redningshelikoptertjenesten, post 01 Driftsutgifter, og av dette er det bevilget ca. 726 mill. kroner under JDs kap. 454 Redningshelikoptertjenesten. Beløpet består av ordinære driftsmidler og ekstraordinære midler til arbeidet med anskaffelsen av de nye redningshelikoptrene.

I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 146 S (2010-2011), jf. Innst. 82 S (2011-2012), ble det vedtatt at Justis- og beredskapsdepartementet kan inngå kontrakt om langsiktig vedlikeholds- og logistikkavtale til understøttelse av helikoptrenes drift innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden. Justis- og beredskapsdepartementet er kjent med at det pågår et utredningsarbeid i Luftforsvaret om den fremtidige driftsorganisasjonen for de nye redningshelikoptrene. Når dette er ferdigstilt vil det være mulig å foreta en helhetlig vurdering av det fremtidige driftsbudsjettet, inkludert en beregning av driftsutgiftene per base etter at SAR Queen er innfaset.

SPØRSMÅL NR. 1846**Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Med nødvendige forberedelser, når vil statsråden anslå at det er mulig at en redningshelikopterbase i Tromsø kan driftes av 330-skvadronen, og hvor lang tid anslår depar-

tementet at anskaffelse av ett eller flere AW101-helikopter vil ta, til hvilken kostnad?

Svar:

Stortinget har besluttet at redningshelikopterkontrakten knyttet til SAR Queen også skal omfatte en opsjon på ytterligere inntil seks redningshelikoptre av samme type, jf. Prop. 146 S (2010-2011) Anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. i perioden 2013-2020 og Innst. 82 S (2011-2012). Dersom opsjonen utløses i forbindelse med en eventuell beslutning om at den nye redningshelikopterbasen i Tromsø skal driftes av 330-skvadronen som en fullverdig redningsbase som de øvrige på fastlandet, må det anslagsvis anskaffes ytterligere to helikoptre utover de 16 som allerede er kjøpt inn. Det vil ta minst 24 måneder å produsere det første helikopteret og det neste kan anslagsvis leveres 2-3 måneder senere. I forkant av en bestilling vil det måtte gjennomføres forhandlinger om bl.a. pris og eksakt leveringstid da helikoptrenes konfigurasjon er vesentlig endret i forhold til den opprinnelige bestillingen. Det vil altså kunne ta om lag 2 ½ år før begge helikoptrene kan være på plass.

NAWSARH-prosjektet har opplyst, basert på dialog med Avinor våren 2020, at hvis staten skal bygge et nytt basebygg i Tromsø (standardløsningen), vil denne ikke kunne være klar før tidligst i 2025. Det skyldes i hovedsak at det vil kreve en reguleringsprosess, også av hensyn til andre planer på flyplassen. I tillegg må Luftforsvarets bemanning økes som følge av at de skal være operatør på en base ekstra. Justis- og beredskapsdepartementet har forstått det slik at det i utgangspunktet tar ca. fem år å utdanne piloter. Et detasjement med bruk av helikoptre og besetninger fra andre baser ville trolig kunne etableres noe raskere, men vil i praksis ikke være mulig da lokalene som er tiltenkt sivile innleie ansees uegnet for operasjon

av SAR Queen. Vi er derfor avhengig av et nytt basebygg. I tillegg ville dette medført en omfattende reforhandling av kontrakten med helikopterleverandøren siden nåværende kontrakt forutsetter 16 helikoptre fordelt på seks baser og ikke syv. En slik endring vil rokke ved leverandørens tilgjengelighetsgaranti som er en av grunnpilarene i kontrakten.

De samlede investeringsutgiftene knyttet til ovennevnte, inkludert reservedelslager og nødvendig utstyr, vil være på over 1 mrd. kroner. I tillegg kommer forskjell i kostnader knyttet til drift av de to ulike operasjonskonseptene (inkludert tap av synergier med Svalbard). Det vil være behov for å kvalitetssikre beløpets størrelse dersom dette blir aktuelt. Av kommersielle hensyn er det ikke ønskelig å oppgi et anslag over prisen for et helikopter isolert sett.

Det er inngått en kontrakt med CHC Helikopter Service AS med varighet på 6 år (fra 2022 til 2028) med opsjoner for forlengelse på inntil 4 år, med forbehold om Stortingets samtykke. Seks år er valgt fordi dette erfaringsmessig er varigheten som gir lavest kostnader per år, sammenholdt med at det uansett vil ta tid å få på plass en fullverdig 330-operasjon og få innhentet erfaringer med driften av SAR Queen på øvrige baser. Kontrakten har en sikkerhetsventil der kontrakten kan kanselleres tidligere mot å betale 25 pst. av gjenværende fast månedlig vederlag, dvs. ca. 2 mill. kroner per forkortet måned for Tromsøbasen. Svalbard kan da videreføres alene, men vil da få økte kostnader tilsvarende synergiene ved en felles driftet operasjon som da faller bort (ca. 9 mill. kroner per år).

SPØRSMÅL NR. 1847

Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 13. april 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Barn i spesielt sårbare situasjoner i barnevernet har hatt store belastninger i dette året. I 2020 ble utvalgte barnevernsansatte med på listen over samfunnskritiske personell.

Er ansatte i barnevernet fremdeles på den listen, har man utvidet den ved å ta med alle ansatte i barnevernet

og hvis ikke, når ble de eventuelt tatt ut av lista og med hvilken begrunnelse?

BEGRUNNELSE:

I Stortinget har ministeren pekt på dette som et viktig tiltak for å kunne følge opp de mest sårbare barna. Rapporter og undersøkelser viser at det er de mest sårbare barna som betaler den høyeste prisen under pandemien og at

det å inkludere barnevernsansatte i samfunnskritisk personell var et forsøk på å redusere belastningen nødvendig isolasjon kunne gi enkelte barn i pandemien. At det da ble innskrenket til å gjelde ansatte med akutte arbeidspgaver var likevel en begrensning.

Svar:

Ansatte i barnevernet er fortsatt med på listen. Jeg viser til listen over virksomheter med kritisk samfunnsfunksjon og nøkkelpersonell på regjeringen.no, side 8. Vurderinger og beskrivelser av hvilke personellgrupper i barnevernet som omfattes er ikke endret siden beslutningen ble fattet i mars 2020.

SPØRSMÅL NR. 1848

Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 15. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Mener statsråden at Statkraft har et spesielt ansvar for å ta vare på kulturminner som trappene langs rørgaten til kraftstasjon 1 (K1) i Høyanger, og i så tilfelle, vil statsråden, som eier av Statkraft, bruke sin eiermakt til å minne selskapet om dette ansvaret og pålegge Statkraft å ta dette ansvaret?

BEGRUNNELSE:

Trappene langs rørgaten til kraftstasjon 1 (K1) i Høyanger blir ansett som kulturminner og er en viktig del av den lokale kraft-, arbeider- og industrihistorien i Høyanger og på Vestlandet.

29. mars informerte lokalavisen Ytre Sogn i Høyanger om at Statkraft har planer om å fjerne disse viktige kulturminnene på industristedet, som de ser på som del av de "utrangerte kraftanleggene" sine som de derfor vil fjerne. Fykantrappene i Glomfjord har allerede blitt fjernet med lignende begrunnelse.

Nå har Statkraft snudd, og vil likevel ikke gjennomføre en snarlig rivning, men forhandler i stedet med andre aktører om å overta ansvaret for trappene. Generalsekretær i Fortidsminneforeningen, Ola Harald Fjeldheim, mener at Statkraft hverken har anledning til å rive eller overføre ansvaret til andre aktører, og sier til lokalavisen Ytre Sogn (29. mars) at de statlige aktørene, herunder også Statkraft, "har ansvar for å ivareta kulturminne knytt til eiga verksemd og historie".

Svar:

Det statlige eierskapet i Statkraft forvaltes i henhold til de rammene som fremgår av eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 8 (2019-2020).

I meldingen fremkommer det at begrunnelsen for statens eierskap i Statkraft er å eie norske vannkraftressurser samt å opprettholde et ledende teknologi- og industriselskap med hovedkontorfunksjoner i Norge, og at statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid. Det fremkommer videre at ev. hensyn som ikke er begrunnet ut fra statens mål som eier skal fremmes ved bruk av andre virkemiddel enn statlig eierskap.

Iht. rollefordelingen mellom eier og selskap er det Statkrafts styre og ledelse som har ansvaret for driften av selskapet. Dette inkluderer også beslutninger og vurderinger i forbindelse med trappene langs rørgaten til kraftstasjon 1 (K1) i Høyanger.

Statkraft viser til at selskapet på basis av grundige vurderinger har besluttet å stenge trappene. Bakgrunnen er at Statkraft ikke kan garantere for sikkerheten i trappeanlegget. Statkraft viser til at selskapet heller ikke har noen forpliktelse til å finansiere sikringstiltak og vedlikehold av trappene, men at de ønsker å ha dialog med andre relevante aktører for å se på mulighetene for eventuelle løsninger som kan bidra til at trappene fortsatt kan inngå som en del av opplevelsestilbudet i regionen. Statkraft ser på muligheter sammen med kommunen, Høyanger Næringsutvikling og fylket i et fellesprosjekt for å bevare trappene videre. Dette er en prosess som har vært i gang siden 2016, og Statkraft viser til at det er ikke fattet noen beslutning om rivning av trappeanlegget i Høyanger. Statkraft viser også til at de er positive til at trappene kan drives

som en attraksjon, men at dette må gjøres av aktører som kan drive trappeanlegget på en god og trygg måte.

SPØRSMÅL NR. 1849

Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 15. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Når vil ordningen med dekning av tapt varelager være på plass i kompensasjonsordningen, og hvordan vil beregningene for utbetalingene gjøres?

BEGRUNNELSE:

Mange bedrifter har måttet kassere varelager etter myndighetenes nedstengninger grunnet korona-pandemien. Den 29. mars meldte regjeringen i en pressemelding at de ønsket å dekke tapt varelager for bedrifter som har måttet kassere varene etter myndighetenes nedstengninger. Dette kom etter Stortingets vedtak i innstilling 233 S som ble behandlet i Stortinget 23. februar hvor det ble behandlet flere forslag om å dekke tapt varelager, blant annet fra Fremskrittspartiet.

Svar:

En ordning for kompensasjon av tapt varelager for perioden november 2020 - april 2021 må notifiseres og godkjennes av ESA (EFTAs overvåkingsorgan). Samtidig pågår det en dialog med ESA om renotifikasjon av kompensasjonsordningen for perioden mars-juni 2021. Det er primært hvor lang tid notifikasjonsprosessen og godkjenning av ESA tar, som vil avgjøre når ordningen med dekning av tapt varelager kan være på plass. Departementet har som mål at ordningen er godkjent i starten av mai 2021. Etter planen vil det 18. mai 2021 åpnes for søknader i kompensasjonsordningen for tilskuddsperioden mars-april 2021. Det planlegges for at ordningen for dekning av tapt varelager er på plass til samme tid, dvs. 18. mai 2021. Før den tid er det en del tekniske løsninger i søknadsskjemaet som må implementeres og testes før det kan åpnes for søknader. Det er også mulig at det må foretas en endring i loven for kompensasjonsordningen for å kunne ta inn dekning av tapt varelager.

En virksomhet vil få dekket kostnad til tapt varelager fullt ut dersom den som et smitteverntiltak er pålagt

stengt eller skjenkestopp, og har hatt et omsetningsfall på minst 30 prosent som er vilkåret for støtte etter kompensasjonsordningen. Det gjenstår å utforme de nærmere bestemmelser for ordningen, bl.a. hva det innebærer at varene er utløpt på dato. Kostnaden som dekkes gjennom ordningen vil være ekskludert særavgifter siden det legges til grunn at særavgifter på destruerte varer blir refundert. Og tilsvarende som i kompensasjonsordningen for øvrig vil merverdiavgift som er fradragsberettiget for foretaket i merverdiavgiftsoppgjøret, ikke inngå i kostnaden til tapt varelager.

For tilskuddsperiodene november–desember 2020 og januar–februar 2021 vil man kunne sende tilleggssøknad i kompensasjonsordningen. Fristen for å gjøre det er 15. juni 2021.

SPØRSMÅL NR. 1850**Innlevert 7. april 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 15. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen ivareta alle barn og unge som ikke er vaksinert når samfunnet skal gjenåpnes; hvordan mener regjeringen at et koronasertifikat skal kunne brukes til å gjenåpne samfunnet, og vil ungdom som ikke er vaksinert inkluderes i et slikt sertifikat gjennom testing eller gjennom å ha vært gjennom koronasykdom?

BEGRUNNELSE:

Vaksine er veien til frihet og mobilitet igjen for oss alle. Regjeringen sier at barn og unge skal prioriteres i en plan for gjenåpning. Barn og unge har levd med strenge smitteverntiltak som begrenser frihet, sosial kontakt og mobilitet svært lenge. I sin redegjørelse til Stortinget 7. april sier Statsministeren at det er estimert at alle over 18 år vil være vaksinert i løpet av juli. I redegjørelsen sier også Statsministeren at risikoen for smitte vil vedvare så lenge barn og unge ikke er vaksinert. Vaksinerne som hittil er godkjent er ikke testet på barn og unge. Barn og unge under 18 år er ikke en del av vaksinasjonsprogrammet, med unntak av de med underliggende sykdom. Statsministeren sier i sin redegjørelse at systematisk og regelmessig massetesting ved skolene skal komme i gang «etter påske». Regjeringen varsler også et forenklet koronasertifikat til innenlands bruk for å kunne åpne opp mer og raskere, gjennom digital dokumentasjon av test- og vaksinestatus.

Svar:

Å beskytte barn og unge har vært høyt prioritert under pandemien, og i tråd med regjeringens strategi prioriteres hensynet til barn og unge først når smitteverntiltak vurderes. Barn og unge er også prioritert i gjenåpningsplanen, og vil være blant de første som får lettelser i tiltak. Det legges nå opp til massetesting på skoler i områder hvor det er høye smittetall, for i enda større grad å holde skoler åpne for fysisk tilstedeværelse. Barn kan også i mye større grad enn voksne delta i idrettsaktiviteter.

Koronasertifikatet som utvikles vil bestå av tre hovedelementer: vaksinasjonsstatus, testresultat og informasjon om gjennomgått sykdom og dermed immunitet. Sertifikatet vil også kunne gi informasjon om personer som av ulike grunner ikke kan vaksineres eller testes. Det er per i dag ikke tilgjengelig vaksine for barn under 16 år.

Eventuell bruk av sertifikatet i Norge er ennå ikke bestemt. Danmark som har tatt i bruk koronasertifikat har eksplisitt unntatt barn under 15 år fra kravet om å fremvise koronasertifikat. Det norske sertifikatet utvikles i henhold til EU-rammeverket, og det påpekes i dette rammeverket at personer som ikke har et slikt sertifikat, herunder barn, fortsatt skal kunne krysse grensene.

Regjeringen vil fortsatt prioritere barn og unge i både våre vurderinger av tiltak og åpningen av landet.

SPØRSMÅL NR. 1851**Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth****Besvart 15. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hvordan har næringsministeren fulgt opp forslagene i handlingsplanen for kvinnelige gründere?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen la i 2018 frem en handlingsplan for kvinnelige gründere. I planen er det listet opp en rekke tiltak som regjeringen mener skal bidra til å øke andelen kvinnelige gründere. Eksempelvis har regjeringen varslet at den ønsker å kartlegge hvordan virkemidlene fordeler seg på

kjønn og ønsker å etablere en felles standard sånn at vi kan ha oversikt over hvor mye støtte som går til kvinnelige gründere, å få bedre statistikk over etablerere inkludert bedre oversikt over hvordan de fordeler seg på kjønn, å kartlegge entreprenørskapsundervisning og behovet for eventuelt styrke denne innenfor de helsefaglige utdanningene, å vurdere tiltak som mobiliserer flere kvinnelige vekstgründere, å foreta en gjennomgang av alle rammevilkår og ordninger for gründere og selvstendig næringsdrivende og å utrede en ordning hvor selvstendig næringsdrivende beholder opptjente rettigheter til dagpenger i en utvidet periode ved en overgang fra lønnet arbeid til egen virksomhet.

Svar:

Handlingsplan for kvinnelige gründere ble lagt frem høsten 2019. Den retter søkelyset på betydningen av kvinnelige gründere for verdiskapingen i næringslivet. Samtidig var det et stort og tydelig behov for mer kunnskap om temaet, særlig om det er behov for ytterligere tilrettelegging av det næringsrettede virkemiddelapparatet.

I oppfølgingen av handlingsplanen har vi startet arbeidet med å kartlegge forskjellene mellom virksomheter og prosjekter ledet av kvinner og menn og variasjonene i bruken av virkemidler. Dette er en viktig start, og det vil gi oss et enda bedre kunnskapsgrunnlag for utvikling av en bedre og mer treffsikker gründerpolitikk i fremtiden.

Handlingsplanen viser at kvinner bruker virkemiddelapparatet for forskning og innovasjon i langt mindre grad enn menn. Virkemiddelapparatet er bevisste på utfordringen og har iverksatt tiltak for å få fram flere dyktige kvinnelige gründere og bedriftsledere.

I tillegg har handlingsplanen tiltak som ser på ytterligere justeringer av virkemidler som skal sikre at vi fortsatt har et effektivt virkemiddelapparat, der virksomheter startet og ledet av kvinner får større gjennomslag.

Virkemiddelapparatet (Innovasjon Norge, SIVA og Norges forskningsråd) har fått i oppdrag å utvikle et forslag til felles standarder som gir oversikt over hvor mye støtte som går til kvinnelige gründere.

For å få bedre statistikk over etablerere publiserer SSB nå jevnlig registerbasert statistikk for gründere. Statistikken er bedre tilrettelagt enn tidligere og fordi bedriftsetableringer er koblet til personnummer gir den mulighet til å se hvordan ulike typer bedriftsetableringer fordeler seg på personlige kjennetegn, som for eksempel kjønn og landbakgrunn. I denne sammenhengen er det også igangsatt ny monitor over foretaksetablering hos innvandrere som også vil gi statistikk om gründerskap blant innvandrerkvinner.

I tillegg har regjeringen vært med på å finansiere Global Entrepreneurship Monitor der nye data er samlet inn for Norge og publisert internasjonalt. Dette gjør at vi kan sammenligne entreprenørskap for kvinner i Norge

med andre land. Tallgrunnlaget vil supplere den nasjonale statistikken og gir utfyllende informasjon om holdninger til gründerskap og underliggende motivasjon for å bli gründer.

Regjeringen la i 2020 frem en stortingsmelding om innovasjon i offentlig sektor (Meld. St. 30 (2019-2020)) som kan bidra til å legge forholdene bedre til rette for kvinnelige gründere. Det er et mål å få til økt samhandling mellom offentlig sektor og oppstartsselskaper, slik at innovasjonspotensialet fortløpende kan utnyttes i offentlig velferdssproduksjon. Offentlige anskaffelser spiller en viktig rolle for gründere som har offentlig sektor som potensielle kunder. Mange av de mest relevante sektorene er kvinne-dominerte og kan ha stor betydning for den muligheten kvinner og menn har for å etablere virksomheter i disse sektorene.

Regjeringen har fått gjennomført en utredning av entreprenørskapsundervisningen i helsesektoren og om det er behov for å styrke denne. I tiden fremover vil universitets- og høyskolesektoren vurdere om de vil følge opp anbefalingene i kartleggingen i sitt arbeid med utvikling av studieplaner og studietilbud.

I oppfølgingen av stortingsmelding om helsenæringene (Meld. St. 18 (2018-2019)) viser det seg at regjeringens generelle næringspolitikk treffer helsenæringen godt og at helsenæringen når høyt opp i konkurransen om midler fra nasjonale støtteordninger. Regjeringen har etablert ordningen "Pilot helse" som skal bidra til mer treffsikkerhet i forsknings- og utviklingsforløp for nye og innovative løsninger i helse- og omsorgssektoren gjennom bedre samordning av ulike virkemidler.

Regjeringen har nylig lagt frem stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning (Meld. St. 16 (2020-2021)), hvor følgende fire innsatsområder er identifisert: 1) aktørene styrker samarbeidet, 2) en åpen og tilgjengelig høyere utdanning, 3) studentaktive lærings- og undervisningsformer og 4) mer og bedre praksis. I tillegg er styrket kultur for innovasjon og entreprenørskap en tverrgående prioritering. Det er dagens og fremtidens studenter som i stor grad må bidra til omstilling. Derfor er det viktig at de får kompetanse, ferdigheter og holdninger som gjør at de kan bidra til å utvikle og skape nye arbeidsplasser.

Handlingsplanen for kvinnelige gründere har også tiltak på andre politikkområder som forenkling, skatt og offentlige innkjøp som også har betydning for kvinnelige gründere.

Når det gjelder skatteregler har regjeringen fulgt opp ved særskilt gunstige skatteregler for opsjoner i små oppstartsselskap, som ble innført fra inntektsåret 2018. Ordningen ble utvidet i budsjettet for 2020 og i RNB 2020. Skattefradrag for langsiktige investeringer i oppstartsselskap ble innført i forbindelse med RNB 2017 og utvidet våren 2020, slik at ansatte og nærstående også kan få fradrag.

I Granavolden-plattformen fremgår det at regjeringen vil utrede muligheten for å la selvstendig næringsdrivende og småbedrifter betale skatter og avgifter etterskuddsvis. Når det gjelder enkeltpersonforetak har regjeringen fulgt opp ved endring i skattebetalingsloven § 10-20 første ledd. Bestemmelsen er endret slik at selvstendig næringsdrivende og andre personlige skattytere nå kan betale annen og fjerde termin forskuddsskatt en måned senere enn det de har kunnet tidligere.

På området sosiale rettigheter for selvstendige næringsdrivende har regjeringen ønsket å utrede en dagpengeordning for selvstendig næringsdrivende, men dette er satt på vent som følge av pandemien. Det er likevel etablert noen midlertidige inntektssikringsordninger, bl.a. kompensasjonssytelse for selvstendig næringsdrivende og frilansere som har mistet inntekt som følge av covid-19-pandemien.

Regjeringen har ønsket å gi selvstendig næringsdrivende bedre inntektssikring ved egen og barns sykdom. Dekningsgraden for sykepenger for selvstendig næringsdrivende ble økt først fra 65 prosent til 75 prosent av sykepengegrunnlaget (1. oktober 2017), og videre fra 75 prosent til 80 prosent av sykepengegrunnlaget fra 1. oktober 2019.

Regjeringen har også fra 1. juli 2015 gitt selvstendig næringsdrivende og frilansere rett til omsorgspenger fra trygden (sykt-barn-dager), på lik linje som arbeidstakere har rett til omsorgspenger fra trygden. Både selvstendig næringsdrivende, frilansere og arbeidstakere er omfattet av endringene i pleiepengeordningen, som blant annet gir rett til pleiepenger med 100 pst. av grunnlaget (for alle tre gruppene og uten ventetid) i inntil 18 år ved fravær fra arbeid/yrke pga. kontinuerlig tilsyn og pleie av sykt barn.

SPØRSMÅL NR. 1852

Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 14. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Det er i dag færre politiansatte i Gudbrandsdalen enn før «nærpolitireformen». Dombås, Lom og Lillehammer har lavere bemanning, i tillegg er Gausdal, Øyer, Skjåk og Vågå lagt ned. Politiets responstid i akutte oppdrag har økt på steder med under 2000 innbyggere og kravet nås heller ikke på steder med under 20 000 innbyggere. Det er 1,62 politifolk per 1000 innbygger i Innlandet, langt unna det nasjonale målet om 2 per 1000.

Hvorfor svekkes beredskapen og tappes Gudbrandsdalen for politiansatte?

Svar:

Politidirektoratet fører statistikk over politiets responstid i de ulike kategoriene. I kategorien akutte oppdrag på steder med under 2000 innbyggere varierer responstiden noe fra måned til måned, men ligger allikevel nær gjennomsnittet. Det er ikke belegg for å si at det har vært en økning i responstiden i denne kategorien.

Innlandet politidistrikt i dag en rekordhøy politidekning. Politidistriktet er etter oppstart av nærpolitireformen i 2016 tilført 106 ekstra politistillinger.

Etter etableringen av Innlandet politidistrikt og sammenlåingen av tre tidligere distrikt, er nye enheter etablert og mindre lensmannskontor blitt en del av større tjenestesteder. Oppgaver som blant annet håndteringen av vakt og beredskap og etterforskning av vanskelige kriminalsaker, løses innenfor de totale ressursene i politidistriktene. Dette bidrar til at politiet i dag er i stand til å levere bedre polititjenester til innbyggerne i hele politidistriktet enn det som var tilfellet tidligere da kompetansen var spredt på flere tjenestesteder. Dette har også skjedd i Innlandet og Gudbrandsdalen.

I stortingsmeldingen om politiet, Meld. St. 29 (2019-2020), (Politimeldingen – et politi for fremtiden), som ble behandlet av Stortinget 23. februar 2021, heter det at «regjeringen vil styrke de geografiske driftsenhetene mer enn de funksjonelle driftsenhetene på politidistriktnivå i årene som kommer». I 2020 ble budsjettet til de geografiske driftsenhetene økt med åtte prosent i forhold til året før. I budsjettet for 2021 økes bevilgningen til politiet med om lag 578 mill. kroner. Økningen skal i hovedsak gå til å styrke de geografiske driftsenhetene i politiet, og vil gi ytterligere lokal tilstedeværelse og politikraft.

SPØRSMÅL NR. 1853**Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth****Besvart 9. april 2021 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

Hva er begrunnelsen for å nekte pressen innsyn i dokumenter innhentet i forbindelse med politietterforskningen av statsminister Erna Solberg?

BEGRUNNELSE:

I VG 7/4-21 fremkommer det at Statsministerens kontor har innhentet dokumenter i anledning politiets etterforskning av statsministerens mulige brudd på smittevernreglene, og at VG har fått avslag på en begjæring om innsyn i disse dokumentene. At Erna Solberg er under politietterforskning er en sak mellom henne og politiet, og ikke noe regjeringen som organ har noen rolle i. Derfor er det av offentlig interesse om embetsverket, som skal være politisk nøytralt, på noen måte har bidratt, og hva de eventuelt har bidratt med. Jeg ber derfor statsministeren gi innsyn i dokumentene, eller gi en forklaring på hvorfor hun mener disse bør være unntatt offentligheten.

Svar:

I saken knyttet til feiringen av min 60-årsdag på Geilo, har jeg fra første stund vært tydelig på at jeg ikke ønsket noen bistand eller vurderinger fra embetsverket i anledning politiets etterforskning av saken. I møter med politiet og i mine forberedelser til disse, har jeg ikke hatt noen form for bistand av embetsverket utover at min sekretær har bistått med å finne ledige tidspunkt til møtene i min kalender.

Det jeg har fått bistand fra embetsverket med, er å håndtere de mange henvendelsene som kom fra media i anledning saken. Det har kommet et stort antall henvendelser fra media til Statsministerens kontors kommunikasjonssesjon og til ansatte i politisk ledelse som har ansvar for kontakt med media. I besvarelsen av disse henvendelsene har embetsverket og øvrig politisk ledelse på vanlig måte vært involvert. I den forbindelse ble det i tråd med vanlig forståelse av embetsverkets rolle innhentet innspill fra Helse- og omsorgsdepartementet om forståelsen av ulike smittevernregler og smittevern anbefalinger. Formålet med dette var å sikre at svarene fra meg og Statsministerens kontor til media, ga uttrykk for riktig forståelse av gjeldende smittevernregler og smittevern anbefalinger.

I dialogen mellom embetsverkene ved Statsministerens kontor og Helse- og omsorgsdepartementet oppstod

det dessverre misforståelser. Det første notatet som Helse- og omsorgsdepartementet sendte til Statsministerens kontor var en foreløpig vurdering fra Helse- og omsorgsdepartementet av om middagen i leiligheten vi leide på Geilo var et arrangement i covid-19-forskriftens forstand. Embetsverket ved Statsministerens kontor tok da på ny kontakt med embetsverket i Helse- og omsorgsdepartementet for å understreke at Statsministerens kontor ikke ønsket en slik konkret vurdering, men en generell oversikt over rettskildebildet knyttet til hva som var et arrangement i henhold til covid-19-forskriften.

Dokumentene det vises til over er det nå gitt innsyn i. Grunnen til at det ikke ble gitt innsyn i dokumentene tidligere, var hensynet til politiets etterforskning av saken som nå er avsluttet. Vurderingen fra Statsministerens kontor var at innsyn i den foreløpige vurderingen fra Helse- og omsorgsdepartementet kunne bli oppfattet som et forsøk på å påvirke politiets etterforskning, noe jeg selvsagt ikke ønsket.

I tillegg til dokumentene som det nå har blitt gitt innsyn i, har det vært kontakt mellom Statsministerens kontor og Helse- og omsorgsdepartementet i forbindelse med besvarelse av en lang rekke medie henvendelser. Disse innspillene er det ikke gitt innsyn i. Det er helt ordinært at denne typen råd og innspill fra et departement til et annet departement eller Statsministerens kontor unntas offentlighet. Poenget er at det å gi innsyn i denne typen kommunikasjon mellom departementer vil kunne føre til at terskelen for både å be om og å gi innspill, råd og vurderinger vil heves.

SPØRSMÅL NR. 1854**Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes****Besvart 19. april 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Er utenriksministeren enig med sin amerikanske kollega i at Kina begår et folkemord mot uigurer og andre minoritetsgrupper i Xinjiang-regionen?

BEGRUNNELSE:

På sin aller første pressekonferanse som USAs utenriksminister uttalte Antony Blinken at Kina begår et folkemord mot uigurer og andre minoritetsgrupper i Xinjiang-regionen, basert på den grundige dokumentasjonen av Kinas overvåking, forfølgelse, internering, tortur og tvangssterilisering av uigurene.

Uigurene i Kina har vært utsatt for massive overgrep, med internering i slaveleirer, hjernevasking og kulturell undertrykking. Uiguriske interessegrupper i Norge og andre land har sagt at de er glade for at USA bruker folkemordbegrepet.

Svar:

Begrepet folkemord er definert i FNs folkemordskonvensjon av 1948 og Roma-vedtektene for Den internasjon-

ale straffedomstol av 1998. Det er et rettslig begrep med et klart definert innhold. I tillegg til at visse overgrep må være begått mot en gruppe, må de være begått med den hensikt å ødelegge helt eller delvis gruppen som sådan.

Å konstatere en slik strafferettslig hensikt forutsetter en bevismessig vurdering som domstoler er best skikket til å foreta. Norge uttaler seg derfor på generelt grunnlag ikke om overgrep rettet mot en bestemt gruppe kan anses som folkemord, med mindre dette først er slått fast av en domstol. Denne prinsipielle linjen har ligget fast under vekslende regjeringer.

Jeg er svært bekymret for menneskerettighetssituasjonen i Xinjiang. Norge har tatt opp saken gjentatte ganger i møter med kinesiske myndigheter, inkludert med Kinas utenriksminister da han besøkte Oslo i august 2020. Vi oppfordrer kinesiske myndigheter til å respektere menneskerettighetene, stoppe vilkårlig frihetsberøvelse av uigurer og andre minoriteter og tillate uhindret adgang til regionen for FNs høykommisær for menneskerettigheter. Norge har også tatt opp situasjonen i Xinjiang i FN, alene og sammen med andre land, både i Menneskerettighetsrådet i Genève (sist 15. mars 2021) og i FNs generalforsamling.

SPØRSMÅL NR. 1855**Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 15. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Det offentlige er en viktig innkjøper av transporttjenester og er dermed med å sette en standard for hvilken kvalitet vi kan forvente oss av transporttjenestene. Vi er kjent med at i anbud fra Helse Sør-Øst er kvalitet og gjennomføringsevne vektet med 0 % i anbudsdokumentene. Samtidig er pris vektet med 90 %.

Mener statsråden at en slik prioritering av kvalitet av det offentlige transporttilbudet bidrar til et trygt og godt drosjetilbud i Norge?

BEGRUNNELSE:

Drosje er en svært viktig del av kollektivtilbudet i Norge. Og drosjen er tilstede i livets mest sårbare situasjoner, det er barn som kjøres til og fra skolen og pasienter som bringer til og fra sykehus.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har orientert om at det er Sykehusinnkjøp HF som gjennomfører anskaffelser av pasienttrans-

port for helseforetakene i deres regionen. Sykehusinnkjøp HF har høy kompetanse på anskaffelser, og har etter hvert også fått lang erfaring i å bidra ved anskaffelser av pasienttransport. Alle anskaffelser gjennomføres dermed med strenge krav til kvalitet og gjennomføringsevne, og likt for alle.

I de fleste anskaffelsene vurderes de aktuelle tilbyderne i to trinn. I første trinn av anskaffelser av pasienttransport, må alle tilbydere oppfylle en rekke obligatoriske kvalitetskrav for å bli kvalifisert til å delta i konkurransen. Disse kravene skal sikre at alle som deltar kan levere en tjeneste med god gjennomføringsevne og kvalitet for brukerne.

Det stilles videre strenge krav til responstid og kapasitet, og det er krav om å kunne gi bistand til pasienter med særlige behov. Til kjøretøyet stilles det også strenge

krav til miljø og utslipp. Dersom transportselskapene ikke oppfyller disse obligatoriske kravene, er de ikke kvalifisert til å delta i konkurransen. Dermed oppfyller alle som får delta i anskaffelsen allerede strenge kvalitetskrav.

I andre trinn, når konkurransen gjennomføres, vurderes tilbyderne ut fra noen ytterligere tildelingskriterier. Ettersom kvaliteten på tjenesten allerede er godt sikret gjennom de obligatoriske kravene i første trinn, konkurrerer de hovedsakelig på pris når konkurransen gjennomføres i andre trinn, og eventuelt opp mot tilleggskriterier. Ved noen tilfeller kan pris vektet 90 prosent og ytterligere kvalitetskrav 10 prosent når tildelingskriteriene vurderes i konkurransen på andre trinn. Denne måten å gjennomføre anskaffelsene på, altså over to trinn, bidrar dermed til å ivareta hensynet til både kvalitet og pris.

SPØRSMÅL NR. 1856

Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 16. april 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Petroleumstilsynet har nylig pålagt Equinor å gjøre noe med bemanningen på plattformene på norsk sokkel. Fagforeninger som SAFE har gjennom mange år påpekt det samme, og at bemanningen er blitt uforsvarlig kuttet. Anders Opedal i Equinor mener på sin side det ikke er grunnlag for pålegget fra Petroleumstilsynet.

Vil statsråden sørge for at Equinor etterlever Ptils. pålegg, og vil statsråden undersøke hvorvidt sikkerheten på norsk sokkel har blitt svekket de siste årene, og iverksette tiltak for å motvirke dette?

BEGRUNNELSE:

Før påske påla Petroleumstilsynet Equinor å gjøre noe med bemanningen på plattformene sine. De peker særlig på den omfattende bruken av overtid, som de mener er i strid med rammeforskriften. Også fagforeninger som SAFE reagerer på Equinor sine kutt, og viser til at de i lang tid har pekt på uforsvarlige kutt i bemanningen.

Flere er bekymret for at kostnadskuttene på sokkelen de siste årene har ført til svekket sikkerhet på sokkelen. Det er en reell bekymring vi må ta på alvor.

Bare det siste året har vi sett flere alvorlige hendelser hos Equinor. SAFE peker på at bare tilfældigheter gjorde at

ingen omkom på de to brannene på Equinors landanlegg i fjor. Det er svært alvorlig.

Svar:

Jeg kan bekrefte at Petroleumstilsynet 26. mars 2021 ga Equinor et pålegg etter tilsyn med bemanningssituasjonen i virksomheten. Pålegget gjelder Equinors styring av bemanning og kompetanse i virksomheten på norsk sokkel og er basert på et samlet bilde av tilsynsaktiviteter med flere Equinoropererte innretninger. Konkret omhandler vedtaket bruk av utvidet oppholdsperiode/overtid for å dekke opp det Petroleumstilsynet anser å være et vedvarende behov for økt kapasitet.

Pålegget følges opp av Petroleumstilsynet som tilsynsorgan. Arbeids- og sosialdepartementet er klageinstans for Petroleumstilsynets vedtak, og det er ikke aktuelt for meg å gå inn i denne konkrete saken og detaljstyre en underliggende etat. Regjeringen tror på at etatene styres gjennom tillit og fullmakter, og jeg har tiltro til at Petroleumstilsynet og de ansatte løser sine oppgaver på en utmerket måte. Jeg nevner for ordens skyld at fristen som er satt for å etterkomme pålegget ikke er utløpt.

Risikonivået i petroleumsvirksomheten overvåkes fortløpende gjennom prosjektet "Risikonivå i norsk pe-

troleumsvirksomhet (RNNP)". RNNP er organisert i et samarbeid mellom myndighetene, bransjeforeningene, fagforeningene, selskapene og relevante forskningsmiljøer. Utviklingen overvåkes ved hjelp av en rekke indikatorer for sikkerhet og arbeidsmiljø. Det utarbeides en årlig rapport som viser trender i risikobildet over tid. Arbeidet med RNNP er forankret i partssamarbeidet gjennom Sikkerhetsforum, som også fungerer som referansegruppe og hovedmottaker av resultatene. RNNP inneholder informasjon om ulykker og andre relevante sikkerhets- og arbeidsmiljøfaktorer på sokkelen og på landanleggene. RNNP viser også utviklingen når det gjelder akutte utslipp. Storulykkeindikatoren i RNNP, som reflekterer både antall alvorlige hendelser og hendelsenes potensial med tanke på tap av liv, viser i all hovedsak en forbedring over tid. Utviklingen viser likevel at det er utfordringer på enkelte områder.

Regjeringen fremmet i 2018 Meld. St. 12 (2017–2018) Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten. Stortingsmeldingen gir en bred gjennomgang av HMS-til-

standen i næringen og en vurdering av tilsynsoppfølging og regelverk. Selv om det er bred enighet om at regimet i all hovedsak fungerer godt, er det også pekt på noen forbedringspunkter. På bakgrunn av stortingsmeldingen og Riksrevisjonens rapport fra 2019 har jeg gitt Petroleumstilsynet i oppdrag å gjennomføre et utviklingsarbeid for å tydeliggjøre og videreutvikle sin tilsynsstrategi og virkemiddelbruk. Petroleumstilsynet skal være en sterk og tydelig tilsynsmyndighet overfor petroleumsnæringen. Utviklingsarbeidet innebærer at Petroleumstilsynet skal bruke sine virkemidler på en aktiv og tydelig måte, og at de skal bruke hele bredde av sine virkemidler om nødvendig. Dette for å bidra til at aktørene tar sitt ansvar, sikrer etterlevelse av regelverket og bidrar til et fortsatt høyt sikkerhetsnivå i petroleumsnæringen.

Jeg er opptatt av at Petroleumstilsynet også i fremtiden skal være en sterk og tydelig tilsynsmyndighet, som følger opp at selskapene lukker avvik og etterkommer pålegg. Jeg vil følge utviklingen i petroleumsvirksomheten tett videre.

SPØRSMÅL NR. 1857

Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 19. april 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Norge ble nylig valgt til leder i TRIPS-kommisjonen i WTO. Samtidig krever et massivt flertall av utviklingsland midlertidige unntak fra patentrettigheter, en såkalt waiver, for produksjon av covid-vaksiner, og erfaringer med dagens vaksineregime gjør at stadig flere tar til orde for et nytt og separat patentregime for essensielle legemidler og vaksiner som skal brukes i offentlige helsetjenester.

Hvordan vil regjeringen forholde seg til slike krav, og hva slags patentpolitikk vil regjeringen når Norge tar over ledelsen av TRIPS?

Svar:

India og Sør-Afrika fremmet i oktober 2020 et forslag om unntak for visse bestemmelser i WTOs avtale om handelsrelaterte sider ved immaterielle rettigheter (TRIPS-avtalen) for å forebygge, begrense og behandle covid-19.

Når det gjelder regjeringens vurdering av selve forslaget, viser jeg til svar på skriftlige spørsmål fra Stortinget i

november 2020, henholdsvis nr. 425 (2020-2021) fra representanten Moxnes til statsministeren, og nr. 444 (2020-2021) fra representanten Lysbakken til meg.

For det første er forslaget er svært vidtgående. Det ville i praksis fjerne alle immaterielle rettigheter for et bredt utvalg produkter, både legemidler og medisinsk utstyr. Det er vidtgående også geografisk, og gjelder alle WTO-medlemmer, ikke bare de fattige utviklingslandene. For det andre er immaterielle rettigheter viktige som insentiver til forskning og utvikling av legemidler og medisinsk utstyr. Det er vanskelig å forutse konsekvensene et slikt bredt unntak ville ha. Norge frykter at et slikt forslag kan virke mot sin hensikt fordi vi risikerer redusert forskning på og utvikling av legemidler og medisinsk utstyr dersom insentivene svekkes. Jeg vil advare mot å gjennomføre denne typen eksperimentell handelspolitikk når vi står i en verdensomspennende pandemi der vi heller bør være opptatt av praktiske løsninger som gir oss flere vaksiner.

Det viktigste nå er å sikre tilstrekkelig produksjonskapasitet og distribusjon av vaksiner, samt videre utvikling av vaksiner for å sikre at de også beskytter mot

nye varianter av viruset. En rekke eksperter på vaksineproduksjon og vaksineutvikling har påpekt at opphevelse av patentrettigheter og andre immaterielle rettigheter på kort sikt ikke vil føre til økt vaksineproduksjon. Dette oppnås mest effektivt gjennom samarbeid mellom produsenter og frivillige ordninger. Oppskalering av vaksineproduksjon og klargjøring av ytterligere produksjonsfasiliteter forutsetter et omfattende samarbeid mellom de ulike involverte aktørene om spørsmål knyttet til kvalitetssikring og teknologioverføring.

Norges ambassadør til WTO er nå valgt til leder for TRIPS-rådet. I WTO fattes alle viktige vedtak ved konsensus. WTO er en viktig del av det multilaterale systemet og det er viktig for Norge at organisasjonen fungerer godt. Dersom WTO skal være et relevant organ for å finne løsninger på globale utfordringer må ledere i råd og komitéer må forvalte sitt verv på en upartisk måte. Lederne må samarbeide med alle medlemmene for å finne frem til konsensus i saker det er uenighet om. Lederen for TRIPS-rådet skal ikke fremme eget lands politikk i rådet. En annen norsk diplomat vil føre ordet på vegne av Norge i TRIPS-rådet. Dersom Norge skulle opptre som en sterkt partisk leder av TRIPS-rådet ville det ikke være i tråd med norske interesser.

Forslaget fra India og Sør-Afrika har vært diskutert på en rekke møter i TRIPS-rådet siden oktober 2020. Utsveksling av spørsmål og svar mellom forslagsstillerne og medlemmer som er skeptiske til forslaget har bidratt til en bedre forståelse av forslaget, men det har ikke vært mye bevegelse i posisjonene. Norge har i TRIPS-rådet

spurt forslagsstillerne om de vurderer å fremme et revidert, mindre vidtgående forslag. Behandlingen vil fortsette i TRIPS-rådet under norsk ledelse med sikte på å oppnå konsensus om en løsning, men det er for tidlig å si hvordan en slik løsning vil kunne se ut. En løsning vil imidlertid kreve bevegelse fra partene på begge sider av dette spørsmålet. Jeg har også god dialog med WTOs generaldirektør om dette spørsmålet.

Parallelt bidrar Norge sterkt til å mobilisere politisk og økonomisk støtte til bekjempelse av pandemien. Norge har engasjert seg i flere internasjonale initiativer for å sikre global tilgang til – og effektiv distribusjon av – vaksiner til utviklingsland. Sammen med Sør-Afrika leder Norge et nytt globalt råd for den internasjonale bekjempelsen av covid-19-pandemien: Access to Covid-19 Tools-Accelerator (ACT-A). Rådet skal nettopp bidra til rettferdig global fordeling av covid-19 vaksiner, legemidler og diagnostikk, samt styrking av helsesystemer for å kunne ta disse i bruk. Vi har bidratt med over 4,5 milliarder kroner til dette arbeidet.

Globalt samarbeid har gitt ekstraordinære resultater på svært kort tid. Pr 15. april 2021 har 108 land mottatt over 38 millioner vaksinedoser gjennom ACT-As vaksinepilar Covax. Vaksiner med Covax-vaksiner er i gang i en rekke lav- og lavere mellominntektsland, blant annet Rwanda, Angola, Kenya og Nigeria. Gjennom Covax planlegges utrulling av mer enn 2 milliarder vaksinedoser innen utgangen av 2021, hvorav minst 1,3 milliarder vaksinedoser vil gå til de 92 fattigste landene.

SPØRSMÅL NR. 1858

Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen

Besvart 16. april 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Miljødirektoratet har anbefalt å vrake forslaget om Preikestolen som nasjonalpark. Nasjonalpark vil sikre framtidige generasjoners rett til naturen, allemannsretten og arts mangfoldet, og dette er viktig ettersom Preikestolen er et høyt verdsett reisemål for lokalbefolkning så vel som turister fra alle verdens hjørner.

Vil statsråden gjøre en annen vurdering og sikre at Preikestolen kan få status som nasjonalpark?

BEGRUNNELSE:

SV er for å etablere Preikestolen nasjonalpark og vil understreke viktigheten av dette for framtidige generasjoner.

Verdiene i området er store. Preikestolen er en verdenskjent turistattraksjon.

Det er særlig oppsiktsvekkende om denne beslutningen blir akseptert av statsråd Sveinung Rotevatn, ettersom statsrådets eget parti også har engasjert seg sterkt i denne saken. Undertegnede vil vise til utallige uttalelser fra Ro-

galand Venstre, og vil i sakens anledning vise til et sitat fra fylkesleder i Rogaland Venstre, Kjartan Alexander Lunde, fra Stavanger Aftenblad i 2019:

“I sum er verneverdiene i området, i både regional og nasjonal skala, store. Det gjør det viktig for Venstre at vi får området kvalifisert til status som nasjonalpark”.

Jeg håper disse ordene fortsatt er noe Venstre vil stå ved, både i regjering og lokalt.

Svar:

Miljødirektoratet har 7. april 2021 levert ei fagleg vurdering av område som kan vere aktuelle som nye nasjonalparker mv. Tilrådinga er ei oppfølging av Meld. St 14 (2015-2016) Natur for livet, og av punktet i regjeringsplattformen om at regjeringen vil:

“Vurdere suppleringsplanen. Lokal medvirkning og aksept er en forutsetning for opprettelse av nye nasjonalparker, men det åpnes for å ta regionale hensyn (for eksempel i Østmarka).”

Miljødirektoratet har både vurdert i kva for større landskapsvernområde det kan vere aktuelt å endre verneform til nasjonalpark, og behovet for nye nasjonalparker og utvidingar av noverande nasjonalparker ut frå dei tre

nasjonale måla for naturmangfald. Ein del av oppdraget var at dersom direktoratet si tilråding innebar at konkrete område blei vurdert som kandidatar for nye nasjonalparker, skulle Miljødirektoratet ha dialog med aktuelle kommunar før dei leverte si tilråding til departementet.

Miljødirektoratet har motteke ei fråsegn frå Strand kommune som har behandla saka i forvaltningsutvalet og formannskapet der dei ber Miljødirektoratet stanse vidare faglege vurderingar av Preikestolen som nasjonalparkområde.

Ut frå dette har Miljødirektoratet vurdert at forslaget om vern av Preikestolområdet for tida ikkje har lokalpolitisk stønad i Strand kommune. Direktoratet foreslår derfor at planane blir stilte i ro til det eventuelt er større kommunal aksept for forslaget.

Dei aller fleste av områda Miljødirektoratet har vurdert, er i dag forvalta av kommunane etter plan- og bygningslova. Det gjeld også området rundt Preikestolen. I følge Miljødirektoratet har både både Strand kommune og Rogaland fylkeskommune pågåande planprosessar som omfattar området.

Det er ikkje starta opp nokre formelle verneprosessar, og eg kan ikkje forskotere departementet si behandling av Miljødirektoratet si tilråding no.

SPØRSMÅL NR. 1859

Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen

Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

UDI sier Hå mottakssenter skal legges ned innen 14. aug. 133 beboere er bekymret for framtiden og ønsker fortsatt å være tilknyttet mottaket på Nærland i Hå framfor at de spres over resten av landet. SV mener Norge har et moralsk ansvar til å gi beskyttelse til de som trenger det. På grunn av koronapandemien er det færre flyktninger som kommer til Norge nå, men dette er midlertidig.

Er statsråden enig i at pandemien er et kortsiktig grunnlag for å legge ned senteret, og vil statsråden engasjere seg for å bevare Hå mottakssenter?

BEGRUNNELSE:

I Hå kommune i Rogaland ligger fylkets siste mottakssenter. Det ble etablert av Hero i juli 2009. Senteret har en

total kapasitet på 150 beboere, men per dags dato er det 133 personer, både barn og voksne, som bor på senteret. Mange beskriver senteret som veldrevet, og Hå kommune har lang erfaring med å være vertskap for flyktningmottak, også før Hero overtok driften. Det er nå stor skuffelse, usikkerhet og redsel blant beboere nå som de har fått beskjed om at senteret skal legges ned.

Mange av beboerne og familiene har måttet flytte mange ganger, fra mottak til mottak. Dette gjør dem slitne og redde. Mange venter på avklaring, og noen har ikke noe sted å reise tilbake til. Noen av beboerne er eldre lengeværende ureturnerbare flyktninger som venter på en avklaring. I Granavolderklæringen fra januar 2019 ble de lover amnesti, men de har fortsatt ikke hørt noe om hvem som får bli.

Samtidig som mottakssenteret i Hå skal legges ned, lyser det ut anbud på nye sentre andre steder i landet. Det er meningsløst å legge ned velfungerende flyktningmottak, med tanke på kompetansen som finnes blant de ansatte, og det aktive organisasjonslivet og de frivillige i Hå som støtter opp om driften på mottaket. Det vil være behov for mottak flere steder i landet når pandemien er over, -særlig med tanke på de enorme flyktningestrømmene som er i verden.

Hå mottak på Nærland er Rogalands siste mottak, og undertegnede er bekymret for hvordan den kompetansen som besittes skal bevares. Det vil være behov for mottak spredt i hele landet også i fremtiden, når pandemien gir en mer normal hverdag. Det er nødvendig at alle som kommer hit til landet har et sted å være mens de venter på myndighetenes handling av deres søknader. Kommunen og nærmiljøet rundt gjør et godt arbeid tilknyttet mottakssenteret.

Svar:

Ansvar for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI), herunder å vurdere kapasitetsbehovet ut fra det til enhver tid gjeldende ankomstnivået.

Hå mottak har vært et godt drevet mottak siden det ble etablert i 2009. Driftsavtalen med mottaket går imidlertid ut i august 2021 og mottaket avvikles dermed.

UDI jobber kontinuerlig med å tilpasse mottakskapasiteten til behovet. I tillegg har UDI i den senere tid lagt om systemet for anskaffelser av innkvarteringskapasitet, og har inngått rammeavtaler med 4-5 driftsoperatører per region om såkalte basismottak. Disse vil utgjøre en stabil grunnkapasitet i mottakssystemet, med kontrakter av en lengre varighet enn andre mottakskontrakter. UDI har allerede etablert ett til to basismottak i hver region, og kan komme til å etablere noen få nye slike mottak mot slutten av 2021.

Basert på dagens ankomstprognoser vil det imidlertid ikke etableres like mye ny mottakskapasitet som det som bortfaller gjennom utgående kontrakter i år. Som kjent er ankomstnivået for tiden historisk lavt og det kan ikke forsvareres økonomisk å holde seg med en stor bufferkapasitet i tilfelle ankomstnivået en gang i fremtiden på nytt tar seg opp igjen. Det må antas at pandemien har bidratt til historiske lave tall av asylankomster til Norge det siste året, men det var også svært lave ankomsttall i et historisk perspektiv i tiden før pandemien inntraff.

Jeg har stor forståelse for at det kan oppleves krevende for beboere, driftsoperatører, ansatte og kommuner som har bygget opp kompetanse i tilknytning til mottaksdriften når et asylmottak avvikles. Derfor planlegges flyttingen av beboerne godt og i tett dialog med mottaket, blant annet for å ivareta eventuelle spesielle behov beboerne har. UDI tar hensyn til beboernes behov ved tildeling av ny mottaksplass og ved tilrettelegging på det nye mottaket.

SPØRSMÅL NR. 1860

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 16. april 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Med de virkemidlene som er mulig for å hjelpe næringen i en vanskelig situasjon pga. covid-19, kan Fiskeridepartementet gjøre nye og mer grundige undersøkelser mht. krabbe kvaliteten på forskjellige steder i nord, da med sikte på å holde fisket åpent videre utover i april?

BEGRUNNELSE:

Fiskekjøpere i Finnmark har kjøpt kongekrabbe av god kvalitet av den minste flåten som har vært plaget av mye dårlig vær. Kjøper og fisker har oppnådd historisk høy

pris på salg av kongekrabbe noe som har gjort av kjøperen har kunnet gitt fiskerne overpris når han har kjøpt torsk. Dette har kompensert for de dårlige priser på hvitfisk til nå i vinter. Kjøperne i verden er selvsagt ikke villig til å betale rekordpriser dersom det var slik departementet antar, at krabben har dårlig kvalitet.

Fiskekjøperne forsøkte å overtale ministeren fra å innføre stopp i krabbefisket 1 april. Norge er eneste land som tilfører kongekrabbe på markedet. Og det betales rekordhøye priser. Det har siste dagene vært gode fangster av krabbe med høy kvalitet. Været har til nå i vinter vært utfordrende, noe som gjør at det har kommet be-

grenset mengde krabbe i land. Slik det kommer begrenset mengde annen fisk når det er dårlig vær.

Som vi ser av svaret fra Departementet, til aktører i næringen, brukes krabbe kvaliteten som argument for å stoppe fisket i april. Og vel å merke, er at det her taler om en stopp som Fiskeridepartementet utsatte varslet stopp i kongekrabbefisket i april, i 2020 når pandemien ikke skapte problemer for næringen. Nå når fiskere og fiskekjøpere har problemer med å skape gode inntekter med bakgrunn av pandemien, velger altså departementet å innføre den varslede stoppen.

Næringen trenger all mulige økonomiske gevinster for å overleve pandemien, og for å sikre arbeidsplassene til pandemien er over og verden normaliserer seg.

Innføring av nytt og kompliserende regelverk som reduserer næringens økonomiske ståsted, bør veie tungt for ikke å kunne utsettes til næringen, og verden befinner seg i en bedre situasjon. Det bør derfor være overveiende argumenter som tilsier at det ikke er forsvarlig på kort sikt for bestanden av kongekrabbe, i denne situasjonen verden er i, og ikke kunne vente med å innføre et nytt regelverk som aldri tidligere har vært inkludert i kongekrabbe fiske. Tvert imot har kongekrabbe bestandsutvikling og næringsutvikling vært en suksesshistorie på tidligere gjeldende regelverk. Noe som tilsier at der er ingen logikk, bestandsmessig i å ikke kunne utsette innføringen av stoppen i fisket av kongekrabbe i april.

Svar:

Det ble i desember 2019 vedtatt å innføre en stengningsperiode for kongekrabbe i april måned, etter råd fra Havforskningsinstituttet. En samlet fiskerinæring støttet dette. Kongekrabben skifter skall over en lengre periode, vanligvis fra tidlig februar til juni. Dette innebærer at en betydelig mengde med krabbe har nytt og bløtt skall over en lengre periode. For å hindre skader og økt dødelighet på krabber som fanges og sorteres ut under fisket, har Havforskningsinstituttet over flere år gitt råd om at det ikke burde fanges kongekrabbe i hele skallskifteperioden (1. feb.-15. juni).

For at fiskerne og næringsaktørene skulle få tid til å innrette seg etter en stopp i april måned, ble stengingen utsatt til 2021.

I forbindelse med skallskiftet får krabben dårligere kjøttfylde, blir bløt, er av dårligere kvalitet og oppnår dårligere pris i markedet. Det er viktig å presisere at når skallskifte foregår over flere måneder, så når ikke alle krabber skallskifte samtidig. I skallskifteperioden vil det være krabber som blir fanget som allerede har gjennomgått skallskifte, eller som ikke har kommet inn i skallskifte, og disse krabbene kan oppnå god pris i markedet. Det er selve håndteringen og utsorteringen som er skadelig for krabben som blir kastet ut igjen, og det er denne håndteringen som bidrar til forringelse av bestanden.

Ettersom ikke alle kongekrabber skifter skall samtidig, så vil det være lite hensiktsmessig å undersøke krabbe kvaliteten på ulike steder. Det vil kunne være store lokale variasjoner i skallskifteperioden, som varer fra februar til juni. Hensynet bak denne reguleringen er som sagt belastningen kongekrabben blir utsatt for ved håndtering og utsortering i forbindelse med skallskifte.

Det vises i begrunnelsen til at fiskekjøpere i Finnmark har kjøpt kongekrabbe av god kvalitet, og at god pris på kongekrabbe har kompensert for lave torskepriser. Torskeprisene har i vinter vært lav over hele landet, og det vil gi en kortsiktig effekt å avhjelpe likviditeten til fiskerne særlig i Øst-Finnmark ved å gi dem mulighet til å fiske mer kongekrabbe nå.

Det vises videre til at Norge er det eneste landet som tilbyr kongekrabbe i markedet i denne perioden, og vi har slik sett et konkurransefortrinn.

Andre land som også har fangst av kongekrabbe og leverer til de samme markedene som Norge, stenger fisket i flere måneder for aktivt å beskytte kongekrabben i skallskifteperioden. Det er derfor naturlig at det kan oppnås høy pris i markedet for utsortert krabbe av god kvalitet i disse periodene, men det er ikke en hensiktsmessig biologisk beskatning av den norske bestanden.

Beslutningen om en stengning av kongekrabbefisket i april er en balanse mellom å beskytte kongekrabben i en periode hvor den er sårbar sett opp imot at dette er en periode med lavest fangstaktivitet, og dermed gir en lavere belastning for fiskerne.

Grafen nedenfor viser hvordan april måned er måneden med historisk sett lavest fangst-aktivitet i dette fisket (også før stopp i april ble innført), og at aktiviteten også i 2021 har vist lik trend.

Kilde: Råfisklaget

Forvaltningen av kongekrabbe og lønnsomheten i dette fisket har vært en suksess. Slik ønsker vi at det skal fortsette også etter Covid-19. Derfor har jeg valgt å følge de faglige rådene jeg har fått for å begrense antallet skadde og døde krabber, og å ikke utsette stengningsperioden.

SPØRSMÅL NR. 1861**Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 15. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Når ser statsråden for seg at reguleringsplanen for K5 Bane og veg Arna-Stanghelle blir lagt ut til offentlig høyring, og når ser statsråden for seg at ferdig godkjent reguleringsplan er ferdig?

GRUNNGJEVING:

Nyleg vart forslag til ny NTP lagt fram av regjeringa med prioritering av fellesprosjektet K5 Bergensbanen og E16 Arna-Stanghelle inn i fyrste periode av komande NTP. Statsministeren har også uttalt i media at Regjeringa ynskjer oppstart av bygging av K5 i 2024.

På vegvesenet sine nettsider om framdrifta for K5 prosjektet kan ein lese fyljande:

«Med godkjent reguleringsplan medio 2021, prioritering av prosjektet i NTP 2022-33 og nødvendige løyvingar, er det mogleg med byggestart i 2024.»

På nettsida kan ein også lese pr. 09.04.2021 at reguleringsplanforslaget er sendt KMD i desember 2020, og at dato per no ikkje er sett for når reguleringsplanen vert lagt ut til offentlig ettersyn (høyring).

K5 prosjektet er som kjent eit prosjekt med både lokale, regionale og nasjonale aspekt, då ferdig prosjekt t.d. vil binde Aust og Vestlandet endå tettare saman med raskare, tryggare og pålitelig Bergensbane for person og godstrafikk.

Regionalt vil prosjektet utvide bu og arbeidsregionen rundt Bergen med trygg og langt raskare veg og Intercitybane Bergen-Stanghelle og etter kvart Voss.

Lokalt i Arna og tettstadane i Vaksdal kommune vil prosjektet kunne bidra til stor auke i folketal og næringsutvikling. Størst spenning i samband med endeleg reguleringsplan for kva lokale moglegheiter (eller evt. utfordringar) prosjektet vil gje, knyttar seg på Vaksdal naturleg nok til endeleg val av trase gjennom Vaksdalsbygda.

Her har Vaksdal kommune gjennom heile planprosessen vore tydeleg på at det er viktig å velje B2 alternativet gjennom Tolåsen, for å sikre at det framleis er eit samla bygdesentrum å utvikle etter prosjektet er ferdigstilt. SVV sitt arbeid med reguleringsplanen har jo også gledeleg nok etterkvart vist at kostnads forskjellen mellom Alt. B1 og B2 er marginal, så kommunen og spørsmålstillar håpar statsråden i sin endelege reguleringsplan vel alternativ B2-Tolåsen

Svar:

Forslaget til statleg reguleringsplan for E16 og Vossebanen på strekninga Arna-Stanghelle er til handsaming i Samferdselsdepartementet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ennå ikkje fått oversendt planforslaget med deira tilråding, mellom anna om trasévalet i Vaksdal. Eg kan derfor ikkje seie når planforslaget kan leggjast ut på høyring og offentlig ettersyn, eller når eg kan fatte endeleg avgjerd i saka.

Fellesprosjektet K5 Bergensbanen og E16 Arna-Stanghelle vil gi ein trygg reiseveg internt i regionen, og eit betre samband mellom Vest- og Austlandet. Eg deler stortingsrepresentanten sine forventningar til dei positive ringverknadene av prosjektet, og vil handsame planforslaget så effektivt som mogleg når vi får det frå Samferdselsdepartementet, slik at det kan leggjast ut til høyring og offentlig ettersyn.

SPØRSMÅL NR. 1862**Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 26. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Er statsråden samd i at begge bruene bør byggast samtidig for å unngå store trafikktfordringer på vegnettet på Tysnes?

GRUNNGJEVING:

Når regjeringspartiene lekka informasjon om NTP 10. mars har NRK ei sak der det mellom anna står: Regjeringa vil begynne med veg, bru og tunnel frå Stord til Tysnes.

Dette kan lesast som at regjeringa ikkje vil bygge bru over Bjørnefjorden og Langenuen samtidig. Spørsmålstill-er er skeptisk til ein slik tankegang. Vegnettet over Tysnes er i dag for dårleg for dagens trafikk og det vil bli heilt uholdbart om E39 trafikken skal komma over Tysnes før heile vegstrekket er ferdig.

Difor er det avgjerande i vidare planlegging at man tenker heilhetleg utbygging og ikkje stykkevis og delt.

Svar:

I regjeringa sitt framlegg til NTP 2022-2033 er det lagt til grunn at anleggsarbeid i prosjektet E39 Ådland – Svegatjørn (Hordfast) kan starte opp i første periode, og det er sett av 1 mrd. kroner i statleg bidrag til prosjektet i perioden 2022 - 2027.

Arbeidet med prosjektet er enno i ein relativt tidleg fase. Arbeid med statleg reguleringsplan for heile strekninga frå Ådland på Stord til Svegatjørn i Os er starta opp. Parallelt med at arbeidet med reguleringsplanen held fram, vil Statens vegvesen arbeide vidare med å få på plass ein endeleg kontrakts- og gjennomføringsstrategi.

Statens vegvesen opplyser overfor meg at byggetida for begge dei to store bruene i prosjektet, over Bjørnefjorden og Langenuen, vil vere om lag like lang (6-7 år). Dette taler for at anleggsarbeid på begge bør starte om lag til same tid, dersom heile prosjektet skal gjennomførast på så kort tid som råd er.

SPØRSMÅL NR. 1863**Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 16. april 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvilket behov skal innleie av sivile helikopter til erstatning for det militære maritime helikopteret NH90 dekke?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 123 S (2020-2021) beskrives innleie av sivile helikopter til erstatning for manglende militær maritim helikopterkapasitet.

“Forsvaret har på oppdrag fra Forsvarsdepartementet og med bistand fra Forsvarets forskingsinstitutt gjennomført ei fornyta vurdering av om det er alternative helikopter som er egna til å dekke deler av behovet som NH90 etter planen skal dekke. I den fornyta vurderinga fra Forsvaret er konklusjonen at det er andre helikopter som også kan dekke Forsvarets behov

for maritime helikopter og at deler av dette behovet bør vurderes dekket med innleie av helikopterkapasitet.

Ettersom Forsvaret nå vurderer at det er mulig at andre helikopter kan være formålstenleg for å dekke deler av Forsvarets behov for maritim helikopterkapasitet gjennom ei løysing med innleie av helikopterkapasitet, vil regjeringa undersøke ei slik løysning nærare. Dette vil være eit supplement til NH90 og gjeld delar av behovet som ikkje krev ei like spesialisert og høgt teknologisk plattform som NH90. Stortinget vil bli halde orientert om dette arbeidet på egna vis.”

Svar:

På bakgrunn av utfordringene med NH90 samt Forsvarets anbefaling om å vurdere innleie av sivil helikopterka-

sitet for å dekke deler av det maritime helikopterbehovet, slik det er redegjort for i Prop. 123 S (2020-2021) Investeringer i Forsvaret og andre saker, undersøkes dette nå videre. Forsvaret vil arbeide videre med å konkretisere de oppgaver som i mindre grad krever en så spesialisert og teknologisk avansert plattform som NH90, og undersøke det sivile markedet for leveranser av slike tjenester. Fo-

rutsetningen for en eventuelt innleid kapasitet er at den skal være operativt tilgjengelig når vi har behov for den, den skal kunne brukes til å løse relevante oppgaver for å avlaste behovet for NH90, og det må være til en vesentlig lavere kostnad enn å benytte NH90. Stortinget vil bli holdt orientert om resultatet av dette arbeidet på egnet vis.

SPØRSMÅL NR. 1864

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 15. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Mener statsråden at tivoli kan defineres som kultur?

Svar:

Kulturbegrepet er vidt og kan forstås på flere måter. Det samme er tilfelle for begrepet "tivoli" Tivoli har gjennom historien blitt brukt som navn på et folkelig forlystelsessted med ulike typer underholdning. Et tivoli kan være alt fra det tradisjonsrike Tivoli i København – med flere scener og et eget orkester - til salg av billetter til en samling karuseller for barn på lokale handelsstandsdager.

Det er heldigvis sjelden nødvendig å definere hva som er kultur og hva som ikke er det. Det er heller ikke en kulturministers jobb å gjøre den vurderingen. Da vi etablerte kompensasjonsordningen for arrangører i kultursektor-

en for ett år siden, la vi et sektororientert kulturbegrep til grunn. Selve hovedkriteriet for å definere hvem som kan være mottakere under kulturordningen, knytter seg til dette begrepet. Et nøkkelement her er at visse uttrykksformer gis en grad av artistisk bearbeidelse.

Både kompensasjonsordningen og stimuleringsordningen for kultursektoren er rettet inn mot kulturarrangementer. I stimuleringsordningen er dette definert som "arrangement som i hovedsak formidler et kulturelt eller kunstnerisk innhold". Dette gjør at ordningen er avgrenset bl.a. mot tivolinæringen og fornøyelsesparker.

Selv om tivoli ikke omfattes av støtteordningene innenfor kultur så har regjeringen etablert andre tilskuddsordninger som norske omreisende tivoli kan søke. Se Støtteordning for store publikumsåpne arrangementer - regjeringen.no

SPØRSMÅL NR. 1865

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 15. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Fra og med skoleåret 2019-2020 ble lærernormen innført på skolenivå.

Kan statsråden gi en oversikt over andel kvalifiserte lærere i grunnskolen på kommunenivå for skoleåret 2018-2019, skoleåret 2019-2020 og 2020-2021 per nå?

Svar:

Normen for lærertetthet i grunnskolen ble innført fra og med høsten 2018. Det første skoleåret skulle det være maksimalt 16 elever per lærer på 1.–4. trinn, og 21 på 5.–10. trinn i ordinær undervisning. Fra høsten 2019 ble normen skjerpet og det skal være maksimalt 15 elever per lærer på 1.–4. trinn og 20 på 5.–10. trinn. Da lærernormen ble innført høsten 2018 økte andelen undervisningstimer gitt av ukvalifiserte fra 4,0 til 4,2 prosent i offentlige grunnskoler. I inneværende skoleår er det en nedgang til 3,6 prosent. Det betyr altså at andelen undervisningstimer gitt av ukvalifiserte har gått ned.

Vedlagt følger en fil som inneholder informasjon om andelen årsverk som er gjennomført av undervisningspersonale som oppfyller kompetansekravene for tilsetting jf. opplæringsloven § 10-1 og friskoleloven § 4-2. For hele landet gjelder tallene for alle enheter. På kommunenivå

inneholder tabellen tall for kommunen som skoleeier, som vil si de kommunale skolene.

For flere av kommunene er det informasjon over to rader. Dette skyldes endringer i kommune- og/eller fylkesstrukturen for disse kommunene.

Kilden for tallene i filen er Grunnskolenes Informasjonssystem. I dette systemet oppgir skolene selv årsverk som gjennomføres av kvalifisert personale per 1.10. Statistikk fra Statistisk sentralbyrå viser en lavere andel årsverk som gjennomføres av kvalifiserte lærere. Vi har gitt Utdanningsdirektoratet I oppdrag å kartlegge forskjellene i statistikkene, og avventer svar på dette i juni i år.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2020-2021/dok15-202021-1865-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1866

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 14. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Ventetiden for å komme på intervju i familieinnvandringsaker er uakseptabel lang. Øst politidistrikt oppgir en ventetid på 13 mnd., og Oslo politidistrikt på 16 mnd. Situasjonen for familier som for eksempel har kommet fra hverandre som følge av krig og konflikt, er vanskelig nok fra før.

Hvilke tiltak har statsråden satt i verk, og hva vil statsråden foreta seg framover for å sikre at personer raskere kan komme på intervju og få framgang i saken sin?

BEGRUNNELSE:

På politiet sine nettsider (<https://www.politiet.no/tjenester/opphold-i-norge-og-asyl/ventetider/intervju-i-familieinnvandringsaker/>) gis en oversikt over hvilke ventetider som forventes ved de ulike politidistrikt og tjenestested for å komme på intervju i saker om familieinnvandring. Ventetiden varierer stort mellom de ulike distriktene. Fra 3 mnd. ventetid i Finnmark til 12 mnd. ventetid i Agder, 13 mnd. i Øst politidistrikt og hele 16 mnd. ved Oslo politidistrikt.

Svar:

Det er uheldig at ventetiden for å komme på intervju i familiegjenforeningssaker har gått opp i de fleste politidistriktene som følge av pandemien. Dette skyldes i hovedsak smittevernstiltak og lokale smitteutbrudd. Politidistriktene har rapportert at flere av de avtalte intervjuene i 2020 og 2021 har blitt avlyst med kort varsel som følge av symptomer på Covid-19, karantene eller smitte hos intervjueren, søkeren eller tolken. I tillegg er det en utfordring at flere av politidistriktenes intervjurom er for små i henhold til smittevernstiltak, spesielt i de tilfellene der tolk skal benyttes. Flere politidistrikter har også behov for de store intervjurommene til f.eks. avhør på andre fagområder. Antall intervjuer som har blitt gjennomført hver måned i 2020 og 2021 har derfor variert i hvert politidistrikt og på hvert oppmøtested på grunn av nasjonale og lokale smittevernstiltak og smitteutbrudd.

Politidistriktene jobber kontinuerlig med å iverksette tiltak for å sikre at flest mulig intervjuer kan gjennomføres som planlagt under Covid-19, samt for å øke antallet timer allokert til intervju i utlendingssaker.

Jeg mener digitale løsninger kan være en mulighet for å sikre at personer raskere kan få gjennomført intervjuer

som er nødvendig i sakene. Politidirektoratet vurderer muligheten for å benytte digitale løsninger til å gjennomføre intervjuer i politidistriktenes utlendingsforvaltning. Det kan være et hensiktsmessig tiltak å ta i bruk i kurante saker. Intervjuer vil da kunne gjennomføres uten at den som skal intervjues er fysisk tilstede på samme lokasjon som den som gjennomfører intervjuet. Digitalt intervju vil også benyttes på samme lokasjon, men hvor deltakerne sitter i ulike mindre rom for å ivareta smittevernhen-

syn. Politidirektoratet godkjente bruk av videokonferanseløsningen Teams til avhør i straffesaker i begynnelsen av 2021, og vurderer nå om løsningen kan benyttes til intervjuer i utlendingsforvaltningen.

Politidirektoratet har også tett dialog med Utlendingsdirektoratet om behandlingen av utlendingssaker i politiet, herunder for å se den totale saksgangen under ett, og for å kunne sikre hensiktsmessig prioritering og saksflyt i de ulike sakstypene.

SPØRSMÅL NR. 1867

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 15. april 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Nedstengning som smitteverntiltak har ført til at demokratiske organ og møter også har blitt langt mer digitale, som kommunestyre og elderråd. Samtidig har ikke alle elderråd og eldre tilgang på digitale verktøy og digital kompetanse som gjør at får deltatt. Det er krav om at elderrådet skal få forelagt saker som berører de eldre.

Hva gjør statsråden for å sikre at elderråd i kommunene også får ta del i digitaliseringen, og at deres medvirkning ikke blir redusert i det politiske arbeidet når fysiske møter blir digitale?

Svar:

Svaret er utarbeidet i samarbeid med kommunal- og moderniseringsministeren.

Eldrerådet er et rådgivende organ for kommunen, som har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder eldre. Eldrerådet er viktig for å sikre medvirkning fra eldre. Det er dermed krav i kommuneloven § 5-12 om at samtlige kommuner og fylkeskommuner skal ha et elderråd. Kommunen har ansvaret for å sikre at elderrådet skal kunne utføre sine oppgaver som medvirkningsråd. Kommunestyret skal for eksempel etablere rutiner som sikrer at elderrådet mottar sakene på et så tidlig tidspunkt i saksbehandlingen at uttalelsene fra rådet har mulighet til å påvirke utfallet av saken. I regelverket er det ikke detaljerte krav til hvordan saksdokumentene skal sendes ut. Kommunene vil kunne finne god løsninger på dette ut i fra lokale forhold og behov.

På grunn av smittesituasjonen har en rekke kommuner holdt møter som digitale møter i stedet for fysiske møter. Kommunestyret kan beslutte at folkevalgte organer i kommunen, herunder elderråd, skal kunne holde sine møter som fjernmøter, dette følger av kommuneloven § 11-7.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet og KS har siden 2017 samarbeidet om å legge til rette for at alle landets kommuner kan etablere et fast lavterskel veiledningstilbud, Digihjelpen, til innbyggere med liten eller ingen digital kompetanse. Hensikten er å legge til rette for at innbyggere som har behov for det, kan tilegne seg grunnleggende digital kompetanse og kunne ta i bruk offentlige digitale tjenester. Kommunene organiserer sitt "Digihjelpen-tilbud" på grunnlag av lokale forhold og behov. Det kommunale veiledningstilbudet skal bidra til å øke den digitale kompetansen i befolkningen. Kommunene kan vurdere om folkevalgte i råd og utvalg bør omfattes av veiledningstilbudet.

KS har satt i gang et forskningsprosjekt som undersøker erfaringene med fjernmøter i folkevalgte organer og andre kommunale organer, herunder elderråd, og som drøfter ev. behov for regelendringer. Prosjektet skal ferdigstilles i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 1868**Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 15. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Høsten 2018 ble det innført mobbeombud for barnehage og grunnskole i hvert fylke. Evalueringen av ordningen viser at den bidrar til et tryggere skole- og barnehagemiljø, men at ordningen er for lite kjent. Det er ulik praksis i kommuner med å informere om fylkeskommunale mobbeombud på hjemmesider og andre informasjonskanaler.

Vil statsråden vurdere konkrete tiltak for å gjøre mobbeombuds-ordningen mer kjent for innbyggerne?

Svar:

Representanten viser til en evalueringsrapport om mobbeombudsordningen som ble lagt frem juli 2020. Denne rapporten er jeg godt kjent med. Evalueringen viser at barn og foreldre i økende grad får hjelp og blir involvert i saker som gjelder det psykososiale miljøet, og at ordningen på denne måten bidrar til at flere barn har et trygt og

godt barnehage- og skolemiljø. Samtidig viser evalueringen at det er flere forhold som bør justeres, blant annet at ordningen er for lite kjent.

Arbeidet mot mobbing og for et godt og inkluderende læringsmiljø i barnehagen og skolen er høyt prioritert i regjeringen. Kunnskapsdepartementet har satt av 110 mill. kroner til dette arbeidet i 2021. Midlene skal blant annet gå til de fylkesvise mobbeombudene.

Jeg mener mobbeombudsordningen er god og bør videreføres. Samtidig er det behov for å gjøre noen forbedringer. I likhet med representanten mener jeg at tilbudet skal være lett tilgjengelig og godt kjent for dem som trenger det. Jeg er nå i gang med en grundig vurdering av ordningen slik at tilbudet blir best mulig for alle, uavhengig av hvor i landet barna og elevene bor. Utdanningsdirektoratet vil også få i oppdrag å vurdere gode løsninger for ordningen videre.

SPØRSMÅL NR. 1869**Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 15. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Mellom 2015 og 2019 var det en femdobling i antall innrapporterte volds- og trusselhendelser mot ansatte i Oslo-skolen. I Oslo er det Utdanningsetaten som har ansvar for at reglene i arbeidsmiljøloven følges og at de ansatte i skolene skal ha trygge forhold. Arbeidstilsynet har konkludert med at tiltakene Utdanningsetaten har iverksatt ikke har hatt noen effekt.

Vil statsråden iverksette tiltak for å gi de ansatte i Osloskolen en tryggere arbeidshverdag?

Svar:

Som kunnskaps- og integreringsminister er jeg kjent med at utagerende oppførsel dessverre er et problem ved mange skoler. Jeg vil understreke at vold og utagerende oppførsel, enten det er rettet mot andre elever, lærere eller andre voksne i skolen, er uakseptabelt. Det er alvorlig både for de som utsettes for det, og for de som utøver volden.

Regelverket er tydelig på at ansatte har rett til et godt arbeidsmiljø, og at elevene har rett til et trygt og godt psykososialt skolemiljø. Det er kommunene og fylkeskommunene som skoleeiere og arbeidsgivere som har hovedansvaret for et trygt skole- og arbeidsmiljø. Til dette

ligger også ansvaret for å iverksette de tiltakene som er nødvendig.

Det er arbeidsmiljøloven som regulerer de ansattes arbeidsmiljø, og det er kommunen som arbeidsgiver som er ansvarlig for å etterleve reglene i arbeidsmiljøloven. Statlige myndigheter har dermed ingen styringsrett overfor skoleeier.

Det finnes ingen enkle løsninger mot vold og utagerende adferd i skolen. Jeg vil derfor understreke at det er viktig at skolene både jobber forebyggende, og at de har gode rutiner for hva som skal gjøres når det oppstår situasjoner der elever blir utagerende. Hva som er de gode tiltakene, vil imidlertid variere, for eksempel ut fra elevenes alder og hvilke andre utfordringer de har. Tiltakene vil ofte være ulike på en barneskole og en videregående skole.

Arbeidet mot vold i skolen mener jeg derfor skjer best lokalt, med støtte nasjonalt. Viktige tiltak er å fortsette det langsiktige arbeidet med å bedre læringsmiljøet, styrke det tverrfaglige samarbeidet og å heve kvaliteten på spesialundervisningen.

For å styrke og støtte det lokale arbeidet satte regjeringen i gang et samarbeid mellom utvalgte kommuner og fylkeskommuner. Oslo kommune er en av de kommunene som er med i dette arbeidet. Gjennom dette samarbeidet skal kommunene finne frem til gode tiltak for å forhindre vold i skolen og dele disse med andre skoleeiere. Dette arbeidet er godt i gang og skal pågå ut 2021.

Kunnskapsdepartementet arbeider for tiden med forslagene i NOU 2019: 23 Ny opplæringslov. Her er det foreslått å lovfeste regler som skal forebygge og avverge at det oppstår situasjoner som kan medføre skade på personer. En tydeligere regulering skal bidra til at utfordrende situasjoner blir håndtert best mulig. Tydeligere rammer for hva ansatte kan gjøre og ikke, skal også bidra til økt trygghet for de som jobber i skolen. Departementet arbeider nå med oppfølgingen av utvalgets forslag og innspill fra høringen av NOU-en og tar sikte på å sende forslag til en ny opplæringslov på høring i 2021.

SPØRSMÅL NR. 1870

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 22. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden konkret gjøre for at pasienter i Bergen får tilbud om operasjon ved et privat sykehus, fremfor å stå unødvendig lenge i offentlig helsekø?

BEGRUNNELSE:

I BT fredag 9. april kan vi lese at operasjonssaler hos Aleris i Bergen står tom, mens ventetiden for de samme inngrepene er lang i Helse Bergen. Dette tiltros for at Helse vest har inngått avtale med Aleris Nestun om å utføre ulike inngrep for å avlaste det offentlige helsevesenet.

I praksis betyr dette at både fastleger og sykehus kan sende pasienter dit dersom det er ledig kvote. Nå viser det seg at dette ikke blir gjort i Bergen. Undertegnede mener at dette ikke er akseptabelt.

Pasientene har rett på behandling og postnummeret burde ikke avgjøre hvilket tilbud det ansvarlige helseforetaket gir. Selvsagt burde sykehusene i Bergen kutte i egne køer med å benytte seg av den kapasiteten de private ak-

tørene har. Dette er en vinn vinn for sykehusene og ikke minst for pasientene som slipper lange ventekøer.

Det fremkommer også i saken at helseregionen tilsynelatende bruker for lang tid på å ta i bruk de 45 millionene kronene de fikk ekstra i år for å kjøpe operasjoner hos private med ledig kapasitet. Dette ville igjen kuttet sykehuskøene.

<https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/KyGLAG/hos-private-aleris-staar-operasjonssalen-tom-mens-ventetiden-for-samme>

Svar:

Jeg er enig med representanten i at det er uheldig dersom pasienter med rett til nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten venter unødig lenge på behandling, samtidig som det er ledig kapasitet hos private leverandører.

Etter budsjettbehandlingen i Stortinget er bevilningene til de regionale helseforetakene økt med 250 mill. kroner for å øke omfanget av kjøp av tjenester hos private aktører for å redusere ventetider. Som representanten vis-

er til, er om lag 45 mill. kroner av disse bevilget til Helse Vest. Det konkrete oppdraget jeg har gitt de regionale helseforetakene er at de i 2021 skal øke omfanget av kjøp av tjenester fra private minst tilsvarende beløpet som er tildelt til dette formålet, målt i faste priser og sammenliknet med 2020. Stortinget har bedt regjeringen redegjøre for bruken av disse midlene i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2021. Jeg vil derfor komme tilbake til dette. Fra før av kjøper de regionale helseforetakene tjenester fra private aktører for over 15 mrd. kroner årlig.

Jeg har forelagt spørsmålet fra representanten for Helse Vest RHF. Helse Vest viser til at de har avtale med Aleris innen fagområdene gastro og ortopedi. Bruken av disse tjenestene ligger under rammen, både for 2020 og hittil i 2021. De viser videre til at de kan bidra til å øke kjennskapen til avtalene i regionen.

Det er viktig for meg å understreke at pasienten har rett til fritt behandlingsvalg. Pasienter med rett til nød-

vendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten kan velge hvor de skal motta helsehjelpen, både blant offentlige sykehus, private sykehus med avtale med de regionale helseforetakene og blant private som er godkjent av Helfo innen fritt behandlingsvalg-ordningen. Pasienten har også rett til å velge hvor henvisningen skal vurderes. Helse Vest viser også i sin redegjørelse til departementet til at Aleris ifm. avtalen har rett til å tildele pasientrettigheter (vurderingskompetanse) og kan derfor motta henvisninger direkte fra fastleger.

Pasienter som ønsker individuelle råd og veiledning knyttet til valg av behandlingssted kan ta kontakt med en pasientrådgiver. Kontaktinformasjonen til pasientrådgiverne er oppgitt på <https://www.helsenorge.no/velg-behandlingssted/fa-hjelp-til-a-velge/>. Fastlegen skal også være behjelpelig med å gi pasienten råd og veiledning knyttet til valg av behandlingssted.

SPØRSMÅL NR. 1871

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes

Besvart 19. april 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Befolkningen i Jemen risikerer omfattende hungersnød, etter mange år med konflikt og økonomisk krise, og landet har blitt svært hardt rammet av Covid 19-pandemien. FN fikk i mars i år under halvparten av de 33 milliarder kronene de mener trengs for å hindre en sultkatastrofe i Jemen. FNs generalsekretær kaller det "en dødsdom".

Vil regjeringen ta til orde for en ekstrabevilgning til humanitær bistand i revidert nasjonalbudsjett, og ta internasjonalt lederskap for å sikre en ekstraordinær innsats for Jemen?

BEGRUNNELSE:

Mennesker i konflikt- og kriserammede områder, som allerede var blant verdens mest sårbare, har blitt særlig hardt rammet av de økonomiske konsekvensene av koronapandemien. Restriksjoner, nedstenging og økonomisk nedgang har ført til at mange har mistet jobb og livsgrunnlag, blitt hjemløse og tvunget til å kutte antall måltider til familien. Mange vil ikke ha råd til å sende barna sine tilbake på skolen. Antallet mennesker med behov for humanitær hjelp har økt med 40 prosent, sammenliknet

med før pandemien. Gapet mellom humanitære behov og tilgjengelige midler er større enn noensinne, samtidig som bistandsbudsjettene er under press i mange giveland.

En ekstraordinær bevilgning til humanitær bistand vil redde liv og møte akutte behov i de verste humanitære krisene. I flere av disse står befolkningen nå også i fare for å rammes av omfattende hungersnød, slik som i Jemen og Sør-Sudan. Uten en rask og betydelig økning i de humanitære bidragene til disse krisene, kan konsekvensene bli katastrofale.

Flyktninghjelpen har nylig bedt om at regjeringen bør vedta en ekstrabevilgning til humanitær bistand i revidert nasjonalbudsjett for 2021.

Svar:

Jeg deler fullt ut representantens bekymring for den humanitære situasjonen i Jemen, og for hvordan konflikten rammer sivilbefolkningen.

Den humanitære krisen i Jemen er menneskeskapt og skyldes krigen. I tillegg til betydelige humanitære bidrag, støtter Norge innsatsen til FNs spesialutsending

for Jemen, Martin Griffiths, som arbeider for en fredelig løsning på konflikten. Støtten til FNs spesialutsending er både politisk og økonomisk. Norge har også dialog med ulike regionale aktører og parter i konflikten, for å forsøke å påvirke dem i positiv retning.

Jemen er en av de prioriterte landsituasjonene for Norges medlemskap i FNs sikkerhetsråd. Vi legger særlig vekt på konfliktløsning, humanitær tilgang for livredende nødhjelp og beskyttelse av sivile, særlig barn og kvinner. Norge er en tydelig stemme i rådets månedlige konsultasjoner om Jemen.

På FNs humanitære giverkonferanse for Jemen 1. mars, annonserte Norge 200 mill. kroner til humanitær innsats i Jemen i år. I lys av de økte humanitære behovene annonserte vi fra norsk side et høyere beløp enn ved de to siste giverkonferansene. Som tidligere år vil vi sannsynligvis også bidra med ekstra midler fra det humanitære budsjettet senere på året til krisen i Jemen. Midlene kommer i tillegg til betydelig norsk kjernestøtte til humanitære FN-organisasjoner og den internasjonale Røde Kors-bevegelsen. Norge er dessuten en av de store giverne til FNs nødhjelpsfond, som bruker betydelige midler i Jemen.

Norge har i år økt kjernestøtten til Verdens matvareprogram (WFP) fra 300 til 800 mill. kroner og til FNs

høykommissær for flyktninger (UNHCR) fra 380 til 680 mill. kroner. Økt kjernestøtte til disse organisasjonene bidrar til styrket respons på de mange humanitære utfordringene som har økt i omfang med koronapandemien, ikke minst knyttet til matusikkerhet og beskyttelse. Det gjelder også for den svært omfattende humanitære krisen i Jemen som representanten beskriver.

Jemen var det landet som mottok nest mest humanitær støtte fra Norge i fjor med 250 mill. kroner. Bare Syriakrisen var høyere prioritert. De norske humanitære organisasjonene er viktige partnere i Jemen og gjør en svært verdifull innsats der. Over 80 mill. kroner gikk til humanitær innsats i Jemen gjennom Flyktningshjelpen, Norges Røde Kors og Redd Barna i 2020.

FN anslår at 235 millioner mennesker i verden vil ha behov for humanitær bistand i løpet av 2021. Det er en økning på 40 prosent fra i fjor. Det humanitære budsjettet er i år rekordhøyt med 6,3 mrd. kroner sammenliknet med 5,5 mrd. kroner i fjor. Det er en økning på 16,4 prosent.

Regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2021 legges fram for Stortinget 11. mai.

SPØRSMÅL NR. 1872

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 21. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til å finne en løsning som sikrer et fortsatt tilbud med øyelege i Nord-Østerdalen?

BEGRUNNELSE:

Mange i Nord-Østerdalen er uroet for å miste tilgangen til øyelege i sin region. Øyelegen som så langt har drevet klinikk på Tynset, er i ferd med å avslutte sin praksis. Dersom det ikke etableres nytt tilbud, vil flere pasienter i Nord-Østerdalen måtte reise seks-syv timer til og fra nærmeste øyelege.

Antall henvisninger fra fastleger og optikere i regionen øker i likhet med antallet pasienter på ventelister til Sykehus Innlandet sin øyeavdeling. Den voksende ventelisten har hverken øyeavdelingene ved Sykehus Innlan-

det eller avtalespesialistene i Innlandet per nå kapasitet til å håndtere.

For å sikre et godt tilbud til innbyggerne i Nord-Østerdalen og å avhjelpe de voksende ventelistene i Innlandet, har øyeavdelingen i Sykehus Innlandet søkt om å opprette en øyepoliklinikk på Tynset sykehus. Dette vil kreve en samlet investering på om lag 7,5 millioner kroner. Driftskostnadene er ikke forventet å være høyere enn driftsinntektene. Gjennom tilpasning av turnusordninger ønsker sykehuset å bidra til å rekruttere øyelege og derigjennom skape en god løsning på utfordringen man nå står i.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at det har vært avtalespesialist i øyesykdommer på Tynset siden 1980.

Hjemmelen er nå ledig og har vært kunngjort av Helse Sør-Øst RHF gjentatte ganger i 2020 og 2021. Det har imidlertid ikke vært søkere til hjemmelen.

Helse Sør-Øst RHF har videre opplyst at Sykehuset Innlandet HF nå undersøker mulige løsninger for å op-

prett holde et tilbud om spesialisthelsetjenester for øyepasienter i Fjellregionen. Et alternativ som vurderes er å opprette en satellitt av Sykehuset Innlandets øyeevdeling på Tynset.

SPØRSMÅL NR. 1873

Innlevert 8. april 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 19. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvorfor har kulturministeren og Regjeringen gjort om på det de lovet tidligere og satt ishockey-Norge i en svært vanskelig situasjon?

BEGRUNNELSE:

Jeg er kontaktet av Haugesund Ishockeyklubb og de har som mange andre ventet på krisepakke 4. Onsdag 3 april kom sjokket at 1 divisjon ishockey ikke kunne søke om midler. Kulturministeren kunngjorde i vinter at de skulle komme inn under samme ordning som Fjordkraftligaen. De fikk midler frem til 31 desember 2020, men nå er det slutt. Hadde de og flere andre lag visst dette i januar/februar 2021 så hadde de stoppet sesongen. De har altså forskuttet i 3 mnd. og vært uten inntekter i denne perioden. Jeg forstår at dette er krise. 1 divisjon ishockey er definert som elite på lik linje med OBOS ligaen i fotball, OBOS kan søke om midler i krisepakke 4. Hvis dette ikke blir omgjort så er det tvilsomt at det blir 1 divisjon i ishockey neste sesong, fordi mange av klubbene er konkurs. Dette går ikke bare utover a-lag men også ungdom og barn.

Svar:

Jeg er klar over at ishockey sammen med en rekke andre idretter, og frivilligheten for øvrig, har kommet i en vanskelig situasjon på grunn av at arrangement og aktiviteter på mange områder har måttet innstille som følge av Covid-19-pandemien. Jeg har stor forståelse for at det er frustrerende ikke å kunne gjennomføre konkurranser og andre aktiviteter, i tillegg til at dette selvsagt fører til økonomiske utfordringer for lag og foreninger.

Regjeringen prøver hele tiden å treffe tiltak som skal lette på situasjonen for de som rammes av myndighetsrestriksjoner eller -råd i forbindelse med Covid-19-ut-

bruddet. Dette gjelder også innenfor frivillighets- og idrettssektoren. Vi har derfor nylig innført to midlertidige tilskuddsordninger for frivilligheten og idretten, én ordning som gjelder for publikumsarrangement av nasjonal verdi i idrettssektoren, og én ordning for øvrige aktiviteter og arrangement innenfor frivillighets- og idrettssektoren.

Regjeringen har vært opptatt av at publikumsarrangement av nasjonal verdi i idretten, så langt det er mulig, skal kunne gjennomføres i en pandemisituasjon. Vi har derfor innført en ordning der arrangør av slike arrangement kan søke om å få dekket merkostnader og mindreinntekter knyttet til arrangementet som følge av restriksjoner eller råd fra offentlige myndigheter i forbindelse med Covid-19-utbruddet. Ordningen gjelder også for avlyste arrangement når avlysningen kommer som følge av restriksjoner eller råd fra offentlige myndigheter i forbindelse med Covid-19-utbruddet.

Det følger av formålet med ordningen at den omfatter kun et fåtall idrettsarrangement på seniornivå. Den er avgrenset til seriespill i øverste divisjon i lagidretter, norgescup, europa- og verdensmesterskap og europa- og verdenscup, samt landskamper. I tillegg er Obos-ligaen i fotball inkludert da denne er omfattet av særlig stor publikumsinteresse sammenlignet med andre idretter på serienivå to. Det har aldri vært meningen at ordningen skal gjelde alle arrangement og konkurranser som den enkelte idrett selv definerer som toppidrett.

Det er uklart for meg hva representanten Liadal sikter til når hun skriver at jeg i vinter skal ha lovet at 1. divisjon i ishockey skal komme inn under samme ordning som Fjordkraftligaen (eliteserien i ishockey). Ordningen var på høring i januar, og der framkom det tydelig hvilke arrangement og konkurranser regjeringen mente skulle være omfattet av ordningen.

De arrangementene som ikke faller inn under denne tilskuddsordningen kan det søkes om støtte for i den an-

dre ordningen som nylig er innført, dvs. den midlertidige tilskuddsordningen for frivillighetssektoren som følge av Covid-19-utbruddet.

Da denne stimuleringsordningen ble laget forventet vi en gradvis gjenåpning av samfunnet våren 2021. Ordningen skal stimulere til aktivitet ved å dekke merkostnader og nødvendige tilpasninger av aktiviteter og arrangementer. Ordningen ble tatt godt imot av frivilligheten da den var på høring. Men, situasjonen hittil i 2021 har vært preget av strenge tiltak og nedstenging i deler av landet for å motvirke spredningen av det muterte viruset. Aktivitet har vært tilnærmet umulig og langt på vei heller ikke ønsket. Dette har gjort det vanskelig for frivilligheten og

idretten som har måttet avlyse arrangementer og aktivitet.

Vi ser derfor på hvilke justeringer vi kan gjøre for å tilpasse ordningen til den faktiske smittesituasjonen. Vi har nå samtaler med flere organisasjoner som alle bidrar med gode innspill. Vi regner med å ha en løsning klar om kort tid.

Avslutningsvis vil jeg få påpeke at mitt mål ligger fast, og det er å hjelpe flest mulig i min sektor best mulig. Jeg er klar over problematikken som følger med at arrangement og aktiviteter må avlyses, og vi jobber for å finne gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 1874

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 13. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I Adresseavisen kan vi 30 mars i år lese følgende om taxireformen: På få måneder har det blitt gitt løyve til 222 nye drosjer, og tallet ventes å øke videre. Nå frykter næringa markedskollaps, sosial dumping og anarki. Jeg har stått her og kjørt inn null kroner på dårlige dager. Da er det 10–15 biler på hver holdeplass i hele byen, sier taxi-veieranen. Hver fjerde drosje i Trøndelag har kommet etter reformen.

Mener statsråden dette er en god og ønsket utvikling for taxinæringa, og vil statsråden revurdere frislippet?

Svar:

Endringene i drosjereguleringen som trådte i kraft 1. november 2021 skal legge til rette for et velfungerende drosjetilbud i hele landet. Det er ikke unaturlig at det i en overgangsperiode oppstår utfordringer ved slike store omreguleringer i markedet som drosjereformen innebærer.

Det siste året har Covid-19-pandemien hatt stor innvirkning på drosjenæringen, og har gitt store fall i etterspørsele etter drosjetjenester. Dette gjør det krevende å vurdere virkningen av regelendringene isolert, og vi har på nåværende tidspunkt ikke grunnlag for å trekke noen sikre konklusjoner om virkningene av regelendringene.

Jeg har ikke planer om å reversere drosjereformen. Det er signalisert at reformen skal evalueres 3 år etter at

den trådte i kraft. Frem mot evalueringen er det viktig at vi har oversikt over hvordan næringen og tilbudet til kundene utvikler seg, og om det er særlige utfordringer vi bør ha fokus på. Jeg kan ikke utelukke at det vil være behov for enkelte justeringer i regelverket, og vil følge utviklingen i drosjenæringen nøye fremover.

Fylkeskommunene er løyvemyndighet for drosjeløyver. Etter regelendringene er drosjeløyvene gyldige i hele landet, og blir ikke nødvendigvis brukt i det fylket hvor de er utstedt. Løyvehaver har ikke lenger driveplikt for løyvene. Det er derfor ikke direkte sammenheng mellom antallet løyver og tilbudet til kundene.

Drosjereformen representerer en liberalisering av et marked som har vært tungt regulert i alle tider. Det vil fortsatt være en streng regulering av næringen, med objektive krav til kvalitet og kompetanse. Det er en selvfølge av arbeidsmiljøloven og andre lovkrav følges, for å sikre en ryddig bransje og et godt tilbud til kundene. I mindre kommuner, der markedet er mindre, vil fylkeskommunene kunne tildele eneretter til enkeltaktører i næringen. Jeg merker meg at representanten bruker karakteristikker som “anarki” og “sosial dumping”, som konsekvens av reformen. Det er karakteristikker jeg mener det ikke er dekning for, om det som i realiteten er en mild form for liberalisering av et marked.

SPØRSMÅL NR. 1875**Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 19. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden se på muligheter for å tilpasse dagens reglement og praksis slik at førerkortinnehavere som har amputert arm/ben og lever med protese, kan beholde førerretten gjennom praktisk førerprøve eller annen egnet test av personens kjøreegenskaper?

BEGRUNNELSE:

Det er i dag slik at personer som har amputert ben eller arm nærmest automatisk mister førerkortet. Jeg har blitt fortalt at personer ved amputasjon av ben eller arm som regel får et muntlig kjøreforbud i 6 måneder av legen på sykehuset og er uten rett til å øvelseskjøre i den perioden. Det tar gjerne 6 måneder med etterbehandling og opptrening på bruk av protese. Etter disse 6 månedene vil sykehuslegen kople inn fylkeslegen som da formelt vil frata personen førerkortet permanent.

Det er stor forskjell på funksjonsgraden til personer som lever med proteser. Det er mange som fungerer godt og tilnærmet slik de gjorde før amputasjonen. Det er derfor unødvendig med et regelverk som tar utgangspunkt i at alle skal fratras førerretten uten videre undersøkelser av funksjonsgraden til den enkelte.

Regelverket i dag legger altså til grunn at de med protese er ute av stand til å beholde førerretten. Det medfører også en uforholdsmessig tidkrevende og tungrodd prosess for å søke om å få tilbakeført førerretten.

Når sykehuslegen har kopleet på fylkeslegen og sendt papirene fra sykehuset blir som regel kjøreforbudet gjort permanent og personen fratras førerkortet. Hvis personen er fungerende med sin protese og ønsker å beholde førerretten blir da prosessen som følgende. Fastlegen må uttale seg (og eventuelt godkjenne). Så må legen sende sitt svar til fylkeslegen som foretar sin vurdering, uten en fysisk kontakt eller kjennskap til personen som søker. Fylkeslegen forholder seg til et generaliserende regelverker i førerkortforskriften og mange opplever at det er veldig stor sjanse for et nei. Hvis fylkeslegen skulle godkjenne søknaden blir saken sendt til biltilsynet for ny vurdering. Da skal en fjerde person vurdere søknaden uten å ha vært i kontakt med søker eller bedømt vedkommende kjøreegenskaper.

Dette er et unødvendig komplisert og svært tidkrevende system. Det kunne eksempelvis vært løst ved at fastlege eller behandlende lege kan gi en medisinsk vurdering av om vedkommende skal kunne beholde

førerretten, og på grunnlag av det kan en ny førerprøve avlegges. Enten ved en vegstasjon eller hos autorisert trafikk-skole. Det er behov for å forenkle denne prosessen, kutte ned på behandlingstiden og gi enkeltpersoner som lever med proteser verdigheten de fortjener.

Svar:

Jeg har forståelse for at enkelte som rammes av ulykker eller sykdom som medfører behov for arm eller benproteser kan oppleve at saksbehandlingen i førerkortsaken kan virke komplisert og langvarig.

Jeg kan informere om at de tiltak som stortingsrepresentanten foreslår om praktisk førerprøve eller annen egnet test av personens kjøreegenskaper allerede er på plass i dagens regelverk. Nedenfor blir det nærmere redegjort for gjeldene rett og praksis i disse sakene.

Den overordnede målsettingen for saksbehandlingen i saker som gjelder førerrett og førerrettssvekkelse er at trafikk-sikkerheten blir ivaretatt, både for den personen det angår og øvrige trafikanter. Regelverket på dette området forvaltes av flere forvaltningsorganer som har ulik myndighet på området. Statens vegvesen vurderer om det kan gis førerrett, eventuelt etter en kjørevurdering, politiet har myndighet til å tilbakekalle en eksisterende førerrett, mens det er statsforvalterne som kan gi dispensasjon fra helsekravene.

Helsekravene om førerrettssvekkelse, framkommer i EUs tredje førerkortdirektiv, og er gjennomført i førerkortforskriften. Regelverket og praksis i slike saker er utviklet av Helsedirektoratet som besitter helsefaglig kompetanse. I førerkortdirektivet fremgår det blant annet at når det er nødvendig, så skal det gjennomføres «a practical test», som i helsesammenheng har blitt definert som kjørevurdering, for å skille fra øvrige praktiske førerprøver. En slik kjørevurdering, kan bare gjennomføres hos Statens vegvesen og ikke hos en godkjent trafikk-skole. En trafikk-skole kan derimot bidra med opplæring. Statens vegvesens viser til at så lenge søkeren klarer å beherske kjøretøyet på en trafikk-sikker måte, er det ingen hindring for at personer med protese skal kunne føre kjøretøy. I noen tilfeller kan vedkommende ha behov for førertilpasset kjøretøy, for å kunne oppfylle kravene til trafikk-sikker kjøring. Hva som kreves av tilpasninger må vurderes individuelt.

Personen som får amputert arm eller ben, fyller i utgangspunktet ikke helsekravene til førerrett etter førerkortforskriften vedlegg 1 § 41. I disse tilfellene skal det ikke

gis muntlig kjøreforbud i seks måneder. Der helsekravet ikke er oppfylt og dette antas å vedvare utover seks måneder, har legen meldeplikt til statsforvalteren, jf. helsepersonelloven § 34. Meldeplikten utløses umiddelbart, men søker kan få dispensasjon fra statsforvalteren for å øvingskjøre. Saksgangen ved førerlighetssvekkelse er nærmere omtalt i Førerkortveilederen (IS-2541) fra HelseDirektoratet.

Det er i de fleste tilfeller fastlegen som utsteder helseattesten, vurderer om helsekravet er oppfylt og om førerlighetssvekkelsen er stabil eller progressiv. I de fleste tilfellene vil fastlegen vurdere tilstanden til å i liten grad endre seg over tid (stabil). Helseattesten leveres da til Statens vegvesen. Der vil en førerprøvesensor med spesialkompetanse, gjennomføre en kjørevurdering for å avgjøre om han eller hun kan kjøre trafikksikkert med førerlighetssvekkelsen. Ved bestått kjørevurdering, vil Statens vegvesen

dispensere fra helsekravet til førerlighet og utstede nytt førerkort.

I tilfeller hvor fastlegen mener førerlighetssvekkelsen kan ha en langsom progresjon, vurderer legen om førerligheten er tilstrekkelig til trafikksikker kjøring med bruk av protese eller ortose. Dersom førerligheten ikke er tilstrekkelig uten tilpasninger av kjøretøyet, må vedkommende ha dispensasjon fra statsforvalteren. I slike tilfeller vil saksbehandlingen normalt ta lenger tid.

Statens vegvesen har opplyst at det pr. i dag er 181 personer som har kode for arm- eller benprotese/ortose påført på førerkortet, jf. førerkortforskriften vedlegg 4. I tillegg kan det være personer som må benytte protese/ortose og likevel ikke har fått påført koden på førerkortet.

Slik jeg ser det, er allerede de tiltakene som foreslås, på plass for å kunne vurdere om personer som etter erverv av førerrett for første gang får protese, kjører trafikksikkert nok til at de kan få beholde førerretten.

SPØRSMÅL NR. 1876

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 15. april 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Har en tidligere intern arbeidsgruppe i Skattedirektoratet framlagt konkrete og omfattende endringer til regelverket om frivillig retting og amnesti for politisk ledelse i Finansdepartement, og hva bestod disse anbefalingene av?

BEGRUNNELSE:

Amnestiordningen er av offentlig interesse og forslag til endringer i ordningen bør dermed offentliggjøres.

Svar:

Ordningen med frivillig retting innebærer at skattepliktige kan slippe tilleggsatt og straff for ikke å ha oppgitt formue og inntekt. Den skattepliktige må gi opplysningene til skattemyndighetene frivillig. Det innebærer blant annet at rettingen ikke må være fremkalt av kontrolltiltak fra skattemyndighetene. Den unndratte skatten med renter må betales, men det ilegges ikke tilleggsatt eller annen straff. Skattemyndighetene kan på grunnlag av frivillig retting endre skattefastsettingene inntil ti år tilbake i tid.

Ordningen ble etablert i 1950 under Gerhardsens andre regjering og fikk sin nåværende form i 2010. Endringene i 2010 var en oppfølging av Tilleggsskatteutvalgets forslag og ble vedtatt av et enstemmig Storting på bakgrunn av forslag fra regjeringen Stoltenberg II. Opprinnelig ble tilleggsatt bare redusert, og graderingen av tilleggsatt var skjønnsmessig. Etter hvert utviklet det seg en praksis hvor det ble ilagt én prosent tilleggsatt. Bakgrunnen for dette var at det var nødvendig å illegge tilleggsatt for å kunne beregne renter. Fra 2010 unntas den skattepliktige helt fra tilleggsatt dersom vilkårene er oppfylt.

Siden ordningen ble innført, og spesielt på 2000-tallet, har det skjedd betydelige endringer både i internasjonalt regelverk, samarbeid mellom ulike lands skattemyndigheter og kontrollmuligheter. I denne perioden har det vært en kraftig utvikling i informasjonsutvekslingen mellom land på skatteområdet. Gjennom avtaler med andre land mottar skattemyndighetene opplysninger om norske skattepliktiges formuer og inntekter i utlandet, både automatisk og på forespørsel. Det internasjonale arbeidet for økt åpenhet og informasjonsutveksling gir skattemyndighetene stadig flere opplysninger fra utlandet. Skatte-

myndighetene er da ikke like avhengige av frivillig retting for å oppnå riktig skattefastsetting. Oppdagelsesrisikoen for skjulte formuer og inntekter har derfor økt. Det har hatt en preventiv effekt. Med økt sannsynlighet for at skattemyndighetene uansett får opplysningene, kan det i en del tilfeller reises spørsmål ved hvor frivillig rettingen er.

I lys av de siste årenes utviklingstrekk har jeg nå tatt initiativ til å se på om det bør foretas endringer i ordningen med frivillig retting.

Finansdepartementet ble fredag før påske kjent med at Skatteetaten allerede vurderer mulige justeringer i ordningen. En arbeidsgruppe som ble nedsatt høsten 2019, har utarbeidet en intern rapport som var ferdig i august 2020. Rapporten ble deretter sendt på intern kommentar-runde i etaten. Rapporten er nå til behandling i Skattedirektoratet og er ikke oversendt Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1877

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 19. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I distriktet blir det stadig færre bedrifter som driver med bilberging. Det medfører av og til at veier blir sperret lenge mens en venter på bergingsbil.

Er det vurdert støtteordninger, eller foretatt en risikoanalyse av situasjonen fra departementets side?

Svar:

Statens vegvesen opplyser at de, basert på deres beredskap og ordinær drift av veinettet, ikke er kjent med at manglende tilgang til bergingsbiler rundt om i landet medfører utfordringer for bilberging. Derfor er det heller ikke vurdert som nødvendig å gjøre risikoanalyser. Det eneste aktuelle tilfellet som er kjent, er for fylkesveiene på Fosen i Trøndelag. Mangelen på tungbilbergere i Fosen gjør at berger må kjøre fra Trondheim med ferge over Flakk- Rørvik eller Brekstad-Valset.

Statens vegvesen sitt inntrykk av situasjonen generelt på fjellovergangene, er at tilgangen til bergingsbiler er tilfredsstillende.

Ved større nye veianlegg, hvor også risiko og sårbarhet utredes, vil tilgang på bilberger være ett av flere tema som vurderes i planfasen.

Sett i et historisk perspektiv er veiene blitt bedre og bilene mer driftssikre, slik at det nå totalt sett er færre oppdrag både på bilstans, ulykker, utforkjøring og fastkjøring. Økt trafikk, endringer i klima og økt innslag av utenlandske vogntog gjør likevel at det fortsatt foregår mye bilberging, spesielt langs hovedveinettet. Et langt

og til dels krevende veinett, gjør at det tidvis vil måtte påregnes noe ventetid før bergingsbil ankommer.

SPØRSMÅL NR. 1878**Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 19. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Studium Actoris og andre scenekunstaktører fikk i statsbudsjett for 2021 økt tilskudd. Det fremkommer ikke i Prop. 1 S (2020-2021) at denne økningen er ment å være et midlertidig, prosjekttilskudd. Likevel har aktørene fått beskjed om dette fra Kulturrådet som forvalter tilskuddet.

Er dette en feil som statsråden vil rette opp i?

Svar:

Studium Actoris har for 2021 fått tildelt et tilskudd på kr. 740 000. Tilskuddet er bevilget under kap. 320, post 75, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Innst. 14 S (2020–2021). I tilskuddet er det lagt inn et engangstilskudd på kr. 200 000 til inkludering av flere grupper i scenekunsttilbudet i forbindelse med regjeringens satsing på arbeidet med kulturelt mangfold, integrering og likestilling.

Det er Kulturdepartementet som har gitt føringen om at midler som bevilges over regjeringens satsing på kulturelt mangfold, integrering og likestilling er å betrakte som prosjektmidler. Dette er imidlertid ikke noe nytt. De siste budsjettårene har regjeringen avsatt midler til prosjekter, aktiviteter og tiltak til økt mangfold. Disse prosjektmidlene har normalt vært tildelt for ett år av gangen. Tilskuddsmottakere som har fått ekstra driftstilskudd i 2021 til arbeidet med kulturelt mangfold, integrering og likestilling, har derfor fått beskjed om dette i tilskuddsbrevene.

Jeg vil ellers minne om at alle tilskudd Stortinget tildeler blir tildelt for ett år av gangen. Studium Actoris må søke om nytt tilskudd for 2022, også det som gjelder det ordinære driftstilskuddet. Om de ønsker å få videreført ekstratilskuddet som er gitt for 2021 må de søke om det.

SPØRSMÅL NR. 1879**Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 14. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Taxinæringen melder om at det er nærmest umulig å få tak i nye sjåfører i distriktene. Eksempelvis må nye taxisjåfører i Lofoten ta en taxi ut av arbeid en hel dag og ut fra området de skal kjøre i. De må til Bodø og kjøre med sensor på en ukjent plass for å få kjøreseddel.

Er det ønsket politikk at distriktsdrosjene skal bort, eller vil ministeren ta ansvar for å finne bedre ordninger for å gjøre det praktisk lettere å få kjøreseddel i distriktene?

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til mitt tidligere svar på spørsmål nr. 1699 til skriftlig besvarelse fra stortingsrep-

resentant Hanne Dyveke Søttar av 24. mars 2021, der jeg redegjorde for måten drosjeførerprøven er lagt opp på etter endringene i drosjereguleringen.

Fra 1. november 2020 må de som ønsker å kjøre drosje gå opp til drosjeførereksamen hos Statens vegvesen for å få utstedt kjøreseddel.

Som tidligere nevnt var det stor usikkerhet knyttet til hvor mange som kom til å ville ta drosjeførerprøven da den nye ordningen ble etablert. Dette hadde først og fremst sammenheng med at bransjen var hardt rammet av Covid-19 pandemien, med en kraftig nedgang i antall passasjerer. I tillegg var det mange som hadde kjøreseddel da det nye regelverket ble iverksatt. Videre var det uvisshet knyttet til hvilke kommuner som ville innføre såkalte eneretter for drosjevirkosomhet.

På dette grunnlaget etablerte Statens vegvesen et tilbud som skulle møte det behovet man i første omgang kunne se for seg. Det er i dag mulig å gå opp til den teoretiske delen av drosjeprøven, som er databasert og lite ressurskrevde, på alle landets trafikkstasjoner. For den praktiske prøven er det nødvendig å ha sensor med en viss tilleggsutdanning, i tillegg til behov for noen praktiske investeringer. Praktisk prøve er derfor tilbudt ved 19 trafikkstasjoner som er valgt ut både ut fra hvor man så for seg at behovet var størst, samt effektiv ressursbruk hos Statens vegvesen.

Det stilles krav om at kjøretøyet prøven skal gjennomføres med er registrert som drosje. Dette kravet er satt delvis for å ha et kjøretøy som er representativt for den aktuelle kjøringen, samt at man ønsker å unngå å sette andre spesifikke krav som for eksempel godkjenning av

prøvekjøretøyet. I tillegg er kravet satt for å legge til rette for en relativt trygg arbeidssituasjon for prøvesensoren.

Jeg har forståelse for at noen kan oppleve at avstanden til prøvestedet er for stor. Så langt ser det imidlertid ut til at prøvekapasiteten er stor nok. Per 12. april 2021 har det vært gjennomført 436 teoriprøver og 72 praktiske prøver.

Etter større regelverksendringer viser det seg ofte å være behov for justeringer når regelverket har virket en stund og man har skaffet seg et erfaringsgrunnlag. I Prop. 70 L (2018-2019) er det lagt opp til å evaluere de aktuelle endringene i drosjereguleringen etter tre år. Til nå har det gått for kort tid, samt at tallet på prøver er forholdsvis lavt, til å kunne gi grunnlag for større endringer på nåværende tidspunkt. Statens vegvesen vil likevel, uavhengig av evalueringen som er planlagt, følge med på utviklingen av drosjeførereksamen og vurdere å justere prøvetilbud og -gjennomføring underveis.

SPØRSMÅL NR. 1880

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 19. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke konkrete utgifter knyttet til pandemien det er som øker kostnadsrammen for samlokaliseringssprosjektet ved Campus Ås med til sammen 175 mill. kroner, jf. Prop. 125 S (2020-2021)?

BEGRUNNELSE:

Prop. 125 S (2020-2021) inneholder forslag om økning i kostnadsrammen for samlokaliseringssprosjektet for Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Veterinærinstituttet ved Campus Ås. Det blir foreslått å øke kostnadsrammen for byggeprosjektet med 150 mill. kroner til 8 500 mill. kroner, og kostnadsrammen for brukertuttsprosjektet med 25 mill. kroner til 1 245 mill. kroner. I proposisjonen skrives det at dette kommer av at koronapandemien har forsinket framdriften og økt kostnadene for byggeprosjektet, at utstyr som blir produsert i utlandet er forsinket, at utenlandske leverandører er berørt av krav om karantene eller forbud mot innreise, at prosjektet delvis har leid inn norske leverandører for å gjøre arbeidet ferdig og at krav til økt avstand på byggeplassen gjør at prosjektet tar lengre tid. Departementet skriver at en økning i kostnadsrammene er nødvendig for å gjøre

prosjektet ferdig. Jeg har forståelse for at det har kommet ekstraavgifter pga. koronapandemien, men beløpet som skisseres er svært høgt. Det bes derfor om en mer detaljert oversikt over de økte kostnadene enn det som gis i Prop. 125 S (2020-2021).

Svar:

Campus Ås er et unikt prosjekt i kompleksitet og størrelse, og skal huse Norges miljø- og biovitenskapelige Universitet og Veterinærinstituttet. Byggeprosjektet har en stor organisasjon, og har behov for tilreisende spesialister og fagfolk fra ulike deler av verden. Prosjektet er hardt rammet av koronapandemien, med reiserestriksjoner og forsinkede leveranser.

De opplysningene om økonomien i byggeprosjektet som ble gitt i Prop. 1 S (2020-2021) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet, var basert på prognoser om at byggeprosjektet skulle vært avsluttet i 4. kvartal 2020.

Reiserestriksjoner på grunn av koronasituasjonen har medført forsinkelser for Campus Ås-prosjektet på ca. 3-4 måneder, utover det som var lagt til grunn i tidligere planer. Beregninger foretatt i desember 2020, viser at de

løpende månedskostnadene for prosjektet utgjør opp mot 50 mill. kroner pr. måned. Med den foreliggende forsinkelsen, utgjør den totale merkostnaden for byggeprosjektet 150 mill. kroner. Det er et høyt beløp, men dette er også et svært omfattende prosjekt. Beløpet tilsvarer ca. 1,7 pst. av kostnadsrammen. Det er omfattende vurderinger og skjønn som ligger til grunn for beregningene, og det er derfor noe usikkerhet knyttet til estimatene. Jeg understreker også at dette er en kostnadsramme. Det er ikke gitt at hele rammen vil bli benyttet, men den sikrer slutføringen av prosjektet og de forpliktelser som må foretas i sluttfasen.

Koronarestriksjonene, med økte avstandskrav på byggeplassen, gir urasjonell drift, tapt effektivitet og redusert fremdrift for arbeidet på byggeplassen. Koronasituasjonen gjør også at materialer og utstyr ikke blir levert til rett tid. Dette innebærer at det blir behov for forlenget varighet for bemanning og administrasjon/

ledelse i prosjektorganisasjonen og hos entreprenørene. Reiserestriksjoner påfører prosjektet ekstra kostnader til betaling for personell som sitter i karantene, før de kan utføre det arbeidet de kom til landet for å gjøre. Norske entreprenører må leies inn for å utføre arbeid uteblitte utenlandske entreprenører skulle gjort. Forlenget prosjektid gir forlengede driftskostnader, kostnader til leie av anleggsbrakker, anleggsutstyr, gjerder, vakthold, samt driftskostnader for lokalene.

Brukerutstyrprosjektet er ikke tidligere kompensert for ekstra kostnader relatert til koronasituasjonen. Det ble i desember 2020 estimert at konsekvensene for brukerstyrprosjektet pr. måned utgjør ca. 3,5 mill. kroner. Dette ligger til grunn for innmeldingen av de 25 mill. kronene til koronarelaterte kostnader i brukerstyrprosjektet. Kostnadsøkningen skyldes først og fremst forsinkelsene i byggeprosjektet, som igjen har gitt økte personellkostnader for brukerstyrprosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1881

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 21. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for Kvinneklinikken på Haukeland sykehus får ta i bruk hurtigtester der det er nødvendig for å sikre partners mulighet for deltakelse før, under og etter fødsel, slik at Stortingets vedtak blir fulgt opp?

BEGRUNNELSE:

Den 18.februar vedtok Stortinget følgende:

“Stortinget ber regjeringen sikre at hurtigtester kan brukes på sykehusene slik at det legges bedre til rette for at partneren får være med på svangerskapsoppfølgingen og i fødsel- og barseltiden.”

Nå viser det seg at Kvinneklinikken ved Haukeland ikke har tatt i bruk slike hurtigtester og heller ikke planlegger for det. Det vises til at det blir merarbeid på få ressurser. (BT 15.3.21).

Svar:

Stortingets vedtak ble fulgt opp gjennom oppdrag 364 fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet,

der direktoratet ble bedt om å gi anbefalinger for å sikre partners deltakelse før, under og etter fødsel.

Helsedirektoratets anbefalinger:

- Helsedirektoratet anbefaler bruk av hurtigtester i situasjoner der det er nødvendig for å sikre partners mulighet til deltakelse før, under og etter fødsel.
- Helsedirektoratet anbefaler systematisk bruk av hurtigtest der partners smittestatus er suspekt eller uavklart eller ved høy insidens ved lokale utbrudd.
- Helsedirektoratet anbefaler ikke systematisk bruk av hurtigtester for testing av alle partnere. Falske positive vil kunne medføre tiltak med uheldige konsekvenser for partners deltakelse og tilgang på helsepersonell, særlig uheldig i områder med lite smitte.
- Helsedirektoratet anser dagens smitteverntiltak i fødeavdelingene som tilfredsstillende. Helsedirektoratet støtter FHI sin vurdering om at dagens praksis med lokal prioritering av vaksiner er hensiktsmessig.

I møtet jeg hadde med de regionale helseforetakene, Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet den 3. mars ble Helsedirektoratets anbefalinger lagt frem. Jeg forutsetter at de regionale helseforetakene følger opp anbefalingene overfor sine helseforetak.

SPØRSMÅL NR. 1882**Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 19. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren redegjøre for de økonomiske og praktiske konsekvensene dersom Stortinget underveis i avtaleperioden avviker eller gjør vesentlige endringer i taxfree-ordningen, og vil statsråden vurdere å utsette beslutningen om kontraktsinngåelse til etter stortingsvalget?

BEGRUNNELSE:

Avinor har utlyst anbudskonkurranse for driften av taxfree-butikkene på elleve norske flyplasser. Fireårskontrakten fra 2023 er verdt 30 milliarder kroner. Det er et uttalt mål fra Avinor å inngå avtaler i løpet av sommeren 2021.

Innretningen av taxfree-ordningen er et politisk spørsmål, og det er for tiden stor offentlig debatt om ordningen. NOU 2021:4 «Norge mot 2025» anbefalte nylig å avvikle ordningen. Foran stortingsvalget i høst vil ventelig flere norske partier ha programfestet å gjøre vesentlige endringer i ordningen – for eksempel å redusere kvotene på alkohol- og tobakksvarer – eller å avvikle den helt.

På den bakgrunnen er det bekymringsfullt at det fremstår uklart i konkurransedokumentene hvorvidt slike endringer i rammebetingelsene for ordningen vil utløse en rett på kompensasjon til anbudsvinneren. Hvilke andre økonomiske og praktiske konsekvenser som eventuelt følger av endringer i rammebetingelsene er heller ikke tydelig.

Spørsmålsstilleren mener det er høyst betimelig med en debatt om hvorvidt taxfree-ordningen har livets rett, og hvorvidt den er i tråd med norsk tobakk- og alkoholpolitikk for øvrig. Det vises blant annet til at Avinor i anbudsdokumentene har satt målsettinger om nordmenn bør spare minst 50 prosent på å kjøpe brennevin på i taxfree-butikk. Avinor skriver videre at tobakk bør ha en besparelse på minst 50 prosent, vin bør ha en besparelse på minst 25 prosent og champagne bør ha en besparelse på minst fem prosent (E24, 13. februar).

Derfor bes samferdselsministeren om å vurdere hvorvidt kontraktsinngåelsen bør utsettes til etter stortingsvalget, slik at forpliktelsene fra en anbudskonkurranse ikke står i veien for at Stortinget kan styre norsk tobakk- og alkoholpolitikk i kommende stortingsperiode.

Svar:

Avinors lufthavnvirksomhet omfatter 43 lufthavner der et fåtall lønnsomme lufthavner

bidrar til å finansiere det samlede lufthavnnett. Provenyet fra lufthavnavgiftene utgjør i et normalår i underkant av 50 prosent av selskapets samlede driftsinntekter. Øvrig finansiering kommer fra kommersiell virksomhet. Selskapets kommersielle inntekter innenfor lufthavnvirksomheten var på ca. 6,0 mrd. kroner i 2019 (siste normalår før koronapandemien), hvorav taxfree-inntekter utgjorde ca. 2,9 mrd. kroner fordelt på alkohol, tobakk, sukkervarer og parfyme. Inntektene fra alkohol og tobakk utgjorde ca. 1,7 mrd. kroner.

Fra Avinor ble etablert som aksjeselskap i 2003, har selskapet i all hovedsak vært selvfinansiert gjennom det norske og europeiske finansmarkedet, og har i dag en rentebærende gjeld på ca. 25 mrd. kroner. Avinor viser til at selskapet i perioden 2003 og frem til i dag har gjennomført betydelige oppgraderinger og kapasitetsøkninger i det norske lufthavnnett uten at dette har belastet statsbudsjettet. I tillegg har Avinor i denne perioden utbetalt utbytte til staten, og har i perioden 2011-2019 utbetalt 4,2 mrd. kroner i utbytte til staten.

Inntektene fra taxfree-virksomheten er av stor betydning for Avinors evne til å forvalte og utvikle den norske infrastrukturen for luftfart. Det er lite realistisk å forvente at Avinor vil kunne erstatte nivået på taxfree-inntektene med inntekter fra annen kommersiell virksomhet, Hvilke konsekvenser et ev. bortfall av inntekter fra taxfree-ordningen vil ha for selskapets drift og finansiering, vil måtte utredes nærmere.

Når det gjelder ditt spørsmål om å utsette beslutningen om kontraktsinngåelse til etter stortingsvalget, vil jeg vise til at det følger av selskapslovgivningen at det er selskapets styre som har ansvaret for forvaltningen av virksomheten. Dette betyr at det er selskapet som har ansvar for utlysning av anbudskonkurranser og kontraktsinngåelser.

Salg av taxfree-varer skjer i dag på lufthavnene i Oslo, Bergen, Stavanger, Trondheim og Kristiansand gjennom en kontrakt med Travel Retail Norway AS. På lufthavnene Ålesund, Molde, Kristiansund, Bodø, Evenes og Tromsø driver Avinor selv taxfree-salg. På de sistnevnte lufthavnene kjøper Avinor inn varer fra Travel Retail Norway AS. Kontrakten med Travel Retail Norway AS utløper 31. desember 2022. Anskaffelsesregelverket gir ifølge Avinor ikke anledning til å forlenge dagens avtale.

Avinor viser til at en internasjonal tilbudskonkurranse med implementering av nye leietakere er tidkrevende. Dersom andre aktører enn dagens leietaker skal ha en reell mulighet til å ta opp konkurransen, må det settes av tilstrekkelig tid for etablering av virksomhet i det norske markedet. I tillegg må det avsettes tid til overtakelse og ombygging av butikkarealer. Tilbudskonkurransen om drift av selskapets taxfree-butikker og såkalte "travel value"-butikker fra 1. januar 2023 ble kunngjort 11. januar 2021.

Avinor opplyser at det i den pågående tilbudskonkurransen er tatt høyde for fordeling av risiko mellom tilbyder og Avinor i tilfelle av offentligrettslige endringer i taxfree-ordningen. Det er anledning for Avinor til å avslutte

kontrakten fra det tidspunktet eventuelle nye offentligrettslige bestemmelser opphever taxfree-ordningen. Tilsvarende kan leietaker og Avinor avslutte kontrakten dersom det kan sannsynliggjøres at offentlige vedtak vil redusere årsomsetningen med 50 prosent eller mer sammenliknet med de omsetningsprognosene som Avinor har oppgitt i tilbudskonkurransen. Ved et eventuelt opphør av kontrakten før ordinært utløp, må hver av partene dekke egne kostnader relatert til opphøret. Videre må Avinor dekke restavskrivninger på leietakers etablerings- og investeringskostnader. Avinor anslår at et opphør av kontrakten før ordinær tid vil gi et tap på mellom 300 – 500 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 1883

Innlevert 9. april 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 14. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva gjør statsråden for å sikre god kunnskap om regelverket ved grensekontrollene og lik praktisering?

BEGRUNNELSE:

Gjennom en artikkel i Halden Arbeiderblad kommer det frem at grensekontrollen byr på unødvendige belastninger for grensependlere. Erfaringer for grensependlere viser at det er varierende kunnskap hos politiet og ulik praktisering av regelverket.

I artikkelen står det følgende:

«Hun forteller at hun ikke er alene om å oppleve at politiet har varierende kunnskap. Det at hun ikke vet om grensepaseringen kommer til å gå greit eller ikke når hun skal til og fra jobb, preger henne og gjør henne urolig i forkant.

– Det er så man gruer seg når man drar fra jobb, sier hun.»

Svar:

De strenge innreiserestriksjonene som er nødvendige for å bekjempe importsmitten er svært krevende for mange. Regjeringen har tilpasset regelverket, tiltakene, hvem som har rett til innreise, karantenerregelverket mv. i tråd med utviklingen i pandemien og etter råd fra helsemyndighe-

tene. Det er nødvendig med løpende tilpasninger av regelverket, men det kan skape utfordringer for involverte – også for politiet i grensekontrollen.

Justis- og beredskapsdepartementet har siden mars 2020 mottatt ukentlige statusrapporter fra Politidirektoratet (POD) om deres håndtering av pandemien. Det er også jevnlig møter mellom departementet og direktoratet hvor blant annet forståelsen av regelverket og aktuelle problemstillinger blir diskutert.

POD har etablert rutiner for å omsette regelverksendringer ut i politidistriktene gjennom informasjonsdeling, opplæring og møtearenaer. Videre er det ukentlige samhandlingsmøter mellom politidistriktene der erfaringer, forståelse av regelverket og god praksis gjennomgås og diskuteres.

Politiet får også flere ganger i uken tilbakemeldinger og spørsmål om praktiseringen av gjeldende regelverk fra samarbeidsaktører, virksomheter, organisasjoner og publikum.

SPØRSMÅL NR. 1884**Innlevert 10. april 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 20. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke grep vil helseministeren ta for raskt å sikre at barn og unge med spiseforstyrrelser ikke skal bli møtt med lange køer på chat- og hjelpetelefontilbud, og enda lengre ventelister for å komme til gratis lavterskeltilbud slik som f.eks. ROS kan tilby?

BEGRUNNELSE:

Behovet for å sikre personer som nå sliter med sin psykiske helse reell tilgang på lavterskeltilbud uten ventelister er stort. Et av de områdene behovet for oppfølging ser ut til å ha økt ytterligere under koronapandemien er innen spiseforstyrrelser. En sykdom som rammer barn og unge hardt. For eksempel kan Rådgiving om spiseforstyrrelser (ROS) nå melde om at bare ved ROS Vestland står det 50 personer på venteliste.

Svar:

Spiseforstyrrelse er en bekymringsfull tilstand som vi vet kan utvikle seg i alvorlig retning, dersom det ikke gis ikke god og rask hjelp. Det er derfor med bekymring jeg har merket meg økningen i etterspørselen etter både rådgivning og helsehjelp.

Jeg vil først nevne at de offentlige helsetjenestene er operative over hele landet og i alle landets kommuner, også under pandemien. Det omfatter helsestasjons- og

skolehelsetjeneste, fastleger og landets ca. 80 barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker (BUP), som alle gir tilbud også ved spiseforstyrrelser. BUP har strukket seg langt under pandemien og har økt aktiviteten sammenliknet med tidligere år, blant annet gjennom økt bruk av nettbaserte løsninger og telefon. De regionale helseforetakene har meldt til departementet at de har stor oppmerksomhet på situasjonen under pandemien og ikke minst på situasjonen knyttet til økt antall henvisninger knyttet til spiseforstyrrelser. Stortinget bevilget som kjent 100 millioner kroner til styrking av BUP i mars. Helseregionene har frist til 1. mai med å melde tilbake hvordan midlene blir disponert for å styrke tjenesten. Det er videre bevilget betydelige midler under pandemien for å opprettholde kommunale lavterskeltilbud, avlastnings- og aktivitetstiltak for barn og unge.

Hjelpetelefonene utgjør et viktig tilbud for mange med psykiske problemer eller lidelser og støttes derfor over statsbudsjettet. Kirkens SOS og Mental helses hjelpetelefon er til sammen styrket med 15 millioner kroner under pandemien, i tillegg til styrking av flere andre chat- og telefontjenester. Regjeringen har også merket seg helse- og omsorgskomiteens merknad ved budsjettbehandlingen for 2021, hvor regjeringen bes komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett for 2021 med forslag til hvordan ROS kan bli et landsdekkende tilbud. Med forbehold om endringer vil revidert nasjonalbudsjett legges frem 11. mai 2021.

SPØRSMÅL NR. 1885**Innlevert 10. april 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 21. april 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

19. juni -20 ba Stortinget regjeringen om å gjennomgå saksbehandlingen av vindkraftkonsesjoner for å se om lovens krav var fulgt. Jeg er kjent med at statsråden 13.7.2020 mottok en e-post som pekte på at konsesjonen

til Haram Kraft ble innvilget gjennom statlig plan, uten at regionale myndigheter eller statlige fagetater ble gitt anledning til innsigelse i samsvar med § 2-1, 7. ledd i energiloven.

Hvorfor informerte ikke statsråden Stortinget om dette lovbruddet, som burde resultert i byggestans og tilbaketrekking av konsesjon?

BEGRUNNELSE:

Da NVE innvilget konsesjonen 23.06.2008 var innsigelsesretten intakt, fordi konsesjonssaken etter datidens lovverk også måtte behandles som plansak etter Plan- og bygningsloven. Men konsesjonssaken ble aldri behandlet etter plan- og bygningsloven. Selve konsesjonen var under klagebehandling da lovverket ble endret med virkning fra 01.07.2009 og OED/NVE fikk hjemmel til å ta i bruk statlig arealplan, som satte til side behandling etter plan- og bygningsloven. Men innsigelsesretten ble samtidig tatt inn i energilovens § 2-1, 7. ledd. Feilen som OED gjorde var at de tok i bruk en del av det nye lovverket (statlig plan etter energilovens § 3-1, 4. ledd) da klagen ble avvist 14.12.2009, uten å gi regionale myndigheter og statlige fagetater anledning til å ta i bruk en annen del av det nye lovverket (innsigelsesretten etter energilovens § 2-1, 7. ledd). Resultatet ble at innsigelsesretten/-plikten falt bort. Den eneste ivaretagelse av relevant lovverk innen natur, kulturminner, friluftsliv etc. som regionale myndigheter og statlige fagetater benyttet i denne saken var gjennom kommentarer i høringsrunden, og ingen av disse uttalelsene ga støtte til etablering av vindkraftverk på Haramsfjellet.

SPØRSMÅL NR. 1886

Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 19. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

“Arkitekturopprøret Norge” har i løpet av kort tid skapt stor engasjement i sosiale medier for klassisk arkitektur. Det pekes blant annet på systemutfordringer med at profitt for utbygger vinner over hensyn til fasade og bymiljø, og en kald modernistisk stil fortrenger det klassiske.

Hvordan ser regjeringen på arkitekturopprøret, og hvilke tiltak ser statsråden som kan styrke den klassiske arkitekturens posisjon i fremtiden?

Svar:

Det er riktig, som representanten viser til i begrunnelsen for spørsmålet, at plan- og bygningsloven ble endret mellom NVEs konsesjonsvedtak for Haram vindkraftverk og departementets klagevedtak, og at den særlige adgangen til å gi konsesjoner virkning som statlig plan ble innført 1. juli 2009. Samtidig ble plan- og bygningslovens bestemmelser om innsigelse gjort gjeldende for konsesjonssøknader etter energiloven. Forvaltningsvedtak skal selvfølgelig fattes med bakgrunn i den til enhver tid gjeldende rett på området.

Representanten viser til at vedtak om statlig plan fra tok regionale og sentrale myndigheter innsigelseskompetansen.

Energiloven § 2-1 sjuende ledd, fjerde punktum lyder: Reglene om innsigelse i plan- og bygningsloven §§ 5-4 til 5-6 gjelder så langt de passer ved behandling av søknader om konsesjon etter § 3-1 i denne lov.

Innsigelser etter bestemmelsen retter seg mot søknader om konsesjon. Berørte myndigheter kan varsle innsigelse til konsesjonssøknader ved høring av disse. Det følger av forarbeidene til bestemmelsen, jf. Ot. prp. nr. 32 (2007-2008) at behandlingen av innsigelser samordnes med eventuelle klager på konsesjonsvedtak. Innsigelse skal rettes mot konsesjonssøknader. Det er ingen tilsvarende adgang til å fremme innsigelse i forbindelse med spørsmålet om konsesjoner skal gis virkning som statlig plan.

At departementet i saken om Haram vindkraftverk la gjeldende rett til grunn for departementets klagevedtak mener jeg derfor er på det rene.

BEGRUNNELSE:

Arkitektur har stor betydning for bymiljøet og trivsel for alle mennesker som ferdes rundt bebyggelsen, ikke bare for dem som bor eller jobber i en bygning. Arkitekturopprøret Norge har kastet lys over utviklingen med at klassisk stil fortrenses av bygninger med modernistisk og mer pregløs karakteristikk. I sosiale medier vises det til en rekke eksempler hvor eldre bygninger som ville hatt kulturhistorisk verdi er revet eller endret til fordel for

modernistiske bygg, eller at nye bygninger kolliderer med eksisterende klassisk miljø. Klassiske kvartaler erstattes av blokker i betong. Stortingsbygningen kan selv tjene som et tidlig eksempel. Emil Victor Langlets opprinnelige bygning fra 1866 ble endret ved rivning av delen som huset Riksarkivet i 1949 til fordel for oppføring av et funksjonalistisk tilbygg i 1959 som skjuler Lagtingssalen mot Akersgata og Egertorget. Arkitekturopprøret viser også til eksempler på nybygg i Europa hvor klassisk stil er forent med funksjonalitet, bærekraft og moderne byutvikling. Dette er ikke nødvendigvis motsetninger. Initiativtakerne viser til studier om at flertallet befolkningen foretrekker klassisk arkitektur, og betydningen dette har for befolkningens velvære og psykososiale forhold. Blant annet viser en studie fra NMBU i 2020 at folk flest ikke trives med moderne arkitektur. Det som i studien omtales som moderne, er arkitektur preget av minimalisme, asymmetri og lite bruk av ornamenter, med bygg som ofte består av glatt betong, glass og stål utviklet siden 1960-tallet. Med tradisjonell arkitektur viser forskerne til plasser og gater som var typiske i Oslo på 1800- og 1900-tallet. Bygningene var preget av symmetri, ornamenter, naturmaterialer og klare referanser til lokale tradisjoner.

Svar:

Jeg vil først få takke representanten for spørsmålet, og for det engasjementet som ligger bak. Vi er helt enige om at arkitektur har stor betydning for bymiljøet og for trivsel.

Arkitektur skal engasjere, og "Arkitekturopprøret Norge" er ett av flere initiativ for å diskutere våre bygde omgivelser. Det er en debatt regjeringen ønsker velkommen.

Samtidig er arkitektur og våre bygde omgivelser komplekse problemstillinger, som omfatter mer enn spørsmålet om klassisk eller modernistisk stil. Vi mennesker former omgivelsene våre ut fra hvem vi er, hva som kjennetegner vår tid, og hvilke hjelpemidler vi har tilgjengelig. Alle våre byer og tettsteder er formet av de som har bodd der opp gjennom tidene, de ideene de har trodd på, og det inntektsgrunnlaget de har hatt å leve av, enten det var handel, fiskeri, industri, finans, kultur eller en broket blanding av dem alle. Slik har det alltid vært, og slik vil det alltid være.

Gjennom historien har både politikere, byutviklere, boligutbyggere og arkitekter tatt gode og dårlige valg. Og det er vanskelig å være uenig i at det finnes mindre vellykkede utbygginger i de fleste byer og tettsteder landet over. Men når representanten setter det hun kaller den "kalde" modernismen opp mot en klassisk arkitektur, så mener jeg vi er inne på et blindspor. Det kunne være fristende å spørre om representanten også mener Ekebergrestauranten er et skjellsettende eksempel på den kalde stilen folk flest ikke vil ha? Arkitekten bak denne funksjonalistiske bygningen fra 1929, Lars Backer, leverte opprinnelig

to forslag til arkitektkonkurransen; et tradisjonelt "tilpasset den gjengse smak" og et moderne "tilpasset den nye tid". Som vi alle vet, var det sistnevnte som vant, og den er i dag et populært utfartsmål, også fordi bygget etter mitt syn er vakkert utformet, tilpasset stedet og funksjonen.

Poenget med denne lille anekdoten er ikke å gå inn i en polemisk diskusjon om hva som er stygt og pent, men snarere at estetikk alltid vil bero på øyet som ser. Så på representantens spørsmål om jeg vil styrke den ene stilarten fremfor den andre, er svaret nei. Viktigere enn å hige etter en fellesnorm for estetikk, er det at arkitekturen legger til rette for gode boliger, menneskevennlige byrom, trivsel, stedstilpasning og variasjon.

For meg er det virkelig interessant med arkitekturdebatten hvordan vi kan sikre at det som bygges er bærekraftig, både sosialt, økonomisk og miljømessig. Vi vet at det sosiale perspektivet kan komme under press der hvor det må bygges tett, raskt og effektivt for å møte befolkningsvekst og dempe boligprisvekst. Og dersom det som bygges ikke tåler tidens tann, oppnår vi heller ikke full miljømessig effekt.

I plan- og bygningslovens formålsparagraf står det tydelig beskrevet at man skal bygge til det beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Loven gir kommunene et ansvar for å legge til rette for gode bomiljø, og at alle byggetiltak utføres med visuelle kvaliteter både i seg selv, og i forhold til omgivelsene. Kommunene har altså både ansvar for og handlingsrom til, å stille krav til utbyggingsprosjekter.

Likevel er det nok slik at ikke alle kommuner er like flinke til å ta i bruk dette handlingsrommet. Det er et tema jeg allerede har tatt tak i, og som jeg vil følge opp enda tettere fremover. Kommunal- og moderniseringsdepartementet oppretter nå nye temasider om arkitektur, der vi vil dele kunnskap fra studier og utredninger, blant annet om fortetting med kvalitet. Det er bevilget midler til å opprette flere studieplasser for planleggere, vi styrker digitale planprosesser som gjør medvirkning i planprosessene enklere, og alle tre dimensjonene av bærekraftsbegrepet er en premiss for Attraktiv by-prisen og årets tema i Statens pris for byggkvalitet.

Jeg har stor tro på god diskusjon, og ikke minst forslag til gode løsninger. Hvordan vi kan sikre bokvalitet og gode nabolag i byer og tettsteder over hele landet, hva som gir varige og inkluderende kvaliteter i uterommene, hvordan etablere et godt samspill mellom private og offentlige fellesarealer, skape sosiale møteplasser i planleggingen, og forholdet mellom utforming og trivsel, er spørsmål jeg ønsker å diskutere videre. Men utgangspunktet kommer ikke til å være at alt var bedre før, eller at alt som er moderne er mislykket.

SPØRSMÅL NR. 1887**Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 15. april 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over selvforsyningsgraden de siste 6 årene, og hvordan ser hun på denne i lys av matsikkerhet og trusselen fra antibiotikaresistens, samt i et beredskapsperspektiv?

Svar:

Selvforsyningsgraden beskriver hvor mye av det vi spiser som er produsert i Norge målt på energibasis, og er ett av flere mål på hvilken markedsandel den norske matsektoren har i det norske matmarkedet. Selvforsyningsgraden påvirkes av de naturgitte produksjonsforholdene, været, ulike kvalitetskrav, priser, landbrukspolitiske virkemidler og internasjonale handelsavtaler. Det tas i beregningen av selvforsyningsgrad ikke hensyn til eksport, eller til muligheten for å legge om produksjonen til produkter med høyere energigrad, dersom situasjonen skulle kreve det. Selvforsyningsgrad er derfor ikke et entydig godt mål på mulighetene til å dekke matvarebehovet med nasjonal produksjon, for eksempel i en situasjon der all import stoppes over tid. Selvforsyningsgraden per produktgruppe og totalt ble grundig belyst i Prop. 118 S (2019-2020) om jordbruks-oppgjøret 2019.

Figuren under viser tall fra NIBIO på selvforsyningsgrad totalt, selvforsyningsgrad eksklusiv fisk, og andel produsert i Norge på norsk før de siste 6 årene. Tallene for 2020 er under utarbeidelse og er dessverre ikke tilgjengelige ennå, men som følge av at effekten av tørkesommeren 2018 da i stor grad var borte, kan det forventes en økning av selvforsyningsgraden i 2020 i forhold til 2018 og 2019. Dette til tross for noe større registrert import av kjøtt på grunn av pandemien.

Jeg vil påpeke at tallene er oppdatert sammenlignet med Prop. 118 S (2019-2020) og de er nå justert for grensehandel. Grensehandel har tidligere ikke inngått i tilsvarende tall. Anslaget for grensehandelen er usikkert. Etter innarbeidningen har selvforsyningsgraden blitt noe lavere enn angitt i for eksempel i proposisjonen om jordbruksoppgjøret 2020. Det blir interessant å se på tallene for 2020. Grensehandelen vil være svært lav, og mye av den uregistrerte privatimporten er erstattet med registrert import.

Matsikkerheten i Norge baserer seg på tre pilarer. Det er nasjonal produksjon, handel og ivaretagning av pro-

duksjonsgrunnlaget. Forsyningsberedskapen innenfor matvaresektoren er basert på at både nasjonal produksjon og import langt på vei kan bli opprettholdt også i kriser. Norge er bortimot fullt ut selvforsynt med kjøtt, fisk, egg, melk og meieriprodukter, og med grove grønnsaker som kål og kålrot. Sjømatsektoren er stor, og sammen med matproduksjon fra landbruket sikrer den et solid fundament for nasjonal matsikkerhet. Det er videre et beredskapspotensial i omlegging av forbruksmønsteret i en krisesituasjon i retning av mer konsum av plantevekster som bygg og havre, og noe reduksjon av husdyrproduksjonen.

Vi står nå i det vi håper er slutfasen av koronapandemien. Også i denne situasjonen har matforsyningen gått tilnærmet som normalt. Det siste året har tydelig vist at matforsyningskjeden i en krevende tid er både robust og fleksibel. Selv i denne verdensomspennende koronakrisen ser land viktigheten av å opprettholde internasjonal varehandel og forsyning med matvarer. Samtidig viser pandemien hvor avhengig også norsk matproduksjon er av at handelslinjene for innsatsvarer og tilgang på arbeidskraft sikres.

Når det gjelder antibiotikaresistens (AMR) er situasjonen hos matproduserende dyr i Norge svært god sett i et internasjonalt perspektiv, og Norge er en pådriver i det internasjonale arbeidet mot AMR. Den globale utviklingen på dette området er en av de største helseutfordringene vi står overfor i dag. Utfordringene må møtes gjennom internasjonalt samarbeid innenfor mange ulike sektorer; folkehelse, dyrehelse, mat og miljø. Det er dette vi ofte omtaler som Æn-helse perspektivet.

I overvåking og studier av AMR hos dyr og i mat i Norge undersøkes særlig forekomsten av enkelte resistente bakterier, som regnes som spesielt viktige i et Æn-helse-perspektiv. Etter et føre-var-prinsipp er det ønskelig å holde forekomsten av slike bakterier på et så lavt nivå som mulig, slik at dyr ikke skal kunne utgjøre en vesentlig kilde for overføring til mennesker eller til natur og miljø.

Alt kjøtt som importeres til Norge må oppfylle kravene i regelverket når det gjelder dyrehelse og mattrygghet. Norge er i henhold til EØS-avtalen forpliktet til å følge det harmoniserte EU-regelverket. Dette betyr at kjøttet må være helsemessig trygt, og at innhold og merking er i overensstemmelse med norske regler.

Avslutningsvis vil jeg advare mot å bruke den ekstraordinære situasjonen i 2020 og 2021 som et utgangspunkt for store endringer i norsk jordbrukspolitikk.

Norsk jordbruk er over tid tjent med å tilpasse produksjonen til den varige etterspørselen. Det er å forvente at avsetningen for særlig husdyrproduksjonene vil falle tilbake når reiserestriksjonene blir opphevet og grensehandelen normaliserer seg. Det tjener ingen, aller minst husdyrproduzenten, å stimulere til en produksjon nå, som igjen vil

kunne medføre overproduksjon etter pandemien. Jeg vil også advare mot å stimulere for sterkt til produksjon av norsk korn uten sikkerhet for avsetning. Det er relevant å nevne at det etter en god kornhøst i 2020, ifølge markedsregulator Felleskjøpet Agri, er meldt inn overskudd av totalt 57 000 tonn korn inneværende sesong.

SPØRSMÅL NR. 1888

Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 19. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvor mye tilskuddsmidler har blitt gitt fra Norsk Filminstitutt ulike ordninger til norske film- og TV-produksjoner de siste 7 årene, og hvor mange av disse produksjonene (herunder også internasjonale samproduksjoner) har helt eller delvis blitt produsert utenfor Norge?

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Norsk filminstitutt, som opplyser at det ikke føres statistikk over det representanten her spør om.

Produksjon og marked for film og serier har i økende grad blitt globalisert. Alle faser av arbeidet har nå et sterkt

internasjonalt preg. Arbeidet med en filmproduksjon er sammensatt og består i hovedfasene utvikling, produksjon og lansering. En norsk filmprodusent vil av ulike årsaker kunne velge å legge deler av arbeidet i disse fasene i utlandet. Det kan være ulike årsaker til dette, men ofte ligger det økonomiske insentiver bak. Norsk filminstitutt gir tilskudd til alle fasene i en filmproduksjon. Finansieringen av film er kompleks og tilskudd fra Norsk filminstitutt utgjør bare en del av filmens budsjett. Det vil derfor være krevende å fastslå hvorvidt det er norske tilskuddsmidler som er brukt i utlandet og i så fall hvor stor andel, eller om det er tilskudd fra andre kilder. Det er dessverre ikke mulig å gi et svar på spørsmålet uten en omfattende analyse.

SPØRSMÅL NR. 1889

Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 14. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kva er grunnen til at Møre og Romsdal politidistrikt ikkje nådde responstidkrava i fire av seks kategoriar i 2020?

GRUNNGJEVING:

Politidekninga i Møre og Romsdal er framleis langt bak det nasjonale målet: 31.12.2020 var det 1,64 politifolk per 1000 innbyggjar i fylket. Møre og Romsdal politidistrikt nådde ikkje responstidkrava i fire av seks kategori-

ar i 2020, og dette er det dårlegaste resultatet dei fem åra målingane har eksistert.

Svar:

Siden 2015 har det blitt stilt nasjonale krav til politiets responstid differensiert i tre kategorier ut fra befolkningstetthet. Det stilles krav til 80 prosent av hasteoppdragene per tettstedskategori, altså hvilken responstid politiet skal holde seg under i 80 prosent av hasteoppdragene (80 prosentil). Jeg synes det er gledelig at de nasjonale resultatene for 2020 viser at politiet når kravene i samtlige tettsteds kategorier.

Det er Politidirektoratet som setter responstidskrav til politidistriktene og mål for hva responstiden skal være i 50 prosent av hasteoppdragene (50 prosentil). Departementet er kjent med at Møre og Romsdal politidistrikt ikke når alle kravene og målene slik de er satt fra Politidirektoratet. I 2020 var politidistriktet 2 minutter bak kravet for tettsteder hvor det bor 20 000 innbyggere eller flere og

i tettsteder hvor det bor færre enn 2000 innbyggere. For tettsteder med mellom 2000 og 20 000 innbyggere var politiet 1 minutt raskere enn kravet.

Politiet jobber systematisk med å forbedre responstidsresultatene i de områder hvor man ikke når kravene. Responstidsresultatene for Møre og Romsdal politidistrikt følges opp i styringsdialogen mellom Politidirektoratet og politidistriktet.

Storingsrepresentanten viser i sin begrunnelse til at politidekningen i Møre og Romsdal er bak det nasjonale målet. Målet om en politidekning på 2 polititjenestepersoner per 1000 innbyggere gjelder for landet samlet sett. Målet er på nasjonalt nivå ettersom distriktene er ulike når det kommer til geografi og kriminalitetsutfordringer. Per 31.12.2020 var politidekningen på 2,03 per 1000 på landsbasis. Med de 400 nye faste stillingene blir deknningen på 2,09 per 1000. Møre og Romsdal politidistrikt har i perioden hatt en økning i dekningsgraden på over 35 prosent, fra 1,21 per 1000 i 2013 til 1,64 per 1000 i 2020.

SPØRSMÅL NR. 1890

Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 15. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Kommunene landet rundt har siden pandemien inntraff for om lag ett år siden ført nøyaktig regnskap over kostnader som kommunene har hatt som følge av pandemien. Myndighetene har gitt kommunene noe skjønnsmidler og økt rammetilskudd. Likevel ser vi at enkelte kommuner fortsatt har et stort udekket gap mellom kostnadene og hva som er kompensert.

Vil statsråden sørge for at kostnadene som kommunene kan dokumentere vil bli dekket fullt ut slik regjeringen forsikret kommunene om når pandemien kom til Norge?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har varslet at den vil kompensere kommunenes utgifter i forbindelse med epidemien. Marker kommune i Østfold har eksempelvis hatt et lavt smittetrykk, relativt lav arbeidsledighet, og heller ikke fått full uttelling i form av skjønnsmidler til kommunal drift eller til næringslivet i kommunen.

Kommunen har regelmessig rapportert Statsforvalter på økonomi knyttet både til smittevern og kostnader knyttet til testing, isolering, sporting og karantenering (TISK). Kommunen hadde i utgangspunktet ikke rutiner for dette. Dette har krevd mye ressurser i form av økte lønnskostnader og omdisponering av ansatte til andre oppgaver. De kostnadene vil det bli mindre av fremover. En del av denne jobben ifølge kommunen bidratt til lavt smittetrykk.

Parallelt har kommunen mottatt brev fra Regjeringen som pålegger at man dekker merkostnader til ekstra bemanning, opprettholde åpningstider i SFO og barnehage, dekker merutgifter til ekstraordinært renhold, ekstra ressurser til skoleskyss også videre.

Som eksempel har Marker kommune har i 2020 mottatt følgende beløp i økt rammetilskudd/skjønnsmidler knyttet til korona:

- 20.04.20. Økt rammetilskudd kr 2 674 000.
- 04.05.20. Skjønnsmidler kr 400 000.
- 31.12.20. Økt rammetilskudd kr 333 000.
- 31.12.20. Skjønnsmidler kr 2 100 000.

Til sammen kr 5 507 000.

Marker kommune har dokumenterte utgifter knyttet til pandemien på 13,7 millioner kroner og fått dekket seks millioner kroner. Resterende utestående beløp er da 7,7 millioner kroner.

Svar:

Regjeringen har varslet at kommunesektoren vil bli kompensert for virkninger av skattesvikt, inntektsbortfall og merutgifter i forbindelse med koronapandemien. Regjeringen nedsatte i april 2020 en arbeidsgruppe for å kartlegge hvilke typer utgifter og inntekter i kommunesektoren som blir påvirket av pandemien, og gi et anslag på hvor mye de ulike typene av utgifter og inntekter utgjør. Arbeidsgruppen består av representanter fra berørte departementer, kommunesektoren og KS.

Arbeidsgruppen avga i mars endelig rapport med anslag på de økonomiske konsekvensene av pandemien for kommunesektoren i 2020. Merutgifter og inntektsbortfall anslås til om lag 14 mrd. kroner. I tillegg kommer lavere skatteinntekter enn anslått i saldert budsjett for 2020, anslått til 3,8 mrd. kroner for sektoren samlet.

I motsatt retning trekker den midlertidige reduksjonen i arbeidsgiveravgiften 3. termin 2020 og økt kjøpekraft som følge av lavere kostnadsvekst enn budsjettet med. Kommunesektorens innsparing som følge av reduksjonen i arbeidsgiveravgiften anslås til 1,7 mrd. kroner. Innsparingen som følge av lavere lønns- og prisvekst (deflator) ble i arbeidsgruppens foreløpige rapport i oktober 2020 anslått til 6,9 mrd. kroner. Deflator for 2020 blir oppdatert i Revidert nasjonalbudsjett 2021.

Basert på konklusjonene i arbeidsgruppens rapport, er kommunesektoren i 2020 samlet sett kompensert for de økonomiske konsekvensene av pandemien gjennom statens kompenserende tiltak. Det er imidlertid variasjoner mellom kommuner og mellom fylkeskommuner når det gjelder hvor hardt man er rammet av koronapandemien og hvor store de økonomiske konsekvensene har vært. Derfor er en stor del av kompensasjonen gitt som skjønnsmidler. Departementet har hatt, og vil fortsatt ha, nær kontakt med statsforvalteren om situasjonen i den enkelte kommune.

For 2021 er det bevilget koronamidler til kommunesektoren på nær 16 milliarder kroner. Dette inkluderer 1,9 milliarder kroner som er gitt som en særskilt kompensasjon for skattesvikten i 2020. Også for 2021 er deler av kompensasjonen til kommunesektoren bevilget som skjønnsmidler, som legger til rette for at behovene til de hardest rammede kommunene kan ivaretas.

Arbeidsgruppen skal jobbe videre frem til august 2021. I neste rapport skal arbeidsgruppen anslå merutgifter og mindreinntekter for 1. halvår 2021 basert på foreløpige regnskapstall, og det tas også sikte på å gi anslag for 2. halvår 2021.

Jeg har ikke grunnlag for å vurdere tall for anslåtte merutgifter for enkeltkommuner. Noen finansielle nøkkeltall for Marker kommune i 2020 indikerer imidlertid at kommunen neppe var betydelig underfinansiert dette året: Kommunen hadde et netto driftsresultat i 2020 på 5,2 pst. (vel 16 mill. kroner). Disposisjonsfondet økte til 67 mill. kroner per 31.12.2020, noe som utgjør 20,8 pst. ift. driftsinntektene (mot 11,7 pst. for landet).

SPØRSMÅL NR. 1891

Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 16. april 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva er både nominell og reel utvikling i ASDs budsjett for å få folk i jobb fra 2013 til i dag, hvor midlertidige koronatiltak ekskluderes?

BEGRUNNELSE:

Ber om prosentvis og absolutt endring både nominelt og reel, samlet og fordelt på programkategori for ASDs budsjett for å få folk i jobb. Det anses som naturlig at "ASDs budsjett for å få folk i jobb" utgjør programområde 09, enten a) ekskludert 09.50 og 09.60, b) kun inkludert

kategori 09.10 og 09.30 eller c) mer finmasket, dersom det anses nødvendig for å svare på spørsmålet.

Svar:

For å svare på spørsmålet vurderes det som mest relevant å se på kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 01 Driftsutgifter (i kategori 09.10) og kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak (i kategori 09.30). Tabellen viser prosentvis og absolutt endring, både nominelt og reelt. For å omgjøre til faste priser, er det brukt en vektet prisjustering lik 70 prosent av lønnsvekst og 30 prosent av prisvekst (KPI). Det er tatt utgangspunkt i nysaldert budsjett for årene 2013-2020. Tall for 2021 er siste vedtatt budsjett. Det vil si at lønn-

skompensasjon for 2021 som følge av lønnsoppgjøret i 2021 ikke er inkludert i budsjettet.

Det er flere elementer i etatens driftsbudsjett som ikke er direkte knyttet til å få folk i jobb og det er endringer som skyldes tekniske justeringer og flytting av ansvarssområder. Eksempelvis skyldes store deler av nedgangen i 2018 (i 2020-priser) at NAV Innkreving ble overført til Skatteetaten, i 2019 ble det opprettet en egen driftspost under kap. 634 til tiltak i egen regi, som igjen førte til at 200 mill. kroner ikke ble overført til etatens driftsbudsjett (fra kap.634, post 76), og endringer i måten man regnskapsfører arbeidsgiverandelen av pensjonspremien har forsert 160 mill. kroner fra 2021 til 2020.

<i>Mill. kroner</i>									
<i>Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak</i>									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*
Nysaldert budsjett	7 286,3	7 296,1	7 658,1	8 278,2	8 929,6	8 728,4	8 994,5	9 010,2	10 564,9
Endring fra året før		9,8	362,0	620,1	651,4	-201,2	266,1	15,7	1 554,7
Prosentvis endring		0,1	5,0	8,1	7,9	-2,3	3,0	0,2	17,3
Faste 2020-priser	8 736,4	8 515,7	8 712,5	9 202,6	9 711,2	9 230,2	9 224,8	9 010,2	10 291,3
Endring fra året før		-220,7	196,9	490,1	508,6	-480,9	-5,5	-214,6	1 281,1
Prosentvis endring		-2,5	2,3	5,6	5,5	-5,0	-0,1	-2,3	14,2
<i>Kap. 605 Arbeids- og velferdsdirektoratet, post 01 Drift</i>									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*
Nysaldert budsjett	10 625,40	11 081,40	11 292,40	11 419,40	11 683,90	11 875	11 833,90	12 257,90	12 264,7
Endring fra året før		456,0	211,0	127,0	264,5	191,1	-41,1	424,0	6,8
Prosentvis endring		4,3	1,9	1,1	2,3	1,6	-0,3	3,6	0,1
Faste 2020-priser	12 740,0	12 933,7	12 847,2	12 694,6	12 706,6	12 557,8	12 136,8	12 257,9	11 947,0
Endring fra året før		193,7	-86,5	-152,6	12,0	-148,8	-420,9	121,1	-310,9
Prosentvis endring		1,5	-0,7	-1,2	0,1	-1,2	-3,4	1,0	-2,5
<i>Forutsetning</i>									
Prisjusteringsfaktor	3,4	2,7	2,6	2,3	2,2	2,8	3,1	2,6	2,6

*Lønnskompensasjon for 2021 som følge av lønnsoppgjøret i 2021 ikke er inkludert

Arbeids- og velferdsetaten ble midlertidig styrket med til sammen 900 mill. kroner i 2020 og 750 mill. kroner i 2021 for å avhjelpe situasjonen i etaten som følge av pandemien. Disse midlene er tatt ut i tabellen. I 2020 ble det også opprettet en midlertidig kompensasjonsordning for forhåndsgodkjente tiltaksarrangører bevilget med 100 mill. kroner under kap. 634 som også er tatt ut. I Prop. 1 S (2020-2021) styrket regjeringen arbeidsmarkedstiltakene rettet mot arbeidssøkere med til sammen 825 mill. kroner, inkl. personellressurser. I Prop. 79 S (2020-2021) ble arbeidsmarkedstiltakene ytterligere styrket med til

sammen 525 mill. kroner, inkl. personellressurser. Den styrkede innsatsen skal motvirke at ledigheten blir varig høyere som følge av koronakrisen, men er ikke et midlertidig koronatiltak som sådan, og disse midlene er derfor inkludert i tabellen.

SPØRSMÅL NR. 1892**Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 16. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

På Romerike har en rekke solide lensmannskontor forsvunnet eller blitt tappet for ansatte. Bl.a. har lensmannskontoret på Sørumsand blitt lagt ned. Lensmannskontorene i Nittedal, Nes og Lørenskog har mistet de fleste ansatte. I Aurskog-Høland fungerer lensmannen nå som politikontakt, i tillegg til å være varaordfører i Eidskog.

Er statsråden tilfreds med den massive sentraliseringen av politiet som har skjedd på Romerike, og forstår statsråden at folk reagerer på at politiet forlater tettsted etter tettsted?

BEGRUNNELSE:

I Indre Akershus blad den 12. mars kunne vi lese om Hans Martin Imshaug som hadde skrevet følgende på Facebook:

«Dette er en av konsekvensene med politireformen. Finnes ikke politi på Sørumsand lenger, og dette vet ungdom som gjør ugagn. Jeg savner faktisk tiden hvor Engen stoppa alle med moped på Sørumsand. Da visste vi i hvert fall at han var der». Lensmann Svein Engen gikk nylig av med pensjon etter mer enn 40 år i politiet til avisa sa han i samme sak: «Vi hadde trua på det vi drev med! Vi bodde i lokalsamfunnet og hadde kunnskapen. Nå går det prestisje i å hevde at dette ikke er viktig, men det skjønner alle (...) Det er klart, når det nærmest alltid er folk på jobb og politibilen synes til enhver tid – det frister ikke like mye med rampestreker når det er muligheter for å bli ferska! Vi var operative hele tiden – og vi brydde oss om bygda og menneskene som bor der!»

Svar:

Befolkningens trygghet er det overordnede målet for alt politiet gjør, og vi skal ha et lokalt tilstedeværende politi i hele landet. Det har vi, og det styrker vi. Likevel er det slik at oppgavesammensetningen ved lensmannskontorene er en helt annen i dag enn den var tidligere. Oppgaver som blant annet håndteringen av vakt og beredskap og etterforskning av vanskelige kriminalsaker, løses innenfor de totale ressursene i politidistriktene.

Nå har det lokale lensmannskontoret tilgang til spesialtjenester som enten bidrar i eller overtar arbeidet. Dette ville ikke vært mulig med gammel organisering. Dette bidrar til at politiet i dag er i stand til å levere bedre polititjenester til innbyggerne i hele politidistriktet enn det som var tilfellet tidligere, da kompetansen var spredt på flere tjenestesteder. Politidistriktet er med andre ord

betydelig bedre rustet til å håndtere store alvorlige saker, operasjoner og hendelser, også på små steder.

En vurdering av politikraft og tilstedeværelse må derfor gjøres ut fra kapasitet og kompetanse på politidistrikts- og geografisk driftsenhetsnivå, ikke det enkelte tjenestested. Det lokale politiet kan dra veksler på de samlede kapasitetene i politidistriktet og i spesielle saker fra nasjonale særorgan.

Øst politidistrikt, som Romerike inngår i, har dag en totalbemanning på 1945,3 årsverk ved utgangen av 2020, mot 1571,8 årsverk ved utgangen av 2013. Tallene er hentet fra politiet.no. Det tidligere Romerike politidistrikt hadde ved utgangen av 2015 en bemanning på 467,1 politiårsverk. Arbeidsoppgaver knyttet til Oslo lufthavn Gardermoen har ført til at det i regionen ved utgangen av 2020 er 517 politiårsverk dvs. en økning på 50 politiårsverk.

I stortingsmeldingen om politiet, Meld. St. 29 (2019-2020), (Politimeldingen – et politi for fremtiden), som ble behandlet av Stortinget 23. februar 2021, heter det at «regjeringen vil styrke de geografiske driftsenhetene mer enn de funksjonelle driftsenhetene på politidistriktnivå i årene som kommer». I 2020 ble budsjettet til de geografiske driftsenhetene økt med åtte prosent i forhold til året før. I budsjettet for 2021 økes bevilgningen til politiet med om lag 578 mill. kroner. Økningen skal i hovedsak gå til å styrke de geografiske driftsenhetene i politiet, og vil gi økt lokal tilstedeværelse og mer politikraft der folk bor og ferdes.

Politiets innbyggerundersøkelse for 2020 viser at folks tillit til politiet øker over hele landet, og at tryggheten hos folk går opp.

Som justis- og beredskapsminister er jeg opptatt av å sørge for at politiet har de beste forutsetningene for å gjøre en best mulig jobb. Jeg mener ikke at alt er perfekt. Vi skal hele tiden vurdere om ressursene er fordelt riktig, men jeg har lyst til å understreke at det er en politimester som kjenner sitt distrikts behov best, og som må foreta den vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 1893**Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 27. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke endringer i hvilke legemidler har overskredet fristen for å publisere sikkerhetsoppdateringer de siste tre årene, hvor lang var forsinkelsen og hvilke bivirkninger (herunder legemiddelrelaterte dødsfall) hos pasientene kan eventuelt ha oppstått i den forbindelse?

BEGRUNNELSE:

I skriftlig spørsmål dok. nr. 15:779 (2020-2021) ble statsråden spurt om hvor mange saker som overskrider 30-dagersfristen fra tidspunktet en endring blir kjent for Legemiddelverket, gjennom varsel fra legemiddelprodusenten, til Legemiddelverket gjør dette kjent for norsk helsepersonell, samt hvorvidt det kan ha oppstått alvorlige bivirkninger ved bruk av disse legemidlene. Statsråden pekte i sitt svar på at fristen hadde blitt overskredet i 24 saker i 2020.

Tv2 fortalte i januar om parkinsonpasienter som hadde fått elleville bivirkninger av sin parkinsonmedisin. De hadde mistet impuls kontrollen, noe som hadde fått katastrofale følger for livene deres. Bivirkninger de som pasienter hadde fått mangelfulle opplysninger om, og som man i starten heller ikke hadde full kjennskap til. De nylige tilfellene av alvorlige bivirkninger ved enkelte koronavaksiner, har også minnet oss på hvor viktig det er med rask og god kunnskapsdeling på dette feltet.

Svar:

Som jeg viste til i mitt svar på representantens spørsmål nr. 779 (2020-2021) til skriftlig besvarelse, har Statens legemiddelverk som en av sine hovedoppgaver ansvar for å vurdere søknader om markedsføringstillatelse (MT) for legemidler i Norge. Legemiddelverket har også ansvar for å vurdere søknader om endringer etter at et legemiddel er godkjent, og sørge for at preparatomtalene og pakningsvedleggene oppdateres innen fastsatte frister.

Legemiddelverket publiserer oversikter over saksbehandlingstider og forsinkelser. For de fleste forsinkelser dreier det seg om dager eller noen få uker. Det vil imidlertid være et uforholdsmessig krevende arbeid å ta ut den detaljerte statistikken som etterspørres, noe som også ville gått direkte ut over Legemiddelverkets pågående arbeid med sikkerhet og håndtering av bivirkningsmeldinger for covid-19-vaksiner. Mindre forsinkelser i oppdateringer av preparatomtaler og pakningsvedlegg er heller ikke vesen-

tlig avgjørende for hvor raskt ny sikkerhetsinformasjon når frem til pasienten.

På grunn av produksjonsforhold og logistikk kan det ta inntil 12 måneder etter godkjennelse før pakningene som utleveres fra apotek inneholder oppdaterte pakningsvedlegg. For viktige sikkerhetsoppdateringer gjennomføres derfor ytterligere informasjonstiltak utover oppdatering av pakningsvedlegget. Disse tiltakene er primært rettet mot forskriver og helsepersonell, men i noen tilfeller også mot pasienter direkte. Aktiv informasjon til pasienter om ny sikkerhetsinformasjon forutsetter likevel i de fleste tilfeller at forskriver informerer pasienten.

For å sikre rask kommunikasjon av viktige bivirkninger er «Kjære helsepersonell»-brev et hovedverktøy. Disse sendes direkte til aktuelt helsepersonell slik at informasjon mottas raskere enn ved å vente på oppdatert produktinformasjon og implementering av denne. «Kjære helsepersonell»-brev brukes når det er behov for umiddelbar informasjon og handling, f.eks. når sikkerhetsårsaker gir behov for suspensjon eller tilbaketrekking av et legemiddel, viktige endringer i kontraindikasjoner, begrensninger i indikasjoner eller doseringsendringer, eller når det blir viktige begrensninger i legemidlers tilgjengelighet som kan påvirke pasienter.

Når det er behov for ytterligere informasjon til helsepersonell og/eller pasienter om hvordan man skal begrense risikoen for en viss bivirkning, kan det også utarbeides opplæringsmateriell med spesielt fokus på aktuell(e) bivirkning(er). I de tilfeller hvor det finnes opplæringsmateriell har legemiddelfirmaene plikt til å distribuere dette og informere relevante grupper av helsepersonell, som tar det videre til sine pasienter. For fastleger vil det komme opp som et varsel i elektronisk pasientjournal i forskrivningsøyeblikket. I tillegg vil det foreligge informasjon om dette i Felleskatalogen når man søker opp det aktuelle legemidlet. Opplæringsmateriell distribueres på samme måte som «Kjære helsepersonell»-brev.

I tillegg publiseres nyhetssaker på Legemiddelverkets hjemmeside, samt gjennom andre kanaler som spalten «Nytt om legemidler» i Tidsskriftet for den norske legeforening, Facebook og andre medier.

I det spesifikke eksemplet med legemidler mot Parkinsons sykdom og impuls kontrollforstyrrelser, så er dette en bivirkning som har vært kjent over lengre tid og som står oppført i produktinformasjonen. Preparatomtale og pakningsvedlegg for parkinsonlegemidlene

har i dag en omfattende tekst som har kommet inn over tid, etter økt erfaring med bruk av legemidlene. Når det oppdages nye bivirkninger, blir det gjerne økt oppmerksomhet om disse slik at man lærer mer og kan oppdatere produktinformasjonen ytterligere ved behov. Blant annet står det nå et eget avsnitt om risikoen for impuls kontroll i pakningsvedleggene. Mediesaken representanten viser til

fra januar i år omhandler altså ikke nylig oppdagede bivirkninger, men heller bivirkninger som må regnes for å være godt kjent for forskrivende leger i dag.

Jeg mener i tråd med mitt svar på spørsmål nr. 779 (2020-2021) at Legemiddelverkets arbeid knyttet til oppdateringer av sikkerhet og bivirkninger er tilfredsstillende, og ikke til fare for pasientsikkerheten.

SPØRSMÅL NR. 1894

Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 14. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I Møre og Romsdal har politiet anten lagt ned kontor eller redusert talet på tilsette i ei rekke kommunar sidan 2015. Mellom anna har Kristiansund, Tingvoll, Smøla, Herøy og Sande, Stranda, Vanylven og Vestnes mista tilsette til grunna «nærpolitireforma».

Har desse stadene fått «tilstedeværelse av et kompetent og effektivt lokalt nærpolit, der befolkningen bor»?

GRUNNGJEVING:

Fleire titalls tilsette i politiet forsvann frå knapt 20 kommunar frå 2015 til april 2021 jf. Brønnøysundregisteret. I 2015 var det minimum 3 tilsette ved alle dei lensmannskontora som ikkje vart nedlagt. I dag har tre gjenverande lensmannskontor 0-2 tilsette, i tillegg har fleire kommunar fått redusert talet på polititilsette betydeleg. Den såkalla nærpolitireforma hadde som mål å få meir operativ politikraft og eit nærare politi ut av alle nedleggingane av lensmannskontor og politistasjonar. Når det ikkje ein gong har vorte fleire politipatruljar på norske vegar som følgje av den ønska effektiviseringa, er det grunn til å sjå nærare på kor mykje polititenestene har vorte styrka i område der politiet anten har flytta heile frå eller har fått færre tilsette.

Svar:

Vurdering av politikraft og tilstedeværelse gjerer ut fra kapasitet og kompetanse på politidistrikts- og geografisk driftsenhetsnivå. Det er i dag heile politidistriktet som leverer tjenestene ut i kommunene. Dette har vært et sentralt grep i politireformen og er nødvendig blant annet som følge av endringene i kriminaliteten.

En slik helhetlig tilnærming til oppgaveløsningen representerer en endring fra tidligere, da lensmannskontoret i større grad hadde ansvar for beredskap og etterforskning lokalt. Det handler blant annet om hvilken bistand politiet kan yte ved alvorlige hendelser, i forbindelse med alvorlige identitetskrenkelser og overfor digital kriminalitet. I dag er det et helt annet samspill mellom ulike ressurser i hele politidistriktet, noe som forklarer hvorfor kvaliteten i politiets arbeid har økt og politiet er i stand til å håndtere mer krevende saker likt og uavhengig av om hendelsen skjer i en stor eller liten kommune.

I 2020 ble budsjettet til de geografiske driftsenhetene økt med åtte prosent i forhold til året før. I budsjettet for 2021 økes bevilgningen til politiet med om lag 578 mill. kroner. Økningen skal i hovedsak gå til å styrke de geografiske driftsenhetene i politiet, og vil gi økt lokal tilstedeværelse og mer politikraft der folk bor og ferdes.

Som justis- og beredskapsminister er jeg opptatt av å sørge for at politiet har de beste forutsetningene for å gjøre en best mulig jobb, samtidig som en lar politiet stå for de politifaglige oppgavene og vurderingene. Det er de som har kunnskap om - og innsikt i - hvordan ressursene bør fordeles innrettes for å møte borgernes forventninger.

SPØRSMÅL NR. 1895**Innlevert 11. april 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 19. april 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Mener statsråden at dagens saksbehandlingstid i saker om utlegg og gjeldsordning er akseptabel; hva mener statsråden er årsaken til den lange saksbehandlingstiden mange steder i Norge; hvilke strakstiltak vil statsråden iverksette for å bedre situasjonen; hvilke endringer i dagens gjeldsordning mener statsråden må gjøres og når vil regjeringen legge frem forslag til ny gjeldsordningslov?

BEGRUNNELSE:

Barne- og familiedepartementet har siden 2019 jobbet med endringer i gjeldsordningsloven. I august 2020 skrev departementet på sine nettsider at de tok sikte på å sende et lovforslag på offentlig høring i løpet av 2020. Fortsatt er det ikke fremlagt et forslag fra regjeringen. Finans Norge sendte i januar 2021 et brev til regjeringen, der de ga uttrykk for at arbeidet med revidering av gjeldsordningsloven bør forseres. Fra tidligere av har bl.a. Forbrukerrådet kommet med en rekke forslag til endringer i gjeldsordningsloven. I forbindelsen med koronapandemien er problemer for mange med gjeld og inkassoproblemer forsterket, noen som ytterligere øker behovet for at arbeidet med gjeldsordningsloven forseres.

11. februar i år sendte Sivilombudsmannen brev til Politidirektoratet der de ber direktoratet svare på spørsmål om saksbehandlingstiden i saker om utlegg og i gjeldsordningssaker. Bakgrunnen er at det er avdekket flere saker om gjeldsordning ligget ubehandlet hos namsfogdene i over ett år. Sivilombudsmannen skriver i sitt brev at «På bakgrunn av de mottatte klagene har ombudsmannen av eget tiltak besluttet å ta opp spørsmål om saksbehandlingstiden i disse sakene med Politidirektoratet, jf. sivilombudsmannsloven § 5.» Sivilombudsmannen viser til å ha mottatt klager på namsfogdene i Oslo, Asker og Bærum, Bergen, Tønsberg, Arendal og Froland, Finnsnes og Stavanger-Sandnes. I tillegg vises i brevet til at saksbehandlingstiden i slike saker også har vært omtalt i Politiforum og annen media.

I brevet vises videre til at Namsfogden i brev 22. juli 2020 svarte at «den lange saksbehandlingstiden i hovedsak skyldtes at namsfogden over mange år hadde hatt betydelig saksvekst uten at dette var kompensert gjennom økede bevilgninger. Videre skrev namsfogden at kontoret over flere år hadde fått kutt i bevilgningene gjennom blant annet «ABE (vår merknad: effektiviserings- og avbyråkratiseringsreformen), politireformen, andel av sentrale IKT

tiltak, digitaliseringskutt, mv». Det ble også vist til at det hadde vært stigende sakstall gjennom ca. 13 år og at kontoret sist fikk et ressursmessig løft i forbindelse med finanskrisen i 2009.»

Svar:

Saksbehandlingstiden er i dag høyere enn Politidirektoratets måltall, som for utlegg er 60 dager og for gjeldsordning er 90 dager. Politidirektoratet opplyser at gjennomsnittlig saksbehandlingstid per mars 2021 for utlegg er 77,7 dager og for gjeldsordning 165 dager. I enkelte politidistrikt har saksbehandlingstiden tidvis vært betydelig høyere.

Årsaken til dette er blant annet økende restanser som følge av stigende antall saker for utlegg i perioden 2013 til 2020. Søknader om gjeldsordning har hatt en økning i perioden 2018 til 2020. I tillegg har det vært en økning i endringssaker i løpende gjeldsordninger.

Regjeringen forslø i RNB 2020 45 midlertidige stillinger til politiet i 1,5 år for å nedarbeide restanser for utlegg. Saksbehandlingstiden har deretter vist en synkende trend, og Politidirektoratet forventer at måltallet for utlegg blir nådd i løpet av 2021.

I tillegg har Politidirektoratet gradvis innført digitaliseringstiltaket DINA i perioden 2019 til 2021, som forventes å gi resultater fremover som følge av økt effektivitet og kvalitet i saker om utlegg og forliksråd. DINA digitaliserer dialogen med namsmannen og gjør det enklere for parten å ivareta sin egen sak. Det vurderes videre konkret fremtidig digitalisering både for saker om utlegg og gjeldsordning for å bedre effektiviteten.

Politidirektoratet tildeler en ytre økonomisk ramme som det enkelte politidistrikt må prioritere og løse sine oppgaver innenfor. Justis- og beredskapsdepartementet har i styringsdialogen med Politidirektoratet i 2020 og 2021 adressert den lange saksbehandlingstiden for gjeldsordning. Direktoratet har opplyst at dette er tatt opp videre i styringsdialogen med politidistriktene, og at det er formidlet tydelige styringssignaler til aktuelle distrikter om at det forventes en bedring i saksbehandlingstid og restanser både for utlegg og gjeldsordning. Det er videre i alle resultatavtalene med politimestrene inntatt definerte resultatkrav i tråd med måltallene.

Flere politidistrikt har innført dedikerte gjeldsordningsnamsmenn på tvers av namsmannsdistriktene og flere politidistrikt har de siste årene fått grenseregulert namsmannsdistriktet slik at det samsvarer med politidis-

triktet. Dette for å bidra til å skape robuste fagmiljøer og effektiv saksbehandling.

Barne- og familieministeren opplyser at arbeidet med revisjon av gjeldsordningsloven har blitt noe forsinket i forhold til opprinnelig plan, men at det tas sikte på å sende ut et høringsnotat før sommeren. Det vurderes bl.a.

å foreslå tiltak for å forenkle prosessreglene, slik at de som er kvalifisert for en gjeldsordning raskere kan komme i gang med dette. Det vurderes også å foreslå forenklede saksbehandlingsregler når det gjelder endring av en gjeldsordning.

SPØRSMÅL NR. 1896

Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 14. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I Vesterålen meldes det om store problemer knyttet til butiktkyverier. –Aldri før har det vært så mange tilfeller at vi har sett oss nødt til å leie inn vektere, uttaler ansatte ved Vinmonopolet på Myre til Øksnesavisa. Politiet sier til samme avis at de ikke kan gjøre noe før forholdene anmelles.

Er det dette som er resultatet av «nærpolitireformen», nemlig at det er fritt frem for tyverier og at politiet først vurderer å foreta seg noe hvis og om forholdene anmeldes?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har slått fast at politiets primærstrategi er kriminalitetsforebygging. Synlig, tilgjengelig og tilstedeværende politi i lokalsamfunn har en forebyggende effekt. Ved Øksnes lensmannskontor var det før «nærpolitireformen» seks ansatte, ifølge lensmann Johnny Holen. I dag er det ifølge Brønnøysundregistrene kun en ansatt ved dette lensmannskontoret. Senterpartiet fremmet i 2017 et forslag i Stortinget om at «Stortinget ber regjeringen sørge for en reell styrking av de lensmannskontorene som står igjen etter nærpolitireformen». Samtlige partier, også Høyre, KrF, Venstre og Frp stemte for forslaget, men denne styrkingen har tydeligvis ikke skjedd i Vesterålen. Da er det selvsagt svært begrenset hvor mye lokalt politi på Myre kan gjøre uten hjelp fra kollegaer på Sortland som befinner seg 45 min. unna. Lensmannen i Øksnes uttalte til Dagbladet i 2018: - Reformen var ment å skulle gjøre politiet mer likt over hele landet. Nå skjer det stikk motsatte.

Svar:

Befolkningens trygghet er det overordnede målet for alt politiet gjør. Vi skal ha et lokalt tilstedeværende politi i hele landet, og det har vi. Men det er altså ikke sånn at politiet først og fremst rykker ut fra et kontor. Det er en patrulje som tilkalles når noe skjer.

Det er således hele politidistriktet som leverer tjenestene ut i kommunene. En slik helhetlig tilnærming til oppgaveløsningen representerer en endring fra tidligere, da det enkelte tjenestestedet i større grad hadde ansvar for beredskap og kriminalitetsbekjempelse lokalt.

Landets politidistrikter har ulike kriminalitetsutfordringer. Det er politimesterens ansvar å fordele ressursene slik man mener det gjøres best for både å forebygge, avdekke og straffeforfølge kriminalitet i eget distrikt. I 2020 ble budsjettet til de geografiske driftsenhetene økt med åtte prosent i forhold til året før. I budsjettet for 2021 økes bevilgningen til politiet med om lag 578 mill. kroner. Økningen skal i hovedsak gå til å styrke de geografiske driftsenhetene i politiet, og vil gi økt lokal tilstedeværelse og mer politikraft der folk bor og ferdes.

Som justis- og beredskapsminister er jeg opptatt av å sørge for at politiet har de beste forutsetningene for å gjøre en best mulig jobb, samtidig som en lar politiet stå for de politifaglige oppgavene og vurderingene. Beslutninger om tilpasning av tjenestetilbudet bør ligge til politiet. Det er de som har kunnskap om - og innsikt i - hvordan ressursene bør innrettes for å møte innbyggernes forventninger.

SPØRSMÅL NR. 1897**Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 19. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

På grunn av oppsplitting av felleskontrakter for riks- og fylkesvei har det vært en stor kostnadsøkning på driftskontraktene på riksvei de siste årene. I årene framover får en tredje aktør, Nye Veier, stadig større ansvar for drift av riksveinettet, når de skal drifte og vedlikeholde veiene de har bygd.

Har statsråden gjort en vurdering av hvor store kostnadsøkninger det blir til drift av riksveinettet med den oppsplittingen som regjeringen har foretatt?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2020 kan vi lese at:

«Driftskontraktene som ble inngått i 2019, hadde en prisøkning på om lag 42 pst. sammenlignet med de kontraktene de avløste. For nye driftskontrakter inngått i 2020, var tilsvarende prisøkning på om lag 73 pst. Hovedårsaker til dette kan være avviklingen av sams vegadministrasjon med oppsplitting av felleskontrakter for riks- og fylkesvei.»

Svar:

Det er korrekt at avviklingen av sams vegadministrasjon med oppsplitting av felleskontrakter for riks- og fylkesvei

har bidratt til økte kostnader i driftskontraktene for Statens vegvesen. Noe av prisstigningen er knyttet til at man er i en omstillingsfase der en rekke kortvarige kontrakter er lyst ut for å tilpasse opprettelsen av nye kontraktsområder. Dette vil dra prisnivået opp i en overgangsfase.

Det er likevel en rekke andre forhold som også påvirker prisnivået, som for eksempel endrede krav og forutsetninger innenfor kontraktene. Det har ikke vært mulig å identifisere hvor mye hvert enkelt forhold påvirker prissettingen fra entreprenørene.

Nye Veier AS overtar ansvaret for drift av de delene av riksvegnettet de bygger ut. Selv med de strekninger som det i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 legges opp til å overføre til Nye Veier AS er dette endringer i langt mindre skala enn avviklingen av sams vegadministrasjon. Det har ikke vært gjennomført konkrete kostnadsanslag på hvordan dette vil påvirke prisene. Trolig vil endringene også her medføre noe økte kostnader i en overgangsfase. Flere veieiere som byggherre for drift vil likevel kunne gi positive effekter gjennom utveksling av erfaringer med ulike måter å innrette driftsforvaltningen på.

SPØRSMÅL NR. 1898**Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 19. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

På hvilken måte vil regjeringen følge opp Stortingets anmodning om å gjøre offentlige tilskuddsordninger tilgjengelige for organisasjoner som driver med kompetansebasert frivillighet?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av statsbudsjettet for 2021 vedtok Stortinget følgende:

«Komiteen viser til det svært viktige arbeidet som gjøres av frivillige i hele landet. Utfordringen for mange ideelle organisasjoner ligger i å møte raske endringene. Finansiering av frivillige prosjekter er ofte ikke nok. De frivillige organisasjonene trenger også tilgang til riktig kompetanse. Da er det viktig å støtte opp

om organisasjoner som Prospera. Denne organisasjonen bidrar med kompetansebasert frivillighet. Det innebærer at over tusen høyt utdannede og ressurssterke idealister som eksempelvis jurister, økonomer, web-designere og app-utviklere bruker av sin fritid til å bistå frivillige og ideelle organisasjoner med hjelp og veiledning. Prospera donerer bort tjenester tilsvarende 25 mill. kroner årlig, som for mange organisasjoner og sosiale entreprenører er nøkkelen til å få gjennomført viktige prosjekter.»

Prospera driver i dag i hovedsak i østlandsområdet, men har ambisjoner om å kunne etablere permanente kontorer i hele landet for å håndtere den veksten de ser i etterspørselen. Komiteen mener regjeringen må vurdere at denne type kompetansebasert frivillighet kan falle inn under søkbare tilskuddsordninger fra det offentlige.

Svar:

Frivillighetspolitikken er forankret i Meld. St. 10 (2018–2019) Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfaldig. Den statlege frivillighetspolitikken og tilhørende Innst. 254 S (2018–2019), samt regjeringsplattformen. Kulturdepartementet samordner den statlige frivillighetspolitikken, mens det enkelte departement har ansvar for virkemidler og tiltak som berører frivillige organisasjoner i sin sektor.

Merverdiavgiftskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner er et eksempel på en ordning som også er tilgjengelig for organisasjoner som driver med kompetansebasert frivillighet. Regjeringen har innfridd løftet

i Meld. St. 10 (2018–2019) om opptrapping av merverdiavgiftskompensasjonsordningen til 1,8 mrd. kroner. Totalt har vi økt ordningen med 855 mill. kroner siden 2013. Dette er den største tilskuddsordningen til frivillige organisasjoner og den når ut til hele bredden av sektoren, både geografisk, på ulike organisasjonsnivå og på tvers av ulike organisasjonstyper og formål. Dette er frie midler til organisasjonene og det kreves ingen rapportering.

Regjeringen vil gi tilskudd til frivilligheten på en måte som underbygger egenarten og den selvstendige stillingen som frivillige organisasjoner har, jf. Meld. St. 10 (2018–2019). Det er en utfordring for enkelte organisasjoner at det ikke finnes en ordning for grunntilskudd som ikke er forankret i en sektor eller i et prosjekt. Dette vil vi se på, ut i fra en forståelse av at sektoren selv er best i stand til å se hvordan midlene skal brukes.

Organisasjonen Prospera har vært i kontakt med flere departement og har fått tilsendt informasjon om tilskuddsordninger som kan være aktuelle. Kulturdepartementet har mottatt en søknad om 3,6 mill. kroner i tilskudd for 2021. Prospera har fått en tilbakemelding om at det ikke er satt av midler til dette formålet og at departementet ikke har ordninger som søknaden faller inn under. Søknaden vil derfor bli behandlet i den ordinære budsjettprosessen på lik linje med andre generelle søknader som departementet mottar.

SPØRSMÅL NR. 1899

Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 15. april 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Vil klima- og miljøvernministeren stille statlige midler til disposisjon, for å bidra til at det tidligere industriområdet på Hasseltangen i Grimstad kommune, kan omgjøres til et natur- og friluftsområde for allmennheten?

BEGRUNNELSE:

Området Hasseltangen ligger flott til langs kysten i Grimstad kommune, i tilknytning til Raet nasjonalpark. Deler av området har frem til nå vært brukt til industri, men nå foreligger det planer om å tilbakeføre arealene til natur og friluftsliv. I den forbindelse er også Stiftelsen Hasseltangen etablert.

På Hasseltangen finner man naturtyper av nasjonal verdi, og det er stor variasjon i det biologiske mangfoldet. I tillegg ligger svabergene i umiddelbar nærhet. Vi er inne i FNs tiår for naturrestaurering, og Hasseltangen vil være et prosjekt som er svært godt egnet i den forbindelse. For at dette skal kunne være mulig å få til, foreligger det imidlertid et behov for kapital, noe det vil være viktig å få avklart om staten vil være villig til å bidra med.

Svar:

Endra bruk og nedbygging av naturområde er blant dei største utfordringane for naturmangfald i verda i dag. FN har difor vedteke at perioden 2021-2030 skal vere natur-

restaureringa sitt tiår. Første prioritet i Noreg er å forvalte naturen slik at omfattande restaurering ikkje er naudsynt. Samstundes er restaurering aktuell også i Noreg. Vi har opparbeid ein del kunnskap om slik naturrestaurering i Noreg. Til dømes har Forsvaret restaurert sitt gamle skyteområde på Dovrefjell tilbake til natur. Dette er omfattande og kostnadskrevjande tiltak og vi må difor skaffe oss best mogeleg kunnskap om korleis vi skal nytte dette verkemiddelet i framtida. I dag har vi særleg teke dette i bruk for restaurering av vassdrag og myr og anna våtmark, men foreløpig ikkje meir systematisk for andre naturtypar. Miljødirektoratet har i 2021 fått i oppdrag å

“Levere en utredning med anbefaling om konkrete og prioriterte restaureringsprosjekter i terrestriske økosystemer, som kan iverksettes raskt med grunnlag i kjent metodikk”.

Staten har i dag ikkje ordningar for å kjøpe opp industriområde eller tilsvarande byggeområde for å føre området tilbake til natur. Det er ei ordning for statleg økonomisk støtte til kommunar for å kjøpe opp areal som kan nyttast til friluftsområde. Ein søknad om slik statleg støtte må sendast frå kommunen til Miljødirektoratet. Eg kan ikkje forskottere ei behandling av ein slik søknad, men eg gjer merksam på at ordninga som hovudregel gjeld naturområde og ikkje sterkt utbygde areal, slik som på Hasseltangen.

Eg har merka meg at det er eit stort lokalt engasjement for å ta vare på dette området. Eg kan opplyse om at eg skal ha eit møte med Stiftinga for Hasseltangen, for å få høyre meir om moglege planar for området.

SPØRSMÅL NR. 1900

Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 20. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvorfor har ikke statsråden sørget for å sikre en kompensasjonsordning for idretten nå, som sikrer en rask og betryggende gjenåpning?

BEGRUNNELSE:

En ny koronakompensasjon for idretten skal dreie seg om arrangementer av «nasjonal verdi» sies det, uten at man vet hva det er, den skal ha redusert sats fra 70 til 50 pst., er fortsatt ikke tolket ferdig og møter betydelig misnøye i høring fra Norges Idrettsforbund.

Fortsatt fortviler idrettens folk over ikke å kunne tilby aktiviteter. Nedstenging, minimal drift og økonomiske problemer preger idretten landet over, og det selv om smitten er svært liten eller fraværende mange steder.

Hva utviklingen vil bety for barn og unge, men også unge voksnes psykiske og fysiske helse kan vi bare spekulere i. Alt for mange har og vil få problemer, og de som har den vanskeligste hverdagen rammes mest. Familier uten jobb, med usikker inntekt og som bor trangt sliter ekstra.

Idretten trenger økonomisk forutsigbarhet, for å kunne starte gjenåpning av sine tilbud så raskt som forsvarlig. Det gjelder både elite og bredde. Som kjent kan et enkelt loppemarked være det som gir aktivitet og glede i et lokalsamfunn et helt år, og det er så enkelt at eksempel-

vis slikt ikke har vært mulig på svært lenge. Vi trenger desuten å sikre oss at flest mulig frivillige vil delta i gjenåpna idrett, og til det er tomme klubbkasser et dårlig bidrag.

Svar:

I likhet med aktører på de fleste samfunnsområder har idretten og frivilligheten hatt det tøft det siste året. Arbeidet med å kontrollere og bekjempe Covid-19-viruset har gjort at helsemyndighetene har funnet det nødvendig å innføre restriksjoner som ikke gjør det mulig å gjennomføre ordinære aktiviteter og arrangement i idretts- og frivillighetssektoren. Jeg har forståelse for at dette er krevende både for idretten og frivilligheten, og for den enkeltes ve og vel. Barn og unge mister muligheten til å delta i fritidsaktiviteter, og situasjonen skaper økonomiske utfordringer for lag og foreninger.

En rask og sikker gjenåpning av idretten og resten av samfunnet er et spørsmål om å kunne kontrollere smittesituasjonen og unngå at vi får en ukontrollert smittespredning samtidig som vi åpner for økt idretts- og annen aktivitet. Dette er et spørsmål som ligger til helsemyndighetene å vurdere, og som ikke kan løses gjennom en kompensasjonsordning. Jeg kan imidlertid forsikre representanten om at regjeringen er opptatt av å få gjenåpnet samfunnet på en smittevernmessig forsvarlig

Innslagspunkt, 1 000-kroner	870	1 000	1 200	1 400	1 480	1 480	1 500	1 500	1 500
Verdsettelsesrabatter, pst. ¹									
-Bankinnskudd	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-Aksjer, driftsmidler mv.	0	0	0	0	10	20	25	35	45
-Næringseiendom ²	50	40	30	20	20	20	25	35	45
-Sekundærbolig	50	40	30	20	10	10	10	10	10
-Primærbolig	75	75	75	75	75	75	75	75	75

1 Gjeld avkortes fra 2017 med en andel som er lik det enkelte objektets bruttoformue. Det gjelder ikke primærbolig.

2 Næringseiendom som driftsmiddel omfattes av rabatten på aksjer og driftsmidler fra 2017.

Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 2 Formuesskatt, antall som betaler formuesskatt og gjennomsnittlig formuesskatt 2013-2019¹

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skatt på formue, kroner							
	14 038	13 682	12 902	14 040	15 408	15 644	16 599
<u>Hele landet</u>	916	374	068	649	923	790	361
Østfold	476 520	455 580	417 921	457 450	513 822	525 575	548 024
Akershus	2 066 267	2 088 979	1 978 590	2 123 407	2 479 448	2 578 860	2 736 421
Oslo	3 616 819	3 629 615	3 613 633	4 113 218	4 520 941	4 472 421	4 710 727
Hedmark	277 112	266 822	241 554	262 522	286 128	299 063	314 102
Oppland	318 893	302 871	271 951	294 516	328 319	338 424	346 906
Buskerud	649 948	622 712	574 592	637 359	690 797	718 577	739 472
Vestfold	522 972	498 685	458 391	499 838	544 936	550 964	581 604
Telemark	274 962	255 241	219 495	235 464	259 569	259 584	272 284
Aust-Agder	245 644	229 254	209 032	218 419	234 636	216 173	228 391
Vest-Agder	438 445	417 841	356 247	378 857	402 245	393 931	397 606
Rogaland	1 392 659	1 334 090	1 182 707	1 152 284	1 224 568	1 281 943	1 351 553
Hordaland	1 432 398	1 362 787	1 315 356	1 361 882	1 497 174	1 488 474	1 508 619
Sogn og Fjordane	244 278	226 961	208 250	218 512	238 106	249 463	257 633
Møre og Romsdal	628 725	592 869	497 421	541 348	554 572	592 824	610 266
Trøndelag - Tröndelage	0	0	0	0	0	915 899	1 133 011
Sør-Trøndelag	635 037	596 105	628 589	736 621	717 317	0	0
Nord-Trøndelag	166 037	164 181	148 503	158 000	173 192	0	0
Nordland	318 138	311 605	281 160	313 321	355 439	374 656	446 516
Troms - Romsa	253 755	249 202	229 780	259 384	299 846	296 529	317 265
Finnmark - Finnmarku	79 110	75 732	67 297	76 236	85 521	89 930	94 066
Personer med formuesskatt							
Hele landet	644 977	600 884	546 353	513 532	524 612	537 947	560 020

Østfold	28 659	26 658	23 938	22 213	22 640	23 983	25 538
Akershus	87 096	82 239	77 243	74 782	78 671	80 338	83 933
Oslo	95 317	90 696	88 444	89 822	93 790	94 228	96 869
Hedmark	21 722	19 792	17 521	16 778	16 341	17 173	18 033
Oppland	24 000	22 177	19 643	18 276	18 162	18 581	19 401
Buskerud	34 116	31 852	28 859	27 286	28 194	29 502	30 675
Vestfold	27 283	24 942	22 527	20 807	21 420	22 592	23 796
Telemark	18 273	16 559	14 539	13 534	13 681	14 264	14 919
Aust-Agder	12 814	11 748	10 367	9 521	9 438	9 845	10 373
Vest-Agder	20 711	18 712	16 630	14 852	14 847	15 237	16 063
Rogaland	67 115	61 918	54 402	48 388	48 723	48 890	50 831
Hordaland	63 469	59 260	53 759	48 335	48 620	49 722	51 525
Sogn og Fjordane	15 784	14 469	12 667	11 723	11 763	11 909	12 277
Møre og Romsdal	31 477	29 012	25 257	22 585	22 659	23 234	23 846
Trøndelag - Trööndelage	0	0	0	0	0	38 789	39 976
Sør-Trøndelag	36 339	33 987	30 297	27 906	28 060	0	0
Nord-Trøndelag	13 259	12 107	10 503	9 516	9 560	0	0
Nordland	23 876	22 125	19 424	18 054	18 257	19 327	20 273
Troms - Romsa	16 902	16 266	14 638	13 696	14 072	14 452	15 248
Finnmark - Finnmarku	6 414	6 023	5 297	5 050	5 200	5 417	5 685
Gjennomsnittlig formuesskatt, kroner							
Hele landet	21 800	22 800	23 600	27 300	29 400	29 100	29 600
Østfold	16 600	17 100	17 500	20 600	22 700	21 900	21 500
Akershus	23 700	25 400	25 600	28 400	31 500	32 100	32 600
Oslo	37 900	40 000	40 900	45 800	48 200	47 500	48 600
Hedmark	12 800	13 500	13 800	15 600	17 500	17 400	17 400
Oppland	13 300	13 700	13 800	16 100	18 100	18 200	17 900
Buskerud	19 100	19 600	19 900	23 400	24 500	24 400	24 100
Vestfold	19 200	20 000	20 300	24 000	25 400	24 400	24 400
Telemark	15 000	15 400	15 100	17 400	19 000	18 200	18 300
Aust-Agder	19 200	19 500	20 200	22 900	24 900	22 000	22 000
Vest-Agder	21 200	22 300	21 400	25 500	27 100	25 900	24 800
Rogaland	20 800	21 500	21 700	23 800	25 100	26 200	26 600
Hordaland	22 600	23 000	24 500	28 200	30 800	29 900	29 300
Sogn og Fjordane	15 500	15 700	16 400	18 600	20 200	20 900	21 000
Møre og Romsdal	20 000	20 400	19 700	24 000	24 500	25 500	25 600
Trøndelag - Trööndelage	0	0	0	0	0	23 600	28 300
Sør-Trøndelag	17 500	17 500	20 700	26 400	25 600	0	0
Nord-Trøndelag	12 500	13 600	14 100	16 600	18 100	0	0
Nordland	13 300	14 100	14 500	17 400	19 500	19 400	22 000
Troms - Romsa	15 000	15 300	15 700	18 900	21 300	20 500	20 800
Finnmark - Finnmarku	12 300	12 600	12 700	15 100	16 400	16 600	16 500

1 Avvik mellom landet samlet og alle fylker skyldes at et fåtall personer ikke er registrert bosatt i Norge. Disse personene kan ikke tildeles til et fylke eller en kommune.

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk for personer, statistikkbanken tabell 10333.

SPØRSMÅL NR. 1902

Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 20. april 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Kjøtt er ein viktig del av kosthaldet vårt, og produksjon i Noreg har låg bruk av antibiotika kombinert med høgt fokus på dyrevelferd. Importert kjøtt har nyleg hatt med seg salmonella, blant andre omtalt av FHI og NRK 11. mars.

Kor stor er råvare mangelen innanfor kjøttproduksjon i Norge no, kva gjer regjeringa for å auke den norske sjølvforsyninga på kort og lang sikt, samt for å sikre auka omsetning for norske råvarer som kjøtt, blant anna ved meir synleg merking av maten?

GRUNNGJEVING:

Den siste tida har det vore avdekt fleire tilfelle av salmonella i importert kjøtt, som i seg sjølv er alvorleg. Merking av importert kjøtt i butikkane slik at forbrukarane er klar over at dei vel å kjøpe importert kjøtt, er viktig. Antibiotikaresistente bakteriar kan og stamme frå importert kjøtt og medføre auka risiko. Når vi veit at den norske kjøttproduksjonen er på verdstoppen i lite bruk av antibiotika, bør ein ha større fokus på å sikre norsk kjøttproduksjon.

Koronapandemien har vist kor viktig det er at Noreg som land arbeider for å få ei høgare sjølvforsyning enn det som er tilfelle i dag. I kjøledisken finn ein no kjøttvarer som er merka med fylgjande tekst:

«Importerte råvarer benyttes ved råvare mangel i Norge».

Noreg har alle forutsetningar for å kunne produsere meir kjøtt på eigne ressursar med våre kvalitetskrav og driftsformar. Vi har store beiteressursar i tillegg til grasareal som i utgangspunktet gjer det mogleg å gjera oss sjølvforsynte på kjøtt. Dei stengde grensene på grunn av pandemien har gjort det meir synleg at Noreg er sårbare med tanke på produksjon av eigen mat og at det har vore ein større del importert kjøtt enn det den enkelte forbrukar har vore klar over.

Svar:

Eg vil fyrst understreka at eg er samd med representanten Strand i at vi i Noreg har god dyrevelferd og lavt forbruk av antibiotika i vårt husdyrhald. Både husdyrproducentane og styresmaktene arbeider aktivt for at vi skal kunne oppretthalde den gode statusen på dette området.

Under er ein tabell som viser prognose frå marknadsregulator Nortura for marknadsbalansen i 2021 for egg og kjøtt av firbeinte dyr. Alle tala i tabellen gjeld tonn vare.

Produksjon	Tilførsel	Engrossal	Marknadsbalanse
Storfe	94 400	102 600	-8 200
Lam	20 206	20 500	-300
Sau	4 900	4 900	-
Gris	132 550	138 000	-5 400
Egg	66 600	66 200	400

Marknadsregulator viser til at dei i prognoseringa har lagt til grunn ein gradvis normalisering av koronasituasjonen etter sommaren. Tala for tilførsel av kjøtt og egg i 2021 er summen av norsk produksjon og import på dei faste kvotane våre som er ein del av dei handelsavtalar Noreg har inngått.

Prognosen viser at vi i 2021 vil ha om lag balanse mellom tilførsel og forbruk av kjøtt av sau/lam og egg. Når det gjeld storfekjøtt, vil norsk produksjon auke noko i 2021, men det høge forbruket av mjølk pga. covid-19 gjer at det blir relativt lite slaktning av dyr av mjølkerase. Eg vil gjerne peike på den gode utviklinga vi har hatt dei siste fem åra med auke i ammekutalet og at den har vore større enn nedgangen i talet på mjølkekyr, slik at samla talet på mor- og kyr i norsk storfeproduksjon har auka.

Så seint som i 2019 hadde vi overproduksjon av gris med 1 450 tonn. Før koronapandemien kom i 2020 vart det difor gjennomført tiltak i regi av marknadsregulator

for å redusere produksjonen og bringe marknaden i betre balanse. Men koronasituasjonen førde til stor auke i norsk forbruk. For å dekke denne endringa i etterspurnaden av svinekjøtt, har marknadsregulator auka norsk produksjonsomfang samanlikna med det som var planlagt gjennom å heve gjennomsnittleg slaktevekt på grisen. I tillegg er det gjennomført suppleringsimport.

Nortura er ikkje marknadsregulator for fjørfekjøtt. Etter den informasjon departementet har mottatt var det ikkje behov for suppleringsimport i 2020, fordi norsk produksjon og noko kvoteimport dekte etterspurnaden. Den korte produksjonssyklusen for kylling gjer det mogleg å relativt raskt auke norsk produksjon, slik at det truleg heller ikkje i 2021 blir naudsynt å gjennomføre suppleringsimport.

Før covid-19 var vi nær fullt ut sjølvforsynte i Noreg med kjøtt og egg, og dette gjaldt òg for fisk, mjølk og meieriprodukt og grove grønnsaker som kål og kålrot. Under covid-19 er norsk forbruk av matvarer blitt monaleg auka fordi langt færre reiser utanlands på ferie mv. og grensehandelen er sterkt redusert. Koronasituasjonen vil etter kvart bli normalisert og ein kan difor ikkje basere framtidig norsk produksjonsomfang på den marknads-situasjonen vi har nå. Dette er og den vurderinga som marknadsregulator Nortura har gjeve i år i deira innspel til partane i jordbruksoppgeret. Dersom vi nå aukar norsk produksjon ut frå den høgare etterspurnaden av matvarer, kan det etter covid-19-normalisering gje overproduksjon med sterk reduksjon i pris til produsent og auka kostnader for produsentane til marknadsbalanseringstiltak.

Under koronaperioden har eg lagt stor vekt på å ha tett kontakt med jordbruksorganisasjonane og marknadsaktørane i matsektoren. Verksemdar som er viktige for

norsk matfor-syning er definert som samfunnskritisk, og kjøttbransjen har fått høve til å hente inn naudsynt nøkkelpersonell frå utlandet.

Eg hadde seinast 19. april eit møte med kjøttbransjen, der også Mattilsynet deltok, om moglegheitene for å gjennomføre import av kjøtt ut frå situasjonen nå med utbrot av salmonellasjukdom. Forbrukarane må kunne vere sikre på at dei ikkje vert sjuke av maten dei et, uavhengig av om den er produsert i Noreg eller er importert. Det er marknadsaktørane som har ansvar for at maten dei sel er trygg, også når råvarene til verksemda er importert.

Eg vil leggje til at marknads-situasjonen for kjøttsektoren på kort og lang sikt sjølvstendig vil vere eit viktig tema ved det komande jordbruksoppgeret. Det er viktig at vi under forhandlingane ikkje gjer tiltak som kan medføre overproduksjon.

Når det gjeld merking av mat, vil eg vise til at regelverket på dette området skal sikre at forbrukarane får naudsynt og korrekt informasjon, slik at dei har eit godt grunnlag for sine innkjøp av matvarer. For matvarer som kjøtt er det særskilde reglar om opprinnelsesmerking og om korleis desse opplysningane skal formidlast til forbrukarane. Som hovudregel skal det gis informasjon om både oppdrettsstad og slaktestad for dyret, og for storfekjøtt også kor dyret er født. Opplysningane skal ha ein iaugefallande plassering på pakningane og vere godt synlege, og merkekrava gjeld anten det er norskprodusert eller importert kjøtt.

Eg vil og vise til merkeordninga “Nyt Norge” som skal gjere det lettare for forbrukarane å velje norske matvarer. Merkeordninga blir forvalta av den uavhengige “Stiftelsen Norsk Mat” som er oppretta av Landbruks- og matdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1903

Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 21. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Svakheter i overvåkingssystemene for smittsomme sykdommer var kjent lenge før Korona-utbruddene. F.eks. varslet regjeringa i 2019 endringer i rapporteringskravene.

Er det som ble beskrevet som et «akutt behov for å styrke overvåkingssystemene» nå ivarettat slik at vi kan være trygge på at vi har oppegående og sikre overvåkings- og varslingsystemer?

BEGRUNNELSE:

Bergens Tidende skriver i dag;

«Da koronapandemien rammet Norge, erkjente myndighetene at de ikke hadde god nok oversikt over smittetilfeller og lokale utbrudd. Tre måneder etter at Norge stengte ned slo Folkehelseinstituttet (FHI) og Helsedirektoratet alarm i en rapport til Helse- og omsorgsdepartementet:

“De digitale systemene for overvåking av smittsomme sykdommer er til dels utdaterte. Området har ikke vært prioritert. Det er derfor et betydelig etterslep”.

I rapporten ble det beskrevet et umiddelbart behov for å investere nær 100 millioner kroner for å oppdatere en rekke systemer som skulle gjøre det lettere å følge utviklingen i pandemien.

En av løsningene var innføring av et elektronisk system for innsending av lovpålagte meldinger om tilfeller av smittsomme sykdommer. Hvis en fastlege oppdaget at en pasient var smittet av covid-19, måtte det manuelt sendes et skjema til FHI gjennom posten. Det var ikke mulig å sende meldingen elektronisk. Selv om en elektronisk løsning ble etablert høsten 2020, melder flere kommuneleger at dette er så tungvint at fortsatt velger å sende meldingen som brev i posten.

I en annen rapport skrev FHI og Helsedirektoratet at det er “akutt behov for å styrke overvåkingssystemene”. Årsaken er at utbrudd bør oppdages umiddelbart, slik at de kan slås ned før de fører til større bølger.

Bergens Tidende har avdekket at en rekke koronautbrudd på landets sykehjem ikke er registrert av FHI. Utbrudd på helseinstitusjoner i minst 15 kommuner er ikke med i FHIs database over utbrudd – Vesuv. Disse utbruddene er dermed heller ikke med når myndighetene redegjør for omfanget i ulike rapporter, selv om det understrekes at underrapporteringen er betydelig.

I 2019 la regjeringen frem en ny handlingsplan for et bedre smittevern. Ett av forslagene der er å pålegge alle kommuner å rapportere, enten de har utbrudd eller ikke – såkalt nullrapportering.

Tanken er at kommunene, når de uansett må rapportere, vil følge loven og melde fra om alle utbrudd.

Helse- og omsorgsdepartementet har ennå ikke tatt stilling til om et slik rapporteringskrav skal innføres, opplyser de i en e-post.»

Svar:

Koronapandemien har tydeliggjort behovet for gode digitale løsninger både nasjonalt og lokalt. De digitale plattformene vi allerede hadde etablert, har spilt en viktig rolle i håndteringen av pandemien. For eksempel var de nasjonale e-helseløsningene helsenorge.no og kjernejournal grunnleggende for å dele prøvesvar med både innbyggere og helsepersonell mer effektivt.

Samtidig fikk vi raskt på plass nye digitale løsninger. Endringer skjedde i høyt tempo og i rekordfart fikk vi opp en nasjonal laboratoriedatabase for prøvesvar, kommuner tok i bruk digitale smittesporingsløsninger og det ble etablert statistikktenester for kommunelegene slik at de mer effektivt kunne følge med på smitteutbredelse i egen kommune. Det ble også etablert et beredskapsregister for covid-19, slik at det fortløpende kunne kobles sammen registre for å utføre analyser som er relevante for utbruddshåndteringen.

Aktørene viste stor evne og vilje til omstilling og samarbeid. I en krevende tid har Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Direktoratet for e-helse og Norsk Helsenett SF samarbeidet med KS, kommuner og sykehus for å finne gode løsninger og prioritere hvilke tiltak som haster mest. Jeg er opptatt av at vi fortsetter dette gode digitaliseringsarbeidet slik at nødvendig informasjon om smitte kan deles mer effektivt og gjøre smitteoppsporing enklere.

Meldesystemet for smittsomme sykdommer (MSIS) har fått økt betydning under pandemien.

Allerede 1. januar ble MSIS-forskriften endret slik at laboratorier skulle sende melding om alle mikrobiologiske prøvesvar samme dag som prøvesvarene forelå. I forbindelse med koronavirusutbruddet oppstod det et stort behov for å akselerere dette arbeidet. Gjennom å ta i bruk et etablert system basert på svarmeldingene, får vi nå tilgang til ferske tall om koronatestet. Daglige smittetall publiseres fra MSIS og baserer seg på kopi av prøvesvar som sendes fra laboratoriene. Det tar én til to dager fra prøven tas til svaret er registrert i MSIS. Dette er et godt grunnlag for å følge med på smitteutviklingen i samfunnet.

Fra laboratoriene mottar Folkehelseinstituttet kun begrenset informasjon om det enkelte tilfellet (personalia og prøvedato). Utdypende informasjon om smittested, eksponeringssted, nærkontakt og lignende må derfor meldes fra helsepersonell i en egen melding (MSIS-klinikermelding). For å gjøre innmeldingen raskere, etablerte Folkehelseinstituttet allerede i mai 2020 en webløsning for klinikermelding. Som representanten viser til, er løsningen tungvint for helsepersonell fordi den krever dobbeltregistrering og papirrutiner. Folkehelseinstituttet har derfor utviklet et teknisk grensesnitt (API) som skal bidra til å forbedre den elektroniske informasjonsflyten mellom MSIS og lokale fag- og journalsystemer. Folkehelseinstituttet har i første omgang prioritert å etablere løsninger for kommunene, da de fleste klinikermeldinger kommer fra kommunelegene. Per 19. april 2021 er det 50 kommuner som har tatt i bruk dette grensesnittet og Folkehelseinstituttet har tett dialog med både leverandører og kommuner for videre innføring. Dette vil forenkle en god del, men det er dessverre slik at meldinger fremdeles må sendes på papir til kommunelegen fordi de mangler systemer for støtte slik elektronisk samhandling.

IKT- landskapet i helse- og omsorgssektoren gjør det er krevende å etablere effektiv informasjonsflyt på tvers av ulike systemer og aktører. Mange har utdaterte løsninger som krever oppdatering før ny funksjonalitet kan tas i bruk. Bedre journalsystemer i kommunene og bedre samhandlingsløsninger ville forenklet arbeidet og gitt en

raskere innføring av digitale løsninger. Dette er også bakgrunnen for at regjeringen i budsjettet for 2021 foreslo en satsing på arbeidet med felles kommunal journal og helhetlig samhandling. Dette er et arbeid som kan bidra til bedre informasjonsflyt og mer effektiv håndtering av fremtidige kriser.

SPØRSMÅL NR. 1904

Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 23. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke grep vil helseministeren ta for å redusere andelen barn og unge som får avslag på henvisningen til BUP, og på den måten sørge for at de geografiske forskjellene i helsetilbudet til denne gruppen blir mindre?

BEGRUNNELSE:

Aftenposten har 12.april en sak om unge med selvmordstanker som ikke blir fulgt godt nok opp. Her kommer det frem at det er store geografiske forskjeller i hvor stor andel av henvisningene fra fastlege eller psykolog til helsehjelp hos Barne- og Ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) som blir avvist. Tall fra Norsk pasientregister viser at i Møre og Romsdal avslås 56 % av henvisningene, i Oslo er tallet 47 %. For Nord-Norge sin del er andelen 11 %, mens i Førde er tallet 8 %.

Svar:

Jeg deler representanten Mørland sine bekymringer knyttet til at barn avvises i BUP og ikke alltid får rask hjelp på riktig sted. I snitt ligger andelen avslag nå på i overkant av 20% i BUP. Dette tallet inkluderer tilfeller hvor tjenestene i samarbeid med barn/familie har blitt enige om at riktig oppfølging er i kommunen. HelseDirektoratet har i oppdrag å vurdere hvordan registreringer her kan gjøres mer hensiktsmessig.

Samarbeidet mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten om henvisningspraksis er omtalt i Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 (Meld. St. 7 (2019–2020)). Et tiltak i planen er etablering av 19 helsefellesskap mellom helseforetak og kommuner, med utgangspunkt i de 19 helseforetaksområdene. I helsefellesskapene skal kommuner og sykehus, sammen med

representanter for brukere og fastleger, planlegge og utvikle tjenester til pasienter med behov for tjenester fra begge nivåer.

God styringsinformasjon er en forutsetning for å avdekke forbedringsområder og uønsket variasjon i praksis, også i henvisningsprosessen. De regionale helseforetakene har på oppdrag fra departementet utviklet en nasjonal indikator for andel nyhenviste pasienter i spesialisthelsetjenesten innenfor fagområdene psykisk helsevern og ortopedi. Dette er fagområder med dokumentert høy variasjon i praksis og forbruk av tjenester. Indikatoren gir informasjon om henvisningspraksis og grunnlag for å analysere variasjon nærmere og eventuelt følge opp de enhetene som har en praksis som avviker mye fra gjennomsnittet. Indikatoren publiseres nå av Helsedirektoratet og kan analyseres på helseforetak/behandlingssted i spesialisthelsetjenesten og i kommuner.

Etableringen av kommunalt pasientregister legger samtidig til rette for at Helsedirektoratet kan lage styringsinformasjon om forløp på tvers av kommuner og sykehus. Som oppfølging av Nasjonal helse- og sykehusplan har Helsedirektoratet fått i oppdrag å utvikle kvalitetsindikatorer og styringsinformasjon for å understøtte helsefellesskapene. Flere steder i landet er det etablert arenaer hvor leger fra sykehus og kommunal helse- og omsorgstjeneste kan møtes og drøfte blant annet forventninger til utredning, behandling og oppfølging av pasienter. Eksempler på dette er Møteplass Møre og Romsdal og Møteplass Oslo.

I Nasjonal helse- og sykehusplan peker departementet videre på at det er en rekke digitale forutsetninger som må innfris for at målene for pasientbehandling som presenteres i planen skal realiseres. Det gjelder også forhold knyttet til henvisningsprosessen. Jeg viser til at Direktoratet for e-helse og Norsk Helsenett SF koordinerer

arbeidet med å innføre meldingsstandarder helsefaglig dialog i helse- og omsorgstjenesten. Denne standarden understøtter blant annet kommunikasjon mellom henvisende instans og spesialisthelsetjenesten – både før en eventuell henvisning og ved behov for tilleggsinformasjon ved vurdering av henvisning. I 2019 ble det gjennom takstforhandlingene innført en ny samhandlingstakst for nødvendig dialog mellom fastlege og lege i spesialisthelsetjenesten. I tillegg til arbeidet med standarder for helsefaglig dialog, arbeider Direktoratet for e-helse og Norsk Helsenett SF med å innføre nye tekniske standarder for henvisning. Det pågår også arbeid i regi av EPJ-løftet, som er et samarbeid mellom staten og Legeforeningen, for å forbedre funksjonalitet i fastlegenes journalsystemer. Disse arbeidene vil bidra til å heve kvaliteten på henvisningsprosessen.

Pakkeforløp på psykisk helse og rusbehandling etablert i perioden fra 2018 til 2020 legger til rette for god logistikk i tjenesten, forutsigbarhet for alle parter, systematisk brukerinnflytelse og samhandling og er linket opp mot aktuelle faglige veiledere på området. Pakkeforløpet beskriver samhandling rundt henvisning, behandling og utskrivning. Det gir også anbefalinger om rutiner for oppfølging ved avslag i spesialisthelsetjenesten, bl.a. om vurderingssamtale med pasient, faglig begrunnelse for avslaget, anbefalinger for videre oppfølging og tilbud om veiledning til kommunal helsetjeneste. Kommunen har ansvar for å sikre koordinerte tjenester både ved henvisning og oppfølging ved avslag fra spesialisthelsetjenesten.

Helsedirektoratet har fått 2 mill. kroner i 2021 til å utarbeide nasjonal veileder for psykisk helsearbeid for barn og unge, etter modell av tilsvarende veileder for voksne ("Sammen om mestring"). Formålet med veilederne er å gi felles anbefalinger til kommuner og spesialisthelsetjeneste om hvordan tjenestene i fellesskap kan løse oppgaven på beste måte.

Helsedirektoratet fikk tilleggsoppdrag høsten 2019 om å beskrive modeller for dialog mellom kommune og spesialisthelsetjeneste (BUP) med siktemål å avklare behovet for helsehjelp på et tidlig tidspunkt i forløpet, dvs. enten før henvisning, som ledd i henvisningsprosessen eller raskt etter henvisning. Videre oppfølging av denne er planlagt tatt inn i arbeidet med nasjonal veileder, som nevnt ovenfor.

I oppdragsdokument 2020 til de regionale helseforetakene (RHF) ble det gitt følgende overordnede målsetting:

"For at pasientene skal få rett tilbud på riktig nivå videreføres arbeidet med bedre samarbeid rundt henvisninger. Psykisk helsevern og TSB skal, avhengig av pasientens behov, tilby sine tjenester i samhandling med kommunen. Dette er spesielt viktig overfor barn og unge og for pasienter med alvorlige psykiske lidelser og rusmiddelproblemer."

I denne sammenhengen er det også gitt oppdrag til RHF om å sørge for at helseforetakene i samarbeid med kommunene innfører bedre rutiner for avklaring av hjelpebehov hos barn og unge. Dette utviklingsarbeidet har blitt noe forsinket, noe som bl.a. må sees i sammenheng med situasjonen knyttet til koronaepidemien.

SPØRSMÅL NR. 1905

Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 21. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvordan kan statsråden bryte et enstemmig stortingsvedtak om opprusting av jernbanestrekningen Drammen – Gulslogen stasjon uten å legge saken fram for stortinget på nytt?

BEGRUNNELSE:

I Nasjonal transportplan (Meld.St.20 (2020-2021)) bryter regjeringa stortingets enstemmige vedtak av 20. juni 2019 om investering på jernbanestrekningen Drammen

stasjon–Gulskogen stasjon samt opprusting av Gulskogen stasjon med tilhørende tilførselsveger. Denne delen av jernbaneprosjektet som transport- og kommunikasjonsskomiteen enstemmig tilrådte i innstilling 416 S (2018-2019) er meget viktig for å øke folks bruk av tog fra Gulskogen stasjon, samt for å kunne gå videre med opprusting av strekningen Gulskogen – Kongsberg med to tog i timen.

Svar:

Prosjektet «Nytt dobbeltspor Drammen-Kobbervikdalen» er en del av InterCity-utbyggingen på Vestfoldbanen. Utbyggingen av prosjektet er igangsatt, og skal ferdigstilles i første seksårsperiode av NTP 2022-2033. Det langsiktige målet er å kunne kjøre fire regiontog per time hver vei mellom Drammen og Tønsberg, samt to innsattog pr time i rushtid. InterCity-utbyggingen skal dessuten redusere kjøretiden mellom de to byene til om lag 27 minutter, samt legge til rette for å økt kapasitet for godstog, både på Sørlandsbanen og Bergensbanen.

Slik prosjektet var planlagt, og omtalt i Samferdselsdepartementets Prop. 1 S (2018-2019) og i Prop. 110 S (2018-2019), omfattet prosjektet ti kilometer dobbeltspor mellom Drammen-Kobbervikdalen, og om lag tre kilometer sporsystem mellom Drammen stasjon og Gulskogen stasjon. Planlagt utbygging mellom Drammen og Gulskogen stasjon omfattet dobbeltspor mellom stasjonene, oppgradering av flere kulverter og underganger, og tilpasninger til eksisterende infrastruktur. Begge stasjoner skulle utvides og bygges om med nye plattformer, tilkomst og spor.

Dobbeltsporet Drammen-Gulskogen og ombygging av Gulskogen stasjon var ikke en del av det opprinnelige InterCity-konseptet, men kom inn i konseptet i 2015. Dette skulle sikre god kapasitet og fleksibilitet i forhold til den forventede trafikkøkningen på sporsystemet i Drammensområdet. Konseptet fra 2015 bygger på en forutsetning om vending av tog på Gulskogen stasjon, og medfører traséomlegging, større inngrep for å gi plass til dobbeltspor ved siden av sporområdet på Sundland skiftestasjon, konstruksjoner med utvidede veg- og gang- og sykkelunderganger, nye plattformer på Gulskogen stasjon med fire spor til plattform, rivning av dagens stasjonsbygning og flytting av gammelt godshus. I tillegg vil det være behov for midlertidig installasjon av signal- og sikringsanlegg basert på utgående teknologi, før ERTMS blir installert som permanent anlegg på strekningen.

Bane NOR har, forut for og etter reguleringsvedtak og beslutningen om å iverksette byggearbeidene, søkt å finne de beste løsningene ved optimalisering av planene og anleggsgjennomføringen. Dette for å redusere usikkerhet knyttet til prosjektomfang og kostnadsutvikling, samt å øke samfunnsnyttens – uten at de ovennevnte effektmålene påvirkes negativt. Ikke minst var det viktig å løse behovet for en midlertidig togparkering, samt å unngå å måtte bygge et nytt midlertidig signal- og sikringsanlegg rett i forkant av den planlagte ERTMS-utbyggingen.

Bane NOR fant en alternativ løsning, og etablerte deretter en avtale med Drammen kommune om å benytte området rundt godsterminalen i Nybyen til parkering og vending i anleggsperioden. Bane NOR vurderer at denne løsningen er vesentlig bedre og mindre inngripende enn opprinnelig plan. Behovet for periodevis stengte spor på

Gulskogen stasjon og Sundland blir med denne løsningen mindre enn opprinnelig lagt til grunn, det samme blir behovet for inngrep på strekningen Sundhaugen-Gulskogen. Bane NOR slipper blant annet å legge om traséen for å etablere dobbeltspor til Gulskogen, og unngår dermed å måtte bygge utvidede underganger og andre kostnadskrevenne konstruksjoner. Gulskogen stasjonsbygning kan beholdes, og det etableres en enklere sporrøsløsning. I tillegg slipper Bane NOR å installere et midlertidig signalanlegg, som om kort tid må erstattes av ERTMS.

Omfanget av og usikkerheten i prosjektet blir på denne måten redusert, men det er forutsatt at effektmålene skal nås i henhold til opprinnelig plan. Togtilbudet, og den planlagte forbedringen av dette, er altså styrende. Vedtaket om utbygging av effektpakken "Drammen-Kobbervikdalen" som en del av InterCity Vestfoldbanen, med tilhørende mål om tilbudsforbedringer, er i så måte ikke brutt, men tiltakene i prosjektet er endret for å optimalisere planene og anleggsgjennomføringen.

Reduksjonen i prosjektets omfang gir isolert sett en besparelse, eller utsatt investering, på om lag 1,2 milliarder kroner. Tiltak som lå i tidligere plan, blant annet rivning av stasjonsbygningen og bygging av ny Gulskogen stasjon, utsettes til eventuelt å kunne realiseres på senere tidspunkt, om nødvendig i forbindelse med videre dobbeltsporutbygging mot Mjøndalen og Hokksund. Jeg har forståelse for at befolkningen på Gulskogen gjerne vil ha en ny stasjon og behovet for videre opprusting av jernbanestrekningen Gulskogen - Kongsberg. Men med tanke på besparelsene som oppnås ved omlegging av prosjektet, er dette fornuftig bruk av ressursene.

Bane NOR har opplyst at endringene er forelagt Drammen kommune. Reguleringsplanen gir en rett til å bygge, men ikke en plikt. Det er viktig at infrastrukturen ikke bygges ut mer enn nødvendig, ikke minst for å begrense investeringsbehovet og sikre at prosjektet holder seg innenfor de økonomiske rammer Stortinget har besluttet.

Den nye løsningen som Bane NOR legger opp til å gjennomføre, er et godt eksempel på hvordan vi kan oppnå mer effektiv bruk av felleskapets ressurser gjennom kontinuerlig optimalisering og porteføljestyring av prosjektene. Dette er i tråd med nye grep som regjeringen legger opp til i Nasjonal transportplan 2022-2033 for å øke lønnsomheten i infrastrukturprosjektene.

SPØRSMÅL NR. 1906**Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 20. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Statsråd Melby har i møte med brukerorganisasjoner garantert for døve og hørselshemmede elevers rett til deltidstilbud og lovet nye finansieringsordninger for kommuner med opplæringsansvar for døve og hørselshemmede elever.

Vil finansieringsordningen omfatte kommuner som sender sine elever til et tegnspråklig grunnskoletilbud i en annen kommune, og skal ordningen også gjelde for barnehagebarn med plass i en annen kommunes tegnspråklig barnehage?

BEGRUNNELSE:

Kommuner som mangler tegnspråklig tilbud og som derfor benytter tjenester i annen kommune, har ingen slik finansieringsordning. Det gjør at terskelen for samarbeid på tvers av kommunene blir høyere, og mange kommuner prøver nå å bygge opp eget språktilbud for hvert enkelt barn. Resultatene er svært varierende, for det er mange faktorer som må falle på plass for å kunne bygge opp et helt språkmiljø og mulighetene begrenses igjen av kostnadene som følger. Foreldrene som ser at barnet faller ut av det sosiale og ikke trives, har få klagemuligheter og opplever trenering av deres sak i systemet. Dette er en situasjon som svært mange familier har havnet i og som har pågått i altfor mange år. Godt språktilbud er og blir kritisk for barnas språkutvikling og psykiske helse, det må tas på høyeste alvor for å unngå konsekvenser for barna senere i deres liv.

Den nye språkloven stadfester det offentlighetens plikt til å ivareta norsk tegnspråk og språkbrukernes rettigheter. Det fordrer en langsiktig plan for tegnspråklig tilbud i barnehagen og grunnskolen som regjeringen har plikt til å levere.

Svar:

Først vil jeg si at jeg er veldig glad for den nye språkloven og den statusen den gir til norsk tegnspråk. Barnehager og opplæring er i språkloven pekt ut som viktige områder for å ivareta norsk tegnspråk. Retten til opplæring i tegnspråk er sikret i både barnehageloven og opplæringsloven. Tegnspråket er også ivaretatt i krav til innholdet i barnehagen gjennom rammeplanen og i opplæringen gjennom egne læreplaner for tegnspråk.

I 2019 fikk Utdanningsdirektoratet i oppdrag å styrke tegnspråk i barnehage og skole. Som en del av oppfølgingen av dette, er det etablert en tidsavgrenset stimuleringsordning som skal legge til rette for at barnehager, grunnskoler og videregående skoler kan gi opplæring i tegnspråk til en større gruppe barn og unge, særlig barn av døve foreldre og søsken til døve barn. Videre har regjeringen nylig gjort det mulig for kommuner å søke om å delta i forsøk med tegnspråk som valgfag på ungdomstrinnet. Målet med forsøket er å legge til rette for at hørende elever for en bedre språkforståelse og muligheten til å lære et nytt språk. I tillegg vil tiltaket kunne bidra til et inkluderende fellesskap.

For å bidra til å øke tegnspråkkompetansen blant lærere, tildelte Kunnskapsdepartementet i 2018 midler til OsloMet for å utvikle norsk tegnspråk som masterfag i grunnskolelærerutdanningene og en modul i norsk tegnspråkdidaktikk for praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). Det er også tilbud om videreutdanning innen tegnspråk, og lærere kan delta på denne videreutdanningen også gjennom videreutdanningsstrategien Kompetanse for kvalitet.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er en oppfølging av Meld. 6 (2018–2019) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO (Tett på-meldingen). Kompetanseløftet skal bidra til at kommuner og fylkeskommuner kan bygge kompetanse på områder de ikke har tilstrekkelig kompetanse fra før.

Opplæringslovutvalget leverte 13. desember 2019 et forslag til ny opplæringslov i NOU 2019: 23 Ny opplæringslov. I departementets oppfølging av forslaget vil elevenes språklige rettigheter være ett av flere viktige tema, inkludert rettighetene til norsk tegnspråk.

Jeg viser videre til at regjeringen vil sette ned et offentlig utvalg om tegnspråkfeltet for å få et helhetlig bilde av norsk tegnspråk og av behovene til tegnspråkbrukerne, jf. Prop. 108 L (2019–2020) Lov om språk (språklova).

I Tett på-meldingen foreslo regjeringen en omstilling av Statped, inkludert et nytt og avgrenset mandat, dvs. roller, ansvar og oppgaver. Statped skal fortsatt gi tjenester til kommuner og fylkeskommuner på tegnspråkområdet, samt deltidsopplæring til tegnspråkelever og tegnspråkkurs til foreldre, blant annet.

Deltidsopplæringen i Statped blir gitt i et tegnspråklig miljø og er viktig for mange tegnspråklige elever. Det er kommunen ved elevens bostedsskole som har ansvar

for at eleven får opplæringsretten innfridd. Det er videre PP-tjenesten på bakgrunn av enkeltvedtak etter § 2-6 og/eller § 5-1 som søker om deltidsopplæring i Statped. Deltidsopplæringen gir lovpålagt opplæring etter opplæringsloven, og er definert som en alternativ opplæringsarena. Statped har de siste årene utviklet kvaliteten på deltidsopplæringen.

I et møte jeg nylig hadde med Norges Døveforbund og Norges Blindforbund, kom det opp et spørsmål om behov for å dekke tapt arbeidsfortjeneste i forbindelse med reisefølge og tilsyn med elever på deltidsopplæring. Elevenes rettigheter til skyss, reisefølge og tilsyn er regulert i opplæringsloven kapittel 7. Når det gjelder reisefølge og tilsyn har kommunene ansvar for elever i grunnskolen og fylkeskommunen ansvar for elever i videregående opplæring. Dette innebærer at det er hjemkommunens ansvar å sørge for tilsyn ut over skoletid når en grunnskoleelev er på deltidsopplæring i regi av Statped. Kommunene skal også dekke kostnadene knyttet til tilsynet eller reisefølget. Vanligvis vil det være foreldrene som i praksis er reisefølge og står for tilsynet, men kommunen kan også avtale andre løsninger. Ansvaret er regulert i opplæringsloven § 13-4.

Brukerorganisasjonene mener at dette praktiseres ulikt mellom kommunene. Noen får dekket tapt arbeidsfortjeneste når de følger sitt barn på deltidsopplæring, andre får det ikke. Organisasjonene pekte også på at det er risiko for at kommunene tar økonomiske hensyn når de vurderer om det skal søkes om deltidsopplæring for elevene. I møtet med brukerorganisasjonene sa jeg at Kunnskapsdepartementet vil sørge for at denne saken blir utredet, og at vi vil vurdere om utgifter til reise og opphold skal dekkes av staten.

Det er kommunen der eleven bor som er ansvarlig for å gi opplæringstilbud. Dette gjelder også døve og hørselshemmede elever. Det er ikke uvanlig at kommuner av ulike grunner benytter tilbud i andre kommuner. I slike tilfeller er det vanlig at de to kommunene avtaler et økonomisk oppgjør seg imellom, for eksempel ved at hjemkommunen betaler kostpris for tjenesten. En eventuell finansieringsordning for dekking av utgifter knyttet til elever som får deltidsopplæring i Statped, bør være uavhengig av om hjemkommunen kjøper elevens ordinære opplæringstilbud i andre kommuner eller tilbyr opplæringen selv.

SPØRSMÅL NR. 1907

Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 20. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Ansvar for hele opplæringstilbudet for døve og hørselshemmede elever er gitt kommunene uavhengig av om disse har ressursene eller kompetansen som må til.

Vil regjeringen lage en langsiktig plan for grunnskoletilbud for tegnspråklige elever i hele landet?

BEGRUNNELSE:

Statpeds nedleggelse av botilbudet vakte stor bekymring for hvordan fremtidens tegnspråklige grunnskoletilbud vil være. Ansvar for hele opplæringstilbudet for døve og hørselshemmede elever er gitt kommunene uavhengig av om disse har ressursene eller kompetansen som må til. Deltidstilbudet fungerer som et supplement til nærskolen. Da døveskolene ble vedtatt nedlagt i 2011 som følge av stortingsmelding 18 (2010-2011) og målsetting om integrering i nærskolene, var det også bestemt at deltidstilbudet skulle være forsterket for å ivareta døve og hørselshemmede elevers behov for tilgang til tegnspråkarena. A. C. Møller skole hos Statped i Trondheim skulle bestå som et landsdekkende skoletilbud med botilbud, slik at døve og hørselshemmede elever skulle ha alternativ til nærskolen.

Da stortingsmelding 6 (2019-2020) inntraff, inngikk Statped i 2016 avtale med Trondheim kommune om overføring av ansvaret for den statlige grunnskolen med virkning fra 2017. Selv om skolen ble kommunal, skulle Trondheim kommune tilby et opplæringstilbud med hele landet som inntaksområde. Dette fremgår av avtalen mellom alle parter inkludert Kunnskapsdepartementet. Avtalen omtaler også botilbud: Trondheim kommune skal ikke ha ansvar eller kostnader knyttet til botilbud for elever som har annen hjemkommune. Staten ved Statped kan ved behov bistå hjemkommunen med å finne egnet botilbud. Statped skulle bistå hjemkommunene med botilbud, men la likevel i januar 2021 ned alle sine botilbudene og sa opp sine ansatte. Det til tross for sterke

motstand fra familiene, brukerorganisasjonene og fagmiljøene.

Elever på deltidstilbud mangler nå botilbud og må overnatte på hotell med ledsager. Familier som ønsker grunnskoletilbud med levende språkmiljø må flytte til Oslo, Bergen, Stavanger eller Trondheim. På papiret har vi et landsdekkende grunnskoletilbud for tegnspråklige i Trondheim, men i praksis fungerer det ikke uten et botilbud som verken Statped eller kommunen vil ta på seg ansvaret for. Hvordan vil regjeringen følge opp utviklingen nevnt over?

Det er behov for en langsiktig og transparent plan for utdanning av tegnspråklige barn i opplæringsalder, fra barnehage til videregående skole.

Svar:

Nedleggelsen av de statlige skolene kom som et resultat av en nedgang i elevtallet over mange år, jf. Meld. 18 (2010–2011) Læring og fellesskap. De fleste foreldre valgte etter hvert nærskolen for sine barn. De statlige skolene hadde etter hvert så få elever, at de ikke lenger utgjorde et godt nok læringsmiljø for elevene.

Det er riktig at det statlige grunnskoletilbudet for tegnspråklige elever ved A.C. Møller skole ble overført til Trondheim kommune med virkning fra og med 1. juli 2017. Det ble inngått en avtale mellom Kunnskapsdepartementet og Trondheim kommune om dette. Ifølge avtalen skal Trondheim kommune tilby et opplæringsstilbud der inntaksområdet skal være hele landet. Trondheim kommune skal imidlertid ikke ha ansvar for botilbud til elever fra andre deler av landet. Det er elevens hjemkommune som har ansvar for opplæringen og som skal finansiere den. Dette gjelder også utgifter til skyss og eventuelt botilbud. I avtalen står det at Statped ved behov kan bistå hjemkommunen med å finne egnet botilbud til elever som kommer fra andre deler av landet. I avtalen ligger det ikke inne et premiss om at Statped skal drive et botilbud selv. Etter at skolen ble overført til kommunen, fortsatte noen elever å bo på Statpeds elevhjem til 2019. Etter dette har det ikke vært et heltids botilbud i Statped. Endringen som Statped har gjort per 1. januar 2021 gjelder botilbud til elever på deltidsoplæring i Statped.

Siden vi bor i et langstrakt land, og det ikke er så mange barn og elever som bruker tegnspråk, er det gjerne slik at det er i de større byene at det bor flest tegnspråkbrukere og utvikles tegnspråkmiljø av et visst omfang. Derfor er deltidsoplæringen i Statped viktig for mange elever. Statped har de siste årene styrket kvaliteten på deltidsoplæringen, blant annet med kompetansekrav til lærerne og systematisk arbeid med kompetansemål og vurdering for læring. Statped samarbeider tett med skolen eleven går på for å sikre et helhetlig opplæringsstilbud. Jeg har tillit til at Statped finner gode løsninger for elevene som skal bo på hotell den tiden de er på deltidsoplæring,

blant annet ved å velge egnede hoteller og legge til rette for sosialpedagogiske tilbud på ettermiddagen.

Jeg oppfatter at det har vært bred politisk enighet om at kommunene bør ha ansvaret for barn som skal ha opplæring i og på tegnspråk, på lik linje med alle andre barn. Det er kommunenes ansvar å gi god, tilrettelagt opplæring i inkluderende fellesskap. Kommunene må sørge for å ha den nødvendige kompetansen, eller skaffe seg denne for eksempel gjennom samarbeid med andre kommuner, for å ivareta alle barn og elever. På noen områder kan de få støtte fra Statped. Det gjelder for eksempel døve og hørselshemmede barn og elever. Statped tilbyr blant annet deltidsoplæring for tegnspråkelever, tegnspråkkurs for foreldre, søsken og lærere og råd og veiledning til kommuner. Som en oppfølging av Meld. 6 (2018–2019) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO (Tett på-meldingen), er det besluttet nye rammer for Statpeds virksomhet. Oppdraget til Statped inkluderer fortsatt tjenester knyttet til hørselshemmede og tegnspråk.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er også en oppfølging av Tett på-meldingen. Kompetanseløftet skal bidra til at kommuner og fylkeskommuner kan bygge kompetanse på områder de ikke har tilstrekkelig kompetanse fra før. Det er også tilbud om videreutdanning innen tegnspråk gjennom videreutdanningsstrategien Kompetanse for kvalitet.

For å bidra til å øke tegnspråkkompetansen blant lærere, tildelte Kunnskapsdepartementet i 2018 midler til OsloMet for å utvikle norsk tegnspråk som masterfag i grunnskolelærerutdanningene og en modul i norsk tegnspråkdiraktikk for praktisk-pedagogisk utdanning (PPU).

I 2019 fikk Utdanningsdirektoratet i oppdrag å styrke tegnspråk i barnehage og skole. Som en del av oppfølgingen av dette, er det etablert en tidsavgrenset stimuleringsordning som skal legge til rette for at barnehager, grunnskoler og videregående skoler kan gi opplæring i tegnspråk til en større gruppe barn og unge, særlig barn av døve foreldre og søsken til døve barn. Videre har regjeringen nylig gjort det mulig for kommuner å søke om å delta i forsøk med tegnspråk som valgfag på ungdomstrinnet. Målet med forsøket er å legge til rette for at hørende elever for en bedre språkforståelse og muligheten til å lære et nytt språk. I tillegg vil tiltaket kunne bidra til et inkluderende fellesskap.

Opplæringslovutvalget leverte 13. desember 2019 et forslag til ny opplæringslov i NOU 2019: 23 Ny opplæringslov. I departementets oppfølging av forslaget vil elevenes språklige rettigheter være ett av flere viktige tema, inkludert rettighetene til norsk tegnspråk.

Jeg viser videre til at regjeringen vil sette ned et offentlig utvalg om tegnspråkfeltet for å få et helhetlig bilde av norsk tegnspråk og av behovene til tegnspråkbrukerne, jf. Prop. 108 L (2019–2020) Lov om språk (språklova).

Til slutt vil jeg understreke at jeg er veldig glad for at vi har fått på plass den nye språkloven, og at den gir norsk tegnspråk den statusen det fortjener.

SPØRSMÅL NR. 1908

Innlevert 12. april 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 20. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden starte en dialog mellom Ås kommune og Bane NOR for at mer av de lokale ønskene blir med i planen for å bygge Follobanen til Ås, og andre endringene som kan skje i Ås?

BEGRUNNELSE:

Saken handler om jernbaneutbygging i Follo sør for Oslo for østre linje fra Ski mot Askim. I den forbindelse vil Bane NOR bygge et parkeringsanlegg for tog, et såkalt hensettingsanlegg.

Bane NOR vil ikke følge det politiske vedtaket gjort av politikerne i Ås kommune. Kommunen vil unngå at store arealer med dyrka mark av stor verdi på Holstad bygges ned.

Bane NOR har gått til kommunalministeren for å be om statlig plan for en større jernbaneutbygging gjennom området, som vil ødelegge marken på Holstad. Statsråden har støttet Bane NOR.

Befolkningen lokalt ser frem til at Follobanen kommer i drift. Vi i Follo har ventet lenge og det er bra at staten bruker milliarder på jernbane i dette området. Tog er både klimavennlig og effektivt.

Samtidig er det problematisk at Bane NOR ikke har valgt å samarbeide med de som bor i Ås.

Det er uheldig at en statlig aktør løper rett til regjeringen når de ikke får vilje sin i møte med lokaldemokratiet, slik vi har sett dette utspille seg i Ås. Jeg forventet mer dialog og mer samarbeid om denne saken, men det har ikke skjedd. Konsekvensen av Bane NORs handlinger vil bli en nedbygging av store landbruks- og naturarealer på Holstad.

Svar:

Prosjektene Togparkering Ski og Ny avgrening Østre linje skal legges til rette for og er en forutsetning for et bedre

togtilbud for de reisende på Østfoldbanen, både på Østre og Vestre linje. Togtilbudet skal bedres gjennom både kortere reisetid og flere avganger på Østre linje, flere avganger på Vestre linje og flere avganger på lokaltoglinjen mellom Oslo og Ski.

Kommunene er planmyndighet etter plan- og bygningsloven. I dette tilfellet stoppet den kommunale planprosessen opp da kommunene ikke ville fastsette planprogrammet i tråd med forslaget fra Bane NOR.

De berørte kommunene har vært tett involvert i prosjektet i mange år, og har de siste fem årene behandlet en rekke saker som vedrører prosjektet. Medvirkningen har vært omfattende, gjennom blant annet involvering av kommunene i silingsprosessen, en rekke møter med grunneiere og med planadministrasjonen i kommunene og statsforvalter. Planarbeidet har også vært forankret hos planmyndighetene i kommunene gjennom orienteringer og behandlinger i kommunestyrene. Eksempler på dette er:

- September 2015: Kommunene behandlet utredningen «Hensetting Østlandet - delrapport 3». Ingen av rapportens ti lokaliseringsforslag i Ski syd fikk kommunal støtte. Ås og Ski fremhevet behovet for vern av matjord, kulturlandskap og naturområder.
- August 2016: Ekstern kvalitetssikring (KS1) av KVV Østre linjes forbindelse mot Oslo. Konsept 1 for Østre linje ble valgt, etter forutgående høring i blant annet kommunene. Det er dette konseptet som ligger til grunn for forslagene i planprogrammet.
- Årskiftet 2018/2019: Kommunene behandlet planinitiativet. Bane NOR fikk tilslutning til å starte reguleringsprosess uten forutgående kommunedelp-lanprosess. Kommunestyrene stilte krav om vern av matjord, natur- og kulturlandskap som Bane NOR har lagt spesielt stor vekt på å etterkomme.
- Juni 2019: Kommunene medvirket før utarbeiding og høring av utkast til planprogram. Ås kommune ble forelagt et notat med beskrivelse og vurdering av et om-

fattende antall alternativ før høring av planprogrammet. Ås foreslo ytterligere alternativer, både for hensetting og for ny avgrening, og ønsket at alle alternativer i dagen skulle utgå. Bane NOR har vurdert forslagene fra Ås i et tilleggsnotat. Ski kommune (nå Nordre Follo) ønsket ingen tilsvarende forhåndsbehandling før høringen av planprogrammet, men ba om at begge notater skulle legges ved høringsutgaven av planprogrammet. Ønsket ble etterkommet.

I tillegg har det vært omfattende og løpende kontakt med kommunenes planadministrasjoner.

Høsten 2019 la Bane NOR et forslag til planprogram for reguleringsplan ut til offentlig ettersyn og sendte det på høring til berørte kommuner og myndigheter. I planprogrammet foreslår Bane NOR å konsekvensutrede to løsninger for avgrening med tilhørende hensetting. Disse er valgt ut blant annet med hensyn til vern av matjord, natur- og kulturlandskap, men også nasjonale interesser knyttet til prosjektets nytte, kostnader og gjennomførbarhet.

Etter mindre justeringer ble forslag til planprogram sendt kommunene Nordre Follo og Ås for behandling i mars 2020. Begge kommunene avviste i mai 2020 å fastsette programmet. I de samordnede vedtakene ber kommunene om et nytt planprogram, som er innrettet slik at matjord, kulturlandskap og naturområder ikke går tapt.

På bakgrunn av dette sendte Bane NOR anmodning om statlig planprosess til Samferdselsdepartementet 29. juni 2020.

Den 8. oktober 2020 anmodet jeg Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å beslutte at det tas i bruk statlig plan for Togparkering Ski syd og ny avgrening Østre linje i medhold av plan og bygningsloven § 6-4. Dette på bakgrunn av at jeg anså det som mest hensiktsmessig at planmyndigheten i denne saken overføres til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Anmodningen ble innvilget av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i oktober 2020.

I den statlige behandlingen av planprogrammet har Kommunal- og moderniseringsdepartementet involvert Ås og Nordre Follo kommuner, Bane NOR og berørte departementer for innspill til planprogrammet.

Når planprogrammet er fastsatt ønsker Bane NOR å involvere kommunene, og ha en fortsatt tett dialog med deres administrasjoner i den videre planprosessen. Planprogrammet vil sette rammene for det videre planarbeidet. Bane NOR vil optimalisere jernbanetiltaket med mål om å redusere negative konsekvenser for miljø og samfunn, herunder landbruk, naturmiljø og kulturlandskap. Konsekvensutredningen (som følger av forskrift om konsekvensutredninger) vil vise avbøtende tiltak for å redusere de negative miljøkonsekvensene.

SPØRSMÅL NR. 1909

Innlevert 13. april 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 20. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvilke kriterier ligger til grunn for vurdering av søknadene i stimuleringsordningen, og hvor stor andel av de 1,415 mrd. som Stortinget har bevilget til stimulerings- og kompensasjonstiltak for kultur, er bevilget og utbetalt?

BEGRUNNELSE:

Kulturministeren skrev i pressemelding 19. januar at «det skal lønne seg å gjennomføre arrangementer framfor å avlyse». Den klare oppfordringen til kulturlivet var å sette i gang med aktivitet, selv om stimuleringsordningen ikke var på plass. Regjeringen valgte å avvike den ordningen som fungerte i 2020. I påvente av den nye ordningen lovet kulturministeren at regjeringen skulle kompensere

kulturlivets inntektstap som følge av smittevernbegrensningene, så lenge arrangementene ble gjennomført. Mange kulturaktører stolte på kulturministeren og startet dermed planleggingen og gjennomføringen av arrangement, i god tro om at staten ville ta mellomlegget som følge av nedskalerte arrangement.

Nå er første runde stimuleringsmidler fordelt, og mange av aktørene har fått avslag, selv om arrangementene er gjennomført. De står nå i en fortvilet situasjon, der pengene de var lovet, ikke kommer likevel. Penger som allerede er brukt. Av de 700 søknadene som kom inn, har rundt 50 % fått avslag, og det virker helt vilkårlig hvem som har fått støtte og ikke. Eksempelvis har Vidar Villa, som vi hørte om på Dagsrevyen 12.04, for samme turne fått innvilget støtte til 6 av konsertene, avslag på 13,

og 1 konsert er fortsatt under behandling. Søknadene og prosedyrene har vært like, og det er heller ikke gitt noen begrunnelse for hvorfor deler av turneen får avslag.

Vi har hørt at det er kommet inn et nytt kriterium i vurderingen av stimuleringsøknadene, nemlig hensyn til tidligere aktivitet, som ikke er informert søkerne, og som heller ikke ble diskutert i Stortinget da pengene ble innvilget. Vi ønsker å vite hvordan dette er kommunisert ut til søkerne i forkant. Hvis en arrangør som fikk støtte i 2020, visste at dette ville svekke hennes muligheter for å få støtte i 2021, ville hun kanskje ikke satt i gang med aktivitet. Men det har ikke vært kommunisert ut.

I BT skriver Raja at eventuelle økte rammer må behandles i Stortinget, og jeg får ikke tallene til å stemme. I behandlingen av statsbudsjett i desember stilte Stortinget seg bak 1065 mill. kroner til stimulerings- og kompensasjonsordningen for første halvår 2021, i tillegg er det vedtatt 350 mill. kroner til å utvide ordningene til juli og august. Jeg er derfor nysgjerrig på hvor stor andel av disse midlene som er fordelt.

Svar:

Kriteriene som ligger til grunn for vurdering av søknadene til stimuleringsordningen fremgår av Forskrift om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer første halvår 2021 som følge av covid-19.

I henhold til forskriften skal Kulturrådet fastsette et tilskuddsvedtak etter en helhetsvurdering. I vurderingen skal de legge vekt på formålet med tilskuddsordningen, med særlig vekt på god geografisk spredning, mangfold av kulturuttrykk, og at kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig og relevant for publikum. De skal også legge vekt på om planene for arrangementet fremstår som urealistiske sett i lys av blant annet smittevernsituasjonen. Tilskuddet skal avkortes dersom nettokostnaden framstår som uforholdsmessig, for eksempel på bakgrunn av arrangementets størrelse, markedspriser og det alminnelige kostnadsnivået på feltet.

I Prop. 1 S (2020-2021) er det over kap. 325, post 77 satt av 2 250 mill. kroner i stimuleringsmidler til kultur, frivillighet og idrett ifm. covid-19 for første halvår 2021. Av disse midlene går 1 185 mill. kroner til frivillighet og idrett og 1 065 mill. kroner til kultur. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2020-2021) ble det åpnet for at deler av avsetningen til kultur kunne brukes til kompensasjon.

Innenfor rammen til kultur, altså 1 065 mill. kroner, er det satt av 400 mill. kroner til stimuleringsordningen. 165 mill. kroner er bevilget til stimulering gjennom eksisterende tiltak og ordninger, som f.eks. Norsk kulturfond, Norsk filminstitutt, KORO og rettighetshavere. Ytterligere 35 mill. kroner er satt av til museer med under 60 pst. offentlig finansiering.

Videre skal det innenfor samme ramme settes av midler til kompensasjonsordningen for første halvår 2021 og til Kulturrådets administrasjon av ordningene.

Kulturrådet har etter første søknadsfrist fordelt i underkant av 200 mill. kroner av de 400 mill. kronene til stimuleringsordningen. Allerede nå i første runde kom det inn rundt 700 søknader på nær 600 millioner kroner. Siden Kulturrådet også må ha igjen midler til de senere søknadsrundene i april, mai og juni kunne de ikke fordele hele rammen i første runde.

Det er gledelig med så stor aktivitet i kultursektoren tross strenge smittevernregler. For å sikre enda bedre måloppnåelse for ordningen vil regjeringen derfor foreslå 400 nye mill. kroner til stimulering og kompensasjon i første halvår i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021.

For å bidra til større forutsigbarhet foreslo regjeringen å videreføre stimulerings- og kompensasjonsordningene for kultur, frivillighet og idrett frem til 1. september, jf. Prop. 79 S (2020-2021). Bevilgningen på posten ble økt med 350 mill. kroner til kultur i perioden 1. juli – 1. september. Regjeringen vil komme tilbake i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett med oppdaterte vurderinger av behovet.

SPØRSMÅL NR. 1910**Innlevert 13. april 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 20. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere bedre ordninger for arrangører av idrettsarrangement?

BEGRUNNELSE:

Flere idrettslag har store inntekter gjennom arrangementer. I mitt valgdistrikt er eksempler Voss cup og Håndballfestival I Stord som er hovedinntektskilde til drift av idrettslag og frivillighet.

Dagens forskrift om tilskuddsordning for frivillighetssektoren vil ikke dekke dette inntektstapet og det er pr. i dag ingen kompensasjonsordning dersom de må avlyse. Stimuleringsordningen for å gjennomføre arrangement var i utgangspunktet et godt tiltak da den ble sendt på høring 17. desember 2020. Men med utbruddet av det britiske mutante viruset i etterkant treffer ikke stimuleringsordningen.

Eksempelet for Voss cup er dette:

1. Tap av brutto omsetning på ca. 7,5 mill. og netto inntekt ca. 3,5 mill.

2. Tap av sponsorinntekter og inntekter knyttet til påmelding og gjennomføring av Voss Cup, noe som medfører likviditetsproblemer

3. For FBK Voss vil dette få konsekvenser for driften da ca. 80 % av inntektene til FBK Voss kommer fra Voss Cup. Det betyr at driften av klubben går med et underskudd på 3,5 mill. En vil da måtte øke treningsavgifter og senke driftskostnader. Det vil også kunne medføre oppsigelser i administrasjon og nedlegging av aktivitetstilbud.

4. Overskuddet hvert år går tilbake til anlegg og drift av barne- og ungdoms fotballen. De frykter kraftig redusert tilbud til barne- og ungdomslagene (40 lag), noe som kan bety stort frafall og forfallent anlegg. FBK Voss eier og drifter 2 kunstgressbaner, garasje og driftsutstyr.

Det er utfordrende for arrangørene å både forholde seg til endrede rammebetingelser og uklare signal om arrangement kan gjennomføres i sommer eller ikke. Det er derfor viktig at statsråden kommer med tydelige signal både på om arrangement kan avholdes og hvordan man kompenseres dersom man må avlyses/nedskalere som følge av råd og anbefalinger fra offentlige myndigheter i forbindelse med Covid-19.

Svar:

I likhet med aktører på de fleste samfunnsområder har idretten og frivilligheten hatt det tøft det siste året. Arbeidet med å kontrollere og bekjempe Covid-19-viruset har gjort at helsemyndighetene har funnet det nødvendig å innføre restriksjoner som ikke gjør det mulig å gjennomføre ordinære aktiviteter og arrangement i idretts- og frivillighetssektoren. Jeg har forståelse for at dette er krevende både for idretten og frivilligheten. Barn og unge mister muligheten til å delta i fritidsaktiviteter, og situasjonen skaper økonomiske utfordringer for lag og foreninger. Jeg er derfor glad for at vi nå forhåpentligvis er ferd med å kunne ta de første skrittene i retning av en gjenåpning av samfunnet.

Regjeringen har hele tiden prøvd å treffe tiltak som skal lette på situasjonen for de som rammes av myndighetsrestriksjoner eller -råd i forbindelse med Covid-19-utbruddet. Dette gjelder også innenfor frivillighets- og idrettssektoren. I tillegg til flere krisepakker i fjor, har vi nylig innført to midlertidige tilskuddsordninger for frivilligheten og idretten, én ordning som gjelder for publikumsarrangement av nasjonal verdi i idrettssektoren, og én ordning for øvrige aktiviteter og arrangement innenfor frivillighets- og idrettssektoren.

Når det gjelder den sistnevnte ordningen, som er den representanten Njåstad spør om, er det slik at 1/3 av rammen tilfaller foreninger og lag som har hatt merkostnader eller inntektsbortfall som følge av offentlige restriksjoner eller råd knyttet til Covid-utbruddet. Fordelingen av midler er basert på tildelt momskompensasjonen til frivillige organisasjoner i 2020. På denne måten sørger vi for en bred fordeling av midlene. Resten av rammen (500 millioner kroner) fordeles etter søknad. Søkere vil kunne få dekket kostnader til tilpasning av aktiviteter og tilbud som følge av Covid-19, merkostnader som følge av smitteverntilpasninger og tap av publikumsinntekter, deltakeravgifter og leieinntekter som følge av publikums- eller deltakerrestriksjoner.

Jeg er klar over at smittesituasjonen hittil i 2021 har gjort det vanskelig for organisasjonene å avholde aktiviteter og arrangement, og at de derfor ikke kan motta mye støtte gjennom den søknadsbaserte delen av ordningen. Jeg arbeider nå for å gjøre nødvendige justeringer slik at ordningen er bedre tilpasset smittesituasjonen. Jeg har mottatt flere innspill fra organisasjonene om dette.

Avslutningsvis vil jeg få påpeke at mitt mål ligger fast, og det er å hjelpe flest mulig i min sektor best mulig. Jeg er

klar over problematikken som følger med at arrangement

og aktiviteter må avlyses, og vi jobber for å finne gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 1911

Innlevert 13. april 2021 av stortingsrepresentant Kari Anne Bøkestad Andreassen

Besvart 20. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Er statsråden trygg på at foreldre og foresattes mulighet til deltakelse i barns læring er ivare tatt gjennom læreplanreformen Fagfornyelsen, når det ikke lenger finnes fysiske lærebøker, men kun heldigitale læremidler?

BEGRUNNELSE:

I den nylig innførte læreplanen Fagfornyelsen er det lagt til grunn at alle læremidler kan være heldigitale. Det er allerede reist en rekke spørsmål rundt hvilke faglige, pedagogiske og didaktiske konsekvenser dette kan få for elever og lærere, blant annet i Utdanningsnytt.no 10. mars. En annen problemstilling som Senterpartiet mener ikke er godt nok belyst, er hvilke konsekvenser dette kan få for foreldre og foresattes muligheter til å følge og hjelpe egne barn med skolearbeidet. Vi vet at forskjeller i foreldre og foresattes ressurser, bakgrunn og utdanningsnivå skaper forskjellig forutsetning for elever til å få oppfølging med sitt skolearbeid i hjemmet, og vi frykter at mangelen på lærebøker kan gjøre disse forskjellene enda større, med bakgrunn i varierende digitale ferdigheter. Samtidig er det stadig flere fagfolk og forskere som mener at man mister viktige ferdigheter gjennom kun å jobbe digitalt - ferdigheter knyttet til det å skrive for hånd og fysisk slå opp i og lese i ei bok, blant annet. Alle disse momentene bør tas på alvor, og evalueres med hensikt å åpne for justeringer, om nødvendig.

Svar:

Aller først vil jeg presisere at vi fra nasjonalt hold ikke lenger godkjenner læremidler til bruk i skolen. Det er et lokalt og profesjonsfaglig ansvar å velge læremidler og andre læringsressurser i opplæringen, på samme måte som de velger undervisningsmetoder. Dette innebærer blant annet at vi ikke legger noen føringer eller begrensninger for de læremidlene skolene velger å bruke, for eksempel

om de skal være fysiske eller digitale, eller en kombinasjon, utover det som naturlig følger av læreplanverket.

Som representanten påpeker så har skolen fått nye læreplaner for grunnopplæringen i alle fag med Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20). Det er viktig at læremidlene som brukes i opplæringen støtter oppunder alle målene i læreplanene læreplanverket.

Både formålsparagrafen og den nye overordnede delen av læreplanverket understreker at opplæringen skal skje i samarbeid og forståelse med hjemmet, og samarbeidet skal bidra til å styrke elevenes læring og utvikling. I overordnet del er det beskrevet føringer for dette samarbeidet. For eksempel presiseres det at god kommunikasjon mellom hjem og skole bidrar positivt til skolens arbeid med læringsmiljøet og til elevenes oppvekstmiljø, og at det er skolen som har det overordnede ansvaret for å ta initiativet til og tilrettelegge for samarbeidet. Dette innebærer å sørge for at foreldre og foresatte får nødvendig informasjon, og for at de gis mulighet til å ha innflytelse på sine barns skolehverdag. Det er legges videre vekt på at skolen må ta hensyn til at ikke alle elever har samme mulighet til å få hjelp og støtte i hjemmet. Alt dette gjelder generelt og skolene må derfor ta hensyn til dette også når de velger læremidler.

Representanten tar opp et viktig poeng når hun påpeker at foreldrene kan ha varierende digitale ferdigheter. Manglende digital kompetanse og digitale ferdigheter er en stor utfordring, uansett om man skal følge opp sine barns opplæring, delta i arbeidslivet, kommunisere med det offentlige eller motta ulike tjenester fra næringslivet. Derfor lanserte regjeringen i fjor Kompetansereformen – Lære hele livet (Meld. St. 14 (2019–2020)), som blant annet har som mål at alle skal få mulighet til å fornye og supplere sin kompetanse. Grunnlaget for god digital kompetanse hos voksne legges i grunnopplæringen, og må fornyes og suppleres gjennom hele livet.

Digitale ferdigheter i tilgang til infrastruktur er også en relevant problemstilling. At enkelte elever ikke hadde tilgang til tilstrekkelig internett hjemme eller tilgang til

nett Brett/PC, ble en utfordring når skolene stengte våren 2020. Et av tiltakene regjeringen har gjennomført har vært tilskudd til kommunene for å styrke digital infrastruktur og systemer, samt kompetanse på drift av disse og bidra

til utjevning av levekårsforskjeller, der disse er til hinder for digital hjemmeundervisning. 81 millioner kroner ble fordelt etter søknad til kommunene, fordelt på 240 kommuner, i 2020. Regjeringen vil også følge opp dette i år.

SPØRSMÅL NR. 1912

Innlevert 13. april 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 21. april 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Som en følge av Prop. 127 S (2019-2020) (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet), har Forsvarsmateriell (FMA) inngått en kontrakt om kjøp av 20 kampvogner fra svenske BAE Hägglunds. Åtte av disse vognene er såkalte multivogner, med primærformål å bære bombekastersystem.

Har statsråden planer om å øke bevilgning eller på annen måte sikre at anskaffelsen av bombekastere fra norsk industri vedtas i 2021?

BEGRUNNELSE:

På Forsvarsmateriell (FMA) sine hjemmesider kan man lese at:

«Prosjekt 1092 som prosjektet kalles ble lansert som en del av Regjeringens Covid-19 tiltak i 2020 med sikte på å gi Forsvaret en etterlengtet kapasitet og arbeid til norsk industri i en krevende pandemisituasjon. Prosjektet må sees på som en forlengelse av P5436 Kampvognprosjektet».

På samme nettside kan man lese at FMA har tildelt en kontrakt til svenske BAE Systems Hägglunds AB på 510 millioner NOK. Norsk industri, herunder Rheinmetall Norway AS, som leverer bombekastersystem som er kritisk for 8 av disse totalt 20 vognene, har derimot ikke fått noen bestilling. Forsvarssektoren har uttalt at det er utilstrekkelig finansiering gjenstående etter kontraktsinngåelsen med BAE Systems Hägglunds AB. Dette medfører at ferdigstilling av de 8 multivognene ikke kan realiseres innenfor programområdet.

Svar:

Som et ledd i regjeringens tiltakspakke for å møte vanskene som norsk industri opplevde ifm. utbruddet av corona-pandemien ble det klarlagt at bedriften RITEK

med underleverandører var i stand til å igangsette arbeid allerede i 2020 for å bygge opp kamp- og støttevogner. Vognene skal inngå i oppbygningen av Hærens 4. mekaniserte bataljon, som iht. Prop. 14 S (2020-2021) er planlagt opprettet fra 2026.

Ved Stortingets behandling av Innst. 360 S (2019-2020), jf. Prop. 127 S (2019-2020), ble det besluttet å anskaffe ytterligere 20 stk. CV90 kamp- og støttevogner til Hæren. Forsvarsmateriell har inngått en kontrakt med kampvognleverandøren BAE Systems Hägglunds, men brorparten av arbeidet skal foregå hos norske forsvarsindustribedrifter. Bedriften RITEK i Trøndelag er hovedleverandør på norsk side, med en rekke andre norske bedrifter som underleverandører. Deler av tiltaket som egentlig skulle vært iverksatt senere er følgelig fremskyndet med flere år.

Investeringsplanen inneholder også midler til våpensystemer for vognene. Da vognene ikke leveres før i 2023 og den 4. bataljonen først opprettes fra 2026, er bombekaster-systemene planlagt anskaffet på et tidspunkt som er tilpasset dette.

SPØRSMÅL NR. 1913**Innlevert 13. april 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 28. april 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Opptaksforskriften § 7-13 gir muligheten til å søke om opptak til høyere utdanning på særskilt grunnlag. Den skjønnsmessige vurderingen er gitt til hvert enkelt universitet. I enkelte saker fremstår det som nokså tilfeldig hvilken dokumentasjon som tillegges vekt.

Kan statsråden redegjøre for forståelse av opptaksforskriften § 7-13 og eventuelle veiledere for universitetene om forståelsen av opptaksforskriften, eller står de fritt til å beslutte ut ifra eget skjønn?

BEGRUNNELSE:

Den nasjonale klagenemda opprettholder i over 90 % av tilfellede universitetet sine vurderinger, ofte med begrunnelser som kun viser til nemdas syn uten å angi noe grunnlag eller vise til konkret praksis.»

Med stadig flere som søker seg til høyere utdanning presser dette poenggrensene oppover. Dersom man er født med en diagnose som dysleksi (eller ADHD) er man nærmest tvunget til å søke om opptak til høyere utdanning på særskilt grunnlag for å kunne konkurrere seg til en studieplass. For de som har jobbet og fylt 23 år kan man søke etter 23/5 regelen der realkompetansen også får betydning i vurderingen. Ikke bare får tidligere studie og/eller arbeidserfaring innvirkning på søknaden, men de som ønsker å søke etter disse reglene trenger kunne å fokusere på forbedringen av karakterene i de fem hovedfagene. Dersom man er henvist til å søke studieplass etter særskilt grunnlag, vil realkompetansen som er opparbeidet ikke få noe innvirkning på søknaden og søkere er nødt til å konkurrere med et snitt beregnet ut ifra 18-22 karakterer. Dette innebærer at disse søkerne vil få mye mindre igjen for hver karakter de forbedrer i prosessen. Ta for eksempel diagnosen dysleksi, som medfører skrive- og lesevansker. De rene språkfagene vil ofte ligge noe lavere enn karakterene ellers. To av de fem fagene som inngår i 23/5-regelen er såkalte rene språkfag. Kandidater som søker med diagnosen dysleksi er dermed ofte avskåret fra å søke på dette grunnlag. Søknaden om særskilt vurdering behandles av hvert enkelt universitet hvor det ofte vektlegges forskjellige «løsninger» og den nasjonale klagenemda har ofte en tredje løsning, noe som medfører stor usikker for kandidatene. Når den nasjonale klagenemda i sine vedtak kun viser til «fastsatt praksis» uten å henvise til praksisen, eller at «den nasjonale klagenemda mener dysleksi kun påvirker karakterene i rene språkfag»,

sender dette et uheldig signal. Av samordnet opptak sine nettsider fremgår det at ved særskilt vurdering ikke kan forventes studieplass dersom man er flere poeng unna poenggrensen. Dette er det nærmeste en kandidat som søker særskilt vurdering har å benytte seg av som en «veileder».

Svar:

Jeg forstår at det kan være frustrerende å ikke komme inn på det studiet man ønsker, spesielt hvis man føler at de karakterene man har fått på vitnemålet fra videregående opplæring, ikke viser det man kan.

Standpunkt-karakterene elevene får på vitnemålet fra videregående opplæring er forutsetningsvis satt av lærere som kjenner eleven godt, og som har vurdert elevenes kvalifikasjoner i de enkelte fag. Lærernes vurderinger, og retten til å klage på disse, følger av opplæringsloven og de forskriftene som hører med. Dette regelverket slår fast at lærere i videregående opplæring plikter å vurdere elevenes kompetansenivå, og at standpunkt-karakterene skal bygge på en samlet vurdering av elevenes kompetanse i et fag.

Særskilt vurdering er en vurdering søkere, som har generell studiekompetanse og som søker opptak til høyere utdanning, kan be om å få. Bestemmelsen er hjemlet i opptaksforskriften § 7-13. Hensikten med bestemmelsen er å ivareta søkere som, på grunn av spesielle forhold, ikke har hatt mulighet til å vise sine egentlige ferdigheter i løpet av videregående. Spesielle forhold kan for eksempel være et annet morsmål enn norsk, sykdom, funksjonsnedsettelse eller andre uforutsette hendelser.

Elever i videregående opplæring har lovfestet rett på tilrettelegging dersom de har behov for det. God tilrettelegging i grunnskoleopplæring og videregående opplæring tilsier at behovet for særskilt vurdering ved opptak til høyere utdanning ikke burde være til stede. Videregående skole skal ivareta elever som har utfordringer i skolehverdagen gjennom individuell tilrettelegging. Får eleven ikke denne tilrettelegging har eleven klagerett på dette etter opplæringsloven og dennes forskrifter. Søkere som ber om særskilt vurdering, må derfor dokumentere at de ikke har fått den tilretteleggingen de burde ha fått i løpet av videregående opplæring, for eksempel etter et vedtak fra PPT-tjenesten. Hvis søknaden om særskilt vurdering handler om annen sykdom eller andre utforutsette hendelser søkeren mener har ført til feil karakter, må slike inntrufne situasjoner dokumenteres.

Særskilt vurdering er ikke en ordning for å vurdere en søkers fremtidig potensial og det er heller ikke en klageordning på oppnådde resultater i videregående opplæring. Særskilt vurdering er en unntaksordning der saksbehandleren ved et universitet eller høyskole skal vurdere om karakterresultatet stemmer med de faktiske kunnskapene søkeren hadde da vedkommende gikk på videregående skole. Dette er en vanskelig vurdering å gjøre for en saksbehandler fordi det er søkerens lærere som har de beste forutsetninger for å vurdere hvilke kunnskaper vedkommende hadde som elev. Denne gruppen elever ivaretas derfor normalt best i den videregående skolen og av personer som står eleven nærmest, ved at skolen gir individuell tilrettelegging der det er behov for det. Hvis universitetet eller høyskolen skal ha grunnlag for å si at lærerens vurderinger ikke har vært korrekte, og ikke har tatt inn over seg elevens faktiske kunnskapsnivå, må det foreligge et godt dokumentert grunnlag for dette. Det saksbehandlere ved universitetene og høyskolene gjør er å overprøve skolens faglige vurderinger og en slik vurdering kan kun gjøres i helt spesielle tilfeller.

Departementet publiserer årlig et rundskriv om opptaksregelverket som også gir veiledning om innholdet i bestemmelsen om særskilt vurdering i opptaksforskriften § 7-13. Vi vil vurdere om det er behov for å være tyde-

ligere om denne ordningen i det rundskrivet vi lager hvert år. Men universitetene og høyskolene må selv gjøre de individuelle og faglige vurderingene av hver enkelt søknad til hvert enkelt studium. For å få et tilbud om studieplass med grunnlag i en særskilt vurdering må søkeren anses å ha likeverdig nivå på sine ferdigheter og kunnskaper, som søkere som får tilbud om opptak etter de normale reglene.

Regjeringen har høye ambisjoner for norsk høyere utdanning og jobber for et utdanningssystem der hver enkelt student får brukt og utviklet sitt potensial, samtidig som samfunnet får den kompetansen som trengs. Alle skal ha like muligheter til å ta høyere utdanning og valg av utdanning skal styres av evner og ønsker, ikke av sosial bakgrunn. Regjeringen har også bestemt at det skal oppnevnes et utvalg som skal foreta en helhetlig gjennomgang og vurdering av regelverket for opptak til høyere utdanning. Utvalget skal komme med sine anbefalinger til Kunnskapsdepartementet om hvordan vi kan lage et forståelig og fleksibelt opptaksregelverk, som ivaretar søkerens rettssikkerhet og som kan tilpasses fremtidens høyere utdanning og den teknologiske utviklingen. Jeg forutsetter at utvalget som en del av denne gjennomgangen også gjør en vurdering av ordningen med særskilt vurdering og ser frem til at utvalget kommer i gang med det viktige arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1914

Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 19. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hvorfor jobber staten aktivt for å fjerne sentrumsnære arbeidsplasser i bysentrum, som for eksempel Fredrikstad, og på den måten ødelegge målsettingen om foretting, levende bysentrum og attraktive byer?

BEGRUNNELSE:

Staten jobber aktivt for å fjerne offentlige arbeidsplasser fra Fredrikstad sentrum, og gjør lite for å bidra til mer levende sentrumsområder, foretting og byutvikling. Vurderinger fra Vista Analyse viser at flere kontorarbeidsplasser kan bidra til å styrke hardt pressede sentrumsområder. Flere kontorer gir økt kundegrunnlag for handel. Staten kan og bør spille en nøkkelrolle for å skape gode

synergier i byene. I Fredrikstad og Sarpsborg gjør staten det motsatte.

Fredrikstad er en av Norges største byer og sammen med nabobyen Sarpsborg utgjør de Norges femte største sammenhengende byområde. Fredrikstad alene er definert som Norges sjetteste største by.

De siste årene har lokalpolitikerne tatt flere spennende grep for å bidra til økt attraktivitet. Dette resulterte blant annet til at byen i ble kåret til Norges mest attraktive by i 2017. Kommunen opplever fortsatt stor øking i befolkningstall. På tvers av det gode, lokale arbeidet har staten i forbindelse med sentralisering og effektivisering av ulike tjenester valgt å flytte disse ut av bysentrum. De siste årene har funksjoner som sykehus, politiet, Skatt Øst og kemnerkontoret blitt flyttet ut. Felles for disse er at de ikke har flyttet til et nytt bysentrum, for eksempel i Sarps-

borg, men til bilbaserte lokasjoner utenfor sentrum. For lokalkjente vil dette være henholdsvis Grålum og Kalnes.

Nå er staten i ferd med å flytte ytterligere arbeidsplasser vekk fra Fredrikstad sentrum: Denne gang er det de 13 årsverkene ved Fredrikstad namsmannskontor som ønskes flyttet. Også disse skal flyttes til Grålum.

I de statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, fastsatt i 2014, slås det fast at «utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder.» Dette er det motsatte av hva som har skjedd i Fredrikstad og Nedre Glomma-regionen.

Svar:

Jeg vil innledningsvis presisere at statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging gjelder for alle beslutninger om lokalisering. Statlige virksomheter bør være lette å nå for besøkende og ansatte. Statlige virksomheter med mange ansatte og/eller mange besøkende bør derfor lokaliseres slik at det bygger opp under miljøvennlig transport. I de største byområdene skal statlig lokalisering bidra til at målet om nullvekst for personbiltransport nås. Det er en rekke hensyn som

virksomhetslederne må avveie når de skal velge lokalisering av sin virksomhet, og tilgjengelighet for ansatte og besøkende er et av flere slike hensyn. I de fleste tilfeller vil det være virksomhetsleder eller virksomhetens styre som er ansvarlig for å fatte endelig vedtak om lokalisering, der statens føringer for lokaliseringspolitikken må veies mot hensyn knyttet til den enkelte sektor og/eller virksomhet. Jeg er kjent med at avveining av ulike hensyn i ulike sektorer har ført til en varierende praksis knyttet til lokalisering av statlige virksomheter. Det er en utfordring når legitime

sektorhensyn må vektlegges så mye at statlige virksomheter noen ganger lokaliseres i strid med statens egen politikk for areal- og transportplanlegging, eller regionale eller kommunale planer.

Jeg har en forventning om at statlige publikumsrettede virksomheter og større statlige arbeidsplasser skal bidra til redusert biltransport, økt kollektivtransport, og til å styrke bymiljøet. Dette må sikres på et tidlig tidspunkt i arbeidet med å velge lokalisering. Departementene skal følge opp sine respektive underliggende virksomheter med hensyn til dette.

SPØRSMÅL NR. 1915

Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen

Besvart 21. april 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Vil statsråden svare på spørsmålet sendt 18.3 om på hvilken måte utenriksministeren vil bruke virkemidler Norge har til å redde den polske rettsstat?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til nevnte spørsmål. Det ble sendt med et ønske om å åpne dialog mellom regjeringen og stortinget om hvilke virkemidler det er klokt å bruke i søken etter å begrense den demokratiske tilbakegangen gjennom rettsstatsinnskrenkingen i Polen. Norge har en unik posisjon gjennom EØS-midlene for å utøve press. Hvordan det utøves best er gjenstand for debatt og det ville vært nyttig å lese regjeringens vurderinger om dette slik at det er mulig å jobbe sammen for å finne kloke løsninger i en situasjon vi deler bekymring for.

I sitt svar skriver utenriksministeren at:

«Vi kan ikke reagere med suspensjon av EØS-midler på alle uønskede politiske utviklinger eller beslutninger.»

Det er det ingen som har foreslått. Jeg ber derfor om at ministeren svarer på spørsmålet om igjen ettersom det ikke er å anse som besvart.

Hvordan ser statsråden for seg at Norges bidrag til bevaring, eller muligens heller redning av, demokrati, sivilsamfunn og rettsstat i Polen blir brukt mest effektivt?

Norge har stoppet overføringer til kommuner i Polen som har erklært seg som LHBT-frie soner. Nå er Polen i ferd med å bli rettsstatsfri sone.

Jeg er klar over at regjeringen bruker både dialog med Polen og internasjonalt samarbeid for å utøve politisk press på dette feltet.

Nå er situasjonen så alvorlig at flere virkemidler må settes i verk.

Et flatt kutt i EØS-midler kan resultere i at de organisasjoner som arbeider for å bevare rettsstaten kan bli rammet og således ikke virke etter hensikten; å pålegge økonomisk press på Polens myndigheter for å reetablere demokratiske rettsstatsprinsipper i sin statsstyring.

Samtidig kan frysing av EØS-midler til konkrete prosjekter som innenfor justissektoren bidra til å pålegge press mot utviklingen som bekymrer hele Europa.

Spørsmålsstillere er mindre opptatt av virkemiddel enn resultat: på hvilken måte vil statsråden bruke virkemidler Norge har til å redde det polske demokratiet og rettsstat.

Svar:

Representanten Christensen og jeg er enige om at utviklingen i Polen gir grunn til sterk bekymring. De siste ti årene er Polen det landet i verden som har falt raskest på V-Dems demokratiindeks, og landet kategoriseres her ikke lenger som et liberalt demokrati. Utviklingen innen justissektoren er særlig bekymringsfull.

Dette er et land som er en alliert, nær nabo og samarbeidspartner. Nettopp derfor er utviklingen særlig alvorlig, og det angår oss i aller høyeste grad. Jeg har ved mange anledninger understreket EØS-avtalens betydning for Norge, og at rettsstaten må fungere i alle medlemsland for at samarbeidet skal kunne virke. Jeg setter derfor stor pris på initiativet til en diskusjon og dialog med Stortinget om dette. Alle som er opptatt av Polens og Europas fremtid, bør vurdere hvordan vi best kan bidra til at den negative utviklingen snus.

Det er minst tre ulike innfallsvinkler. Først og viktigst er signaler og press som kommer fra det internasjonale samfunn. Fordi Polen er et stort og sentralt medlem av EU og fordi landets økonomi er sammenvevd og avhengig av samarbeid og handel i EU/EØS, er den politikken EU fører overfor Polen spesielt viktig. Det er EUs institusjoner og medlemsland som uten tvil potensielt har størst påvirkningskraft. Av den grunn vil regjeringen fortsette å støtte opp om innsatsen deres for å beskytte og fremme demokrati og rettsstat i Europa.

EU-kommisjonen har fått utvidet sin verktøykasse. Det åpnes nå for at sterkere virkemidler kan tas i bruk. Kommisjonen bringer stadig oftere medlemsland inn for EU-domstolen. Det har Polen fått erfare blant annet i forbindelse med såkalte «reformer» som har sikret mer politisk kontroll over dommere og domstoler.

I desember i fjor ble EU-landene også enige om en ny mekanisme for å beskytte EUs økonomiske overføringer. Det gjenstår å se hvordan denne kommer til å fungere i praksis. Men den er innrettet for å gi landene hvor demokrati og rettsstat forvitret et valg: fortsetter de ned-

over den autokratiske vei, mister de tilgangen til milliarder av euro.

Også Europarådets parlamentarikerforsamling (PACE) har satt søkelys på Polen. Landet er oppført på listen under den permanente overvåkningsmekanismen. PACE har bedt Polen bl.a. separere funksjonen som justisminister og riksadvokat, og oppheve lover som sikrer politisk kontroll over utnevning av dommere mv. Europarådets Venezia-kommisjon har også kommet med flere kritiske uttalelser og råd om rettsstatsutviklingen i Polen.

Den andre innfallsvinkelen er den bilaterale. Som representanten Christensen er kjent med, tas vår bekymring opp i bilaterale samtaler, og våre synspunkter er godt kjent på polsk side. I tillegg står Norge i en spesiell stilling på grunn av EØS-midlene. Våre bidrag til 15 av EUs medlemsland skal bidra til å redusere sosiale og økonomiske ulikheter i EØS og styrke samarbeidet mellom Norge og mottakerlandene. Mange innbyggere i disse landene, også i Polen, har lengre erfaring med diktatur og autoritære regimer enn de har med demokrati. Av denne grunn er deler av støtten kanalisert til å styrke sivilsamfunnet. Denne støtten er sannsynligvis det området hvor EØS-midlene har hatt størst påvirkning og effekt. I forhandlingene med Polen for inneværende periode oppnådde vi enighet om 53 millioner euro til sivil samfunn. Det er vesentlig mer enn minimumskravet på ca. 36 millioner. Vi er overbevist om at denne støtten er svært viktig for at mange organisasjoner kan ivareta og forsterke sin viktige rolle i det polske samfunnet. Det vil være en prioritet å videreføre denne innsatsen i en ny finansieringsperiode.

Polen mottar over 809 millioner euro i EØS-midler i inneværende periode, kanalisert gjennom 12 programmer. Disse programmene leder til en lang rekke prosjekter, mange med norske partnere. Noen av disse er resultat av samarbeid som har funnet sted i mange år og under flere ulike regjeringer – i begge land. Regjeringen har stor tro på at slik direkte kontakt mellom nordmenn og polakker har stor verdi og bidrar til økt forståelse og samarbeid, noe som i siste instans kan bidra til demokratisk utvikling, og vern om rettsstatsprinsipper.

Samtidig finnes det røde linjer som ikke kan krysses. En av dem er at fondsoperatørene for midlene til sivil samfunn skal være uavhengig av myndighetene. En annen er at samarbeidet må være bygget på tillit og felles prinsipper. Da det viste seg at dette ikke var mulig i deler av planene for justisprogrammet, ble programmet endret. Det vi nå samarbeider med Polen om på justisområdet, er i hovedsak et stort prosjekt innenfor kriminalomsorg. I tillegg kommer et prosjekt for å redusere vold i nære relasjoner. I forbindelse med fordeling av reservemidlene til Polen ser vi på muligheten for et prosjekt med utveksling av polske dommere til den europeiske menneskerettighetsdomstolen. Regjeringen følger utviklingen i Polen tett, og vurderer løpende hva som er mulige og

hensiktsmessige tiltak og reaksjoner over hele det brede spekteret av vårt forhold til Polen, særlig når det gjelder EØS-midlene. Dersom det blir nye EØS-midler til Polen, vil regjeringen fremme programmer hvor midlene vil bidra til demokrati, sivilsamfunn og rettsstat.

Norges arbeid vil også støtte opp om den tredje innfallsvinkelen; det polske folkets egeninnsats for å slå ring om det polske demokratiet og rettsstaten.

Alene er det lite vi eller noen andre kan håpe å oppnå. Det er samarbeid med likesinnede og summen av initiati-

ver og oppmerksomhet over tid som ventelig vil ha størst effekt.

Polen har selv aktivt søkt og knyttet seg til EU og EØS. Å ignorere og bryte ned verdiene og grunnlaget for disse samarbeidene er ikke akseptabelt. Regjeringen kommer derfor til å videreføre arbeidet både bilateralt og multilateralt for å bidra til demokrati, sivilsamfunn og rettsstat i Polen.

SPØRSMÅL NR. 1916

Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 21. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hva gjør kulturministeren for å gi festivalene trygghet og forutsigbarhet, når vil festivalene få svar, og vil det komme en egen ordning retta mot de større festivalene?

BEGRUNNELSE:

Arrangørene av viktige og store festivaler i Telemark er usikre og bekymra for sommeren og fremtida slik resten av festival-Norge er. De lurer på om det i det hele tatt blir festival i år, og hvordan denne eventuelt vil se ut. Kulturministeren har varslet at festivalene skal få avklaring i mai, som er svært kort tid før avvikling. Fortsatt er ikke den økonomiske forutsigbarheten på plass noe vi og festivalene selv har etterspurt. Flere av festivalene i Telemark varsler at dersom det ikke kommer på plass en forutsigbarhet for kompensasjon kan det bety kroken på døra.

Festivalbransjen har lenge etterlyst kriterier for hva som skal til for å lage trygge arrangement. Med kulturministerens oppfordring om å planlegge for fullt, er arbeidet godt i gang og kostnadene påløper for hver dag som går. Festivalene våre har behov for rask avklaring på om de skal avvikle eller ikke. I Telemark har vi store festivaler som trekker folk fra hele landet, som Notodden Bluesfestival med sine 25000 besøkende i 2019 eller som Treungenfestivalen med sine nær 30.000 besøkende i 2019. Som eksempler gir disse festivalene enorme ringvirkninger for hele lokalsamfunnet og regionen vår, har stor oppslutning og kulturell betydning. Det viktigste er derfor er at det snarest kommer på plass en økonomisk forutsigbarhet for de større festivalene, som gir trygghet for å kunne

sette i gang. Likevel er fortsatt ikke en kompensasjonsordning for 2021 på plass. Første tildelingsrunde med stimuleringsordning viser også at svært mange har fått avslag, selv etter at arrangement var gjennomført. Flere fikk langt mindre enn det som var det omsøkte behovet. Det vites heller ikke om det nå planlegges en egen ordning for sommerfestivalene, som er tilpasset deres behov.

Jeg vil håpe og tro at kulturministeren gjør det han kan for å gi festivalene den tryggheten de trenger for å kunne arrangere innenfor de gjeldende smittevernstiltak, men da må informasjon om hva som faktisk må ligge til grunn for å kunne gjennomføre på plass, og ikke minst den økonomiske forutsigbarheten må sikres.

Svar:

Jeg kan forsikre representanten om at jeg og regjeringen gjør det vi kan for å gi festivalene og andre kulturarrangører så stor forutsigbarhet som overhodet mulig og at vi vil stille opp for kulturen så lenge det er nødvendig å begrense aktiviteten på grunn av smittevern hensyn.

Rett etter påske la regjeringen fram sin plan for gjenåpning, en plan som er delt i fire trinn. Jeg vet at mange ønsker seg fastsatte tidspunkter for når vi igjen kan gå på festivaler og andre kulturarrangementer. Men vi må vite at det er trygt å gjenåpne. Derfor bygger planen på data og ikke datoer. Før det blir aktuelt å gå fra ett trinn til et annet, vil det bli gjort vurderinger basert på tre sjekkpunkter:

- Smittesituasjon og sykdomsbyrde
- Kapasitet i helsetjenesten
- Vaksinasjon

Når det kommer til antallsbegrensninger er det gitt forutsigbarhet for arrangører i trinn 1 og 2 i gjenåpningssplanen for både innendørs- og utendørsarrangementer, mens det i trinn 3 og 4 vil bli gjort løpende vurderinger.

Som statsministeren sa i sin redegjørelse til Stortinget, vil regjeringen komme tilbake til rammer for festivaler og andre arrangementer gjennom sommeren tidlig i mai. I tillegg vil spørsmål knyttet til bruk av helsepass/vaksinesertifikat utredes nærmere.

Mitt og regjeringens mål har vært, og vil fortsatt være, å holde hjulene i gang i kultursektoren og bidra til så stor aktivitet som mulig, innenfor gjeldende smittevernregler og råd.

Derfor viderefører regjeringen kompensasjons- og stimuleringsordningene for kultursektoren gjennom sommeren. Stimuleringsordningen skal bidra til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren, innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter. Ordningen vil bidra til økt aktivitet og oppdrag for hele verdikjeden.

Regjeringen vil bidra til at befolkningen over hele landet har tilgang til kulturopplevelser gjennom og etter at pandemien er over, og samtidig sikre den kulturelle infrastrukturen. Det gjør vi fordi kunst og kultur er viktig, for den enkelte, for fellesskapet og for samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 1917

Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 21. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Regjeringens handlingsplan for fossilfrie anleggsplasser i transportsektoren fra januar 2021 tok ikke for seg tiltak for reduksjon av indirekte utslipp, fra bruken av materialer som betong og asfalt. Heller ikke NTP varsler noen sterke grep for dette. NRK kunne i dag melde om muligheter for inntil 50 % reduksjon av klimagassutslipp gjennom bruk av lavkarbon materialer, ut fra en ny studie.

Vil statsråden nå ta initiativ til en plan for bruk av lavkarbon asfalt og betong, og gjenbruk, i alle nye prosjekter der dette er mulig?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen sier selv i NTP: «Anleggsplasser i transportsektoren er pekt på som et område der klima- og miljøkrav i offentlige innkjøp er et særlig egnet virkemiddel». Da må det være lov å minne om at det jo er det offentlige som finansierer de aller fleste samferdselsutbygginger her i landet og setter prosjekter ut på anbud.

Vi har selv vært i kontakt med ledelsen i ett av de største entreprenørfirmaene i Norge, og de sier det ligger et enormt potensiale i reduksjon av klimagassutslipp ved lavkarbon materialer, og ikke minst gjenbruk (av sand og stein osv.). Alle de største selskapene jobber med egen utvikling av løsninger, men savner noen støtteordninger som kan hjelpe dem til nye teknologiske løsninger som kan deles med alle i den norske bransjen.

En må også anta at dersom Norge kommer langt innen «lavutslipp» utbyggingsvirksomhet, så vil det være en stor konkurransefordel for vår egen entreprenørnæring.

Svar:

Verdenssamfunnet har en stor oppgave med å redusere utslippene ned til et nivå som begrenser temperaturøkningen på jorda. Dette er en global dugnad, og det er viktig at Norge tar ansvar.

Norge har, sammen med nesten alle landene i verden, forpliktet seg gjennom Parisavtalen til store kutt i klimagassutslippene. Sammen med FNs klimakonvensjon utgjør Parisavtalen et solid rammeverk for den framtidige globale klimainnsatsen.

Norske virksomheter deltar på lik linje med virksomheter i EU-landene i det europeiske kvotesystemet. Kvotepriisen blir avgjort i markedet, og utslippene blir kuttet der kostnaden er lavest. Regjeringens arbeid med å redusere utslippene av klimagasser har vi presentert i klimaplanen.

Samtidig med at vi i Norge jobber for å nå våre forpliktelser innenfor det internasjonale regelverket, så har EUs handlingsplan for sirkulær økonomi en global tilnærming til utslippskutt med fokus på klimafotavtrykk. Klima- og miljødepartementet, med berørte departementer, jobber nå med en strategi for sirkulær økonomi. Dette er et viktig arbeid, men har et annet perspektiv enn det vi har når vi følger opp forpliktelsene i Paris-avtalen.

Jeg mener at vi må skille mellom de ulike oppgavene i klimapolitikken, og vurdere hvilke virkemidler og tiltak som er effektive. Dette gjør at vi lager henholdsvis klimaplan og strategi for sirkulær økonomi. Samtidig er det viktig å se de ulike prosessene i sammenheng.

Jeg la frem handlingsplanen for fossilfrie anleggsplasser i transportsektoren i januar i år. Handlingsplanen ble utarbeidet og lagt frem i forbindelse med Klimaplan for 2021-2030. Klimaplanen hadde til hovedformål å vise hvordan Norge skal nå målet om 45 % reduksjon i norske ikke-kvotepfiktige utslipp innen 2030 og hvordan dette sammen med andre virkemidler støtter opp under forpliktelsen i Paris-avtalen og er tydelig avgrenset til å gjelde utslipp som teller på det norske utslippsregnskapet.

I handlingsplanen skriver vi:

Det er de direkte og ikke-kvotepfiktige utslippene på, og i forbindelse med, anleggsplassen som er utgangspunktet for denne handlingsplanen. Med dette menes utslipp fra drivstofforbruket fra anleggsmaskinene, drivstofforbruket fra transportarbeidet inne på anleggsplassen og massetransport. Planen inneholder også omtale av øvrige utslipp som er knyttet til anleggsplassene. I mange tilfeller vil de indirekte utslippene være viktige for å få med hele bildet.

Representanten Nævra har rett i at utslippsreduksjoner gjennom ulike typer materialvalg ikke er en primær problemstilling i handlingsplanen. En forklaring er at mange typer materialer blir produsert av industri med store utslipp som er omfattet av kvotesystemet. Kvotesystemet skal derfor bidra til reduksjoner for mye av disse utslippene. Samtidig skriver vi også i handlingsplanen at: Transportvirksomhetene bruker sin innkjøpsmakt til å etterspørre anleggsplasser som ikke gir for høye utslipp. Virksomhetene etterspør tiltak som gir både reduserte direkte og indirekte utslipp. Dette er positivt som bidrag til å oppnå Norges utslippsforpliktelser og som en del av virksomhetenes utøvelse av sitt samfunnsansvar.

I NTP (kap. 6.1.2) skriver vi dessuten følgende: I samsvar med lov om offentlige innkjøp skal det offentlige innrette innkjøpspraksisen sin slik at dette bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant. For å hjelpe offentlige oppdragsgivere med å klargjøre de overordnede prioriteringene, vil regjeringen legge fram en handlingsplan for å øke andelen klima- og miljøvennlige offentlige innkjøp og grønn innovasjon.

Transportvirksomhetene etterspør tiltak som gir både reduserte direkte utslipp (for eksempel tiltak som gir mindre utslipp fra kjøretøy og anleggsmaskiner) og indirekte utslipp (for eksempel byggematerialer) gjennom sine anskaffelser. Tiltak som reduserer de direkte utslippene vil bidra til å oppnå regjeringens ambisjon om å halvere utslippene i transportsektoren og forpliktelsen om å redusere de ikke-kvotepfiktige utslippene med 40 prosent innen 2030. I tillegg vil tiltak for å redusere indirekte ut-

slipp kunne bidra positivt for å fremme grønn næringsutvikling, stimulere etterspørsel etter lav- og nullutslippsalternativer og fremme lavutslippsamfunnet, og være en del av virksomhetenes utøvelse av sitt samfunnsansvar.

Anleggsplasser i transportsektoren er pekt på som et område der klima- og miljøkrav i offentlige innkjøp er et særlig egnet virkemiddel. Kostnadseffektivitet er et sentralt prinsipp i klimapolitikken, og det er viktig at transportvirksomhetene er bevisst hvilke krav som skal stilles i kontrakter om infrastrukturprosjekter, at det skilles mellom direkte og indirekte utslipp, og at det gjøres vurderinger av hvilken merkostnad som skal kunne aksepteres for å ta i bruk et bestemt krav.

Ikke-veigående maskiner og kjøretøy er, som handlingsplanen viser, en vesentlig utslippskilde i ikke-kvotepfiktig sektor. Lav- og nullutslippsteknologi er relativt umodent i denne delen av transportsektoren. Det er behov for tiltak for å bidra til teknologiutvikling innen dette segmentet, og nå tar vi ansvar for å bidra her. Vi har sett at vår rolle i elbilpolitikken og i utviklingen av lav- og nullutslippsteknologi innen fergesektoren gir viktige bidrag. Jeg mener at avgrensingen til de direkte utslippene var en naturlig forutsetning for arbeidet med handlingsplanen.

Det er viktig at vi ikke mister av syne det samlede virkemiddelapparatet. Vi bør unngå en situasjon der vi har dobbel virkemiddelbruk på enkelte områder, og mangler virkemidler på andre områder. Prioritering mellom virkemidlene blir kritisk når vi nærmer oss 2030. Hvis kostnaden ved å stille et spesifikt krav er for høy bør Norge prioritere andre utslippsreducerende tiltak for å utløse utslippsreduksjonene innen samme sektor.

Jeg registrerer at de indirekte utslippene er oppe på den politiske agendaen og jeg vil være med å drøfte disse utslippene. Det er imidlertid grunn til å understreke at indirekte utslipp ikke er et entydig begrep. Indirekte utslipp kan regnes som alle utslipp som ikke kommer fra selve anleggsplassen. Utslipp fra materialproduksjon kan i denne forstand være direkte, hvis materialene (eksempelvis overskuddsmassen) produseres på anleggsplassen. Mye av materialproduksjon foregår naturlig nok utenfor anleggsplassen, enten i Norge eller i utlandet. Disse utslippene vil i stor grad være kvotepfiktige. Materialproduksjon som foregår utenfor Norge teller ikke på det norske utslippsregnskapet.

Før jeg tar initiativ til en plan om gjenbruk og økt bruk av lavkarbon betong og asfalt, mener jeg at det kan være grunn til først å utrede potensialet for og konsekvensene av slike krav. Jeg vil også vise til den kommende strategien for sirkulær økonomi, som vil bidra til klargjøring og diskusjoner på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1918**Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 23. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre at pasienter som skal behandles for denne type sykdommer også skal få informasjon, og mulighet til å kunne behandles med slike inngrep enten i Norge eller eventuelt i utlandet om de ønsker det?

BEGRUNNELSE:

Internasjonale studier bekrefter at pasienter som har gjennomgått minimalt invasiv hjertekirurgi kan gå tilbake til hverdagen raskere, uten behov for omfattende opptrening og fysioterapi. Pasienter har ingen fysiske begrensninger etter inngrep utover hva han eller hun er komfortabel med. Dette er i stor kontrast til resultat etter tradisjonell sternotomi, hvor pasienten må belaste brystbenet minst mulig for at det skal leges optimalt.

Minimalt invasiv hjertekirurgi innebærer veldokumenterte økonomiske fordeler. Internasjonale studier nevner blant annet; redusert behov for intensivbehandling, blodtap og blodoverføring samt mindre risiko for sårinfeksjoner, komplikasjoner og reoperasjon. Dette i tillegg til redusert sykehusopphold, rekonvalesenstid og fysioterapibehov kan potensielt redusere sykefraværskostnaden betydelig for den norske stat.

I det norske helsevesenet pr. dags dato tilbys kun tradisjonell sternotomi i tillegg til "TAVI" for høyrisikopasienter. I "Norsk Hjertekirurgiregister Årsrapport for 2018 med plan for forbedringstiltak" ble det konkludert; "Sidevirkninger påfører pasientene lidelse, påvirker både kort- og langtidsoverlevelse og belaster helsevesenet med store utgifter. Tatt i betraktning antallet operasjoner som utføres i Norge, representerer dette en signifikant problemstilling. Det var små endringer i 2018 for den prosentvise fordeling av registrerte komplikasjoner".

Minimalt invasiv hjertekirurgi anses internasjonalt å tilby færre postoperative komplikasjoner, mindre smerte og bedre kosmetisk resultat for pasienten. Spesielt aktuelt er kosmetisk resultat hos kvinnelige pasienter, som kan få utført operasjonen under brystene. Flere potensielle positive resultat kan følge av dette, blant annet sterkt redusert risiko for depresjon hos pasienter. Jeg er kjent med at mange som skal gjøre dette inngrepet, vet ikke om at det er mulig å utføre denne operasjon i stedet for den tradisjonelle metoden.

Svar:

Kirurgisk behandling av hjertelidelser er hovedsakelig knyttet til korreksjon av medfødte lidelser (barnehjertekirurgi), operasjoner på defekte hjerteklaffer (klaffelidelser) samt operasjoner knyttet til trange eller tette kransårer som forsyner hjertemuskelen med blod (kornar bypasskirurgi). Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helsedirektoratet og Helse Sør-Øst RHF om dette.

Helsedirektoratet viser til at hjertekirurgi er et felt som i de siste årene har vært gjenstand for en rivende utvikling, ikke minst når det gjelder å utvikle og forbedre mer skånsomme og effektive behandlingsmetoder. Utviklingen har ført til at de fleste pasienter med sykdom i aortaklaffen og kransårene behandles med skånsomme teknikker som gir sammenliknbare langtidsresultater som åpen hjertekirurgi, og som også bidrar til raskere rehabilitering.

Volumet på åpen hjertekirurgi er fallende. Det skyldes både endringer i sykkeligheten og at åpen hjertekirurgi i noen tilfeller har blitt erstattet av kateterbaserte teknikker.

Ved "mini-invasiv" hjertekirurgi, som representanten Hoksrud spør om, utføres de samme prosedyrene som ved åpen hjertekirurgi, men med mindre operasjonssnitt. Av ulike årsaker byr det på noen operasjonstekniske utfordringer, som kan ha negativ innvirkning på langtidsresultat. Slik kirurgi er derfor ikke tatt i bruk som standard behandlingsmetode, verken i Norge eller internasjonalt, opplyser Helse Sør-Øst RHF. Helse Sør-Øst understreker at det store volumet av pasienter med sykdom i aortaklaffen og kransårene behandles i henhold til oppdaterte internasjonale retningslinjer som sikrer best mulig langtidsresultater for pasienten.

Informasjon om tilstander og ulike behandlingssmetoder kan gis av helsetjenesten og finnes også på Helsenorge.no. Det er i praksis tre behandlingsmuligheter som er aktuelle: åpen kirurgi (inkluderer også mini-invasiv kirurgi som er åpen kirurgi, men med mindre operasjonssnitt), kateterbasert behandling eller medisinsk behandling.

Oslo universitetssykehus opplyser at pasienter med hjertelidelser gjennomgår en grundig utredning, og at hjertespesialister og hjertekirurger deretter drøfter de aktuelle behandlingsmulighetene. Det er forskningsstudier og kunnskap basert på erfaring som ligger til grunn for anbefalingene om behandling. Pasientene skal informeres

om beslutningen og begrunnelsen for denne, og har rett til å medvirke i valg av behandlingen.

Helsedirektoratet viser til at pasientrettighetsdirektivet åpner for at pasienter kan reise til et annet EØS-land

for å få utført et hjertekirurgisk inngrep som ikke tilbys i Norge grunnet for lite behandlingvolum. Det tilrådes imidlertid at dette gjøres i samråd med fagmiljøet i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1919

Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 20. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden klargjøre regelverket slik at bedrifter som driver nødvendig egentransport også omfattes av unntakene fra innreiseforbud til Norge, slik at de unntas fra karantenekravene ved innreise til Norge?

BEGRUNNELSE:

Bitihengeren AS produserer egenutviklede tilhengere til biler og andre kjøretøyer. Dette er en relativt liten bedrift med 2 ansatte lokalisert i Jarfjord utenfor Kirkenes. Bedriften var en av kandidatene til «Vekst i nord» prisen i 2020. Vekst i Nord-prisen er et samarbeid mellom Nordlys, Innovasjon Norge og Norinnova. Næringsforeningen i tromsoregionen er medarrangør.

Mer inngående informasjon om bedriften fremgår i presentasjonen av bedriften i forbindelse med denne priskåringen;

<https://www.nord24.no/robert-levde-fra-hand-til-munn-sa-gamblet-han-pa-en-vill-id-det-er-svindyr-ta-vare-fattig/s/5-32-151416>

Dette er en innovativ bedrift som kan vise til god utvikling og resultater på tross av at det er vanskelig å drive i nord med enorme fraktkostnader, både med frakt av råvarer og deler til bedriften og for å frakte ferdigprodukt til kunde. Bedriften har innrettet seg på en slik måte at de produserer halvfabrikat som de selv transporterer til Skellefteå i Sverige for bearbeiding, og henter dette selv for videreproduksjon i Jarfjord.

Under pandemien opplever bedriften store utfordringer med forsinkelser på alt av leveringer og stengte grenser. Bedriften kjører fra Kirkenes (Norge) til Skellefteå (Sverige) via Finland. Ved ankomst lastes halvfabrikat av og bearbejdede produkter lastes på kun av sjåfør, ingen kontakt med andre mennesker, for så å returnere til Kirkenes.

Bilen bedriften benytter er spesialbygd etter Covid-19 inntraff, for å ikke bo andre steder enn i bilen under denne transporten.

Bedriften er ikke en transportbedrift, men driver egentransport av egne produkter, og denne transporten er å anse som nødvendig godstransport for å holde bedriften i gang.

I den siste tiden er bedriften blitt nektet å gjennomføre denne transporten og fått opplyst at dersom denne transporten gjennomføres så skal bedriftens sjåfører i karantene hver gang de passerer grensen til Norge. Slik de får det opplyst på Norsk tollstasjon så gjelder ikke unntaket for godstransport for slike bedrifter, mens grensekryssinger inn til Finland og Sverige er dette ikke noe problem og anses som nødvendig godstransport.

Bedriften har vært i kontakt med FHI og Helsedirektoratet for å avklare hvilke regler som gjelder, uten å få avklart hvilke regler som gjelder for slike bedrifter. Skal disse sjåførene testes hver gang de krysser grensen inn til Norge, og må bedriften sette inn en ny sjåfør pga. at den forrige sjåføren sitter i karantene?

Bedriften tapte ca. 2 millioner i 2020 fordi reisestriksjonene slår uheldig ut for bedriften.

Dette er en del av bedriftens arbeid og bedriften vil i verste fall være konkurs etter noen måneder dersom det ikke det finnes andre løsninger.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at alle norske statsborgere har lovlig adgang til Norge, og blir ikke nektet innreise. Personer som ankommer fra et land med karanteneplikt, må som hovedregel fylle ut innreiseregistreringsskjema, ha attest på negativ koronatest tatt innen 24 timer før ankomst, teste seg ved ankomst og gå i karantene i 10 døgn. Reglene kan ha unntak, og det er den enkeltes plikt å sette seg inn i reglene.

Regler om innreisekarantene skal forebygge at smittsomme sykdommer ikke bringes inn i landet, ved at personer som kommer til Norge skal oppholde seg på et eget sted og unngå nærkontakt med andre personer i en viss periode til de ikke lenger kan være smittebærere.

Det er gitt bestemmelser om unntak fra karanteneplikten i §§ 6 til 6j. De fleste av disse unntakene er basert på samfunnsøkonomiske hensyn, forsyningssikkerhet eller rimelighetshensyn. Eventuelle unntak fra innreisekarantene vurderes også opp mot risikoen for importsmitte.

I § 6b femte (og sjette) ledd er det gitt unntak for karanteneplikten i arbeidstiden for yrkessjåfører av langtransport. Bakgrunnen er for å sikre Norges forsyningssikkerhet og vareberedskap. Nordmenn som sporadisk henter varer i utlandet er ikke omfattet av dette unntaket.

Det er på det rene at tiltakene under pandemien medfører ulemper og økonomisk tap for mange. Enkeltpersoner- og grupper vil alltid kunne hevde at tiltak som retter seg akkurat mot dem, er overflødige, og at andre bør bære belastningen. Regjeringen må imidlertid foreta en samlet vurdering av hvilke tiltak som skal settes inn, basert på den gjeldende smittesituasjonen.

Jeg nevner for ordens skyld at oversikten over land og områder med forhøyet smitte oppdateres jevnlig. Sverige er for tiden delt inn i 21 områder. Det beror på smittesituasjonen til enhver tid om reiser fra ett av disse områdene utløser karanteneplikten eller ikke.

Jeg understreker også at karantene-reglene, i likhet med de andre smitteverntiltakene, er noe som vurderes løpende.

SPØRSMÅL NR. 1920

Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 21. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Statsråden er både justis- og beredskapsminister for hele landet. Det er derfor noe oppsiktsvekkende at hun i VG den 14. april ikke vil uttale seg om beredskapen i en av våre kommuner.

Vil statsråden si at politiberedskapen er bedre eller dårligere i Salangen etter at lokalt politi ble lagt ned av regjeringen i 2017 og nå er underlagt et lensmannsdistrikt hvor det er en døgnbemannet patrulje og det tar to timer for en patrulje å kjøre mellom ytterpunktene i patruljens vaktrområde?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Politiforum den 26. oktober står det:

«Lensmannsdistriktet strekker seg over seks kommuner og er over 11.000 kvadratkilometer stort. Etter at nærpolitireformen ble innført, har innstaslederen måtte tåle å se at antallet patruljebiler har gått fra tre til én i helgene».

Statsråden gjentar gjerne de samme punktene om milliarder og årsverk på nasjonalt plan, men hvis vi ser på tallene fra SSB og Brønnøysundregistrene fra Troms har antall ansatte i Tromsø økt fra 263 til 351 siden 2016, mens Harstad, Tjeldsund, Salangen, Kvæfjord, Balsfjord og Skjervøy har mista flere titalls ansatte gjennom «nær-

politireformen». I 2020 var første gang siden responstidmålingene ble innført i Troms at politidistriktet ikke nådde målene i noen av kategoriene. I oktober kom det frem i Politiforum at det kun er en døgnbemannet patrulje.

Svar:

Samlet sett er det ikke tvil om at økt bemanning og nye arbeidsformer har økt kraften og kvaliteten i det arbeidet norsk politi utfører.

Jeg vil også advare mot en direkte kobling mellom et tjenestested med en åpningstid et visst antall timer pr. dag og uke og evnen til å håndtere hendelser i en kommune. For det første fordi en ansatt på et kontor ikke nødvendigvis har godkjenning som innsatspersonell (ip-godkjenning).

For det andre fordi hendelser skjer til alle døgnets og ukens tider, også utenfor kontortiden. Hendelser håndteres i liten grad ved at man rykker ut fra et kontor, og vakt og beredskap ivaretas over hele landet i hovedsak av patruljer som inngår i tjenesteplaner som skal dekke hele døgnet og uken innenfor den geografiske driftsenheten i politidistriktet.

For det tredje fordi moderne politiarbeid forutsetter et annet samspill mellom ulike ressurser i politidistriktet enn tidligere, noe som gjør at det spesielt ved mer al-

vorlige hendelser er langt større ressurser som settes inn i håndteringen av en sak enn de som fysisk er tilstede ved en hendelse.

Vi kan ikke vurdere politikraften og beredskapen med utgangspunkt i tallene fra SSB og Brønnøysundregistrene for de enkelte politistasjoner og lensmannskontor. SSB tar utgangspunkt i de faste arbeidsteder/kontor som de ansatte er knyttet til. En vil dermed ikke få fram at ansatte som er registrert ved et fast arbeidsted i politiet i praksis utfører sitt arbeid i flere kommuner.

Siden 2015 har vi stilt krav til politiets responstid på nasjonalt nivå i tre tettsteds kategorier. Resultatene for 2020 viser at politiet innfrir kravene nasjonalt.

Ved å stille krav til responstid sikrer vi også økt oppmerksomhet i politiets ledelse nasjonalt og i politidistriktet om politiets responstider. Vi skal hele tiden vurdere om ressursene er fordelt riktig og beredskapen god nok, men jeg har lyst til å understreke at det er en politimester som kjenner sitt distrikts behov best, og som må foreta den vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 1921

Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 22. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hva er begrunnelsen for at det er gitt avslag på halvparten av søknadene, deriblant Violet Road sin, og ser ikke statsråden at mange i kulturbransjen føler seg lurt av hans oppfordringer og anbefalinger om å gjennomføre arrangement?

BEGRUNNELSE:

Norsk kulturråd sin tildeling av støtte til kulturarrangementer i første halvdel av året, har vakt harme og fortvilelse blant kulturlivet over det ganske land. Violet Road beskriver sin frustrasjon i avisa iTromsø 13.april hvor de sier de føler seg lurt og løyet opp i ansiktet av statsråden. Videre forteller de at de går flere hundre tusen i underkudd siden dem i god tro la ut på turne i Norge i mars.

Dette er beskrivende for hvordan mange i kulturbransjen føler seg behandlet nå, og det er ingen tvil om at kulturministeren nå må rydde opp i saken. En hel kulturbransje føler seg med rette lurt av regjeringen.

Statsråden er selv sitert på at «det skal lønne seg å gjennomføre arrangementer fremfor å avlyse». Samtidig kunne han fortelle at regjeringa har satt av 1.065 milliarder til stimulerings tiltak for kulturlivet i første halvdel av -21. Nå sier Kulturrådet at de bare har 400 millioner til utdeling, noe som har gjort at halvparten har avslag på sine søknader. Jeg klarer heller ikke se noe god begrunnelse for avslagene når kriteriet for søknaden er oppfylt.

Svar:

Formålet med stimuleringsordningen for kultursektoren er blant annet å stimulere til gjennomføring av arrangementer innenfor smittevernpålegg, og å stimulere til økt aktivitet i hele kulturarrangementets verdikjede. Stimuleringsordningen er viktig både for sektoren og for publikum som får nytte kulturopplevelser som ikke ville blitt gjennomført uten ordningen. Ordningen er også svært populær, og et viktig virkemiddel i regjeringens kontinuerlige arbeid med å hjelpe kultursektoren gjennom krisen.

Stimuleringsordningen for kultursektoren er en ramlestyrt ordning som ikke er rettighetsbasert. Norsk kulturråd fatter vedtak etter en helhetsvurdering hvor de legger vekt på formålet med tilskuddsordningen, med særlig vekt på god geografisk spredning, mangfold av kulturuttrykk, og at kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig og relevant for publikum, jf. forskriften for ordningen § 8. Jeg kan ikke kommentere enkeltaktører som har søkt ordningen, men viser til at det er anledning til både å klage på vedtaket og å søke på nytt basert på samme arrangement.

Jeg har stor forståelse for at de som har fått avslag i første runde er skuffet. Regjeringen vil for å avhjelpe den vanskelige situasjonen mange står i, foreslå å tilføre 400 mill. kroner ekstra til stimulerings- og kompensasjonsordningene i revidert nasjonalbudsjett. Jeg har også bedt Kulturrådet behandle alle søknader som fikk avslag i første runde på nytt. Jeg har hele tiden sagt at vi ønsker aktivitet, og derfor foreslår vi nå å sette av disse ekstra midlene slik at stimuleringsordningen fungerer i tråd med sitt formål.

Det er ingen automatikk i at de som søker stimuleringsordningen får støtte. De som får avslag på søknad om stimuleringsmidler, vil likevel kunne søke den kommende kompensasjonsordningen for kultursektoren. Ordningen har vært på høring, og skal nå vurderes av ESA før den kan tre i kraft.

Pandemien er uforutsigbar, og jeg har hele tiden sagt at vi skal justere ordningene dersom det blir behov for dette. Mitt mål er at tiltakene vi har iverksatt til sammen vil berge kultursektoren gjennom krisen, og samtidig sikre publikum et mangfoldig og relevant kulturtilbud både gjennom pandemien og etter at den er over.

SPØRSMÅL NR. 1922

Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 22. april 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Norsk sjølforsyning er for lav, også innen grønt- og bærproduksjonen. Norske jordbær er ettertraktet blant nordmenn, men har små marginer og krevende produksjonsforhold. Erfaren arbeidskraft er en viktig faktor. Koronarestriksjoner gjør det vanskelig og uforutsigbart for bærprodusenter å få arbeidskraften de trenger. Nye jordbærplanter plantes nå og er avgjørende for produksjonen de neste tre årene.

Hvordan er sjølforsyninga av norske jordbærplanter, norsk jordbær og arbeidskraft til jordbær-næringa, og hvordan vil statsråden bidra til å sikre norsk bærproduksjon for sommeren 2021 samt på lengre sikt?

BEGRUNNELSE:

Planteforedling blant annet innen jordbærproduksjonen pågår nå i vårsesongen. Produksjon går tapt fordi utløperne på jordbærplantene ikke blir høstet da arbeidskraften uteblir. Det begrenser videre norsk jordbærproduksjon på både kort og lang sikt. Departementet forvalter en dokumentasjonsordning som skal la bønder søke om å få inn arbeidskraft fra utlandet. Lang saksbehandlingstid og ulik forvaltning kan gi uforutsigbarhet. Avslag og tillatelser må ikke være vilkårlige eller avhenge av krisemaksimering i søknaden. Landbruket og sjølforsyninga er tjent med at det blir stimulert til aktivitet og norsk produksjon på norske ressurser.

Covid 19-utbruddet har pågått i over ett år, og sommeren 2020 burde gitt lærdom som gjorde at håndteringen for sesongen og sommeren 2021 kunne blitt forutsigbar. Skal sjølforsyning av norsk mat på norske ressurser med norsk arbeidskraft opp, må det dessuten til tiltak på

lang sikt. Lønnsomheten i landbruket må opp, marginene må bli bedre.

Jobben som må gjøres er dessuten beintøff, og undertegnede vil gjerne utfordre statsråden på å tevla i jordbærplukking i Gudbrandsdalen når bæra er modne.

Svar:

Selvforsyningsgraden beskriver hvor mye av det vi spiser som er produsert i Norge målt på energibasis, og er ett av flere mål på hvilken markedsandel den norske matsektoren har i det norske matmarkedet. Selvforsyningsgraden påvirkes av de naturgitte produksjonsforholdene, været, ulike kvalitetskrav, priser, landbrukspolitiske virkemidler og internasjonale handelsavtaler. Selvforsyningsgraden per produktgruppe og totalt ble grundig belyst i Prop. 118 S (2019-2020) om jordbruksoppgjøret 2019.

For frukt og bær varierer norsk produksjon og norskandel fra år til år, som følge av årlige variasjoner i værforhold. Jordbær er blant de vekstene som er spesielt sårbare i så måte, noe fjorårets sesong var et eksempel på med vårfrost i områder med stor jordbærproduksjon.

Forbruket av jordbær til konsum har økt betydelig det siste tiåret. Basert på importstatistikken for 2019 og 2020 er det rimelig å anta at forbrukernes ønsker om å ha tilgang på jordbær også utenom norsk sesong er en viktig årsak til den økte importen. Norsk andel av jordbær til konsum var på i overkant av 40 prosent i 2010, på vel 31 prosent i tørkeåret 2018 og på nærmere 34 prosent i 2020.

	2010	2013	2017	2018	2019	2020
Norsk omsetning	3 892	3 117	5 184	4 707	5 961	3 571
Import	5 746	10 298	9 652	10 347	9 117	7 005
Norskandel	40,4	23,2	34,9	31,3	39,5	33,8

Import av plantemateriale ble tillatt fra 1. januar 2015 etter stort påtrykk fra deler av næringen. Anslag fra bransjen viser at norskandelen for plantemateriale var på 35 prosent i 2020. Importplanter av jordbær har medført utvidet sesongen for produksjon, både i forkant av tradisjonell norsk sesong og ut over høsten. Avlingen kan også i mange tilfeller være høyere.

Pandemien gjør at situasjonen for grøntnæringen er krevende, spesielt knyttet til utenlandsk arbeidskraft. Vi trenger strenge tiltak for å begrense smittespredning, men det er også nødvendig at næringslivet får tilgang på helt kritisk arbeidskraft. Tilgang til arbeidskraft for landbruket har vært en svært viktig sak for meg siden nedstengningen av Norge i mars i fjor. Jeg har fulgt utviklingen i koronasituasjonen tett og hatt god dialog med landbruksnæringen for å fange opp behov og utfordringer for næringen som følge av ulike tiltak.

I årets situasjon med stengte grenser siden 29. januar, har det vært nødvendig å finne målrettede løsninger for å avhjelpe situasjonen. Jeg er derfor fornøyd med at vi i slutten av mars fikk etablert en særskilt søknadsbasert ordning forvaltet av Landbruksdirektoratet for utenlandske arbeidere som er strengt nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift innenfor grøntnæringen. Det må likevel legges til grunn at det blir tilgang på langt færre utenlandske sesongarbeidere enn i et normalår. Det er også lagt til rette for tettere dialog mellom NAV og nærin-

gen for å finne norsk arbeidskraft. Det er videre gjort endringer i dagpengereguleringen slik at det skal bli lønnsomt for de som er permittert eller arbeidsledig å ta seg arbeid i landbruket. Rett før påske inngikk Landbruks- og matdepartementet avtale med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag om å videreføre ordningen fra 2020 med erstatning for avlingssvikt som følge av mangel på arbeidskraft.

Avtalepartene i jordbruket er samstemte i ambisjonen om å øke norskandelen for grøntproduksjoner, slik at etterspørselen møtes med mest mulig norskprodusert vare. I jordbruksoppgjørene 2019 og 2020 satset vi derfor spesielt på grøntsektoren. I jordbruksoppgjøret 2019 satte vi ned det rådgivende utvalget for innovasjon og vekst i grøntsektoren – “grøntutvalget” – som la fram sin rapport i mars i 2020. Allerede i jordbruksforhandlingene samme år ble flere av disse anbefalingene fulgt opp.

Det er gode markedsmuligheter for norske bær. Myn-dighetenes rolle er å bidra med rammevilkår som gjør det mulig for næringen å utnytte disse mulighetene. Innenfor disse rammene er det produsentene som selvstendig næringsdrivende som må ta produksjonsmessige beslutninger. Det vil være sentralt å bygge videre på konkurransfordelene som ligger i norsk kvalitet og særpreg. Næringen må ha innsikt i hva forbrukerne vektlegger i sine innkjøp, og produksjon og produktmangfold må tilpasses dette.

SPØRSMÅL NR. 1923

Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 29. april 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

I St.meld. 16 tas det til orde for mer praksis for studenter. Dette er etterspurt av mange, men vil medføre økte kostnader. Til samme melding ønsker NHO finansiering/tilskudd fra staten til bedrifter som tar inn praksisstudenter.

Kan statsråden redegjøre for kostnadene man ser for seg ved mer praksis for studenter, og hvilke kostnader NHOs forslag kan beregnes til?

Svar:

Jeg er opptatt av at flere studenter skal få mulighet til å ha praksis som del av utdanningen. Praksis er en krevende læringsaktivitet for både utdanningsinstitusjonene og arbeidslivets aktører, og mange virksomheter som deltar i praksissamarbeid, bruker mye tid og ressurser på å følge opp den enkelte student. Hvor omfattende innsats som kreves, varierer fra utdanning til utdanning. For eksem-

pel er halvparten av sykepleierutdanningen praksis, mens mange disiplinlag ikke har obligatorisk praksis i det hele tatt. Spørsmålet om kostnader vil være annerledes for sektorer som gjennom lov er pålagt å bidra til utdanning og opplæring av studenter og de som kan velge om de ønsker å ta inn praksisstudenter.

Når det gjelder tiltakene i meldingen som går på å forsterke kommunenes og de private aktørenes ansvar for praksis i helse- og sosialfagutdanningene, innebærer tiltakene nettopp å sette i gang en utredning som inkluderer kostnadsspørsmålet.

Når det gjelder å øke bruken av praksis i utdanninger der dette ikke er en obligatorisk del, og der bedriftene kan delta frivillig, mener jeg at man må se på gevinstene av å ha studenter i praksis. Derfor er det også et tiltak i meldingen å øke bruken av praksis i staten ved at departementene og noen utvalgte statlige virksomheter går foran og tilbyr praksisopphold til studenter. Kunnskapsdepartementet har selv svært gode erfaringer med å ta imot studenter i praksis og ser absolutt ikke på det som en kostnad, men mer som en berikelse.

I innspillene til meldingen påpeker flere, blant annet NHO, at det er særlig krevende å delta i praksissamarbeid for små og mellomstore bedrifter, og de etterlyser egne insentiver for disse. Jeg mener at hver enkelt virksomhet må vurdere om et utdanningsamarbeid bygger opp under egne interesser, og om det er noe virksomheten ønsker å delta i. Et samarbeid kan være gunstig blant annet med tanke på rekruttering og tilgang til kompetanse, og som en mulighet til å etablere eller styrke relasjoner med lokale utdanningsinstitusjoner.

Jeg mener altså at gevinstene av å delta i praksissamarbeid er store, og at praksisstudenter og samarbeid med fagmiljøer er en ressurs. Jeg mener derfor at det er

bedre at utdanningsinstitusjonene satser på praksissamarbeid med bedrifter som ser verdien i slikt samarbeid, heller enn at vi skal bygge ordninger for å støtte bedrifter for å ta inn studenter som de ikke ser nytten av.

Et eventuelt tilskudd til bedrifter slik at bachelor- og masterstudentene på de store utdanningene som ikke har obligatorisk praksis i dag ville totalt beløpe seg på et sted mellom 480 millioner kroner og 1,68 milliarder kroner hvis vi legger til grunn at de skal ha ett praksisopphold i løpet av utdanningen. Kostnaden avhenger selvsagt av tilskuddssatsen og lengden på praksisoppholdet.

Jeg har beregnet satsen på praksisopphold med utgangspunkt i basistilskuddet for lærlinger. Da ser det slik ut med tre ulike alternative lengder på oppholdet per student:

- 12 uker: 40 600 kroner i tilskudd per student
- 6 uker: 20 300 kroner i tilskudd per student
- 3 uker: 10 150 kroner i tilskudd per student

Jeg har tatt utgangspunkt i bachelor- og masterstudenter på fagområdene økonomi og administrasjon, matematikk og naturvitenskap, samfunnsvitenskap, humaniora, ingeniør og teknologi. Det dekker de store gruppene som ikke har obligatorisk praksis. I beregningene har jeg ikke tatt med studenter på erfaringsbaserte mastergrader eller kortere studier. Jeg har tatt utgangspunkt i ett praksisopphold i løpet av en grad, altså en gang i løpet av bachelor og en gang i løpet av master. For de integrerte femårige har jeg beregnet to praksisopphold i løpet av graden.

Med forutsetningene jeg har beskrevet over kommer jeg frem til at det er behov for totalt 41 385 praksistilskudd i året dersom alle disse studentene skal få anledning til å ha ett praksisopphold i løpet av gradsutdanningen sin.

	3-årig BA	2-årig MA	5-årig	Totalt
Øk.adm	28 980	6 975	305	36 260
MatNat	11 700	5 670	445	17 815
Samf.vitenskap	11 010	4 935	625	16 570
Historisk-filosofiske fag	9 305	3 975		13 280
Ingeniør	11 660	50		11 710
Teknologi	505	3 695	9 495	13 695
Registrerte studenter totalt	73 160	25 300	10 870	109 330
Antall praksisopphold årlig	24 387	12 650	4 348	41 385
Kostnad praksis 12 uker	990 098 667	513 590 000	176 528 800	1 680 217 467
Kostnad praksis 6 uker	495 049 333	256 795 000	88 264 400	840 108 733
Kostnad praksis 3 uker	247 524 667	128 397 500	44 132 200	420 054 367

SPØRSMÅL NR. 1924**Innlevert 14. april 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 21. april 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Nylig kom det frem at det pågår bruk av havet som er i strid med Norges verneforpliktelser i alle våre vernede havområder, bunntrål inkludert.

Mener fiskeriministeren dette er praksisen man skal ha overfor vernede havområder i Norge?

Svar:

Det er dessverre gitt inntrykk av at tråling er tillatt og skjer overalt i verneområder i havet. Dette er imidlertid ikke riktig. Noen former for fiske er riktignok tillatt i marine verneområder og i nasjonalparker, men i store deler av disse områdene er tråling ikke tillatt.

Det følger av havressursloven § 20 at det er forbudt å høste med trål i territorialfarvannet, med visse unntak. Dette forbudet har gitt oss en kyst med mye mindre tråling enn de fleste andre land rundt oss. I stedet for trål så domineres det kystnære fisket langs den norske kysten av redskaper som har langt mindre påvirkning på bunnen enn trål. Utfordringer knyttet til miljøpåvirkningen av slike redskaper, for eksempel tap av garn, arbeides det med i egne prosesser, blant annet de årlige toktene for å fjerne tapte redskaper.

Regjeringen la 9. april 2021 frem Meld. St. 29 (2020–2021) Heilskapleg nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur. Meldingen følger opp Stortingets anmodningsvedtak fra 2016 og 2017, der Stortinget ber om en helhetlig nasjonal plan for marine verneområder, og er nå til behandling i Stortinget. Meldingen omtaler også forholdet mellom Norges arbeid med bevaring av områder med viktig marin natur og internasjonale mål som Norge har sluttet seg til. Særlig viktige i denne forbindelse er bl.a. Aichi-målene under Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) og FNs bærekraftsmål.

Som beskrevet i stortingsmeldingen har Norge opprettet verneområder etter naturmangfoldloven, svalbardmiljøloven, lov om Jan Mayen og bilandsloven, som til sammen dekker rundt 4,2 prosent av norske havområder. Forholdet til fiskerivirksomhet er vurdert og regulert i alle disse områdene med marint vern. Utgangspunktet er at verneformålet og verneverdiene – altså de verdiene vi vil ta vare på, er styrende for hvilke aktiviteter som kan tillates i områdene. Verneverdiene er ofte knyttet til havbunnen. Vanlig fiske i vannsøylen (pelagisk) vil normalt være tillatt. Reguleringene i verneforskriftene må også ses i sammenheng med tiltak som er fastsatt etter

havressursloven. Bunntrål vil i mange tilfeller være forbudt etter havressursloven, men reguleres i noen tilfeller også gjennom verneforskriftene.

Det er viktig å huske på at marine verneområder og nasjonalparker langs kysten utgjør en mindre del sammenlignet med våre samlede havområder. Når det skal vurderes hvor effektivt marin natur tas vare på, så må det også ses på områder utenfor disse verneområdene. I stortingsmeldingen vises det til at dersom alle arealbaserte fiskeriltak blir vurdert å oppfylle kriteriene for «andre effektive områdebaserte bevaringstiltak», ville dette øke Norges «verneprosent» til omtrent 49 prosent. I meldingen så er det foreslått å vurdere disse reglene nærmere. Disse fiskeriltakenes bevaringseffekt vil være en sentral del av denne vurderingen.

Norge bidrar også til arbeidet i Verdens naturvernunion (IUCN), som har utarbeidet ulike vernekategorier som landene kan ha hjelp av i sitt arbeid med vern, både på land og i havet. Norge refererer til disse kategoriene bl.a. i sin rapportering av norske verneområder til Det europeiske miljøbyrået (EEA). Jeg er kjent med at bl.a. en gruppe forskere ved Havforskningsinstituttet i en rapport fra 15. mars 2021 stiller spørsmål ved om dagens rapportering i alle tilfeller er riktig. Regjeringen har i stortingsmeldingen varslet en ny og mer systematisk tilnærming til hvordan Norge rapporterer i tråd med internasjonale mål. Som en del av dette arbeidet vil vi også vurdere de spørsmålene som er reist.

SPØRSMÅL NR. 1925**Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 22. april 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at det er brutto tapsgrenser som gjelder for 2020 slik det gjør for 2021 når tapsgrensene innføres?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål om tapsgrenser for Norsk Rikstoto ref. nr. 1753 og Statsrådets svar datert den 7. april hvor statsråden viser til at innføringen av tapsgrenser kan gjøres på flere måter. Det er behov for ytterligere klargjøring fra statsråden og jeg vil derfor be om et entydig svar på følgende spørsmål.

Svar:

Når det gjelder tapsgrenser, var det fram til 1. januar 2021 krav om at spillerne skulle sette en selvvalgt grense for hvor mye de kunne tape på spill hos Norsk Rikstoto. Etter innføring av maksimale tapsgrenser fra 1. januar 2021, kan ingen spiller ha en tapsgrense som fører til at netto tap over tid overstiger 20.000 kroner pr. måned.

Jeg oppfatter stortingsflertallets merknad ved behandling av tapsgrensesaken slik at flertallet mener det skal

være samme ordning for håndtering av gevinster vunnet i 2020 som det som gjelder for gevinster som vinnes i 2021.

Ut fra dette og tidligere skriftlige spørsmål knyttet til denne problemstillingen, antar jeg derfor at det representanten ønsker svar på er om jeg vil sørge for at brutto gevinster fra 2020 blir håndtert på samme måte ved innføring av tapsgrensemodellen som det som gjelder for brutto gevinster som vinnes i 2021.

Svaret på dette er i tilfelle ja. Departementet har tett dialog med Norsk Rikstoto for å se om denne løsningen er praktisk gjennomførbar eller om eventuelle likeverdige løsninger kan gjennomføres.

Tapsgrensemodellen innebærer at alle gevinster (bruttobeløp) som vinnes i 2021, legges til tapsgrensene. Når spilleren senere gjør innsatser, trekkes disse fra gevinstsaldoen. På det tidspunktet tidligere gevinster er "spilt bort", er det ingen gjenværende gevinst å legge til tapsgrensen. Videre spill belastes da tapsgrensen.

Dersom Norsk Rikstoto ønsker å håndtere gevinster vunnet i 2020 på samme måte, slik flertallsmerknaden tilsier, vil departementet naturligvis ikke motsette seg det. Dette vil i tilfelle innebære en teknisk justering av den måten gevinster fra 2020 blir håndtert på i dag. Det vil da være gjenstående gevinstsaldo ved årsskiftet som kan tillegges tapsgrensen, uavhengig av eventuelle tap tidligere på året.

SPØRSMÅL NR. 1926**Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 22. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å endre begrepet vi bruker for mennesker med nedsatt funksjonsevne endres fra psykisk utviklingshemmet til et mer passende begrep, og forstår statsråden at dette er viktig for dem det gjelder?

BEGRUNNELSE:

I møte med flere mennesker som har fått diagnosen psykisk utviklingshemmet kommer det fram en sterk frustrasjon ovenfor hvordan vi omtaler de med diagnosen. Dette er noe jeg ønsker å utfordre Regjeringen til å endre. Hvilket begrep som bør benyttes, og at mange ønsker å erstatte «psykisk utviklingshemming» med intellektuell

funksjonsnedsettelse eller kun funksjonsnedsettelse. Det er ikke vanskelig å forstå at psykisk utviklingshemmet er opplevd diskriminerende og stigmatiserende for de det gjelder. Her må vi gå foran som land og være opptatt av å endre de etablerte begrep og være forbilde for andre land. Men viktigst for de det gjelder.

Svar:

Jeg ønsker først å påpeke at jeg i likhet med spørsmålss-tiller anser psykisk utviklingshemmet som et utdatert be-grep i de aller fleste sammenhenger. Samtidig er begrepet i dag en medisinsk diagnose som er beskrevet i det medi-sinske kodeverket ICD-10, som benyttes i Norge og andre land. Ifølge ICD-10 innebærer psykisk utviklingshemning alltid nedsatt kognitive ferdigheter, men også ulik grad av utfordringer når det gjelder motorikk, språk, sosial kom-petanse og evne til å klare dagligdagse aktiviteter.

Helse- og omsorgstjenesteloven er i utgangspunk-tet diagnosenøytral. I lovens kapittel 9 er det særlige reguleringer om når det er adgang til å bruke tvang, der formålet med reglene er å hindre at personer med psy-kisk utviklingshemning utsetter seg selv eller andre for vesentlig skade og å forebygge og begrense bruk av tvang og makt. I kapittelet stilles det blant annet særlige krav til saksbehandling og kontroll for å ivareta pasientsikkerhet og rettssikkerhet. En endring av begrepsbruken forutset-ter at det gjennomføres en lovendring.

Jeg har forståelse for at begrepet blir oppfattet som stigmatiserende. Det å ha en utviklingshemming er først og fremst å ha kognitive vansker, ikke være hemmet i den psykiske utviklingen. I likhet med Norsk Forbund for Ut-viklingshemmede (NFU) bruker regjeringen hovedsakelig begrepet utviklingshemmet, eller personer med utvikling-shemming når vi omtalen gruppen spesifikt. Det er viktig for meg å understreke at når regjeringen omtaler person-er som har en funksjonsnedsettelse bruker vi primært be-grepet personer med funksjonsnedsettelse. Personer med utviklingshemming er inkludert i denne samlebetegnelse-n, men de møter omfattende og til dels andre barrierer enn personer som ikke har kognitive funksjonsnedset-telser, og har samtidig en svakere stemme i det offentlige rom. Det er derfor i enkelte tilfeller nødvendig å spesi-fisere ytterligere, på samme måte som vi gjør med hensyn til for eksempel synshemmede, bevegelseshemmede og hørselshemmede.

Alle mennesker er forskjellige. Det er derfor helt nødvendig at vi ser mennesket først. Også personer med funksjonsnedsettelse er ulike, og mange kan ha de samme type utfordringer i møte med samfunnet og deler en sår-barhet for menneskerettighetskrenkelser. Uten å ha et særskilt fokus på utfordringene som skyldes den kognitive funksjonsnedsettelsen, er det lett at de forsvinner i den politiske debatten.

Regjeringen arbeider nå med en stortingsmelding om utviklingshemmedes menneskerettigheter. Gjennom meldingen ønsker regjeringen å styrke mulighetene per-soner med utviklingshemming har til å bli hørt, og til å medvirke i politikken som former livene deres. Et viktig element i arbeidet med stortingsmeldingen var et eget menneskerettighetsseminar der personer med utvikling-shemming fikk dele tanker og erfaringer på viktige men-neskerettighetsområder. Dette er første gangen et slikt seminar har blitt gjennomført, og at utviklingshemmede har fått muligheten til å bli hørt på denne måten.

Det er en utfordring at personer med utviklingshem-ming opplever stigmatisering og diskriminering på ulike samfunnsområder. Dette er noe vi tar på alvor og arbei-der for å motvirke. Regjeringen vil sette ned et utvalg som skal utrede hvordan vi kan sikre et samfunn som gir rom for mangfold og annerledeshet. Utvalget skal blant annet vurdere og foreslå tiltak og strategiske innsatser som kan bidra til å redusere fordommer og bidra til en bevisstg-jøring av rettighetene for personer med funksjonsnedset-telse gjennom hele livsløpet og på alle samfunnsarenaer. Regjeringen ser fram til utvalgets eventuelle innspill til endret begrepsbruk. Regjeringen vil derfor komme til-bake til dette etter at utredningen er levert, og utvalget har gitt sine anbefalinger og råd til regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 1927**Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 26. april 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

En rekke mindre industribedrifter er ikke en del av det europeiske kvotesystemet, konkurrerer i det globale markedet og har i dag ikke alternative energikilder med lavere utslipp og vil bli hardt rammet av en kvotepris som er høyere enn konkurrentene. Det gjelder Figgjo porselen, Gyproc, Benteler Automotive Raufoss, Metallco Aluminium, Hydro Aluminium Rolled Products og REAL Alloy. De ønsker å legge om produksjonen, men trenger forutsigbarhet.

Vil statsråden ta initiativ til et klimapartnerskap slik Danmark og Nederland har gjort?

BEGRUNNELSE:

Stor andel av bedriftene i Norge består av små og mellomstore bedrifter. Mange er familieeide industribedrifter. De står for en stor andel av sysselsetting, nyskaping og verdiskaping.

De nevnte bedriftene er konkurranseutsatte mindre industri som konkurrerer i et globalt marked og frem til i år har vært fritatt fra avgiften:

Fredrikstad i Viken: Gyproc har 80 ansatte. De lager gipsbaserte byggplater. De kan få økt kostnaden fra 1 million i 2021 til 29 millioner kroner i 2030 om avgiften tredobles.

Raufoss i Innlandet: Benteler sysselsetter 520 ansatte. Bildelprodusenten kan få økt avgiften fra 740.000 kroner i år til 20 millioner i 2030.

Sandnes utenfor Stavanger: Den familieeide porselensfabrikken har vel 60 ansatte. Kostnadene kan bli økt fra 100.000 kroner i år til 2,8 millioner om ni år.

Vestre Toten i Innlandet: Metallco Aluminium har vel 30 ansatte. De tar imot skrot fra aluminium som smeltes om til nye bildeler. Avgiften kan bli økt fra 450.000 kroner til nesten 12 millioner i 2030.

Holmestrand i Vestfold og Telemark: Hydro Aluminium Rolled Products har 120 ansatte. Det er en lakkeringssavdeling som leverer resirkulert lakkert aluminiumsbånd til ulike formål. CO2 avgiften kan bli økt fra 0,4 millioner til 11 millioner om ni år.

Ålgård i Rogaland: Ålgård Offset har 75 ansatte. Kostnadene for bedriften kan bli økt fra 60.000 til 1,6 millioner.

I Klimaplan har regjeringa foreslått at bedrifter skal kompenseres for økt avgift ved å senke skatter og avgifter.

Det er ikke konkretisert om det skal spesial innrettes mot spesielt utsatte sektorer.

Arbeiderpartiet har foreslått at det inngås klimapartnerskapsavtaler mellom stat og bransjer med tydelige mål for reduserte utslipp.

I muntlig spørretime den 7.april svarte statsråden at disse bedriftene måtte søke Enova, men det var ingen garanti for at de ble prioritert. Disse utsatte industribedriftene trenger mer forutsigbarhet. Samtlige konkurrerer i et internasjonalt marked.

Figgjo porselen har lagt om alt de kan til alternativ fornybare energi, men trenger effekten fra naturgass i brenningsprosessen for å sikre kvalitet i produktene. Per i dag er det ikke nok biogass tilgjengelig for å erstatte naturgassen. En klimapartnerskapsavtale ville være et tjenlig verktøy for å gi forutsigbarhet i omstillingen.

Svar:

Regjeringa har gjennom mange år hatt god dialog med industrien om reduksjon av klimagassutslipp, både gjennom prosessen med grøn konkurransekraft, samarbeid om vegkart for lavutslippsutvikling og initiativ som Prosess 21. Ei avtale i seg sjølv vil ikkje redusere utslippa, det må på plass verkemiddel som gir insentiv til omstilling. Regjeringa sin klimaplan for 2021-2030 inneheld verkemiddel for å hjelpe industrien å leggje om produksjonen. Den gradvise opptrappinga av CO2-avgifta er eit viktig verkemiddel for å gradvis fase ut bruken av fossile brensel i industrien og ikkje minst for å auke tilgangen på energibærer som kan erstatte fossile brensel, til dømes biogass. Samstundes har vi støtteordningar, slik som Enova, som skal medverke til å hjelpe verksemdene i overgangen.

Regjeringas klimaplan søker nettopp å gi føreseielegheit for perioden fram mot 2030. Det er difor vi har varsla allereie no korleis vi planlegg å auke CO2-avgifta. Ved å setje ein pris på utslipp får alle hushald og verksemdar grunn til å redusere utslippa og utvikle og ta i bruk klimavenlege løysingar. Å setje ein pris på utslipp er i tråd med prinsippet om at den som forureinar skal betale. Verksemdene det vert vist til i spørsmålet har fram til i år hatt fritak frå CO2-avgifta, det vil seie at dei ikkje har betalt for utslippa sine. Regjeringa har foreslått å trappe avgifta gradvis opp. Den er ikkje planlagt å vere 2 000 kroner før i 2030. Det gir verksemdene god tid til å omstille seg. For dei fleste verksemdene i industrien er det teknisk mogleg å leggje om til andre energibærer enn olje, gass

og kol, men for nokre kan det i dag vere dyrt. På ti år vil òg teknologien utvikle seg, slik at det blir enklare og billigare å leggje om til fornybar energi. Samstundes som vi kutter utsleppa skal vi òg leggje til rette for eit konkurransedyktig næringsliv. Næringslivet har sjølv signalisert at viss regjeringa stiller tøffe miljøkrav, er verksemdene villige til å satse slik at dei kan bli best i klassen i det grøne skiftet. Regjeringa ønskjer ikkje utflytting av arbeidsplassar eller dårlegare konkurransevilkår. Det trur eg heller ikkje at vil skje, fordi konkurrentane våre òg vil stramme inn og satse på omstilling og grøn teknologi.

Regjeringa støtter industriverksemdar, mellom anna gjennom Enova, for å styrke grøn omstilling og å avhjelpe dei med meirkostnadane for å investere i tiltak som kan redusere utsleppa. Den nye styringsavtala mellom Enova og Klima- og miljødepartementet tredde i kraft 1. januar 2021. Formålet til Enova vil framover vere å medverke til å nå Noreg sine klimaforpliktingar og medverke til omstillinga til lågutsleppssamfunnet. Eit av delmåla er å medverke til å redusere dei ikkje-kvotepliktige klimagassutsleppa mot 2030, til dømes utslepp frå ikkje-kvotepliktig industri. Gjennom støtteprogrammet Klima- og energisatsingar i industrien blei det i 2020 gitt om lag 170 millionar i

stønad til klima- og energitiltak i industrien. Enova hadde i 2020 òg tematiske satsingar knytt til utnytting av spillvarme, utfasing av fossil energi for varmeformål og elektrifisering av mekaniske prosessar i industrien. Enova har òg ei monaleg satsing på teknologiutvikling i industrien, gjennom pilot-, demonstrasjons og fullskalaprogram, som samla blei støtta med om lag 474 millionar i 2020. Som ein del av den grøne omstillingspakken i samband med koronakrisa blei Enova gitt ei ekstra løyving på 2 mrd. Kroner. Desse midlane skal forsterke satsinga på teknologiutvikling i industrien og medverke til grøn omstilling på vegen ut av krisa.

Auka CO₂-avgift er viktig for å auke tilgangen på energiberarar som kan erstatte fossile brensel, til dømes biogass. I klimaplanen la vi fram ein handlingsplan for biogass. For at vi skal lykkast med biogassatsinga vil vi leggje til rette for auka produksjon og bruk av biogass både gjennom dei generelle og dei sektorspesifikke verkemidla i klima- og miljøpolitikken. Ein gradvis auke i avgifta vil gjere biogass meir konkurransedyktig, samstundes som regjeringa har lagt til rette gjennom støtteordningar retta mot produksjon, infrastruktur og bruk av biogass.

SPØRSMÅL NR. 1928

Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 22. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at innreiserestriksjoner for strengt nødvendig arbeidskraft praktiseres likt for kulturvirksomheter som for andre deler av næringslivet?

BEGRUNNELSE:

Filmen «Kampen om Narvik» har et budsjett på 76 millioner kroner og sysselsetter direkte omkring 100 personer. Filmingen gir også ringvirkninger for lokalt næringsliv i flere Nord-Norske kommuner. Saken har vært bredt omtalt i Fremover.

Filmingen ble midlertidig stoppet grunnet korona. Da filmingen skulle gjenopptas var det nødvendig å hente inn igjen to utlendinger. Den ene er en fransk skuespiller som allerede hadde spilt inn flere scener. Det sier seg selv at man ikke kan bytte en skuespiller midt i en film. Den andre er en engelsk våpenspesialist.

Søknaden ble avslått. Det gir store problemer for videre filming, med betydelige økonomiske tap for produsent og alle involverte.

Riktignok er ikke den franske skuespilleren like kjent som enkelte Hollywood-skuespillere, og dermed er det kanskje ikke like spennende å ta selfies med ham. Men for denne produksjonen er han altså uunnværlig, i likhet med den engelske våpeneksperten.

Svar:

Jeg deler representanten Søttars engasjement for å ivareta kultursektorens interesser i den vanskelige situasjonen den befinner seg i under korona-pandemien.

Når innreiserestriksjonene har vært svært strenge en periode er det for å redusere smittespredning fra personer som kommer fra utlandet. Kulturdepartementet bidrar til

regjeringens arbeid med utformingen av regelverk og ordninger for innreise.

Regjeringen presenterte tidligere denne uken endringer i søknadsordningen for unntak fra innreisestriksjonene. Ordningen, som administreres av Sjøfartsdirektoratet, er næringsnøytral og inkluderer nå personell

som er strengt nødvendig for å unngå driftsstans i prosjekter eller bedrifter. Det er presisert at dette også omfatter personer i kultursektoren. Jeg er kjent med at en kulturaktør sendte inn innreiseseøknad og fikk den innvilget allerede den første dagen den nye ordningen var trådt i kraft.

SPØRSMÅL NR. 1929

Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 21. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden i kraft av sin instruksjonsadgang sørge for at tilfeller som beskrevet her inngår i UDIs nærmere retningslinjer om hva som er «særlige grunner» for innreise?

BEGRUNNELSE:

VG skrev 2. april 2021 om Alexander Pejariniemi Jeilen som til tross for å ha bodd hele sitt liv i Norge, nektes innreise. Han har både familie, arbeidskontrakt og sosialt nettverk i Norge, men har som følge av sitt finske statsborgerskap gjennomført militærtjeneste i Finland.

Etter midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen § 2 annet ledd kan en utlending gis rett til innreise i Norge dersom «særlige grunner» tilsier det, blant annet begrunnet i «sterke velferdshensyn». I rundskriv G-11/2021 presiseres at «ov-ennævnte liste ikke uttømmende angir hva som kan anses som en «særlig grunn». Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer.

Justis- og beredskapsdepartementet opplyser i sitt svar til VG at hvorvidt Alexander kan falle inn under unntaket for innreise avgjøres på grensa, og at de utover dette ikke har noe formening om hvorvidt tilfeller som dette bør unntas innreisenekt, eller ikke.

Svar:

For å begrense risikoen for importsmitte, særlig import av muterte virusvarianter, strammet regjeringen i slutten av januar igjen kraftig inn på utlendingers adgang til innreise til Norge. I utgangspunktet får nå kun utlendinger som er bosatt i Norge anledning til å reise inn. Dette gjelder også EØS-borgere. Bakgrunnen for innstramningene var helsemyndighetenes anbefaling om at det kun bør gis adgang

til innreise til personer som kan dokumentere at reisen har et nødvendig formål som ikke kan utsettes. Helsemyndighetene har senest 12. april anbefalt at de strenge innreiserestriksjonene opprettholdes inntil videre.

Det gjøres likevel fremdeles unntak for grupper som anses å ha en særlig tilknytning til Norge eller et viktig formål med sitt besøk her, herunder utlendinger i kritiske samfunnsfunksjoner, utlendinger innen transportsektoren og utlendinger som etter søknad har fått godkjent innreise som strengt nødvendig næringskritisk personell. Det gjøres også unntak for nære familiemedlemmer, det vil si for ektefelle/samboer/registrert partner, samt for foreldre og mindreårige barn. Inntil videre er det ikke åpnet for innreise for utlendinger over 18 år med foreldre i Norge.

Etter innreiserestriksjonsloven § 2 annet ledd kan en utlending gis rett til innreise dersom «særlige grunner» tilsier det. Unntaket er ment som en snever sikkerhetsventil, og jeg mener det ikke er riktig nå å gi føringer for en utvidet tolkning av dette unntaket. Den konkrete vurderingen av hvem som skal gis adgang til innreise må uansett gjøres på grensen.

Jeg har forståelse for at innreiserestriksjonene er vanskelig for mange mennesker. Regjeringen har lagt vekt på at gjenåpningen skal skje gradvis og kontrollert og vil fortsette med å vurdere lempinger i regelverket frem til innreiserestriksjonene kan avvikles helt. Som ledd i den gradvise gjenåpningen planlegges det i trinn 2 bl.a. for lettelser for familiebesøk fra utlandet.

SPØRSMÅL NR. 1930**Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Tore Storehaug****Besvart 29. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere endringar i brukthandelslova eller brukthandelsforskrifta som kan gjere det enklare for bruktbuittikkar å omsette varer med liten salsverdi, f.eks. i samband med den varsla strategien for sirkulær økonomi eller i andre politiske prosessar med mål om meir gjennbruk?

GRUNNGJEVING:

I Firda Tidend kjem det fram eit tilfelle med gjennbruksbutikken Upscale på Sandane. Der gjer registreringsplikta og krav å at ein ikkje kan ta i mot varer frå personar under 18 år det vanskeleg å til så mykje gjennbruk som det er potensiale for, sidan registrering er ressurskrevjande, at det tar tid og at ein ikkje kan ta i mot varer frå alle i hylbelmijløet.

Regjeringa har hatt eit forslag på høyring om å oppheve brukthandellova og har sett i gang viktige prosessar som kan sikre ein meir sirkulær økonomi. Vil spørsmålet om aldersgrensa og produkt med låg salsverdi bli vurdert i samband med dette eller andre relevante prosessar.

Svar:

I 2019 gjennomførte regjeringa ei høyring, kor det ble foreslått å oppheve brukthandellova. Bakgrunnen for forslaget var at regelverket i stor grad tar utgangspunkt i at brukthandelverksemd foregår i fysiske butikker, og i liten grad tar hensyn til den digitale utviklingen i brukthandelmarkedet som har skjedd de seinere åra.

Departementet har mottatt mange høyringssvar. Nokre er positive til forslaget mens andre har vektige argumenter mot oppheving av lova. Høyringsinnspela peiker blant annet på utfordringar for områder som bruktbil og verdifulle kunst- og kulturgjenstander.

Det vidare arbeidet med å forenkle og forbetre regelverket etter høyringa stoppet opp i 2020 fordi departementet måtte omprioritere ressursar til arbeidet med kompensasjons- og støtteordningar for å hjelpe næringslivet gjennom Covid19-pandemien. Arbeidet vil starte opp igjen når det er mogleg. Innspel som de vi har mottatt frå bedrifter som Upscale vil ta bli tatt med i vurderingane av kva for endringar vi bør foreslå i regelverket for brukthandelverksemd.

SPØRSMÅL NR. 1931**Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 23. april 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva er grunne til at en lett el-scooter (140 kg) plasseres avgiftsmessig sammen med motorsykkel og ikke moped?

BEGRUNNELSE:

Trafikkforsikringsavgiften er differensiert mellom bil, motorsykkel, el-bil/el-motorsykkel og veteranbil/moped/taxi m fl.

Skatteetaten ilegger el-scooter med vekt 140 kg trafikkavgift med sats som motorsykkel og ikke moped, kr 5,85 mot 1,36 pr dag.

Svar:

Etter Stortingets vedtak om avgift på trafikkforsikringer § 1 skal det svares avgift for forsikringsavtaler om lovbestemt trafikktrygd (ansvarsforsikring) for innenlands registrerte motorvogner. Avgiften beregnes per forsikringsdøgn, og

er delt inn i fem avgiftsgrupper med ulike satser avhengig av type motorvogn.

Avgiftsgruppe d omfatter lette, mellomtunge og tunge motorsykler. For motorvogner i denne gruppen er satsen 5,85 kroner per døgn. Samme sats gjelder for motorvogner i avgiftsgruppe f, som omfatter motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift. Mopeder, herunder elektriske mopeder, inngår i avgiftsgruppe e med en sats på 1,36 kroner per døgn.

Ved vurdering av hvilken avgiftsgruppe motorvogner skal henføres under, legges definisjonene av motorvogngruppene og de øvrige tekniske krav som følger av vegmyndighetenes regelverk til grunn. Moped defineres som motorvogn som har en høyeste konstruksjonshastighet som ikke overstiger 45 km/t og som har motor med slagvolum som ikke overstiger 50 cm³ dersom den har forbrenningsmotor, eller maksimal kontinuerlig nominell

effekt på høyst 4 kW hvis den har elektrisk motor. Motorsykler med større motorer klassifiseres som lett, mellomtung eller tung motorsykkel. Scooter er ikke en egen kjøretøYTEknisk klasse, og registreres enten som moped eller motorsykkel.

Det er ingen vektbegrensninger for mopeder og motorsykler med to hjul. For mopeder og motorsykler med tre og fire hjul er det oppstilt vektbegrensninger, og motorvogner som overstiger disse grensene må registreres som person- eller varebil. Disse grensene varierer etter type kjøretøy og ligger langt over 120 kg.

Dersom de omtalte el-scooterne avgiftslegges med kr 5,85 kroner pr døgn, er det rimelig å anta at dette har sammenheng med at disse motorvognene har effekt over 4 kW, og går raskere enn 45 km/t. De må derfor registreres som motorsykler med tilhørende avgift og førerkortkrav.

SPØRSMÅL NR. 1932

Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 21. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden avklare hvorvidt en riktig forståelse av Riksadvokatens rundskriv av 14. januar 2021, kalt pandemidirektivet, innebærer at vold- og sedelighetsforbrytelser skal henlegges for å frigjøre kapasitet til å etterforske pandemirelaterte saker, og mener statsråden i så tilfelle at en slik forståelse er akseptabel av hensyn til ofre for alvorlig voldskriminalitet, og vil hun videre foreta seg noe i denne sammenhengen?

BEGRUNNELSE:

I Agderposten kunne man den 9. og 26. mars lese om en kvinne som mente hun var voldtatt, mens politiet skal ha hevdet at det var en bagatell. Dette til tross for at kvinnen hadde tydelige merker på kroppen etter vold. Politiet skal ha god dokumentasjon fra hennes blåmerker over hele kroppen, og mannen skal ha innrømmet tilfellet om filming.

Senere har hennes anmeldelse blitt henlagt fordi politiet ikke kan se at saken har oppklaringspotensial. Politiet henviser til Riksadvokatens rundskriv av 14. januar, kalt pandemidirektivet, der det står i kapittel om bruk av ressurser at:

«(p)olitiet og påtalemyndigheten må ha særlig oppmerksomhet mot straffbare forhold hvor det tidlig i etterforskningen fremstår klart at saken ikke har et oppklaringspotensial eller utsikt til en positiv påtaleavgjørelse, og henlegge slike for å frigjøre kapasitet til å etterforske andre saker».

I den aktuelle saken, våknet kvinnen etter en fest mens mannen filmet underlivet hennes, og hun mener selv hun ble voldtatt. Da politiet kom til stedet, skal de imidlertid ha anbefalt henne å ikke anmelde overgrepet som voldtekt. Da kvinnen spurte om hun ikke burde oppsøke lege og voldtektsmottak, fikk hun til svar fra politiet at dersom hun oppsøkte mottaket ville saken bli karakterisert som en voldtektssak, som ville være vanskelig å vinne fordi det ville bli påstand mot påstand. Kvinnen lyttet til politiet, og unnlot å oppsøke voldtektsmottaket for eventuell sporsikring. Dette førte til at eventuelle bevis knyttet til et samleie, ikke ble sikret.

Det er en kjent problemstilling at for få voldtekter anmeldes. Politiets oppgave bør være å sørge for at så mange voldtekter som mulig anmeldes og etterforskes, ikke å bidra til at kvinner som åpenbart er utsatt for vold skremmes fra å anmelde straffbare forhold. Til tross for at det er svært viktig å påse at smittevernregler mv. overholdes, kan det ikke aksepteres at dette går på bekostning av

tryggheten og rettferdigheten for vold- og overgrepssatte.

Svar:

Det går tydelig frem av riksadvokatens rundskriv av 14. januar at «Alvorlige og integritetskrenkende saker må gis forrang fremfor mindre alvorlige saker». Voldtekt og sedelighetssaker er i kjerneområdet for det som omfattes av «alvorlig integritetskrenkelser». Jeg kan derfor ikke se at det er grunnlag for å forstå skrivet slik at denne typen saker skal henlegges til fordel for å etterforske pandemisaker.

Under temaet «Henleggelse og Prioriteringer av straffesaker» vises det til de føringer som er gitt for alvorlige saker i riksadvokatens mål og prioriteringsskriv for 2020. Der går det frem at i saker som ikke har oppklaringspotensial bør straffeforfølgningen vurderes avsluttet så tidlig som mulig for å frigjøre ressurser til andre prioriterte saker. For alvorlige saker fremgår det av rundskrivet at dette forutsetter en grundig påtale- og politifaglig vurdering i henhold til riksadvokatens kvalitetsrundskriv.

Forøvrig minner jeg om ordningen i straffesaker der påtalemyndighetens avgjørelse om henleggelse kan påklages til nærmeste overordnet påtalemyndighet.

SPØRSMÅL NR. 1933

Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 26. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Utviklingshemmede i Norge har ikke rett til bolig. Kommunene skal ifølge loven bare «legge til rette for bolig». I Oslo er det begrenset med offentlige initiativ til å skaffe bolig. En foreldregruppe gikk derfor sammen for å bygge og finansiere et bofellesskap for ti utviklingshemmede i Oslo. De opplever nå store problemer med skattevesenet, bl.a. pga. moms.

Vil statsråden ta initiativ til å hjelpe foreldrene og gjøre det lettere for foresatte som tar initiativer for å hjelpe sine barn?

BEGRUNNELSE:

Viser til sak i AO 15.04.2021

https://www.ao.no/far-til-utviklingshemmet-gar-det-en-grense-for-offentlig-uforstand/o/5-128-82149?fbclid=IwAR2qz-h-83K1Pllt-CACu8xmABMIRYOcOWF7SRtBk7M_rucOLJI5aGPC-QpD0

Svar:

Jeg må innledningsvis understreke at jeg er svært opptatt av at barn og unge som trenger det får forsvarlige og gode bo- og tjenestetilbud. Regjeringen vil at personer med nedsatt funksjonsevne på lik linje med andre skal kunne velge hvor og hvordan de bor, og dette er et prioritert inn-

satsområde i regjeringens nasjonale strategi for sosial boligpolitikk, Alle trenger et trygt hjem (2021-2024).

Blant personer med nedsatt funksjonsevne, ser regjeringen behov for å rette en særlig innsats mot utviklingshemmede. Regjeringen vil sørge for mer kunnskap om hvordan statens og kommunenes virkemidler treffer denne gruppen, og for å kartlegge hvordan utviklingen i bosituasjonen har vært de siste ti årene. Husbanken skal sammen med én eller flere kommuner vurdere nye leietil-eie-modeller for utviklingshemmede. Valgfrihet og mulighet til å bestemme selv i eget liv er grunnleggende verdier.

Som et tiltak i strategien har regjeringen hatt på høring et forslag til ny boligsosial lov som klargjør kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet. Lovforslaget slår blant annet fast at kommunen skal sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordne tjenestene sine, ta boligsosiale hensyn i planleggingen og gi individuelt tilpasset hjelp til vanskeligstilte på boligmarkedet.

Det er et kommunalt ansvar å sørge for forsvarlige og gode helse- og omsorgstjenester til personer som har behov for dette. I tillegg til å ha det overordnede ansvaret for at de kommunale tjenestene ytes i tråd med lov, har kommunen også finansieringsansvaret for tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Når det gjelder finansiering av bygninger og boliger kan kommunen finansiere dette selv eller for eksempel søke om investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser fra Husbanken.

I den konkrete saken i bydel Grorud i Oslo kommune som representanten har trukket frem, er jeg gjort kjent med at det er gitt lån og tilskudd fra Husbanken over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett. Kommunal- og moderniseringsministeren har gitt følgende svar i saken:

«Husbanken har gitt lån og tilskudd til 10 omsorgsboliger på Ammerud gård. Husbanken opplyser at summen av flere tilskudd og lån fra Husbanken skulle dekke 100 % av finansieringen av kostnadene til boligene. Finansieringen er fordelt på flere tilskudd fra Husbanken, som prosjekteringstilskudd, tilskudd til en del av fellesarealet og personalbase samt lån til oppføring. Videre er det gitt personrettet boligtilskudd (etableringstilskudd) fra kommunen.»

Når det gjelder de skattemessige forhold knyttet til den konkrete saken representanten viser til, er dette spørsmål som faller under finansministerens ansvarsområde. Finansministeren har gitt følgende svar i saken:

«Spørsmålet gjelder merverdiavgiftskompensasjon i kommunesektoren. Utgangspunktet er at merverdiavgift skal betales på all innenlandsforbruk av varer og tjenester. Formålet med merverdiavgiften er å skaffe staten inntekter, som igjen muliggjør finansiering av andre goder for fellesskapet.

Merverdiavgiftskompensasjonsordningen for kommunesektoren er innført for å nøytralisere konkurransevriddningene som merverdiavgiften kan medføre når kommunen kan velge mellom å produsere avgiftspliktige tjenester selv (uten avgift), og å kjøpe tjenestene fra private virksomheter (med avgift). Gjennom kompensasjonsordningen får kommunene, fylkeskommune, kommunale og interkommunale foretak kompensert merverdiavgiften på anskaffelser, slik at

kjøp og egenproduksjon likestilles. For å unngå nye konkurransevriddninger som denne kompensasjonsordningen kan medføre, er private og ideelle virksomheter som produserer lovpålagte helse-, sosial og undervisningstjenester også omfattet av ordningen. Fra 2017 er også borettslag og boligsameier med et botilbud som fremstår som et integrert heldøgns helse- og omsorgstilbud i kommunenes lovpålagte tjenestetilbud, omfattet av ordningen.

Merverdiavgiftskompensasjonsordningen er ikke en støtteordning. Ordningen finansieres ved at kommunene og de private kompensasjonsberettigete er trukket i statlige overføringer. Ordningen skal være provenynøytral for staten.

All kommunal aktivitet omfattes ikke av merverdiavgiftskompensasjonsordningen. Blant annet skal all boligbygging til salg eller utleie skje med merverdiavgift. Det gjelder likevel unntak for anskaffelser av boliger som er særskilt tilrettelagt for helseformål eller sosiale formål. For å unngå konkurransevriddninger og budsjettmessige konsekvenser er det nødvendig med klare og objektive avgrensinger for når en bolig anses som særskilt tilrettelagt. Borettslag og boligsameier anses bare å være særskilt tilrettelagt når de er tilknyttet en egen personalbase med 24 timers alarmsystem.

Jeg kan ikke gå inn på den konkrete saken som henvendelsen viser til. Det er Skatteetaten som forvalter regelverket. Jeg viser til at all boligbygging, også for sosiale formål, forutsetningsvis skal skje med merverdiavgift. Det finnes unntak fra dette, men de er som nevnt avgrenset for at ordningen ikke skal føre til ytterligere konkurransevriddninger og budsjettmessige konsekvenser. Det finnes støtteordninger som kan være aktuelle, men merverdiavgiftskompensasjonsordningen er ikke en slik støtteordning.»

SPØRSMÅL NR. 1934

Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen

Besvart 21. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil regjeringen sørge for at det nå gis tilbud om mulighet til å bli boende i kommunen og slippe flytting når asylmottak legges ned, gjennom avtaler med mottakskommunen, særlig for familier med barn som er etablert i barnehage og skole?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar til meg, på mitt spørsmål om nedleggelse av Hå mottak, svarer justis- og beredskapsministeren at:

“Jeg har stor forståelse for at det kan oppleves krevende for beboere, driftsoperatører, ansatte og kommuner som har bygget opp kompetanse i tilknytning til mottaksdriften når et asylmottak avvikles. Derfor planlegges flyttingen av beboere godt og i tett dialog med mottaket, blant annet for å ivareta eventuelle spesielle behov beboerne har.”

Tilknytning til et område og behovet for stabilitet er et hensyn som må veie tungt for beboerne ved Hå asylmottak, og andre mottak. Derfor bør regjeringen inngå avtaler med mottakskommunen for å ivareta barn og unge som selvsagt preges sterkest av flytting. Menneskelige hensyn må veie tungt.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert ansvaret for botilbudet til asylsøkere til Utlendingsdirektoratet (UDI).

Fra tid til annen skjer det endringer som gjør at mottak legges ned, slik som gjennom de siste årene hvor mange mottak har blitt nedlagt bl.a. på grunn av vesentlig lavere kapasitetsbehov. Når et mottak legges ned oppstår det også ofte behov for at beboere må flytte. La meg samtidig påpeke at et asylmottak i sin natur er et midlertidig botilbud, hvor alle beboere før eller siden må flytte ut.

Utgangspunktet er at beboerne vil bli tilbudt plass i et annet asylmottak, hvor UDI vil ta hensyn til beboernes eventuelle spesielle behov. Ordningen representanten viser til gjelder såkalte alternative mottaksplasser. UDI forvalter en tilskuddsordning for kommuner som aksepterer å ta imot personer på alternativ mottaksplass. Kommu-

nen overtar da ansvaret for å gi et botilbud og følge opp personen. Dette er imidlertid en unntaksløsning, og hovedregelen er at tilbud om innkvartering av asylsøkere skal gis innenfor det ordinære mottakssystemet.

Målgruppen for alternativ mottaksplassering er personer som har nær familie i en kommune, eller andre egnede omsorgspersoner hvis personen er enslig mindreårig. Personer som har spesielle behov for tilpasninger kan også få alternativ mottaksplass, herunder blant annet personer som har særskilt behov for helsehjelp eller psykososial oppfølging i en bestemt kommune. Personer som har avslag på søknaden sin om beskyttelse eller personer med begrenset tillatelse på grunn av ID-tvil/manglende dokumentasjon på identitet skal kun få alternativ mottaksplass dersom det foreligger særskilte grunner for dette.

Beboere på mottak som avvikles kan søke om alternativ mottaksplassering på ordinær måte. Ordningen med alternativ mottaksplass er imidlertid ikke en rettighet for den enkelte asylsøker, og familier med barn som er etablert i barnehage og skole er ikke i seg selv definert som en del av målgruppen, med mindre de oppfyller kriteriene for å få alternativ mottaksplass.

SPØRSMÅL NR. 1935

Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 21. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Det har vært kraftig sentralisering av politiet gjennom «nærpolitireformen». Skaun, Melhus, Klæbu og Malvik hadde lokalt, tilstedeværende politi, men nå er disse borte og flere titalls ansatte har blitt sentralisert bort fra lokalsamfunn i hele Trøndelag. Nylig kunne vi lese om et biltyveri i Skaun der politiet brukte et døgn på å følge opp saken og folk måtte selv spane og finne ut hvem som hadde tatt bilen.

Er dette for polititilbudet for vanlige folk i 2021?

BEGRUNNELSE:

Hele poenget med nærpolitireformen var visstnok «et operativt, synlig og tilgjengelig nærpoliti». Dessverre har det ikke blitt mer operativt, synlig og tilgjengelig politi

til tross for både kraftig sentralisering og flere stillinger i politi- og lensmannsetaten.

Kristoffer Mo, som ble utsatt for tyveriet sier til Nea radio:

«Det virker som det er skåret sånn inn til beinet med denne nærpolitireformen. Jeg mener jo at det burde prioriteres ganske høyt når noen stjeler en ting, det er utrolig synd at den vanlige mannen i gata må ta tak i det selv. Vi dro en fordel av at vi kjente en i politiet. Det er helt tullele at et system fungerer sånn. Og hvor mange ganger må man ringe for at det skal skje noe, spør han».

Svar:

La meg slå én ting fast: Vi skal ha et politi som er til stede i hele landet, og det har vi.

Jeg kan ikke kommentere enkelthendelser i Trøndelag, men mener vi hele tiden skal vurdere om ressursene er fordelt riktig og om polititilbudet holder tilstrekkelig kvalitet. Jeg vil likevel understreke at det er politimesteren som kjenner sitt distrikt best og som må gjøre den vurderingen. Jeg merket meg med glede at dette også er i tråd med Senterpartiets utkast til nytt stortingsprogram, hvor det heter at

«Senterpartiet vil gi større ansvar og innflytelse til politimestrene og lokalt politi når det gjelder å bestemme bemanning og disponere ressurser ut fra lokale analyser og prioriteringer».

Politidistriktet har fått en større bedre og mer robust operasjonssentral som kan håndtere flere store operasjoner og hendelser samtidig. Nå har det lokale tjenestestedet tilgang til spesialtjenester som enten bidrar i eller overtar arbeidet.

Dette ville ikke vært mulig med gammel organisering. Politidistriktet er med andre ord betydelig bedre rustet til å håndtere store alvorlige saker, operasjoner og hendelser også på små steder.

Men det er altså ikke slik at politiet er fraværende lokalt, heller ikke i mindre saker. Tvert i mot betjenes den enkelte kommune nå av politidistriktets samlede ressurser. Ressursene settes inn etter behov, og der lokale prioriteringer tilsier at det er riktig.

Siden opprettelsen av nytt politidistrikt i 2016 er bemanningen i Trøndelag økt fra 632 til 768 politistillinger ved utgangen av 2020.

I budsjettet for 2021 økes bevilgningen til politiet med om lag 578 mill. kroner. Økningen skal i hovedsak gå til å styrke de geografiske driftsenhetene i politiet, og vil gi økt lokal tilstedeværelse og mer politikraft der folk bor og ferdes.

SPØRSMÅL NR. 1936

Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 22. april 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

De midlertidige endringene i oljeskatten gjelder for alle prosjekter som har levert inn PUD/PAD innen 1. januar 2023 og som har fått godkjent PUD/PAD innen 2024. Hvor lenge gjelder skattefordelene for et prosjekt som har levert inn PUD/PAD innen 1. januar 2023 eller fått godkjent PUD/PAD innen 2024?

Svar:

De midlertidige endringene om umiddelbar fradragsføring for §3b-investeringer gjelder bare utgifter pådratt senest i året for planlagt produksjonsstart for petroleumsforkomsten eller året for planlagt driftsstart for innretningen, som angitt i de godkjente dokumentene fra Olje- og energidepartementet (PUD/PAD mv.), jf. petroleumsskatteloven § 11 fjerde ledd første punktum. Hvis søknad/PUD/PAD gjelder tilleggsinvestering på petroleumsforkomst som allerede er i produksjon, omfattes bare utgifter pådratt senest i året for planlagt driftsstart for tilleggsinvesteringen slik det er angitt i planen eller søknaden, jf. petroleumsskatteloven § 11 fjerde ledd annet punktum.

Regjeringen foreslo opprinnelig at reglene om umiddelbar utgiftsføring av §3b-driftsmidler skulle gjelde for inntektsårene 2020 til 2024, jf. Prop. 113 L (2019-2020). Flertallet i finanskomiteen mente at å fastsette lik sluttdato for alle prosjekter i ordningen, uavhengig av planlagt produksjons- eller driftsstart i henhold til PUD, kunne føre til uønskede tilpasninger i selskapenes prosjektgjennomføring for å gjøre verdien av skattefradragene størst mulig, jf. Innst. 351 L (2019-2020). Stortinget vedtok derfor at den midlertidige skatteendringen skulle gjelde for kostnader pådratt senest året for planlagt produksjonsstart/driftsstart for det enkelte prosjektet slik det er fastsatt i plan for utbygging og drift.

SPØRSMÅL NR. 1937**Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 23. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

I januar i år fremmet Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK) et krav om testing av royalbehandlet trekledning. En juridisk utredning gjort på vegne av de tre største produsentene av slik kledning viser at det ikke er grunnlag for et slikt krav, og at produktet kan merkes og omsettes i tråd med gjeldende regelverk og tradisjonelt aksepterte ytelser.

Er statsråden uenig i denne juridiske konklusjonen, og kan han i så tilfelle peke på hvilken lovhjemmel myndighetene har for å stille et slikt krav til testing?

BEGRUNNELSE:

Tre lokale hjørnesteinsbedrifter og 300 arbeidsplasser er i stor fare på grunn av den såkalte «royalsaken». Omfanget er enormt og situasjonen svært alvorlig. Mer enn 1000 bedrifter over hele landet er direkte berørt. Om det ikke ryddes opp raskt og riktig, kan kostnadene bli på flere milliarder kroner, ifølge bransjen. Normal norsk byggeskikk vil være utfordret for alltid.

Virke, Byggmesterforbundet og Boligprodusentens Forening har tydelig bedt om raske og konstruktive løsninger. Både fordi saken har så dramatiske og dyptgripende konsekvenser, men også fordi skaden som gjøres ikke tjener noen som helst hensikt.

I de snart fire månedene som har gått siden Direktoratet for Byggkvalitet stilte krav til testing har produsentene gjort nettopp det. De har testet royalimpregnert kledning mot andre kledninger som nordmenn har på husveggen sin, eksempelvis malt eller beiset kledning. Testene viser ingen statistisk eller systematisk signifikant forskjell i brannresistens.

Problemet oppstår når krav om testing gjelder kledningsproduktene slik de er når de forlater produksjonsleddet og ikke slik de faktisk er når de er kommet på veggen og det bor folk i husene. Dette siste er det som er relevant å teste.

Royalproduktet er ferdigbehandlet og har samme egenskaper når det leveres, som det har på veggen og når folk bor i huset. De ubehandlede og grunnede kledningene har helt andre egenskaper når de leveres, og det er da de testes. Men i Norge blir de aller, aller fleste av disse behandlet i etterkant. Produsentene sender til og med gjerne med anvisninger, som slår fast at dette må beises eller males ganske raskt – og når de så skal behandles igjen. Det er altså da disse produktene er ferdige. Testregimet

slår derfor helt feil ut, til tross for at alt er like trygt på det tidspunktet folk faktisk flytter inn.

Dette viser på ingen måte at «alt» er utrygt. Tvert imot. I Norge har vi bygd i tre i mange hundre år. Kledningene i det værharde landet vårt må behandles, enten før eller etter at de kommer på veggen. De er fortsatt helt trygge. Men det virker åpenbart at et produkt som er ferdig, må være underlagt akkurat samme regime som alternativene, når de faktisk er ferdige. Sammenligningstestene gjort av produsentene selv ser på nettopp det – og resultatene er tydelige. Kledningene er like trygge.

Det er derfor ikke spørsmål om trygghet som gjør at mer enn 1 000 norske bedrifter er i en fortvilet situasjon på fjerde måneden. Det er uttalelser om en helt ny forståelse av regelverket som har forårsaket det. Det er en forståelse produsentene selv mener er feil og som flere juridiske miljøer også mener er feil.

En hel næring venter nå på raske avklaringer, og de mener det kan løses innenfor gjeldende regelverk. Jeg håper at statsråden ser dette, og at unødvendig byråkrati ikke fører til at viktige arbeidsplasser går tapt.

Svar:

Det er viktig at byggevarer, som trekledninger, markedsføres og selges med riktig produktdokumentasjon. Riktig informasjon om byggevaren er avgjørende for at byggenæring og boligkjøpere skal kunne stole på at bygget er i tråd med plan- og bygningsloven, for eksempel når det gjelder brannsikkerhet. Kravene til dokumentasjon følger av forskrift om dokumentasjon og omsetning av byggevarer. Direktoratet for byggkvalitet fører tilsyn med byggevarer.

Produsentene har i produktdokumentasjonen for royalimpregnert trekledning, opplyst at kledningens brannegenskaper oppfyller klasse D. Det vil si at kledningen har "forsinket og begrenset varmeavgivelse", med overtenning mellom to og ti minutter.

Det vanlige er at trekledninger overflatebehandles av produsenten. Det er viktig at brannegenskapene kan dokumenteres gjennom stabile prøvingsresultater, og dette er produsentens ansvar.

Ved en tilfeldighet ble direktoratet oppmerksom på at brannegenskapene til royalimpregnert kledning ikke var testet, og dermed heller ikke kunne dokumenteres. Produsentene har nå gjennomført tester, som viser at kledningen ikke oppfyller kravene til klasse D. En lavere

klassifisering vil si at kledningen gir større bidrag til en brann, med raskere overtenning. For eksempel har kledning i klasse E overtenning før to minutter.

Direktoratet for byggkvalitet har etter grundige juridiske vurderinger konkludert med at det er krav til testing. Uansett er det slik at uavhengig av krav til testing, var opplysningene om brannegenskapene i produktdokumentasjonen til royalkledning feil. Kledningene oppfylte ikke den brannklassen som produsentene selv hadde oppgitt.

Jeg er kjent med at flere av de øvrige norske produsentene av overflatebehandlet kledning, har testet brannegenskapene og kan dokumentere at disse oppfyller klasse D.

Vi ønsker alle å opprettholde produksjonen av ulike typer trekledning i Norge, og ingenting i denne saken

tilsier at ikke tre også i fremtiden vil være det foretrukne byggematerialet i vår byggeskikk. Samtidig er det viktig å sikre både at produsentene konkurrerer på like vilkår, og at bruk av byggevarer bidrar til at bygg oppfyller krav i plan- og bygningsloven. Skal vi få til dette, er det helt nødvendig å stille krav om at det kan dokumenteres at informasjonen som gis om egenskapene til byggevarer, er riktig. Vi er i tett dialog med organisasjonene i BAE-næringen om den situasjonen som har oppstått som følge av feilmærkingen av royalimpregnert trekledning, og vil jobbe raskt for å finne en god løsning. Det er viktig at denne løsningen ikke går på bekostning av brannsikkerheten, eller endrer på ansvarsforholdene mellom aktørene næringen.

SPØRSMÅL NR. 1938

Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 27. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Nå som det er kommet en avklaring fra EFTA om at yrkeskvalifikasjonsdirektivet ikke skal begrense bevegelsesfriheten i EU, kan man gjøre en ny vurdering om at medisinstudenter i Danmark kan slippe å gå «dobbel turnus»?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt tidligere spørsmål Dokument nr. 15:833 (2020-2021) om godkjenningen av Dansk turnustjeneste (KBU) mot LIS1 og muligheten for at disse medisinstudentene kan slippe å gå dobbel turnus. I etterkant av svaret fra statsråden har det kommet en EFTA dom etter at en tannlege utdannet i Danmark, gikk til sak mot myndighetene for å ikke få autorisasjon. Altså en konflikt som er overførbar til saken for medisinstudentene i Danmark. I EFTA dommen kommer de fram til en tolkning av yrkeskvalifikasjonsdirektivet, som jeg oppfatter konkluderer annerledes enn den tolkningen som Norge har lagt til grunn. (Dom i sak E-3/20 Den norske stat mot Anniken Jenny Lindberg)

I dommen fra EFTA står det blant annet -Det er ikke noe i selve direktivet som tilsier at det var ment å begrense utøvelsen av grunnleggende friheter slik disse var blitt tolket innenfor rammen av de foregående direktiver om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Tvert imot, som

det fremgår av betraktningene 9 og 14, er direktivets mål å omorganisere og forenkle anvendelsen av de foregående direktiver om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner og dermed å støtte den frie bevegelse og etableringsadgang for yrkesutøvere.

-Direktivets formål er, som det fremgår av direktivet artikkel 1 og EØS-avtalen artikkel 30, å legge til rette for gjensidig godkjenning av diplomer, eksamensbevis og andre kvalifikasjonsbevis ved å fastsette regler og felles kriterier som i størst mulig grad skal sikre automatisk godkjenning av disse yrkeskvalifikasjoner og dermed gjøre godkjenningsprosessen mer forutsigbar og effektiv for søkeren. Direktivet har ikke til formål å gjøre godkjenningen av yrkeskvalifikasjoner vanskeligere i situasjoner.

Svar:

EFTA-domstolen har, som representanten viser til, nylig kommet med rådgivende uttalelser i to saker som for tiden er til rettslig behandling i Norge. De rådgivende uttalelsene bidrar til å avklare forståelsen av reglene for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner som følger av henholdsvis EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv og EØS-avtalens hoveddel. Det er Borgarting lagmannsrett og Høyesterett som har innhentet disse rådgivende uttalelsene, og årsak-

en til dette er at det har vært uklart nøyaktig hvordan reglene på dette området skal forstås.

De rådgivende uttalelsene fastslår at EØS-avtalens hoveddel slår inn dersom godkjenningssøkere ikke er omfattet av yrkeskvalifikasjonsdirektivet. I tillegg fremgår det av uttalelsene at landene er forpliktet, etter EØS-avtalens hoveddel, å vurdere søkere som ikke har fullført utdanningen i utdanningslandet.

De rådgivende uttalelsene vil ha betydning for Helsedirektoratets godkjenningspraksis. Helse- og omsorgsdepartementet vurderer nå, i samarbeid med Helsedi-

rektoratet og Kunnskapsdepartementet, hvilke praktiske konsekvenser de to rådgivende uttalelsene vil kunne ha. Dette gjelder også den konkrete saken som representanten viser til.

Det er foreløpig ikke mulig å anslå når departementet vil være ferdig med disse vurderingene. Det er også slik at også domstoler i andre land har bedt om rådgivende uttalelser fra enten EFTA-domstolen eller EU-domstolen på tilgrensende problemstillinger. Dette kan også få betydning for Helsedirektoratets godkjenningspraksis.

SPØRSMÅL NR. 1939

Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 26. april 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Det er oppdaget alvorlige regnefeil i det norske klimaregnskapet. Utslippene av klimagasser fra Norge kan ha vært betydelig høyere i 2019 og endel år før, enn det som så langt er rapportert. Dette får konsekvenser både for klimamålene for 2020–2030, dersom det ikke settes i verk flere tiltak for å kutte utslippene.

Hvilke konsekvenser har regnefeilen for oppnåelsen av våre klimamål og vil regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, legge fram forslag til nye utslippskutt, for å sørge for at Norge når sine klimamål?

BEGRUNNELSE:

I følge SSB kan utslippene fra bruk av marine gassoljer og autodiesel være så mye som i underkant av 1,8 millioner tonn høyere enn rapportert i 2019. Noe av dette ble brukt i utenriks skipsfart. Grove anslag fra Cicero viser at de nasjonale utslippene kan ha vært 1 million tonn høyere i 2019 enn det SSB rapporterte. Utslippene de foregående årene, fra 2012 og framover, har også vært høyere. Utslippene for de årene klimamålene beregnes ut i fra, 1990 og 2005, er ikke endret. Det betyr at avstanden til klimamålene har økt og at tallgrunnlaget for regjeringens klimaplan i Klimameldingen ikke lenger er riktig. Det er avgjørende å få rettet opp i dette og satt i verk flere tiltak for å kutte utslippene slik at vi kan nå våre internasjonale forpliktelser.

Svar:

Norske klimamål for 2030 ligg fast. Regjeringa har ein ambisiøs klimapolitikk, med sterk verkemiddelbruk.

Eg er oppteken av at vi har eit så korrekt bilete av norske utslipp som mogleg. Det er viktig at SSB jobbar med å forbetre talgrunnlaget som dei baserer utslppsstatistikken på. Det er naturleg at forbetringar i talgrunnlaget vil ha effekt på utslappa.

Utsleppstatistikken vil bli påverka av justeringa i tala for sal av marine gassoljer, autodiesel og anleggsgassoljer. Men førebels er det vanskeleg å seie kva denne justeringa vil bety for den norske utslppsrekneskapen. Dette fordi det me ikkje veit kor stor del av salet av marine gassoljar som har gått til utanriks fart og kva som har gått til innanriks fart. Det vil først bli klart når Statistisk sentralbyrå publiserer førebelse utslippstal for 2020 8. juni. Dette skjer altså etter framlegginga av revidert nasjonalbudsjett. I klimaplanen overoppfyller vi forpliktinga, vi tek samstundes høgde for at politikken må kunne justerast undervegs og ved behov om vi ikkje ligg an til å nå måla. Regjeringa vil i dei årlege klimalovrapporteringane gjere greie for gjennomføringa av klimaplanen og framdrift mot klimamålet.

Det at utslappa frå skipsfarten no ligg an til å vere høgare enn vi har trudd understrekar viktigheita av regjeringa si sterke satsing på grøn skipsfart. Det er SSB som er ansvarleg for energirekneskapen og utslippstala som føl av dette. Spørsmålet om avvik mellom salstal og skipsaktiviteten i og rundt norske farvatn (som indikert

ved AIS-data og data frå NOx-fondet) har vore tema i ulike oppdrag KLD har gitt Miljødirektoratet, og som Miljødirektoratet har samarbeida med SSB om å svare på. Regjeringa peika sjølv på utfordringa knytt til talgrunnlaget for utsleppa frå innanriks sjøfart og fiske i Handlingsplanen for grøn skipsfart frå 2019. Dette var òg bakgrunnen for at analysane som ligg til grunn for vurderingane som er gjort i Klimakur 2030 var basert på ein kombinasjon av data frå SSB sin utsleppsrekneskap og AIS-data.

Grøn skipsfart er eit prioritert innsatsområde for regjeringa. Vi har satsa målretta innan forskjellige fartøysegment for å legge til rette for ei innfasing av låg- og nullutsleppsløysingar. Det har tatt oss frå 1 batterielektrisk bilferje i 2015 til over 70 ferjer med batteri installert på vatnet i dag. Suksessfaktoren for utviklinga i ferjesektoren har vore kravstilling frå statlege og fylkeskommunale innkjøparar i kombinasjon med gode støtteordningar som Enova, NOx-fondet og Klimasats. Innan andre fartøysegment har ikkje utviklinga kome like langt enno, men vi har døme på bruk av låg- og nullutsleppsteknologi både innan offshorefartøy, fiskefartøy, fritidsfartøy og hurtigbåtar, og vi ser konkrete låg- og nullutsleppsprosjekt innan lastefartøysegmentet. Satsinga på teknologiutvikling og modning av prosjekt gjennom verkemiddelapparatet gjev resultat.

Innfasing av alternative nullutsleppsdrivstoff er ein føresetnad for å nå ambisjonen om å halvere utsleppa frå innanriks sjøfart og fiske innan 2030. Gjennom Grønt

skipsfartsprogram modnast prosjekt for alternative drivstoff i lastefartøysegmentet fram. Programmet, som er eit offentleg-privat partnerskap, koplar vareeigarar, reiarlag og verkemiddelapparatet, og har blant anna resultert i Felleskjøpet og HeildebergCement sitt prosjekt om anskaffing av nullutsleppsbulkskip, og eit tilsvarende prosjekt hos Veidekke. I 2020 oppretta regjeringa og ei kondemneringsordning for skip i nærskipfart og ei låneordning for skip og fiskefartøy i nærskipfart som òg bidreg til ei grøn flåtefornying. Enova har også monaleg satsing på maritim sektor. I 2020 gav dei til dømes til saman 440 millionar kroner i støtte til 74 fartøy med batteri, og har totalt gitt over 700 millionar kroner til om lag 100 landstramprosjekt.

Gjennom avgiftsfritak og stønad frå Enova jobbar staten for å auke innfasinga av nullutsleppskøyretøy i alle køyretøysegment. For personbilar er omstillinga godt i gang. I fjor var delen elbilar av nybilsalet i personbilssegmentet på over 50 %. Delen elvarebilar er lågare, men også her ser vi at omstillinga er i gang, og vi reknar med at utskiftinga vil gå raskare i denne køyretøygruppa på grunn av at køyretøya vert bytta ut hyppigare. For tyngre næringstransport går utviklinga seinare, men vil truleg skyte fart det neste tiåret. Regjeringa vil leggje til rette for at det blir lønsamt og attraktivt å frakte gods med utsleppsfrie lastebilar. Enova tilbyr også støtte til kjøp av tunge elektriske køyretøy som til dømes elektrisk lastebil eller turbuss.

SPØRSMÅL NR. 1940

Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 28. april 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Ved sammenslåingen av Høgskolen i Akershus og Høgskolen i Oslo, står det i Kgl. res. av 14. januar 2011 at: «Departementet legger til grunn at virksomheten i utgangspunktet skal drives ved de nåværende studiestedene Kjeller i Akershus og Pilestredet i Oslo.» Imidlertid har det over tid foregått en nedbygging av studie- og arbeidsplasser fra Kjeller, i strid med forutsetningene for sammenslåingen.

Aksepterer regjeringen at campus på Romerike reduseres til en filial av OsloMet, eller vil en kreve en likeverdig utvikling?

Svar:

I Kongelig resolusjon 14. januar 2011 legger departementet til grunn at virksomheten til det som nå er OsloMet – storbyuniversitetet i utgangspunktet skal drives ved “de nåværende studiestedene Kjeller i Akershus og Pilestredet i Oslo”. Dette er en referanse til søknaden fra Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus om sammenslåing, som la til grunn at “framtidig vekst og utvikling skjer ved begge studiestedene, eventuelt også med studietilbud i andre deler av regionen”. Dette beskriver situasjonen på tidspunktet for sammenslåing, og fratrar ikke styret for den

sammenslåtte institusjonen ansvaret for å fastsette den interne organiseringen.

Det betyr at justeringer og tilpasninger i studietilbud og studiestruktur etter sammenslåingen ikke er et brudd med forutsetningene for sammenslåingen. Tilsvarende viser jeg til at den kongelige resolusjonen om sammenslåingen viser til at “[den] fusjonerte høyskolen vil bli landets største”. Dette er ikke til hinder for at institusjonen nå er akkreditert som universitet, og at den ikke er landets største høyskole.

Styrene ved universitetene og høyskolene har et ansvar for både studietilbud og en studiestruktur som er tilpasset de regionale behovene. Det betyr at hverken tilbudene eller strukturen kan være helt statiske over tid. I behandlingen av Meld. St. 18 (2014-2015) Konsentras-

jon for kvalitet— Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren understreket et klart flertall på Stortinget, alle partiene unntatt Senterpartiet, at “Det må også i fremtiden, slik det er i dag, være opp til institusjonene selv og deres styrer å vurdere hva en hensiktsmessig studiestruktur innebærer”.

Det må være opp til OsloMets styre å gjøre gode vurderinger av hvordan de best kan møte kompetansebehovene i både Oslo og på Romerike. Min forventning er at OsloMet dimensjonerer sine tilbud og sin studiestruktur ut fra en vurdering av egen kapasitet og behovene i regionen. Jeg er derfor glad for at OsloMets styre har signalisert at det også fremover ønsker en tydelig tilstedeværelse på Romerike.

SPØRSMÅL NR. 1941

Innlevert 15. april 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 23. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Innreiserestriksjonene som er innført pga. koronasituasjonen særlig har rammet familier og kjærester hardt. Reglene gjør at hvis en reiser ut etter den 90 dagen, risikerer en å ikke kunne komme inn igjen på svært lenge. I og med at det er reising som skal begrenses i pandemien, burde tidsbegrensningen på 90 dager oppheves under pandemien.

Vil justisministrene vurdere en slik løsning?

Svar:

For å begrense risikoen for importsmitte, særlig import av muterte virusvarianter, strammet regjeringen i slutten av januar igjen kraftig inn på utlendingers adgang til innreise til Norge. I utgangspunktet får nå kun utlendinger som er bosatt i Norge anledning til å reise inn. Dette gjelder også EØS-borgere. Det gjøres likevel fremdeles unntak for grupper som anses å ha en særlig tilknytning til Norge eller et viktig formål med sitt besøk her, herunder for nære familiemedlemmer.

I tråd med våre forpliktelser etter Schengen-regelverket kan samlet oppholdstid på Schengenterritoriet for visumfrie og visumpliktige utlendinger ikke overstige 90 dager i løpet av enhver periode på 180 dager. Utlending-

er fra land utenfor EØS-området som ønsker å oppholde seg i Norge utover 90 dager, må som hovedregel ha en oppholdstillatelse gitt før innreise. Etter innreiserestriksjonsforskriften gjøres det unntak for utlending med oppholdstillatelse i Norge etter utlendingslovens bestemmelser om familieinnvandring. Det vil si at familiemedlemmer som gis oppholdstillatelse, og dermed har adgang til å oppholde seg i Norge utover 90 dager etter utlendingslovens alminnelige bestemmelser, også er unntatt fra innreiserestriksjonene. Det anses ikke aktuelt å lage særordninger i forbindelse med pandemien for besøkende familiemedlemmer som ønsker å oppholde seg i Norge i mer enn 90 dager.

Regjeringen har fremlagt en plan for gradvis og kontrollert gjenåpning og vil fortsette med å vurdere lempinger i regelverket frem til innreiserestriksjonene kan avvikles helt. Som ledd i den gradvise gjenåpningen planlegges det i trinn 2 bl.a. for lettelsener for familiebesøk fra utlandet. Herunder vil regjeringen blant annet vurdere åpning for innreise for kjærester og besteforeldre.

SPØRSMÅL NR. 1942**Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 27. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at det er klokt å inkludere systemtogtransport som for eksempel tømmer og flis i støtteordningen for godstransport på jernbane, og vil statsråden sørge for å endre retningslinjene på dette punktet slik at man øker lønnsomheten i å frakte tømmer og flis på bane?

BEGRUNNELSE:

Det er et uttalt politisk mål å flytte transport fra vei til bane.

I Østfold har «industrilokomotivene» Borregaard og Norske Skog Saugbrugs jobbet for å flytte transport av flis og tømmer fra bil til bane.

Dette reduserer utslippene av klimagassutslippene fra transport, men også kostnader for både samfunnet og virksomhetene.

For Norske Skog Saugbrugs har andelen av tømmerforbruket på tog økt fra rundt 20 prosent for fem år siden til rundt 65 % nå. Dette tilsvarer en reduksjon på om lag 6 000 tømmervogntog gjennom Oslo per år.

Samtidig har kostanden økt. For Østfoldindustrien – Borregaard og Norske Skog Saugbrugs, har kostnadene på strekningen Braskereidfoss – Halden økt kraftig de siste årene. Fra null avgifter i 2017, til kr 8 000 i 2020 og kr 10 000 i 2021 per tog. Bare for Norske Skog Saugbrugs i Halden summerer disse avgiftene seg til en økning på 6-7 mill. kr. i året. Tilsvarende vil eksporttømmer transportert fra Norge til Sverige ha rundt 20 % av disse avgiftene pga. rabatter gitt for frakt på Solørbanen.

Svar:

Det er gledelig at tømmertransporten på tog har hatt en sterk vekst de se siste årene, ikke bare til norsk industri, men også til Sverige. I perioden 2012 til 2019 har det vært en tilnærmet tredobling av tømmertransporten, målt i tonnkilometer. Bildet er imidlertid ikke fullt så positivt for kombinerte transporter og vognlast som har opplevd varierende og krevende markedsforhold de siste årene.

Den midlertidige tilskuddsordningen ble opprettet for å legge til rette for godsoverføring fra vei til jernbane, jf. omtale i Prop. 114 S (2018–2019) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2019, jf. Innst. 391 S (2018–2019). Som det fremgår av Prop. 1 S (2020–2021) gjelder kompensasjonsordningen inntil tre år og er innrettet mot transportformene kombitransport og vognlast,

der konkurransen mot veitransport er sterkest. Tilskudd utbetales til togselskapene basert på netto tonnm km gods kjørt på bane. EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har vurdert ordningen og funnet at den er forenlig med statsstøttereglene i EØS-avtalen. I tråd med omtalen i Stortinget og rammebetingelsene for ordningen, skal ordningen i første omgang gjelde i tre år. Ordningen vil så bli evaluert.

Begrunnelsen for støtteordningen er særlig de miljømessige fortrinn jernbanen har som transportform. Støtten skal virke som en kompensasjon for sparte skadekostnader ved å transportere gods på bane, og er et tiltak for å bevare dagens volum og få mer gods på bane ved å styrke selskapene som driver med kombinerte transporter og vognlast – de segmentene som opplever sterk konkurranse fra veitransport og som erfaringsmessig sliter med pressede marginer. Denne innretningen på ordningen hadde bred støtte både politisk og i transportnæringen da den ble behandlet og vedtatt i Stortinget våren 2019. I et felles innspill fra NHO Logistikk og Transport og arbeidsgiverforeningen Spekter het det at «kombinerte transporter har akutt behov for støtte. Dette er også tydeliggjort i godsstrategien for jernbanen. Det er her konkurranseflaten mot veitransport er størst, og det er her den økonomiske situasjonen er kritisk. Kombinert transport bør derfor prioriteres.». Oslo Economics, som på oppdrag fra Jernbanedirektoratet vurderte innretningen på ordningen, pekte på det samme.

I et overføringsperspektiv (fra vei til bane) er det altså mest virkningsfullt å konsentrere støtten om kombinerte transporter. Dette innebærer at noen segmenter ekskluderes slik ordningen er innrettet nå. Dette gjelder typisk systemtog og industritog som malmtransport, enkelte særskilte tilbud (bl.a. syretogene fra Sarpsborg til Kristiansand) og tømmer- og flistransport, som stortingsrepresentanten er nevner i spørsmålet sitt. Dette er transporter som er lønnsomme, og der veitransport ikke nødvendigvis er et godt alternativ.

En utvidelse av støtteordningen til også å inkludere systemtog, eksempelvis transport av tømmer og flis, som stortingsrepresentanten tar til orde for, vil innebære å subsidiere en transport som de siste årene har opplevd vekst og god lønnsomhet. Det er også viktig å poengtere at godsordningen ikke har til hensikt å støtte enkeltbedrifter i for eksempel treforedlingsindustrien.

Jeg mener på denne bakgrunn at det er faglig belegg for at den opprinnelige begrunnelsen for støtteordningen står seg også i dag. Det vil si som en støtteordning til

segmentet kombitransport/vognlast der behovet fortsatt vurderes å være størst, og der muligheten for å beholde dagens volumer, samt skape insentiver for ytterligere overføring av gods fra vei til bane, vurderes å være de beste.

Hvorvidt den midlertidige ordningen skal videreføres, må vurderes i lys av om ordningen har fungert etter hensikten og som en del av prioriteringer i de årlige budsjettene.

SPØRSMÅL NR. 1943

Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 23. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å revidere nasjonal faglige retningslinje for palliasjon for barn og unge, slik at den er tilpasset dagens situasjon?

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet utarbeidet i 2016 nasjonal faglig retningslinje for palliasjon til barn og unge uavhengig av diagnose, som slår fast at alle barn- og ungdomsavdelinger bør ha egne lokale tverrfaglig palliative team og et regionalt barnepalliativt team. Det skjer mye på området og utviklingen går nå raskere.

Nye tilbud er besluttet opprettet, herunder lindrende enheter basert på hospicefilosofien for barn og unge. Retningslinjene bør revideres og oppdateres, slik at de gjenspeiler utviklingen på området og synliggjør hvilken «plass» nye tilbud skal ha.

Retningslinjene er ikke tilpasset dagens situasjon, og mangler oppdatert forskning, tallmateriale og statistiske analyser. Kartlegging av behovene som skal dekkes på det barnepalliative området er heller ikke godt nok ivaretatt i retningslinjen. Det er viktig for eksempel å se på hva som skal utøves av tilbud, hvilke faggrupper skal utføre tjenesten, hvor tett skal lokale og regionale tilbud være pasientene og familiene og hvordan finansieringen av de ulike nivåene skal være.

Svar:

Helsedirektoratet har ansvar for utarbeidelse av nasjonale faglige retningslinjer og foretar en selvstendig vurdering av behovet for en revisjon på bakgrunn av oppdatert kunnskap. For å svare på spørsmålet, har jeg derfor bedt om innspill fra Helsedirektoratet.

I sin tilbakemelding svarer Helsedirektoratet at de har som mål å oppdatere og revidere retningslinjer og

veiledere slik at de skal være relevante. Etter Helsedirektoratets vurdering vil det etter fem år være behov for en oppdatering og revisjon av deler av Nasjonal faglig retningslinje for palliasjon til barn og unge, blant annet den medikamentelle behandlingsdelen, enkelte lover og forskrifter og oppdatering av nye insidenstall. I tillegg peker Helsedirektoratet på at det vil være viktig å hente erfaringer fra både den kommunale helse- og omsorgstjenesten og fra spesialisthelsetjenesten etter hvert som det etableres regionale og lokale palliasjonsteam og andre tilbud.

Helsedirektoratet viser til at de det siste året på grunn av pandemien ikke hatt kapasitet og ressurser til å revidere aktuelle deler av retningslinjen, og at dette er en av en rekke oppgaver som det har vært nødvendig å utsette og som må prioriteres etter pandemien. I følge Helsedirektoratet har imidlertid Helsebiblioteket i 2021 tatt inn store deler av Nasjonal faglig retningslinje i barnepalliasjon i Veileder i Pediatri (Norsk Barnelegeforening), og deler av behandlingsskapitlet i retningslinjen er oppdatert av fagpersoner i det regionale barnepalliasjonsteamet i Helse Sør-Øst RHF.

Helsedirektoratet har i 2019 levert en rapport om barnehospice på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. I tillegg har Helsedirektoratet i 2020 levert en rapport om avansert hjemmesykehus for barn/ungdom som et viktig ledd i barnepalliasjon. Helsedirektoratet opplyser at begge disse rapportene vil være relevante inn i et revisjonsarbeid.

SPØRSMÅL NR. 1944**Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 29. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021, vil sikre at tilskuddet for å sikre det psykiske helsetilbudet for synshemmede på Gaustad sykehus legges inn med helårsvirkning i tråd med flertallets presisering om dette ved behandlingen av statsbudsjettet for 2021 og at tilbudet til synshemmede gjøres permanent?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har blitt gjort oppmerksom på at det er usikkerhet og bekymringer knyttet til det tilbudet Gaustad nå holder på å starte, hvor man frykter etableringen av et slikt tilbud kan bli stoppet igjen som følge av usikkerhet rundt hva som skjer i 2022. Gjennom behandlingen av statsbudsjettet for 2021 og forhandlingene mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, ble det vist til behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2020, hvor de samme partiene ble enige om å bevilge et tilskudd på 2,5 mill. kroner for å bedre det psykiske helsetilbudet for synshemmede på Gaustad sykehus. Flertallet viste til at 2,5 mill. kroner er videreført også i budsjettet for 2021, men at dette kun er en engangsbevilgning.

Det ble i den forbindelse bedt om at regjeringen kommer tilbake til dette i revidert nasjonalbudsjett for 2021, for å sikre at tilskuddet for å sikre det psykiske helsetilbudet for synshemmede på Gaustad sykehus legges inn med helårsvirkning. Spørsmålsstiller mener dette er viktig å fastslå, særlig når det er knyttet usikkerhet til hvorvidt tilbudet vil fortsette eller ikke. Dette tilbudet må videreføres årlig.

Svar:

Et eget psykisk helsetilbud til synshemmede er et viktig tiltak som departementet har fulgt opp overfor Helse Sør-Øst RHF, og også har hatt kontakt med Norges Blindeforbund om.

Nasjonal behandlingstjeneste for hørsel og psykisk helse (NBHP) ved Oslo universitetssykehus HF skal etablere et eget tilbud til synshemmede innen psykisk helsevern, på linje med det hørselshemmede har.

Helse Sør-Øst RHF søkte 16. desember 2020 Helse- og omsorgsdepartementet om endring av innhold og navn på Nasjonal behandlingstjeneste for hørsel og psykisk helse, og søknaden er til behandling i Helsedirektoratet.

Det vil ikke være nødvendig på nytt å behandle saken i revidert nasjonalbudsjett.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at de har disponert 2,5 millioner kroner av basisrammen i 2021 til formålet, jf. styresak 126-2020 i Helse Sør-Øst RHF. Midlene videreføres til Oslo universitetssykehus HF gjennom eget tildelingsbrev.

Helse Sør-Øst RHF har også informert departementet om at Oslo universitetssykehus HF i de siste månedene har arbeidet med å etablere et psykisk helsetilbud til voksne med synshemming. Det er ansatt personell til etableringen av tilbudet, og oppstart planlegges til 1. mai 2021.

SPØRSMÅL NR. 1945**Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 23. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Har endringene i bilansvarsloven medført endret forsikringsplikt og – ansvar for go-kart som nyttes som fornøyelsesinnretninger?

BEGRUNNELSE:

Etter at endringene i bilansvarsloven trådte i kraft har det oppstått tvil om dette har medført endret forsikringsplikt og -ansvar for go-kart som nyttes som fornøyelsesinnretninger.

Årsaken til dette er at loven nå også gjelder «utenfor gate, vei eller annen sted der allmenheten kan ferdes eller skaden kommer av at vogna er brukt der». Dette var før endringen unntak i bilansvarsloven.

Eiere av go-kartbaner som fornøyelsestilbud oppfatter at endringene i loven ble gjort for å inkludere kjøretøy hovedsakelig innen bygg/anlegg og landbruk i lovens dekning.

Forsikringselskaper oppfatter at forsikring for go-kart som fornøyelsesinnretninger nå er mer omfattende og utvider derfor kravet til dekning og dermed også prisen på forsikring vesentlig.

Svar:

Jeg legger til grunn at spørsmålet gjelder endringslov 26. mai 2020 nr. 46 om endringer i bilansvarslova (verkeom-

råde, ansvarsgrense mv.), jf. Prop. 137 L (2018–2019). Endringene trådte i kraft 1. januar 2021.

Norges forpliktelser etter motorvognforsikringsdirektivet gjennomføres i norsk rett i bilansvarslova. Som omtalt i den nevnte lovproposisjonen, har det de senere årene kommet rettspraksis fra EU-domstolen som har avklart og presisert virkeområdet for motorvognforsikringsdirektivet. Dette er bakgrunnen for at den tidligere bestemmelsen i bilansvarslova § 2 annet ledd første punktum om rekkevidden av bilansvarslovas anvendelse på lovlig uregistrerte motorvogner, nå er opphevet.

Med motorvogn menes i bilansvarslova «køretøy som vert drive med motor og er laga eller esla til å køyrast på bakken», jf. § 3 første ledd. Hvilke motorvogner som har registreringsplikt, følger av forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy, jf. også forskrift 15. januar 2001 nr. 26 om motorsport på lukket bane eller annet avsperrert område og om annen bruk av go-kart.

Opphevelsen av § 2 annet ledd første punktum innebærer at virkeområdet for bilansvarslova er utvidet, og at skadelidte dermed er sikret et bedre erstatningsrettslig vern. Lovlig uregistrerte motorvogner som tidligere var unntatt fra lovens virkeområde etter § 2 annet ledd første punktum, er nå omfattet av loven. Den tidligere rettstilstanden er kun videreført for så vidt gjelder motorsport, jf. endringen i § 2 bokstav c.

Jeg viser for øvrig til nærmere omtale av lovendringene i Prop. 137 L (2018–2019) Endringer i bilansvarslova (verkeområde, ansvarsgrense mv.).

SPØRSMÅL NR. 1946**Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 26. april 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Vil klima- og miljøvernministeren sørge for at Grimstad kommunes ønske om å gjøre Hasseltangen industriom-

råde om til et natur og friluftsområde slik kommunestyrets flertall ønsker?

BEGRUNNELSE:

Hasseltangen er et unikt og mye benyttet tur- og rekreasjonsområde i Grimstad kommune. Industriområdet ligger omkranset av vernet natur.

Flertallet i Grimstad kommunestyre ønsker nå å tilbakeføre dette industriområdet til naturen og friluftslivet. Området ligger midt i et verneområdet og er av nasjonal interesse.

Det er en stor seier at det nå er et politisk flertall for en så stor sak om tilbakeføring av området til naturen. Det er en unik mulighet til å få et stort og sammenhengende landskapsvernområdet.

Det er anslått at det vil ha en prislapp på cirka 45 millioner og det er blant annet startet kronerulling. Men prosjektet vil naturligvis trenge statlig støtte.

Svar:

Staten har i dag ikkje ordningar innretta for å kjøpe opp industriområde eller tilsvarande byggeområde for å føre området tilbake til natur. Staten har ei ordning for økonomisk støtte til kommunar for å kjøpe opp areal som kan nyttast til friluftsområde. Ein søknad om slik statleg støtte må sendast frå kommunen til Miljødirektoratet. Eg kan ikkje forskottere ei behandling av ein slik søknad, men eg gjer merksam på at ordninga som hovudregel gjeld na-

turområde og ikkje sterkt utbygde areal, slik som på Hasseltangen.

Endra bruk og nedbygging av naturområde er blant dei største utfordringane for naturmangfald i verda i dag. FN har difor vedteke at perioden 2021-2030 skal vere naturrestaureringa sitt tiår. Første prioritet i Noreg er å forvalte naturen slik at omfattande restaurering ikkje er naudsynt. Samstundes er restaurering aktuell også i Noreg. Vi har opparbeid ein del kunnskap om slik naturrestaurering i Noreg. Til dømes har Forsvaret restaurert sitt gamle skyteområde på Dovrefjell tilbake til natur. Dette er omfattande og kostnadskrevjande tiltak og vi må difor skaffe oss best mogeleg kunnskap om korleis vi skal nytte dette verkemiddelet i framtida. I dag har vi særleg teke dette i bruk for restaurering av vassdrag og myr og anna våtmark, men foreløpig ikkje meir systematisk for andre naturtypar.

Miljødirektoratet har i 2021 fått i oppdrag å

”Levere en utredning med anbefaling om konkrete og prioriterte restaureringsprosjekter i terrestriske økosystemer, som kan iverksettes raskt med grunnlag i kjent metodikk”.

Eg viser elles til mitt svar 15. april 2021 til Stortinget på eit spørsmål frå representant Tellef Inge Mørland om same sak.

SPØRSMÅL NR. 1947

Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 23. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Har styresmaktene i Noreg oversyn over investeringar, oppkjøp og andre transaksjonar frå ikkje-allierte land som på kort eller lang sikt kan gje oss sikkerheitsutfordringar, og dersom svaret er nei, vil regjeringa ta initiativ til at eit slikt arbeid vert gjort?

GRUNNGJEVING:

I A-magasinet 16. april kan ein lese at det har vore stor vekst i kinesiske investeringar og oppkjøp i Noreg. I same artikkel går det fram at det ikkje finst noko oversyn over oppkjøp og investeringar i Noreg og at det ligg utanfor PST sitt mandat å hente inn desse opplysningane. Det kan

vere vel og bra i høve mange typar forretningar, Noreg har ein open økonomi og ynskjer vanlegvis investeringar i landet velkommen. Det stiller seg annleis at styresmaktene ikkje har oversyn over transaksjonar som kan gje sikkerheitspolitiske utfordringar, jamfør saka om sal av Bergen Engines.

Svar:

I samfunnsikkerhetsmeldingen er det redegjort for regjeringens arbeid med uønskede investeringar, og i redegjørelse for Stortinget om Bergen Engines saken 23. mars redegjorde jeg i mer detalj for hvordan regjeringen har arbeidet med temaet siden 2019. Jeg understreket at det

har vært arbeidet systematisk for å skaffe bedre oversikt over utenlandske investeringer i Norge de siste par årene.

Norge jobber aktivt for å få på plass gode systemer for å registrere informasjon om utenlandsk eierskap. Dette er en felles utfordring vi deler med mange andre land, og Norge ligger godt fremme i dette arbeidet. Eierskap registreres av en rekke institusjoner, både norske og internasjonale. Jeg ønsker likevel bedre oversikt over enkelte lands økonomiske fotavtrykk i den enkelte sektor. Det pågår flere tiltak for å forbedre en slik oversikt. Statistisk sentralbyrå har i dialog med Justis- og beredskapsdepartementet vurdert hvordan de kan utarbeide en mer relevant statistikk.

Norsk Utenrikspolitisk Institutt – NUPI – har et pågående forskningsprosjekt *Consequences of Investments for National Security – COINS* som er finansiert av Forskningsrådet. I tilknytning til dette prosjektet har NUPI utarbeidet anbefalinger til hvordan vi kan få bedre oversikt over utenlandsinvesteringer generelt i virksomheter, og over eiendom spesielt. Dette har resultert i at jeg, sammen med forsvarsministeren, har gitt NSM i oppdrag å publisere en oversikt over utenlandsk eierskap i ulike se-

ktorer i sin årlige risikorapport. NSM og Statens kartverk er i tildelingsbrevene for 2021 også gitt et felles oppdrag om å utrede hvordan vi skal sikre best mulig oversikt over utenlandsk eierskap i eiendom. Samlet sett forventer vi at disse tiltakene vil gi oss bedre oversikt over utenlandsk eierskap i Norge. Jeg har også helt nylig vært i dialog med NUPI om å utarbeide forslag til hvordan vi kan inkludere også anbud i utbygging av infrastruktur, og anbud i leveranser, tjenester og servicedelen av slike prosjekter. Dette er viktig for at vi skal få oversikt over det samlede fotavtrykket over utenlandsaktivitet i Norge, og for at vi skal kunne følge dette over tid.

Samlet sett forventer jeg at disse tiltakene vil gi oss bedre oversikt over investeringer, oppkjøp og andre transaksjoner i Norge fra land vi ikke har et sikkerhetsmessig samarbeid med. Jeg understreker at utviklingen på dette området gir behov for kontinuerlig oppfølging, både med hensyn til kunnskap og oversikt, og med hensyn til hvilke tiltak Norge kan og bør iverksette for å sikre våre sikkerhetsinteresser. Regjeringen vil fortsette å prioritere denne oppfølgingen.

SPØRSMÅL NR. 1948

Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 22. april 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Korleis stiller den norske regjeringa seg til det som utspelar seg og kva konkret gjer forsvarsministeren for å dempe spenningane og hindre at russisk aggresjon kan spreie seg til våre nærområde?

GRUNNGJEVING:

Me har dei siste vekene vore vitne til ei svært uheldig utvikling mellom Russland og Ukraina. Me har sitt ein betydelig auke av russiske kapabilitetar på sjølve Krimhalvøya og i grenseområda mellom Ukraina og Russland i regionane Luhansk og Donetsk. Seinast i dag kunne ein lese på NRK.no at fram til oktober stenger Russland Kertsjstredet for utanlandske krigsskip, også ukrainske. Dermed vert det umogleg å segle inn til hamner eller delta i marineøvingar nær frontlinja i Aust-Ukraina. Ukraina viser også til at stenginga skjer samstundes med at Russland sender krigsskip til Kaspiahavet og store styrkar til

den ukrainske grensa på land. Denne situasjonen er svært spent og ein kan ikkje sjå bort frå at det kan spreie seg til nærliggande statar og områder. Situasjonen kan kome til å tvinge både Noreg å NATO til å måtte ta svært krevjande avgjerder.

Svar:

Regjeringa er bekymra for den russiske styrkeoppbygginga på Krym-halvøya og langs grensa til Ukraina, samt utviklinga i Azovhavet. Det er urovekkande at den russiske styrkeoppbygginga skjer samstundes med at Ukraina melder om fleire brot på våpenkivla i Aust-Ukraina. Russlands okkupasjon og militarisering av Krym-halvøya, inkludert dei nylege utplasseringane, krenker Ukrainas suverenitet og territoriale integritet ifølgje folkeretten. Noreg har konsistent uttrykt si fulle støtte til Ukrainas suverenitet og territoriale integritet innanfor internasjonalt anerkjente grenser. Russlands utplassering av militære

styrkar på eige territorium, nær grensa til Ukraina, er ei bevisst opptrapping av spenningsnivået. Ein slik makt-demonstrasjon bryt med Russlands plikter som deltakarstat i Organisasjonen for sikkerheit og samarbeid i Europa (OSSE). Åtferda til Russland skaper stor usikkerheit om deira eigne intensjonar.

Noreg står saman med EU og våre allierte i NATO i synet på annekseringa av Krym i 2014 og destabiliseringa av Aust-Ukraina som ulovleg. Saman med EU og NATO-allierte støttar Noreg Ukrainas suverenitet og territoriale integritet. Vi har slutta opp om EUs restriktive tiltak mot Russland og støttar ein felles europeisk tilnærming for at dei skal ha størst mogleg verknad. Noreg sluttar også opp om alle listeføringane som er del av EUs sanksjonsregime etter Russlands undergraving av Ukrainas sjølvstende og territoriale integritet og for den ulovlege okkupasjonen av Krym.

For å dempe spenninga oppmodar Noreg Russland på det sterkaste til å avstå frå å skape usikkerheit gjennom styrkeoppbygging i regionen. Dessverre har Russland og dei russisk-støtta væpna gruppene gjennom sine nylige handlingar reversert framgangen som ble oppnådd gjennom våpenkvila i Aust-Ukraina som starta 27. juli 2020. Vi oppmodar Russland til å gå tilbake til forhandlingsbordet og i god tru søke ei fredelig løysing, i første rekke gjennom ei fornya våpenkvile.

Ved å ta tydeleg avstand frå Russlands handlemåte og uttrykke støtte til Ukraina ønsker Noreg og likesinna startar å bidra til å hindre at situasjonen utartar. Noreg har

vidare drøfta situasjonen med våre allierte i NATOs råd den 1. april. Saman med dei andre allierte har vi støtta NATOs fellesfråsegn om det uakseptable ved Russlands ulike destabiliserande handlingar. NATO følger situasjonen i og rundt Ukraina tett. Generalsekretær Stoltenberg og ambassadørane i NATOs råd møtte nyleg Ukrainas utanriksminister Kuleba for å få ein oppdatering om situasjonen. I tillegg har Noreg tydeleg markert sitt syn gjennom eigne innlegg i OSSE fleire gonger dei siste vekene. Noreg har delteke i fleire møte om militær risikoreduksjon under OSSEs Wien-dokument for å diskutere situasjonen. Saman med likesinna land oppmodar Noreg også alle partar til å sikre OSSEs observatørar (SMM) uhindra åtgang i tråd med deira mandat.

Når det gjeld risikoen for at spenningane mellom Ukraina og Russland kan spreie seg til norske nærrområde, følger vi nøye med. Ei god forståing av situasjonen i nord er avgjerande for norsk sikkerheit og evna vår til å vareta sikkerheit og stabilitet i nord. Russlands forsvarskonsept gjer at vi aldri heilt kan sjå bort frå moglegheita for at spenning i andre område spreier seg til nord. Per i dag ser vi det likevel ikkje som sannsynleg at spenninga spreier seg til nord. For å ivareta sikkerheit til sjøs og hindre uønskt eskalering i nord, har Noreg halde fram med samarbeidet med Russland innan grensevakt, kystvakt og søk og redning. I tillegg er det ei direktelinje mellom Forsvarets operative hovudkvarter og hovudkvarteret i den russiske Nordflåten som er viktig for å kunne hindre uønskede situasjonar.

SPØRSMÅL NR. 1949

Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 27. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen bidra til å skape forutsigbarhet for både brukere av mobbeombud og ansatte i stillingene, og sikre at alle barn og unge får et likeverdig tilbud uavhengig av hvor de bor, og vil det komme en fast ordning med statlig finansiering av mobbeombud etter at prøveperioden for prosjektet går ut 31.12.2021?

BEGRUNNELSE:

Ordningen med fylkesvise mobbeombud ble opprettet som et toårig prøveprosjekt i 2018, og prosjektet er for-

lenget ut 2021. Staten og fylkeskommunen deler på kostnaden.

For flere mobbeombud oppleves situasjonen usikker og enkelte har sluttet i prosjektstillingen. Samtidig har noen fylkeskommuner valgt å ansette ombudene i faste stillinger for å sikre seg kontinuitet, og delvis omorganisert tjenesten etter egne behov.

Svar:

Spørsmålet er stilet til forsknings- og høyere utdanningsministeren. Saken hører imidlertid inn under kunnskaps-

og integreringsministerens ansvarsområde og besvares derfor av meg.

Arbeidet mot mobbing og for et godt og inkluderende læringsmiljø i barnehagen og skolen er høyt prioritert i regjeringen. Kunnskapsdepartementet har satt av 110 mill. kroner til dette arbeidet i 2021. Midlene skal blant annet gå til de fylkesvise mobbeombudene.

I likhet med representanten mener jeg at ordningen bør ha en forutsigbarhet både for de som bruker tjenesten og for de ansatte. Jeg mener mobbeombudsordningen er god og bør videreføres. Samtidig er det behov for å gjøre

noen forbedringer. Jeg er nå i gang med en grundig vurdering av ordningen slik at tilbudet blir best mulig for alle, uavhengig av hvor i landet barna og elevene bor. Utdanningsdirektoratet vil få i oppdrag å vurdere hva som kan være gode løsninger for ordningen videre. Den fremtidige finansieringen må sees i sammenheng med utformingen av ordningen. Jeg tar imidlertid sikte på å videreføre dagens finansiering i budsjettforslaget for 2022. En mer permanent ordning vil både gjøre tilbudet mer kjent og føre til en mer forutsigbar arbeidssituasjon for de ansatte.

SPØRSMÅL NR. 1950

Innlevert 16. april 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. april 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Når vil statsråden fremme det etterlengtede forslaget om at campingbiler/bobiler med europeisk typegodkjenning automatisk skal godkjennes for registrering i Norge uten fremstilling for enkeltgodkjenning ved en trafikkstasjon?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til vedtak 173 i Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2021 i Innst. 2 S (2020-2021). Fremskrittspartiet fikk gjennomslag for at campingbiler/bobiler endelig skulle kunne typegodkjennes i Norge. Det er knyttet store forventninger til denne forenklingen og mange ønsker den på plass så raskt som mulig. Det er heller ikke forventet at nødvendige endringer i regelverket skal være særlig tidkrevende, all den tid det er europeisk typegodkjenning som skal aksepteres for campingbiler/bobiler slik de allerede aksepteres for personbiler.

Vi står på trappene av bobilsesongen, og etter alle solemerker, en ny sommer med Norgesferie på mange av oss. Bobil er både en praktisk og populær måte å oppleve vårt fantastiske og langstrakte land på. Derfor håper vi statsråden vil fremme forslaget om denne forenklingen så raskt som praktisk mulig, det vil garantert bli populært mottatt.

Vedtak 173:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at campingbiler/bobiler med europeisk typegodkjenning automatisk skal godkjennes for registrering i Norge uten fremstilling for

enkeltdokkjenning hos trafikkstasjon, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021.»

Svar:

I forbindelse med budsjettet for 2021 fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak (vedtak 173):

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket for at campingbiler/bobiler med

europeisk type-godkjenning automatisk skal godkjennes for registrering i Norge uten fremstilling for enkeltgodkjenning hos trafikkstasjon, og legge frem forslag for hvordan det kan gjøres senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2021.»

Vedtaket må ses i sammenheng med anmodningsvedtak 785 fra revidert nasjonalbudsjett 2020, som lød følgende:

«Stortinget ber regjeringen legge frem endringer i regelverk for campingbiler som åpner for at antall sitteplasser kan overstige antall liggeplasser. De øvrige kriteriene justeres ved behov. Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til endringer snarest mulig og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021.»

Vedtak 173 har også en side til dokument 8:145 S (2019–2020) om forenklinger for bobiler, som Stortinget behandlet i desember 2020, jf. Innst. 116 S (2020–2021).

Vedtak 173 handler isolert om de tekniske sider ved registrering av campingbiler, men har også en avgiftsmes-

sig side, siden kravet om enkeltgodkjenning primært er en følge av avgiftsregelverket.

Finansdepartementet har bedt Skattedirektoratet vurdere mulige endringer i den avgiftsmessige definisjonen av campingbiler, herunder muligheten for å knytte denne opp mot de felleseuropeiske reglene for typegodkjenning av kjøretøy. Siktemålet er at det ikke lenger skal være nødvendig å fremstille campingbiler med typegodkjenning som campingbil for enkeltgodkjenning når de registreres og belastes med engangsavgift. Dette vil også gjøre det mulig å registrere campingbiler for bruk av flere personer enn de har sengeplasser.

Skattedirektoratet arbeider nå med utkast til forskriftsendringer. Jeg vil komme tilbake til saken i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021.

